

ДЪГЛАС ПРЕСТЪН, ЛИНКЪЛН ЧАЙЛД БЕЗДНА

Превод от английски: Тинко Трифонов, 2000

chitanka.info

Какъв ден, ромът свърши! Нашият екипаж е поразително трезв; страхотен смут сред всички ни! Мошениците заговорничат; оживено се говори да делим и кой откъдето е, затова аз трябваше бързичко да се огледам за някаква награда. И този ден я донесе — с голямо количество алкохол на борда, тъй че екипажът бе доволен, дяволски доволен; след това всичко отново потръгна добре.

Из дневника на
Едуард Тийч^[1] по прякор
Черната брада 1718 г.

Прилагането на решения от XX век към проблеми от XVII век предполага или пълен успех, или пълен хаос; средно положение няма.

Д-р Орвил Хорн

ПРОЛОГ

В един юнски следобед на 1790-а година Саймън Рътър — ловуващ треска рибар, попаднал в щорм и бурен прилив. Неговата лодка тип „дори“^[2] била претоварена с риба, той не можел да поддържа курса и бил принуден да се насочи към обвития в мъгла остров Рагид^[3] на около шест мили разстояние от брега.

Докато чакал да се оправи времето, рибарят решил да огледа пустинния остров. Във вътрешността му, далеч от скалите, дали името на острова, той открил голям дъб, на чийто най-нисък дебел клон били привързани старинна макара и въжета. Право под него земята се разтваряла в падина. Макар да се знаело, че островът е необитаем, Рътър открил ясни свидетелства, че някой го е посещавал години преди самия него.

Тъй като любопитството му се възбудило, Ритър привлякъл на помощ един от братята си и се завърнал след няколко седмици, натоварен с кирки и лопати. Двамата мъже намерили падината и започнали да копаят. На метър и половина дълбочина открили платформа от дъбови греди. Измъкнали ги и продължили да копаят, още по-възбудени. В края на деня били прокопали почти седем метра, минали през слой дървени въглища и глина и стигнали до нова дъбова платформа. След това братята се върнали у дома, решени да продължат разкопките, след като мине ежегодният пасаж от скумрия. Ала седмица по-късно братът на Рътър се удавил, след като дорито му се преобърнало при нещастен случай. Шахтата била временно изоставена.

Две години по-късно Рътър и група местни търговци решили да обединят усилията си и да се върнат към загадъчното място на остров Рагид. След като започнали отново разкопките, те скоро стигнали до редица вертикални дъбови греди и хоризонтални дъбови свръзки, които изглеждали като крепез на засипана шахта. Не е известно до каква дълбочина е успяла да копае групата — повечето предположения

се свеждат до около трийсет и три метра. На тази дълбочина те стигнали до плосък камък, върху който бил издълбан следният текст:

*Най-първо — ще Излъжеш
И прокълнат — ще Плачеш
Най-лошо — трябва да Умреш*

Камъкът бил разкъртен и извлечен на повърхността. Заговорило се, че изваждането му е разкъсало някаква пломба, защото мигове покъсно, без всякакво предупреждение, в шахтата нахлул силен поток морска вода. Всички копачи избягали — с изключение на Саймън Рътър. Наводнената шахта — както била наименована тя — взела първата си жертва.

Около Наводнената шахта се породили множество легенди. Но най-правдоподобната твърдяла, че около 1695-а година, малко преди мистериозната си смърт, английският пират Едуард Окъм заровил огромното си съкровище някъде по бреговете на щата Мейн. Шахтата на остров Рагид изглеждала като подходяща кандидатка за това място. Малко след смъртта на Рътър се понесли слухове, че съкровището е прокълнато и че всеки, който се опита да го вземе, ще бъде сполетян от прокобата, изписана върху камъка.

Направени били множество несполучливи опити Наводнената шахта да бъде осушена. През 1890-а година двамина от бившите съдружници на Рътър създали нова компания и събрали средства, за да финансират прокопаването на втори тунел, на около четири метра южно от самата шахта. Всичко вървяло добре до прокопаването на първите трийсетина метра, след което решили да опитат и да прокарат хоризонтален проход под самата Наводнена шахта. Планът им бил да пробият отдолу към съкровището, ала веднага щом поели нагоре към шахтата, проходът бързо започнал да се наводнява. Хората едва се спасили с бягство.

В продължение на трийсет години Шахтата си останала непокътната. Тогава, през 1831-а година, минният инженер от щата, Ричард Пакхърст, основал Спасителната експедиционна компания „Бат“. Тъй като бил приятел на един от търговците — съдружници на Рътър, Пакхърст успял да събере ценна информация за предишните разкопки. Той установил своя платформа над входа на Наводнената шахта и монтирал голяма парна помпа. Скоро разбрал, че не може да пресуши шахтата. Без да губи самообладание, той докарал примитивна въглекопачна техника, която установил върху самия вход на Шахтата. Сондата преминала под първоначално установеното дъно и се натъкнала на гредоред на дълбочина около петдесет и седем метра, където резецът ѝ бил спрял от нещо, което не можел да преодолее. След като изтеглили разкъсаната сондажна тръба, в нея намерили останки от белезници и везни. В ядката имало още маджун, цимент и голямо количество влакна. Те били анализирани и се установило, че са от т.нар. „манилова трева“, или кокосови тъкани. Това растение, което расте само в тропиците, често се използвало като укрепващ материал в корабите, който да предпазва товара от разместване. Малко след това откритие Спасителната експедиционна компания „Бат“ фалирала и Пакхърст бил принуден да напусне острова.

През 1840-а година била създадена Бостънската спасителна компания, която предприела прокопаването на трета шахта в близост до Наводнената. След като прокопали едва двамайт и два метра, неочаквано попаднали на стар страничен тунел, който изглежда водел към Наводнената шахта. А прокопаната от компанията шахта се напълнила моментално с вода и се срутила.

Без да се плашат от случилото се, предприемачите изкопали нова, много голяма шахта на десетина метра разстояние, която станала известна като Бостънската шахта. За разлика от по-ранните тунели, Бостънската шахта не била вертикална, а прокарана косо в склона. След като на около двамайт ина метра се натъкнали на скалист хребет, те продължили надолу още петнайсет метра, при това на много висока цена — като използвали скъпи свредла и взривове. После прекарвали хоризонтална галерия под предполагаемото дъно на Наводнената шахта, където намерили крепежен материал и продължение на

първоначалната затрупана шахта. Въодушевени, продължили да копаят надолу, за да разкрият стария забой. На около четирийсет и три метра се натъкнали на друга платформа, която оставили временно непокътната, като междувременно завързали спор дали да я вдигнат. Ала същата нощ лагерът бил разбуден от силен тътен. Копачите изскочили и видели, че дъното на Наводнената шахта било пропаднало в новия тунел с такава сила, че кал и вода изригвали на десетина метра височина от гърлото на Бостънската шахта. В тинята намерили метално резе, каквото би могло да се използва в обкован морски сандък.

Още десетина шахти били прокопани през следващите двайсет години при опит да се достигне до помещението на съкровището; всички те или били наводнени, или се срутвали. Още четири компании, основани за търсене на съкровища, банкрутирали. В няколко случая след излизането си работниците се кълнели, че наводняването не било случайно, че строителите на Наводнената шахта били създали дяволски механизъм за наводняване на евентуално прокопани странични тунели.

Гражданската война донесла кратък отдых в копането. Но през 1869-а година новосъздадена компания за търсене на съкровища получила правата да копае на острова. Майсторът-сондьор Ф.К.Ренч забелязал, че равнището на водата се повдигало и спадало съобразно приливите и предположил, че Шахтата и водните ѝ капани би трябвало да са свързани с морето посредством прокопан наводнителен канал. Ако този тунел можел да бъде открит и затворен, Шахтата би могла да бъде осушена и съкровището да бъде безопасно прибрано. Ренч прокарал общо повече от дузина проучвателни галерии на различна дълбочина в близост до Наводнената шахта. Много от тях се натъкнали на хоризонтални тунели и каменни „тръби“, които били взривени в опит да се спре водата. Ала така и не бил намерен тунел към морето и Шахтата си останала наводнена. Компанията свършила парите и като всички свои предходнички оставила машинарията си кротко да ръждясва на соления въздух.

В началото на осемдесетте години на миналия век консорциум от индустриалци от Канада и Англия основали „Златотърсачи“ ООД. На острова били доставени мощни помпи и нова сондажна техника, ведно с парните котли, които да ги задвижват. От компанията опитали да пробият няколко отвора в Наводнената шахта и най-накрая, на 23 август 1883-а година стигнали дъното. Резецът на сондата се натъкнал на желязната плоча, която петдесет години по-рано сломила Паркхърст. В резеца били монтирани още няколко диамантени елемента, а парата в котлите била вдигната до максимум. Този път сондата минала през желязото и се врязала в блок от по-мек метал. След като била извадена ядката, в нея била открита дълга, тежка спирала от чисто злато, както и изгнило парче пергамент, върху което могли да прочетат две полуразбираеми фрази: „коприна, южно вино, слонова кост“ и „Джон Хайд гние на бесилката в Дептфорд.“^[4]

Половин час след това откритие един от най-големите парни котли експлодирал, при което загинал един ирландец-огняр, а повечето от издигнатите от компанията постройки били изравнени със земята. Тринайсет души били ранени, а един от собствениците — Езикиъл Харис ослепял. „Златотърсачи“ ООД било сполетяно от съдбата на предшествениците, т.е. от банкрут.

Годините малко преди и след 1900-а са свидетели на още три компании, опитали късмета си с Наводнената шахта. Тъй като не успели да повторят откритието на „Златотърсачи“ ООД, тези компании използвали новоконструирани помпи в комбинация с произволно поставени подводни заряди, в опит да запечатат и да осушат наводнения остров. При най-големия си капацитет помпите били в състояние да намалят водното равнище в някои от централните шахти до около 20 фута при отлив. Копачите, изпратени долу да изследват състоянието на шахтите се оплаквали от наличието на вредни газове; неколцина припаднали и трябвало да бъдат изтеглени на повърхността. В началото на септември 1907-а година, когато още работела

последната от трите компании, един човек изгубил едната си ръка и двата си крака в резултат на преждевременно взривил се заряд. Два дни по-късно свиреп североизточен вятър помел острова и разбил основната помпа. Работата била изоставена.

Въпреки че не се появили повече компании, отделни копачи и ентузиастични от време на време опитвали късмета си в проучвателните тунели. По това време първоначалното местоположение на Наводнената шахта било изгубено измежду безбройните наводнени странични шахти, дупки и тунели, които просичали сърцевината на острова. Най-сетне островът бил изоставен във владение на орлите-рибари и храстите диви череша, като самата му повърхност била неустойчива и опасна, отбягвана от жителите на градовете от материка. През 1940 година Алфред Уестгейт Хач старши — млад, заможен нюйоркски финансист, довел семейството си на лятна почивка в Мейн. Научил за острова и, заинтригуван, проучил историята му. Документацията била непълна; нито една от предишните компании не си била направила труда да води точни архиви. Шест години по-късно Хач купил острова от търговец на недвижими имоти и се преместил със семейството си в Стормхейвън.

Както и мнозина преди него, А.У.Хач старши, бил обсебен от Наводнената шахта и бил разорен от нея. Само за две години финансите на семейството били източени и Хач се принудил да обяви личен банкрут; той се пропил и починал малко след това, като оставил А.У.Хач младши, тогава деветнайсетгодишен, като единствена опора на семейството.

---

[1] Едуард Тийч, роден през 1680 г. в Бристъл английски пират. По време на т.нар. война за испанското наследство (1702–1713 г.) действал като „прайвътиър“ — разрешени пиратски нападения с частен кораб срещу търговски кораби на неприятелските държави. След края на войната се превърнал в откровен пират. През 1717 г. завзема голям френски търговски кораб, преименува го в „Отмъщението на кралица Ана“, въоръжава го с 40 оръдия, а екипаж събира от кол и въже из Карибието. Вероятно е делеял плячката с губернатора на Северна Каролина, който със сигурност му е

съдействал за ремонта и снабдяването на кораба. Но през 1718 г. необузданите грабежи на Тийч дотолкова вбесили губернатора на съседна Вирджиния, че той поставил два кораба под командването на лейтенант Робърт Мейнърд и му заповядал да открие и унищожи пирата. На 22 ноември 1718 г. Мейнърд спипал Тийч, атакувал го и след кратка, но жестока схватка го убил. Главата на Тийч била отрязана и окачена на бушприта, а петнайсет заловени пирати веднага били обесени на реите. Прозвището „Черната брада“ Тийч получил заради обичая си да завързва краищата на дългата си черна брада с панделки и да я опъва чак зад ушите. (По данни от английската енциклопедия The Oxford Companion to Ships and the Sea). — Б.пр. ↑

[2] Дори — плоскодънна безпалубна лодка, използвана най-много по бреговете на Ню Ингленд и за риболов в богатите на риба води по плитчините около Нюфаундленд. — Б.пр. ↑

[3] Дрипав, оръфан, груб (англ.). — Б.пр. ↑

[4] Дептфорд — сега лондонски район, разположен на южния бряг на Темза, граничещ с Гринуич — една от първите военноморски бази на Великобритания. Там е бил посветен в рицарско звание Франсис Дрейк, там е учил корабостроителното изкуство и руският цар Петър Велики. — Б.пр. ↑

1.

ЮЛИ 1971-А

На Малин Хач му бе скучно това лято. Той и Джони през цялата сутрин замеряха с камъни гнездо на стършели в старата колиба на кладенеца. Беше забавно. Ала сега вече нямаше какво друго да се прави. Минаваше единайсет, но той вече бе изял двата сандвича с фъстъчено масло и банани, които майка му бе направила за обяд. Седеше с кръстосани крака на понтона пред къщата им и гледаше към морето с надеждата някой боен кораб да се появи на хоризонта. Дори голям танкер би свършил работа. Би могъл да се насочи към някой от външните острови, да заседне и да се взриви. Е, това вече би било нещо интересно.

Брат му излезе от колибата и затрополи по дървеното мостче към понтона. Беше наложил парче лед върху врата си.

— Е, пада ти се — рече Малин, тайничко зарадван, че той бе избегнал ужилването, докато по-големият му и ужким по-умен брат не бе успял.

— Ти просто не приближи достатъчно — отвърна Джони с уста, пълна с последната хапка сандвич. — Страхопъзльо.

— Приближих колкото и ти.

— Да, как ли не! Онези пчели можаха да видят само как кльощавият ти задник се носи с все сила.

Той изсумтя и метна парчето лед във водата.

— А, не, господине. Бях точно там.

Джони се тръшна на понтона до него и пусна раницата-еднодневка до себе си.

— Ама пък добре им дадохме да се разберат на тези пчели, а, Мал? — рече той и опипа с показалец зачервеното място на врата си.

— Уха!

Двамата се смълчаха. Малин отправи поглед отвъд малката бухта към островите в залива: Хърмит, Рек, Оулд хъмп, Килик стоун. А зад тях — синкавите очертания на остров Рагид, които ту се появяваха, ту

изчезваха в упоритата мъгла, която не искаше да се вдигне дори в този хубав летен ден. Отвъд островите откритото море бе, както баща им често казваше, тихо като воденичен вир^[1].

Той лениво хвърли камък във водата и без особен интерес загледа как се разпростират концентричните вълнички. Почти съжали, че не бе отишъл в града с родителите си. Искаше му се да е където и да е другаде по света — в Бостън, в Ню Йорк, само не и в Мейн.

— Ходил ли си в Ню Йорк, Джони?

Джони важно кимна.

— Веднъж. Преди да се родиш.

„Каква лъжа!“, помисли си Малин. Като че Джони можеше да помни какво се е случило, когато е бил на по-малко от две години. Ала ако го бе изрекъл на глас, щеше да рискува бърз юмрук по ръката.

Погледът на Малин спря върху малката лодка с извънбордов мотор, привързана в края на понтона. И изведнъж му хрумна една идея. Една наистина добра идея.

— Хайде да излезем с нея — рече той шепнешком и кимна към скифа^[2].

— Ти си луд — извика ужасен Джони. — Татко ще ни напердаши яката.

— Хайде — подкани го Малин. — След като напазаруват, те ще обядват в „Хейстингс“. Няма да се върнат преди три, а може би и преди четири часа. Кой ще разбере?

— Целият град ще разбере, след като ни видят да излизаме.

— Да не мислиш, че всички нас гледат? — рече Малин и добави безразсъдно: — Е, сега кой е страхопъзльото?

Джони обаче изглежда не обърна внимание на допуснатата от него волност. Погледът му бе вперен в лодката.

— Къде толкова искаш да отидеш? — попита той.

Въпреки че бяха сами, Малин още повече сниши гласа си:

— До остров Рагид.

Джони се обърна към него.

— Татко ще ни убие — прошепна той.

— Няма да ни убие, ако намерим съкровището.

— Няма никакво съкровище — рече презрително Джони, ала без да е много убеден в думите си. — А и във всеки случай там е опасно с всичките онези шахти.

Малин познаваше твърде добре брат си, за да усети промяната в тона му. Джони бе заинтригуван. Малин замълча и остави монотонната им сутрешна усамотеност да довърши убеждаването вместо самия него.

Джони рязко се изправи и отиде до края на понтона. Малин зачака, обзет от вълнение. Брат му се върна с по една спасителна жилетка във всяка ръка.

— След като стигнем брега, няма да навлизаме по-навътре от скалите покрай него.

Тонът на Джони бе нарочно груб, сякаш искаше да напомни на Малин, че подхвърлянето на една добра идея не променя съотношението на силите помежду им.

— Ясно ли е?

Малин кимна и задържа планшира на лодката, докато Джони прехвърли в нея чантата и спасителните жилетки. Запита се защо досега не им бе хрумвало да сторят това. И двете момчета никога не бяха стъпвали на остров Рагид. Малин не знаеше и някое друго момче от Стормхейвън да е ходило на острова. Щеше да бъде страхотно да разкажат на приятелите си за приключението.

— Седни на носа — нареди Джони, — аз ще карам.

Малин наблюдаваше как Джони се занимава с лоста за управление, как отваря ауспуха, как напompва гориво, след което дръпна стартовата корда. Двигателят се закашля и изгасна. Джони дръпна отново, после — трети път. Остров Рагид се намираше на шест мили навътре в морето, ала Малин пресметна, че в такова тихо море можеха да стигнат до него за половин час. Наближаваше приливът, когато силните течения, които миеха острова щяха да намалеят почти до минимум, преди да обърнат посоката си.

Зачервен от усилието, Джони пое дъх, след което дръпна с все сила. Двигателят забръмча.

— Отдай въжето — извика той.

Отвързаха се, Джони бутна напред ръчката за газта и малкият двигател от осемнайсет конски сили зави от напрежение. Лодката се отдели от понтона и се насочи покрай нос Брийдс към залива; вятърът и пръските приятно галеха лицето на Малин.

Подир лодката, която се плъзгаше в океана, оставаше разпенена дияря. Седмица преди това бе имало силна буря, ала както обикновено

тя изглежда бе изгладила повърхността и водата бе като стъкло. Откъм десния борд се появи остров Оулд хъмп, нисък, гол, гранитен купол, нашарен от „варта“ на чайките, поръбен с тъмни водорасли. Докато минаваха през канала безброй чайки, дремещи на един крак върху скалата, вдигнаха глави и се вторачиха в лодката с яркожълтите си очи. Само една двойка излетя, зави покрай тях и изкряка.

— Това е една страхотна идея — рече Малин. — Нали, Джони?

— Може би — отвърна брат му. — Но ако ни хванат, предложението е било твое.

Въпреки че баща им бе собственик на остров Рагид, на тях досега им бе абсолютно забранено да ходят до него. Татко им мразеше това място и никога не говореше за него. В училището се носеха легенди за безброй загинали хора, които търсели съкровище; че мястото било прокълнато; че в него витаели духове. Във вътрешността на острова имало страшно много шахти и ями, прокопани през изминалите години — напълно разрушени, готови да погълнат някой непредпазлив посетител. Той дори бе чувал за Камъка на проклятието. Бил намерен в Шахтата преди много години и сега, по всеобщо мнение, се съхранявал в специално помещение дълбоко в избата на църквата, заключен яко, защото бил дяволско творение. Веднъж Джони му бе казал, че децата, които се държали лошо на неделното училище, били затваряни в криптата с Камъка на проклятието. Малин усети как отново потръпва от вълнение.

Островът сега се намираше точно пред тях, обвит от парцаливи ивици мъгла. През зимата или в дъждовно време мъглата се превръщаше в задушлива пелена, гъста като грахова супа. А в ясните летни дни повече приличаше на прозрачен захарен памук. Джони бе опитвал да му обясни местните бурни приливи, които я причиняват, ала Малин не можа да го разбере, а се съмняваше, че и Джони го разбира.

Мъглата приближаваше носа на лодката и те изведнъж се озоваха в някакъв странен полумрак, в който и шумът на двигателя звучеше приглушено. Джони почти несъзнателно намали хода. Сетне вече се озоваха в най-гъстата мъгла и пред себе си Малин можа да види рифовете на остров Рагид, очертанията на злокобните им хълбоци, обвити във водорасли, се смекчаваха от мъглата.

Прекараха скифа през отвор в рифовете. Мъглата се повдигна от равнището на морето и Малин успя да види зелените върхове на назъбените подводни скали, покрити с поклащащи се водорасли; бяха тъкмо такива скали, от които толкова се бояха ловците на омари при отлив или при гъста мъгла. Ала сега водата бе висока и малката моторница се плъзна без усилие покрай тях. Докато спореха кой да си намокри пръв краката, лодката опря дъно о чакълестия бряг. Малин скочи с вързалното въженце в ръка и изтегли лодката; водата джапаше в маратонките му.

Джони скочи на суха земя.

— Доста добре — рече уклончиво той, нарами чантата и погледна към вътрешността.

Малко над каменния бряг започваха високи тревы и диви черешови храсти. Пейзажът бе осветен от призрачна сребриста светлина, която се процеждаше през тавана на мъглата, който още висеше над главите им. Огромен парен котел, висок най-малко три метра, се издигаше от близките тревы, виждаха се масивните му нитове и тъмнооранжевата ръжда, с която бе покрит. От едната му страна имаше дълбок прорез — назъбен и обрасъл с цветчета. Горната му част чезнеше наполовина обвита от ниските вълма на мъглата.

— Обзалагам се, че котелът се е пръснал — рече Джони.

— Аз пък бас ловя, че е убил някого — отвърна с наслада Малин.

— Ха на бас, че е убил двамина.

Каменистият плаж завършваше към морето с хребети от полирани от морските вълни гранитни скали. Малин знаеше, че рибарите, които минават през канала на остров Рагид наричаха тези скали „уейлбакс“ (гърбове на китове). Той се покатери на най-близката от тях и се изправи, като се опита да надникне над тях към острова.

— Слез долу! — изкрещя Джони. — Какво си въобразяваш, че ще видиш в такава мъгла, идиот такъв!

— Не се знае кой е идиотът — понечи да каже Малин, докато слизаше, и получи братско почукване по главата заради стореното.

— Стой зад мен — рече Джони. — Ще обиколим брега, след това се връщаме.

Той закрачи бързо покрай подножията на скалите; загорелите му крака изглеждаха шоколадови на мъждивата светлина. Малин го

последва огорчен. Идеята да дойдат тук бе негова, но Джони винаги поемаше водачеството.

— Ей! — извика Джони. — Погледни! — Той се наведе и взе нещо бяло и дълго. — Това е кост.

— Не, не е — отвърна Малин, все още ядосан.

Идването до острова бе негова идея. Той трябваше да я намери.

— Кост е и още как. И се обзалагам, че е човешка. — Джони развъртя предмета напред-назад като бейзболна бухалка. — Това е кост от крак на някой, който се е опитвал да намери съкровището. Или пък, може би, на пират. Ще я отнеса в къщи и ще я държа под леглото си.

Любопитството надви над гнева на Малин.

— Я да я видя — рече той.

Джони му подаде костта. Тя бе учудващо тежка и студена и миришеше лошо.

— Пфу! — рече Малин и веднага му я върна.

— Може би и черепът е някъде наоколо — поклати глава Джони.

Те се поразровиха сред скалите, но не намериха нищо друго освен умряла риба-куче с изпъкнали очи. След като заобиколиха носа, пред погледите им се появи потънала баржа, изоставена от някоя отдавна забравена спасителна операция. Явно заседнала при отлив, усукана и блъскана върху скалите, брулена от щормовете в продължение на десетилетия.

— Погледни това — рече Джони и в тона му прозвуча нарастващ интерес.

Той се покатери върху накренената, усукана палуба. Навсякъде върху нея бяха разхвърляни ръждясали метални парчета, тръби, потрошена машинария, както и опасни витки от въжета и кабели. Малин започна да оглежда вехториите, като внимаваше да не пропусне проблясването на някой пиратски дублон. Предполагаше, че пиратът — Ред (Червения) Нед Окъм, след като е бил толкова богат, навярно е разхвърлил сума дублони из целия остров. Същият Ред Нед, който сигурно бе заровил милиони и милиони в злато на острова, както и украшения със скъпоценни камъни Меч на Архангел Михаил — толкова могъщ, че би могъл да убие всеки, който погледне към него.

Разправяха, че Ред Нед веднъж отрязъл ушите на някакъв и ги използвал за залог при игра на зарове. Една шестокласничка на име Синди му бе казала, че Ред Нед всъщност отрязъл тестисите на онзи,

но Малин не ѝ повярва. Друг път Ред Нед се напил и разпорил някакъв мъж, след това го хвърлил зад борда и го влачил за червата, докато акулите не го изяли. Децата в училище знаеха много истории за Ред Нед.

След като баржата му омръзна, Джони даде знак на Малин да го последва към скалите, които лежаха на дъното на почти отвесните скатове откъм наветрената страна на острова. Високо над тях, на фона на небето, се издигаше черен път, от почвата досущ като чворести, изкривени пръсти стърчаха корените на отдавна изгнили смърчове. Краят на пътя се губеше във вездесъщата мъгла. Тук-там скатът бе подкопан и се бе срутил — жертва на бурите, които връхлитаха острова всяка есен.

В сянката на ската бе хладно и Малин закрачи по-бързо. Джони, развълнуван от находките си, бързаше напред, размахал костта, забравил за собствените си предупреждения. Малин знаеше, че майка му щеше да изхвърли костта в океана в мига, в който я намереше.

Джони се спря за малко да разрови боклуците, изхвърлени от океана на брега: стари буйове и разкъсани кошове за омери, натрошени дървени парчета от корабна обшивка. След това пое към наскоро образувала се пукнатина по-нататък в склона. Явно брегът се бе срутил неотдавна и бе разхвърлял чакъл и камъни по скалистия бряг. Той прескочи лесно един от балваните и изчезна от погледа на Малин.

Малин ускори крачка. Не му харесваше, че не вижда Джони. Във въздуха се усети някакво раздвижване. Преди да изчезнат в мъглата на остров Рагид денят бе слънчев, но тук можеше да се очаква всичко. Вятърът бе студен, сякаш времето щеше да се разваля, а вълните започнаха да се разбиват по-силно о рифовете на острова. Приливът скоро щеше да обърне. Може би беше най-добре да се връщат.

Чу се рязък, неочакван вик и в един ужасен миг Малин почувства страх, че Джони се бе ударил някъде по хлъзгавите камъни. Ала викът прозвуча отново — спешно повикване — и Малин се закатери напред по падналите скали около една извивка на брега. Пред него се разкри огромен гранитен балван, паднал под невероятен ъгъл, прясно откъртен от брега при неотдавнашна буря. В далечния му край стоеше Джони и сочеше нещо, а върху лицето му бе изписано удивление.

Отначало Малин не може да изрече и думица. С откъртването си балванът бе открил входа на тунел в подножието на брега — тясна

пролука, колкото да се промъкне човек. От входа на тунела струеше поток от студен, застоял въздух.

— Леле Боже! — прошепна той и изтича нагоре по склона към пътя.

— Открих го! — извика Джони, останал без дъх от вълнение. — Залагам всичко, че съкровището е там. Погледни, Малин!

Малин се извърна.

— Идеята беше моя.

Джони му отвърна със самодоволна усмивка.

— Може би — рече той и свали от рамо чантата. — Но аз го намерих. И аз взех кибрит.

Малин се наведе любопитен към отвора на тунела. Дълбоко в себе си той вярваше на думите на баща си, който твърдеше, че на остров Рагид никога не е имало съкровище. Ала сега вече не бе толкова сигурен. Нима не бе възможно татко му да бе сбъркал?

Бързо се отдръпна, сбърчил нос от застоялия въздух, който се носеше от тунела.

— Какво има? — попита Джони. — Страх ли те е?

— Не — отвърна тихичко Малин.

Отворът на тунела изглеждаше твърде тъмен.

— Аз ще вляза пръв — рече Джони. — Ти ме следвай. И *внимавай*, само да ми се загубиш.

Той захвърли намерената кост, коленичи и пропълзя през отвора. Малин също клекна, но се поколеба. Земята бе корава и студена. Ала Джони вече бе изчезнал от полезрението му и Малин не искаше да остане сам на пустия, обвит в мъгла бряг. Той също пропълзя в отвора подир брат си.

Чу се изсъскването на кибритена клечка и Малин без да ще затаи дъх, докато се изправяше. Намираше се в малко преддверие, чиито покрив и стени бяха укрепени със старинни греди. Тесен тунел пред него водеше някъде в мрака.

— Ще разделим съкровището наполовина.

Джони говореше с много сериозен тон, тон, който Малин дотогава не бе чувал. След това той стори нещо още по-изненадващо. Обърна се и се ръкува с Малин с детинска официалност.

— Ти и аз, Мал, сме равностойни съдружници.

Малин преглътна, почувства се по-добре.

Клечката изгасна и те направиха още крачка напред. Джони се спря и Малин чу издраскването на нова клечка, последвано от лумването на слабо огънче. Видя бейзболната шапка на брат си в ореола на трепкащото пламъче. Неочаквано през гредите изтрополи поток от пръст и камъчета, които отскочиха от каменния под.

— Не пипай стените — прошепна Джони — и не вдигай никакъв шум. Иначе ще срутиш всичко.

Малин не отвърна нищо, но инстинктивно се приближи към брат си.

— Не ме следвай много отблизо! — просъска Джони.

Поеха напред и надолу, после Джони извика и разтърси изгорената си ръка. Светлинката изгасна и те потънаха в пълен мрак.

— Джони? — извика Малин, почувствал как паниката го обзема, и посегна да улови ръката на брат си. — Ами проклятието?

— Хайде, хайде, няма никакво проклятие — прошепна му презрително Джони.

Чу се ново издраскване и кибритената клечка пламна.

— Не се безпокой, тук имам най-малко четирийсет клечки. И виж сега...

Той бръкна в джоба си, после се обърна към Малин и му показа хартиена щипка, която държеше.

— Какво ще кажеш, а? Край на изгорените пръсти.

Тунелът завиваше леко наляво и Малин забеляза, че вдъхващите кураж отблясъци светлина от входа на тунела вече бяха изчезнали.

— Може би е най-добре да се върнем и да вземем фенерче — предложи той.

Изведнъж долови злокобен шум: някакво отекващо стенание, което сякаш извираше от дълбините на острова, изпълни помещението.

— Джони! — извика той и отново се улови за брат си.

Шумът се разсея в дълбока въздишка, последвана от ново поточе пръст, което рукна от гредите над главите им. Джони изтръгна ръката си.

— Господи, Малин! Просто приливът обръща. Той винаги издава такива звуци в Наводнената шахта. И нали ти казах — говори тихо!

— Откъде го знаеш? — попита Малин.

— *Всички* го знаят.

Последва нов стон, клокочене, а сетне — силно проскърцвате на гредите, което бавно утихна. Малин прехапа устна, за да не ѝ позволи да трепери.

След още няколко изгорени клечки тунелът сви в широка дъга и започна да се спуска по-стръмно надолу, стесни се и стените му станаха по-груби.

Джони бе вдигнал запалената клечка към прохода.

— Това е — отсече той. — Помещението със съкровището трябва да е на дъното.

— Не знам — колебливо произнесе Малин. — Май най-добре е да се върнем и да извикаме татко.

— Да не се майтапиш? — просъска Джони. — Татко *ненавижда* това място. Ще му кажем, *след* като открием съкровището.

Той запали нова клечка, след това мушна глава в тесния тунел. Малин успя да види, че проходът не бе по-висок от метър и двайсет. Напукани греди, укрепени от проядени от червеи подпори, поддържаха тавана. Тук мирисът на мухъл бе още по-силен, примесен с миризмата на водорасли и загатване за нещо по-лошо.

— Ще се наложи да пълзим — прошепна Джони и в тона му се прокрадна неувереност.

Той поспря и в един миг на надежда Малин си помисли, че щяха да се връщат. След това Джони изправи единия край на хартиената щипка и я захапа. Трепкащите сенки, хвърляни от светлината, придаваха на чертите на лицето му таласъмски, хлътнал вид.

Това беше капката, която преля.

— Аз повече не продължавам — обяви Малин.

— Добре — рече Джони. — Можеш да си стоиш там на тъмно.

— Не! — изхлипа силно Малин. — Тате ще ни убие. Джони, моля те...

— Когато татко разбере колко сме богати, ще е твърде радостен, за да ни се ядоса. Ще спести цели два долара седмично за издръжката ни.

Малин подсмръкна и избърса носа си. Джони се обърна в тясното пространство и положи ръка върху главата на Малин.

— Ей — прошепна му той с по-благ тон. — Ако сега се уплашим, може никога да не ни се падне втора възможност. Тъй че бъди приятел, става ли, Мал?

И разроши косата на брат си.

— Става — подсмръкна Малин.

Спусна се на четири крака и последва Джони надолу по спускащия се тунел. В дланите му се забиваха камъчета и песъчинки от пода на тунела. Джони изглежда палеше клечка подир клечка и Малин едва потисна желанието си да попита колко още са им останали, когато брат му рязко спря.

— Отпред има нещо — чу се шепотът му.

Малин се опита да погледне зад брат си, ала тунелът бе твърде тесен.

— Какво е?

— Врата! — просъска изведнъж Джони. — Честна дума, това е стара врата!

Таванът пред него се издигаше под ъгъл, за да оформи тясно преддверие и Малин отчаяно проточи врат да погледне. И ето я: редица от дебели дъски с две стари метални панти, препречваше тунела. Големи дялани камъни оформяха стените от двете ѝ страни. Всичко бе потънало във влага и плесен. Ръбовете на вратата бяха закалафатени с нещо, което изглеждаше като кълчища.

— Погледни! — извика Джони и посочи развълнуван напред.

Напреко на вратата имаше украсен, релефен печат, направен от восък и хартия, покрит с пласт мазилка. И през праха Джони можеше да види, че печатът бе непокътнат.

— Пломбирана врата! — прошепна със страхопочитание Джони. — Досуц като в книгите!

Малин гледаше като на сън, като в някакъв чуден и същевременно ужасяващ сън. Те наистина бяха открили съкровището. А идеята за това бе негова.

Джони хвана старинната желязна дръжка и я дръпна, колкото да опита. Чу се остро изскърцване на протестиращите панти.

— Чу ли? — рече задъхан. — Не е заключена. Трябва само да строшим печата. — Обърна се и подаде ококорен кутията с кибрита на Малин. — Ти ще палиш клечките, докато аз я отворя. И се дръпни малко назад, чу ли?

Малин погледна в кутийката:

— Останали са само пет! — извика слисан той.

— Затвори си устата и го направи. Можем да се измъкнем и на тъмно, кълна се, че можем.

Малин запали една клечка, ала ръцете му трепереха и тя изгасна. „Още само четири“, помисли си той, докато Джони мърмореше нетърпеливо. Следващата клечка светна и Джони хвана желязната дръжка с две ръце.

— Готов ли си? — просъска той и запъна крака срещу землената стена.

Малин отвори уста да възрази, ала Джони вече дърпаше вратата. Печатът изведнъж се разчупи и вратата се отвори със скърцане, което накара Малин да подскочи. Порив от застоен въздух угаси клечката. В тъмното Малин чу как Джони поема дълбоко дъх. Сетне Джони изкрещя „О-о-х!“, само че гласът му бе толкова бездиханен, толкова висок, че почти не звучеше като неговия. Малин чу глух удар и подът на тунела потрепери силно. В тъмнината заваля дъжд от пръст и пясък, напълни очите и носа му и му се стори, че чува нов звук: странен, приглушен звук, толкова краткотраен, че би могъл да се приеме за прокашляне. След това долетя хрипящ, затихващ шум, сякаш някой изстискваше мокра гъба.

— Джони! — извика Малин и вдигна ръце да избърше праха от лицето си, ала междуременно изгърва кутийката с кибрита. Беше толкова тъмно, а и нещата така се бяха объркали, че паниката го обзе напълно. Наблизо в пълния мрак се дочу нов звук — нисък и приглушен. На Малин му бе нужен само миг, за да разбере какъв бе той: звукът на тихото, продължително *провлачване*...

След това магията свърши и той бе отново на четири крака, пипнешком търсеше кутията с кибрита и викаше името на брат си. Едната му ръка докосна нещо мокро и той я отдръпна мигновено, а с другата напипа кибрита. Застанал на колене, сподавил риданията си, той взе една клечка и я задраска отчаяно, докато не се запали.

Огледа се като обезумял в неочакваната светлина. Джони го нямаше. Вратата бе отворена, печатът — строшен, ала отвъд нямаше нищо друго, освен глуха каменна стена. Въздухът бе изпълнен с плътен слой прах.

После усети мокрота в краката си и погледна надолу. Там където бе стоял Джони лъщеше голяма, черна локва вода, която бавно се надигаше над неговите собствени колене. За миг Малин си помисли, че

може би някъде в тунела има пробив, през който се процежда морска вода. След това осъзна, че водата леко димеше на трепкащата светлина на кибритената клечка. Наведе се и видя, че водата не бе черна, а червена: кръв, повече кръв, отколкото би предположил, че може да има в едно човешко тяло. Гледаше вцепенен как лъскавата локва се разширява, как тече на струйки в каналчетата на пода, как се изтича в цепнатините, как навлиза в мокрите му маратонки, как го обгръща като тъмночервен октопод. После кибритената клечка падна в нея, изсъска остро и отново се възцари пълен мрак.

---

[1] Воденичен вир, локвата, барата на херингите — така (незаслужено) иронично наричат понякога Северния Атлантик. — Б.пр. ↑

[2] В случая става дума за малка лодка, обикновено с клинкерна обшивка, в повечето случаи използвана като работна лодка на по-голям кораб. Да не се бърка със спортните гребни лодки, наричани скиф. — Б.пр. ↑

2. КЕЙМБРИДЖ, МАСАЧУЗЕТС В НАШИ ДНИ

Малката лаборатория гледаше от пристройката на болницата „Маунт обърн“ през разлистените върхари на кленовете към бавните, мрачни води на река Чарлз. Някакъв гребец в тясна като игла черупка прорязваше тъмните води с мощни загребвания и оставяше зад себе си блестяща следа. Малин Хач го гледаше, мигновено омаян от съвършената хармония на тяло, лодка и вода.

— Доктор Хач? — дочу гласа на помощника си в лабораторията. — Колониите са готови.

Помощникът посочи към издаващия предупредителен сигнал инкубатор.

Хач се извърна от прозореца — магията бе разрушена — и потисна раздражението си към добронамерения си асистент.

— Да извадим първия ред и да видим малките негодници — рече той.

Брус отвори инкубатора с обичайната си припряност и извади голям поднос с пълни с агар чинии, по средата на които бактериалните колонии растяха като лъскави петачета. Тези бяха сравнително безвредни бактерии — не се изискваха специални предпазни мерки, освен стандартните стерилни процедури. Ала Хач с безпокойство забеляза как помощникът му разлюля подноса и го блъсна в автоклава.

— Внимавай — не се сдържа Хач. — Или тази вечер няма да има празнуване в Ховил.

Помощникът постави неуверено подноса върху кутията за ръкавици.

— Съжалявам — рече извинително той, отдръпна се и избърса ръце в престилката си.

Хач огледа подноса с окото на познавач. Редици две и три показваха добър растеж, редици едно и четири бяха средна хубост, а

редица пет бе стерилна. Той мигновено разбра, че опитът щеше да се окаже успешен. Всичко вървеше съгласно хипотезата му; след месец щеше да публикува още една впечатляваща статия в нюингланския „Медицински журнал“ и всички щяха отново да заговорят, че той е изгряваща звезда.

Тази перспектива го изпълни със силно чувство на празнота.

Той разсеяно завъртя увеличителните лещи над бактериите, за да огледа колониите по-отблизо. Правил го беше толкова често, че можеше да определи състоянието им само като ги погледне, като сравни повърхностния им строеж и тенденцията им на растеж. След няколко секунди се обърна към писалището, избута клавиатурата на компютъра и започна да нанася записките си в лабораторния си бележник.

Прозвъня интеркомът.

— Брус? — промърмори Хач, докато пишеше.

Брус скочи и бележникът му изтрополи на пода. Върна се след минута.

— Посетител — рече просто той.

Хач изправи едрото си тяло. В лабораторията рядко идваха посетители. Както и повечето други доктори, той пазеше местонахождението на лабораторията и телефонния ѝ номер в тайна, освен за неколцина подобрани персони.

— Би ли проверил какво желае? — помоли го Хач. — Ако не е нещо спешно, отпрати го към офиса ми. Днес е дежурен доктор Уинслоу.

Брус излезе и лабораторията пак потъна в тишина. Погледът на Хач отново се зарея към прозореца. През него нахлуваха лъчите на следобедното слънце и позлатяваха епруветките и лабораторната апаратура. Необходимо му бе усилие да се съсредоточи отново върху бележките си.

— Не е пациент — рече Брус, който се втурна в лабораторията. — Каза, че ще поискате да се срещнете с него.

Хач вдигна глава. „Навярно е изследовател от болницата“, помисли си той. Пое дълбоко дъх.

— Добре, покани го.

Минута по-късно във външната лаборатория прокъртяха стъпки. Малин вдигна глава и видя тънката фигура на човек, който гледаше

към него от прага на вратата. Залязващото слънце осветяваше мъжа с пълна сила, очертаваше загорялото, с изпъната кожа симпатично лице, отразяваше светлината дълбоко в сивите му очи.

— Джерард Найдълман — произнесе непознатият с дълбок, дрезгав глас.

„С този тен едва ли е прекарал много време в лаборатория или изследователски център“, помисли си Хач. „Сигурно е специалист, който има доста време за голф.“

— Моля, влезте, доткор Найдълман — рече той.

— Капитан — поправи го мъжът. — А не доктор.

Той прекрачи прага и се изпъна и Хач мигновено разбра, че това не бе просто почетна титла. От начина, по който влезе през вратата, с приведена глава, подпрял ръка на горната гредка на касата, бе очевидно, че мъжът е плавал по море. Хач прецени, че не беше стар — може би на около четирийсет и пет години — ала имаше присвитите очи и загрубялата кожа на моряк. В него имаше нещо по-различно — нещо сякаш не от този свят, някакво излъчване на аскетична напрегнатост — което заинтригува Хач.

Посетителят пристъпи, протегна ръка и Хач се представи. Ръката на капитана бе суха и лека, ръкостискането му — кратко и уверено.

— Можем ли да поговорим насаме? — попита тихо мъжът.

Намеси се Брус:

— Какво да правя с тези колонии, доктор Хач? Те не бива да остават твърде дълго...

— Защо не ги върнеш в хладилника? Няма да им пораснат крака поне през следващите няколко милиарда години.

Хач погледна часовника си, а после отново — към втренчения поглед на посетителя. Взе бързо решение.

— А после можеш да си вървиш у дома, Брус. Ще отбележа, че си работил до пет. Само не казвай на професор Алварес.

Брус се ухили.

— Добре, доктор Хач. Благодаря.

В следващия миг колониите и Брус вече ги нямаше и Хач се обърна към странния посетител, който бе отишъл до прозореца.

— Тук ли работите през повечето време, докторе? — попита той и прехвърли кожената папка от едната си ръка в другата. Беше толкова

слаб, че щеше да изглежда като призрак, ако не бе тази спокойна и същевременно напрегната самоувереност, която излъчваше.

— Тук върша цялата си работа.

— Хубава гледка — промърмори Найдълман и продължи да се взира през прозореца.

Хач гледаше гърба на мъжа, леко изненадан, че не се подразни от натрапването му. Помисли си да го попита по каква работа бе дошъл, но се отказа. По някакъв начин усети, че Найдълман не бе тук по незначителен повод.

— Водата на Чарлз е толкова тъмна — рече капитанът. — „Далеч от тук, бавен тих поток тече, реката на забравата се носи.“ — Обърна се. — Реките са символ на забвението, нали?

— Не си го спомням — рече Хач небрежно, ала стана малко по-предпазлив в очакването си.

Капитанът се усмихна и се отдръпна от прозореца.

— Сигурно се питате защо се натрапих в лабораторията ви. Мога ли да помоля за няколко минути от времето ви?

— Не го ли направихте вече? — Хач му посочи свободен стол. — Седнете. Почти свърших за днес, а и този важен експеримент, по който работя — той посочи небрежно към инкубатора — как да кажа, е малко отегчителен.

Найдълман повдигна вежди.

— Предполагам не е тъй вълнуващо като да се бориш с треската в блатата на Амазония.

— Не съвсем — отвърна след малко Хач.

Онзи се усмихна.

— Четох статията в „Глоуб“.

— Репортерите никога не допускат фактите да им попречат на разказа. Не беше чак толкова вълнуващо, колкото изглежда.

— И затова се върнахте?

— Писна ми да гледам как пациентите ми умират поради липсата на петдесетцентова инжекция с амоксицилин. — Хач разпери безпомощно ръце. — Затова не е странно, че поисках да се върна тук, нали? В сравнение с тамошния животът на „Мемориъл драйв“ е доста по-умерен.

Той млъкна изведнъж и погледна към Найдълман, питаше се какво у този мъж го бе накарало да заговори.

— В статията се разказваше и за пътуванията ви в Сиера Леоне, Мадагаскар и Коморските острови — продължи Найдълман. — Но навярно и на сегашния ви живот може да му се отрази добре малко повече емоция.

— Не обръщайте внимание на мрънкането ми — отвърна Хач с тон, който се надяваше да бе прозвучал небрежно. — Малко скука от време на време може да подейства тонизиращо на душата.

Погледна към папката на Найдълман. Върху кожената подвързия бе изписана релефно някаква емблема, която не можеше да разпознае.

— Може би — дойде отговорът. — Във всеки случай, както личи, сте били навсякъде по света през последните двайсет и пет години. Освен в Стормхейвън, щата Мейн.

Хач се вцепени. Усети как вкочаняването започва от пръстите и продължава нагоре по ръцете. Изведнъж всичко придобиваше смисъл: заобиколните въпроси, моряшкият занаят, напрегнатият поглед на онзи.

Найдълман стоеше напълно неподвижен, втренчил неподвижно очи в Хач, без да произнесе и думица.

— Аха — рече Хач, опитвайки се да си възвърне самообладанието. — А вие, капитане, сте човекът, който ще изцери скуката ми.

Найдълман наклони глава.

— Нека сам да отгатна. Да не би цялата тази работа най-случайно да има нещо общо с остров Рагид? — Лицето на Найдълман потрепна и Хач разбра, че бе познал. — А вие, капитане, сте търсач на съкровища. Прав ли съм?

Изражението на Найдълман нито за миг не изгуби кротката си самоувереност и хладнокръвие.

— Ние предпочитаме термина „специалист по изваждането“.

— Всички в наши дни използват евфемизми. Специалист по „изваждането“. Нещо като санитарен инспектор. Значи искате да копаете на остров Рагид. И нека отгатна: сега ще ми съобщите, че вие и само вие знаете тайната на Наводнената шахта.

Найдълман си стоеше неподвижен и безмълвен.

— Няма съмнение също, че притежавате високотехнологичните машинарии, които ще ви покажат местоположението на съкровището. Или може би сте наели прочутата ясновидка мадам Сосострис?

Найдълман си остана прав.

— Знам, че към вас са се обръщали и преди — рече той.

— Тогава би трябвало да знаете какво се е случило с всички, които са се обръщали към мен. Радиестезисти, физици, нефтени магнати, инженери — и всичките с безупречни планове.

— Плановете им може би са били сбъркани — отвърна Найдълман, — ала бляновете им — не. Знам за трагедиите, които са сполетели семейството ви, след като дядо ви е купил острова. Но в сърцето си той е бил прав. Там *наистина има* голямо съкровище. Знам това.

— Разбира се, че го знаете. Всички го знаят. Но ако се мислите за самия прероден Ред Нед, ще бъде честно от моя страна да ви предупредя, че и неколцина други са твърдели подобно нещо. А може би сте купили някоя от онези стари на вид карти на съкровища, които от време на време се появяват за продан в Портланд. Капитан Найдълман, убедеността още не означава истина. Никога не е имало и никога няма да има никакво съкровище на остров Рагид. Съжалявам за вас, наистина съжалявам. А сега може би ще си тръгнете, преди да съм повикал охраната — извинете ме, имах предвид специалиста по безопасността, — за да ви отведе до вратата.

Найдълман пренебрегна тези думи, сви рамене и се наведе към писалището.

— Аз не ви моля да вземате думите ми на доверие.

В жеста на посетителя имаше нещо толкова самоуверено, толкова напълно непукистко, че Хач бе облян от нова гневна вълна.

— Ако само имате представа колко пъти съм я чувал тази история, щяхте да се засрамите, че сте дошли. С какво сте по-различни от останалите?

Без да каже нищо Найдълман бръкна в папката и извади един — единствен лист хартия и го бутна по писалището към Хач.

Хач погледна документа без да го докосва. Беше опростен, нотариално заверен финансов отчет, от който ставаше ясно, че компания на име „Таласа холдингс“ ООД е събрала капитал, за да основе корпорация за възстановяване на остров Рагид. Капиталът бе на стойност двайсет и два милиона долара.

Хач вдигна глава от документа, погледна Найдълман и се разсмя.

— Искате да кажете, че сте имали смелостта да съберете тези пари преди дори да сте поискали разрешението ми? Сигурно разполагате с много щедри инвеститори.

Лицето на Найдълман отново се разтегли в онази, изглежда, негова фирмена усмивка — самоуверена, отнесена, но не и високомерна.

— Доктор Хач, през последните двайсет и пет години вие сте имали всички основания да покажете вратата на търсачите на съкровища. Напълно разбирам вашата реакция. Те са били недостатъчно добре финансирани и недостатъчно добре подготвени. Но не само те са били проблемът. Проблемът е бил също във *вас самият*. — Той се отдръпна отново. — Очевидно е, че не ви познавам добре. Но усещам, че след повече от четвърт век несигурност, може би най-сетне сте готов да научите какво всъщност се е случило с брат ви.

Найдълман замълча за миг, без да сваля очи от Хач. Сетне продължи с толкова тих глас, че думите му едва се чуваха:

— Знам, че не се интересувате от финансовата печалба. Разбирам освен това как вашата мъка ви е накарала да намразите този остров. Точно затова идвам при вас напълно подготвен. „Таласа“ е най-добрата в света в този вид дейност. Освен това на наше разположение е оборудване, за което дядо ви само би могъл да мечтае. Чартирали сме корабите. Разполагаме с водолази, археолози, инженери, лекар на експедицията — всичките готови да тръгнат при първия подаден знак. Една дума от вас и ви обещавам, че до месец Наводнената шахта ще е разкрила тайните си. Ние ще узнаем *всичко* за нея.

Той прошепна думата „всичко“ с особена сила.

— А защо да не я оставим на мира? — рече Хач. — Защо не я оставим да си пази тайните?

— Това, доктор Хач, не отговаря на характера ми. А на вашия?

В последвалата тишина далечните камбани на църквата „Света троица“ удариха пет часа. Мълчанието се проточи минута, после две, сетне пет.

Накрая Найдълман взе листа от писалището и го прибра обратно в папката.

— Мълчанието ви е достатъчно красноречиво — рече тихо той, без злобна нотка в тона си. — Отнех ви достатъчно време. Утре ще

съобща на моите съдружници, че сте отхвърлили предложението ни. Довиждане, доктор Хач.

Той се изправи да си върви, но малко преди да стигне до вратата се спря и леко се извърна.

— Има и още нещо. Само за да отговоря на въпроса ви: *наистина* има нещо, което ни прави по-различни от останалите. Открили сме малко информация за Наводнената шахта, която никой друг не знае. Дори вие.

Хач сподави смеха си, като видя изражението на Найдълман.

— Ние знаем кой я е проектирал — рече тихо капитанът.

Пръстите на Хач инстинктивно се свиха в юмрук.

— Какво? — изхриптя той.

— Да. А има и още нещо. Разполагаме с дневника, който той е водил по време на строителството.

В последвалото неочаквано мълчание Хач пое дълбоко дъх, после — отново. Сведе поглед към писалището си и поклати глава.

— Красота — успя да изрече той. — Просто красота. Май ви подцених. Най-после да чуя нещо оригинално след всичките тези години. Вие ми подарихте един чудесен ден, капитан Найдълман.

Ала Найдълман бе излязъл и Хач осъзна, че говореше на празната стая.

Нужни му бяха няколко минути, за да събере сили да се изправи иззад писалището. Докато прибираше документите си в чантата с все още леко треперещи ръце, забеляза, че Найдълман бе оставил визитката си. В горната ѝ част бе написан телефонният номер — навярно на хотела, в който бе отседнал. Хач хвърли картичката в кошчето за боклук, взе чантата си, излезе от лабораторията и бързо пое пешком към къщи по потъващите в летния сумрак улици.

В два часа през нощта се озова пак в лабораторията: крачеше пред тъмния прозорец, стиснал в ръка визитката на Найдълман. Когато най-сетне вдигна слушалката, часът бе вече три.

3.

Хач спря на неасфалтирания паркинг над пирса и слезе бавно от взетата под наем кола. Затвори вратата, след това се спря да погледне към пристанището, без да пуска дръжката. Обгърна с поглед тясното и дълго заливче, обрамчено с гранитни брегове, пълно с лодки за лов на омари и стриди, които се къпеха в слънчевата светлина. Дори и след двайсет и пет години много от имената бяха познати на Хач: „Лола Б“, „Марибел В“.

Градчето Стормхейвън се катереше по склона на хълма, обшитите със застъпващи се дъски къщи следваха зигзагите на калдаръмените улички. Към върха къщите оредяваха, изместени от китки черен смърч и малки ливади, оградени с каменни стени. На самия връх се издигаше градската църква, острата ѝ бяла кула пробождаше сивото небе. В далечния край на залива мярна къщата на детството си — четирите ѝ триъгълни покрива и пътеката нагоре, която надничаше от тревата, дългата морава, спускаща се към брега и малкия понтон. Бързо се извърна — сякаш някой непознат бе приел собствения му образ и сега виждаше всичко през погледа на чужд човек.

Насочи се към кея, като междуременно си сложи чифт слънчеви очила. Очилата и собствения му вътрешен смут го караха да се чувства малко глуповато. И въпреки всичко изпитваше повече опасения, отколкото дори в селото в Раруана, осеяно с труповете, жертва на тропическата треска, или дори при избухването на чумната епидемия в Сиера Мадре Оксидентал.

Пирсът бе единият от двата търговски кея, които се вдаваха в пристанището. Едната му страна бе застроена с малки дървени бараки: Кооперацията на ловците на омари, снекбар, наречен „Ястията на Ред Нед“, барака за стръв и друга за съхраняване на такъмите. В края на пирса имаше ръждясваща бензоколонка, товарни стрели и купчина съхнещи кошове за лов на омари. Отвъд входа на пристанището се бе

спуснала ниска мъгла и там морето се сливаше неусетно с небето. Изглеждаше така, сякаш светът свършваше на стотина метра в морето.

Опряната на каменистия склон барака на кооперацията бе първата сграда на пирса. Весело издигащата се от тенекен комин струйка пара подсказваше, че вътре варяха омари. Хач се спря пред черната дъска и прегледа цените на различните по качеството си омари: старите, олисели от хитиновата си обвивка, другите с яка обвивка, маломерните, подобрите и бракуваните. Надникна през пукнатото стъкло и видя редицата аквариуми, пълни с недоволни омари, измъкнати само преди часове от дълбоката вода. В отделен аквариум имаше много рядък вид самотен син омар, явно оставен за показ.

Малин се отдръпна от прозореца, тъкмо когато един ловец на омари изтъркаля варел с гниеща стръв по пирса. Той дотъркаля варела под товарната стрела на кея, сапанира го и го прехвърли на лодката под него — работа, която Малин бе наблюдавал в детството си безброй пъти. Чуха се викове, изведнъж забоботи дизелов мотор, лодката се отдели от кея и пое към морето, последвана от шумно ято чайки. Видя как лодката сякаш се разтвори като призрак във вдигащата се мъгла. Скоро щеше да стане възможно да се видят и вътрешните острови. От мъглата вече се подаваше Бърнт хед, стръмен гранитен склон, който се спускаше към морето южно от града. Прибойт шумеше и донесе до Хач тихия ромон на вълните. На върха на склона каменният фар се издигаше сред преципови и боровинкови храсти, червените му и бели ивици и обшитият с медни листи купол придаваха весела цветна нотка на фона на сивата мъгла.

Докато стоеше на края на пирса и вдъхваше мириса, смес от стръв от съомга, солен въздух и пушек от дизелите, самосъхранителните му сили, толкова внимателно пазени в продължение на четвърт век, започнаха да поддават. Изминалото време сякаш изчезна и сърцето му се сви от силно, едновременно сладко и горчиво усещане. Ето го пак тук, на мястото, което не бе очаквал никога да види отново. Толкова много се бе променил, а толкова малко бяха промените тук. Едва успя да сдържи сълзите си.

Чу затръшване на автомобилна врата зад гърба си, обърна се и видя Джерард Найдълман да крачи по пирса — изправен, въодушевен, с пружинираща походка. От стиснатата между зъбите му дървена лула

се виеше дим, очите му светеха с грижливо потискано, но не и незабележимо вълнение.

— Радвам се да се срещнем тук — рече той, извади лулата и стисна ръката на Хач. — Надявам се това да не ви е причинило големи неприятности.

Малко се поколеба преди да изрече последните си думи и Хач се запита дали капитанът бе отгатнал личните му причини да поиска да види града — и острова! — преди да вземе решението си.

— Няма проблеми — отвърна хладно Хач, докато се ръкуваха набързо.

— И къде е вашата хубава лодка? — попита Найдълман, докато оглеждаше одобрително с присвити очи пристанището.

— Нарича се „Плейн Джейн“, ей я отсреща.

Найдълман погледна натам.

— Аха. Здрава лодка за лов на омари. — Сетне се намръщи. — Не виждам да има динги^[1] на влекало. Как ще слезем на остров Рагид?

— Дингито е до понтона — отвърна Хач. — Но няма да слизаем. Там няма естествено пристанище. По-голямата част от острова е с високи скатове, тъй че и без друго няма да можем да видим нещо друго, освен скали. А да се ходи по самия остров е прекалено опасно. Ще получите по-добра представа за него откъм морето.

„Освен това — помисли си той, — преди всичко аз самият не съм готов да стъпя на острова.“

— Разбрано — рече Найдълман и мушна отново лулата в устата си. Погледна към небето. — Мъглата скоро ще се вдигне. Вятърът завърта към югозапад, вълнението ще е леко. Най-лошото, което можем да очакваме, е слаб дъждец. Чудесно. Очаквам с нетърпение това първо посещение, доктор Хач.

Хач го изгледа остро.

— Да не искате да кажете, че досега не сте го виждали?

— Ограничих се до изследване на карти и проучвания.

— Мислех си, че човек като вас отдавна би трябвало да е предприел това поклонничество. През изминалите години имахме пълчища туристи около острова, някои дори опитваха да слязат на него. Сигурен съм, че това не се е променило.

Найдълман извърна характерния си хладен поглед към Хач.

— Не исках да го виждам, преди да сме получили възможността да копаем на него.

В думите му се усети съдържана сила.

Клатещо се мостче водеше от пирса към плаващ понтон. Хач отвърза дингито на „Плейн Джейн“ и дръпна стартерната корда.

— В града ли сте отседнали? — попита Найдълман, докато чевръсто се прехвърли в дингито и се настани до носа му.

Хач поклати отрицателно глава, докато палеше двигателя.

— Наех стая в един мотел в Саутпорт, на няколко мили надолу по брега.

Дори лодката бе наел чрез посредник. Още не бе готов някой тук да го разпознае.

Найдълман кимна и се вторачи отвъд раменете на Хач към сушата, докато се отдалечаваха от нея.

— Красиво място — рече той, като с лекота смени темата.

— Да — отвърна Хач. — Мисля, че е красиво. Въпреки, че са се появили няколко летни вили и вече дават квартири под наем, но инак времето сякаш е подминало Стормхейвън.

— Е, това несъмнено се дължи на факта, че е твърде на север, отвъд утъпканите пътеки.

— Това е една от причините — отвърна Хач. — Но всички неща, които изглеждат толкова старомодни и очарователни — старите дървени лодки, обветрените бараки, изкривените пирсове — те са всъщност резултат от бедността. Струва ми се, че Стормхейвън изобщо не се е съвзел от Голямата криза^[2].

Стигнаха до „Плейн Джейн.“ Найдълман се качи на борда ѝ, докато Хач завързваше дингито към кърмата. Изкатери се на борда и с облекчение чу как дизеловият ѝ двигател запали от първи път и забръмча с добър, равномерен ритъм. „Може и да е стара — помисли си той, докато излизаха от пристанището — но е добре поддържана.“ След като излязоха от зоната, забранена за високи скорости, Хач даде газ и „Плейн Джейн“ се понесе напред, като си проправяше с лекота път в лекото мъртво вълнение. Над тях слънцето се мъчеше да пробие облачния покров — просветваше през мъглата като лампа за облъчване. Хач вторачи поглед на югоизток, отвъд канала на Олд Хъмп, ала не можа да види нищо.

— Там ще стане хладно — рече той и погледна Найдълман, който бе облечен с риза с къси ръкави.

Найдълман се обърна и рече:

— Свикнал съм.

— Казвате, че сте капитан. Във флота ли сте служили? — попита Хач.

— Да — последва обмисленият отговор. — Като капитан на миночистач кръстосвах делтата на Меконг. След войната си купих лодка за дънен лов — на миди и калкан — в Нантъкет и работих на плитчината Джорджис. — Присви очи към морето. — Тъкмо работата с тази лодка ме накара да се заинтересувам от търсенето на съкровища.

— Така ли?

Хач провери показанията на компаса и коригира курса. Погледна уреда, отчитащ времетраенето на работа на двигателя. Остров Рагид бе на шест мили навътре в морето; трябваше да стигнат до него за двайсет минути.

Найдълман кимна.

— Един ден в мрежата се оказа огромен болус, обрасъл с корали. Помощникът ми го удари с дълъг харпун за марлин и нещото се разтвори като стрида. Вътре, сгушено, се криеше малко сребърно холандско ковчеже. Така започна моето първо търсене на съкровища. Направих известни проучвания в архивите и разбрах, че сигурно съм драгирал над останките от „Сенк пор“, барк, командван от френския прайвътиър Шарл Дампиер^[3]. Затова продадох лодката, основах компания, събрах един милион капитал и така започна всичко.

— И колко извадихте?

Найдълман леко се усмихна.

— Около деветдесет хиляди под формата на монети, порцеланови изделия и антики. Това бе урок, който никога не забравих. Ако си бях дал труда да направя предварително проучване, щях да погледна манифестите на холандските кораби, които Дампиер е нападал. В повечето случаи те са превозвали дървен материал, въглища и ром. — Той замислено подръпна от лулата. — Не всички пирати са били толкова умели, колкото Ред Нед Окъм.

— Сигурно сте били толкова разочаровани, колкото хирург, който се е надявал на тумор, а е намерил камъни в жлъчката.

Найдълман го погледна.

— Мисля, че би могло да се определи и така.

Продължиха плаването си навътре в морето в мълчание. Последните езици на мъглата изчезнаха и Хач ясно можеше да види очертанията на вътрешните острови — Хърмит и Рек, зелените им гърбове, гъсто обрасли със смърчове. Скоро щеше да се покаже и остров Рагид. Погледна към Найдълман, който се взираше напрегнато по посока на невидимия остров. Време беше.

— Доста дълго си бърбихме празни приказки — рече тихо той. — Искам да узная за човека, който е проектирал Наводнената шахта.

Найдълман остана известно време безмълвен, но Хач го изчака.

— Съжалявам, докторе — рече Найдълман. — Трябваше да изясним този въпрос във вашия офис. Още не сте подписали споразумението. Цялото ни предприятие на стойност два-сет и два милиона зависи от информацията, която сме придобили.

Хач усети как го облива гневна вълна.

— Радвам се, че имате такова голямо доверие в мен.

— Можете да ни влезете в положението... — започна Найдълман.

— Разбира се. Вие се боите, че мога да ви отнема онова, което сте открили, да изкопая сам съкровището и да ви бия дузпата.

— Не е много изискано казано — усмихна се Найдълман, — но е вярно.

Последва кратко мълчание.

— Оценявам прямотата ви — рече Хач. — Е, какво ще кажете за подобен отговор?

Той завъртя щурвала и лодката рязко се накрени на десния си борт.

Найдълман се улови за перилата и го погледна озадачен.

След като направи поворот на 180 градуса, Хач насочи „Плейн Джейн“ обратно към пристанището и даде газ.

— Доктор Хач? — рече Найдълман.

— Работата е ясна — отвърна Хач. — Или ми обяснявате всичко за тази загадъчна ваша находка, за да ме убедите, че не сте поредните ненормалници, или нашето малко пътешествие завършва веднага.

— Може би ако подпишете нашето съглашение...

— За Бога! — извика Хач. — Освен че е капитан, ами е и скапан адвокат по морско право. Ако ще бъдем съдружници — възможност,

която все повече намалява — ще трябва да се доверяваме един другиму. Аз ще стисна ръката ви и ще ви дам думата си, а това ще бъде достатъчно, инак ще изгубите всяка надежда да копаете на острова.

Найдълман никога не губеше самообладание и сега се усмихна.

— Едно ръкостискане. Колко старомодно.

Хач поддържаше устойчив курс на лодката, която се носеше напред и ореше предишната си килватерна следа. Постепенно се появи отново тъмната скала на Бърнт хед, а след нея — и покривите на града.

— Добре тогава — произнесе благо Найдълман. — Обърнете лодката, ако обичате. Подавам ви ръка.

Ръкуваха се. Хач изключи предния ход и остави известно време „Плейн Джейн“ на дрейф. След това даде отново газ и я насочи към морето, като постепенно увеличаваше отново скоростта към невидимите скали на остров Рагид.

Мина известно време, през което Найдълман се взираше на изток, пуфтеше с лулата си и изглеждаше изпаднал в дълбок размисъл. Хач хвърли поглед към капитана, питаше се дали това не бе някаква тактика на отлагане.

— Били сте в Англия, нали, доктор Хач? — рече най-сетне Найдълман.

Хач кимна.

— Хубава страна — продължи спокойно Найдълман, сякаш се отдаваше на приятни спомени. — Особено ми допада севера. Били ли сте в Хаундсбъри? Очарователно градче, което би било доста неизвестно, ако не беше изяцната му катедрала. А посещавали ли сте Уайтстоун хил в Пенайнс? Фамилното имение на херцог Уесекс?

— А, онова прочутото, построено като манастир, нали? — попита Хач.

— Точно така. И двете са възхитителни примери на църковната архитектура от седемнайсети век.

— Възхитителни — повтори думата Хач с известна доза сарказъм. — И какво?

— И двете са проектирани от сър Уилям Макалън. Човекът, който е проектирал и Наводнената шахта.

— Проектирал?

— Да. Макалън е бил велик архитект, може би най-великият в Англия след сър Кристофър Рен. Ала далеч по-интересна личност. —

Найдълман продължаваше да се взира на изток. — Освен тези сгради и работата си по моста в Олд Батърсий той е оставил след себе си монументален труд върху църковната архитектура. Светът е изгубил истински гений, когато той изчезнал в морето през 1696 година.

— Изчезнал в морето ли? Сюжетът се сгъстява.

Найдълман сви устни, а Хач се запита дали най-сетне не бе попаднал в мрежата.

— Да. Било е ужасна трагедия. Освен... — Той се обърна към Хач: — Освен, разбира се, ако *не* е изчезнал в морето. Миналата година открихме копие от трактата му. В полетата имаше нещо като петна и обезцветявания. Лабораторията ни успя да потвърди, че обезцветените места са били всъщност бележки, написани със симпатично мастило, които стават видими едва след изминаването на известно време. Химическият анализ показва, че мастилото е било органично съединение, получено от оцет и бял лук. По-нататъшният анализ датира тези „петна“ — както са били известни симпатичните мастила по онова време — около 1700-а година.

— Симпатично мастило? Чели сте твърде много книжки от серията „Харди бойс“...

— Симпатичните мастила са били много разпространени през седемнайсети и осемнайсети век — продължи спокойно Найдълман. — Джордж Вашингтон е използвал такова мастило при тайните си съобщения. Колонистите са го наричали „писмо с бяло мастило“.

Хач се опита да състави следващата си саркастична реплика, ала не бе в състояние да отговори нищо. Против волята си се усети, че донякъде вярва на историята на Найдълман. Бе прекалено невероятна, за да е лъжа.

— Нашата лаборатория успя да възстанови тайнописа, благодарение на химична обработка. Оказа се, че е документ от около десет хиляди знака, написан собственооръчно от Макалън в полето на книгата. Документът е бил кодиран, ала специалист от „Галаса“ дешифрира сравнително успешно първата му част. След като прочетохме разшифровката, узнахме, че сър Уилям Макалън е бил дори по-знаменит архитект, отколкото се е смятало преди това.

Хач преглътна.

— Съжалявам, но цялата тази история ми звучи абсурдно.

— Не, доктор Хач, тя не е абсурдна. Макалън *наистина* е проектирал Наводнената шахта. Шифрованите записки са представлявали таен дневник, който той е водел при последното си пътуване. — Найдълман замлъкна, за да смукне от лулата си. — Виждате ли, Макалън е бил шотландец и таен католик. След победата на Уилям III в битката при Боин, отвратеният Макалън заминал за Испания. Там испанският кралски двор му възложил да построи катедрала — най-голямата в Новия свят. През 1696-а година той отплавал от Кадис с двумачтов бриг, ескортиран от испански боен кораб. Корабите изчезнали и повече не се чуло нищо за Макалън. Приело се, че всички са загинали в морето. Този дневник обаче ни съобщава какво всъщност се случило. Корабите им били нападнати от Едуард Окъм. Испанският капитан свалил флага си, след което го измъчвали, за да съобщи целта на пътуването си. После Окъм изклал всички. Пощадил единствено Макалън. Пиратът опрял острието на сабята си в гърлото му и рекъл — тук вече ще цитирам от дневника: „Нека Бог сам си построи проклетата църква, аз имам за теб друга задача“.

Хач усети странен прилив на възбуда.

Капитанът отново се облегна на планшира.

— Разбирате ли, Ред Нед е искал Макалън да проектира шахта, в която да складира огромното си съкровище. *Непроницаема* шахта, чиято тайна ще знае единствен Окъм. Поели покрай брега на Мейн, избрали остров Рагид, шахтата била построена и съкровището — погребано в нея. Ала, разбира се, малко подир това Окъм и екипажът му загинали. А Макалън, не ще и дума, бил убит, малко след като завършило строителството на шахтата. Със смъртта им е умряла и тайната на Наводнената шахта.

Найдълман замълча, очите му бяха почти побелели от светлината, която струеше от водата.

— Това, естествено, вече не е вярно. Защото тайната *не* е загинала ведно с Макалън.

— Обяснете, моля.

— Някъде по средата на дневника си Макалън сменя шифъра. Ние мислим, че го е направил специално, за да запише тайния ключ към Наводнената шахта. Разбира се, нито един шифър от седемнайсети

век не може да се опре на високоскоростните компютри и нашите специалисти би трябвало да го разгадаят всеки миг.

— И колко се предполага, че е скрито там, долу? — успя да попита Хач.

— Добър въпрос. Известна ни е товарместимостта на корабите на Окъм, знаем, че са били натоварени догоре и разполагам с манифестите на корабите, които е нападнал. Знаете ли, че той е бил единственият пират, който успешно е нападнал испанската „Сребърна флотилия“?

— Не — отвърна Хач.

— Като се събере едно връз друго, при най-минималистични преценки предполагаемата стойност на съкровището е — тук Найдълман замълча и устните му се изкривиха в нещо като усмивка — между 1,8 и 2 милиарда долара.

Последва дълго мълчание, нарушавано единствено от бръмченето на двигателя, монотонните писъци на чайките и шума на плъзгащата се във водата лодка.

Найдълман сниши тона си.

— Сумата не включва стойността на Меча на Архангел Михаил, най-голямата ценност на Окъм.

В следващия миг магията бе разрушена.

— Хайде, хайде, капитане — извика през смях Хач. — Не ме убеждавайте, че вярвате в такива брадясали стари легенди.

— Не и преди да прочета дневника на Макалън. Доктор Хач, то *наистина* е там. Макалън ги е наблюдавал как са стоварили съкровището в шахтата.

Хач гледаше с неவிждащ поглед към палубата, мислите му бяха в пълен хаос. „Това е невероятно, просто отвъд всякаква правдоподобност...“

Вдигна глава и усети как мускулите на корема му неволно се стягат. Безбройните въпроси, които бяха възникнали у него, изведнъж се изпариха. Далеч в морето вече можеше да види разпрострялата се надалеч мъгла, която скриваше остров Рагид, същата мъгла, която го беше обвила и преди повече от двайсет и пет години.

Дочу, че застаналият до него Найдълман казва нещо. Обърна се, задъхан, опитваше се да успокои разтуптялото се сърце.

— Извинете?

— Казах, че знам за това, че малко се интересувате от парите. Но исках да сте наясно, че според споразумението, което предлагам, вие ще получите половината от съкровището, без да се броят разходите. В замяна на това, че поемам целия финансов риск, аз ще получа Меча на Архангел Михаил. Това означава, че вашият дял ще е някъде в рамките на милиард долара.

Хач преглътна.

— Прав сте. Наистина не давам пет пари.

Пак последва пауза, след която Найдълман вдигна бинокъла си да огледа обвития от мъглата остров.

— Защо е винаги в мъгла?

— Има достатъчно причини — отвърна Хач, доволен от смяната на темата. — Мощният прилив около острова отклонява студеното Лабрадорско течение към топлото течение откъм нос Код и когато те се срещнат, се получава гъста мъгла. Понякога островът е обвит от тънка мъглица, а понякога мъглата изцяло го всмуква в себе си.

— Какво повече би искал един пират? — промърмори Найдълман.

„Няма да продължи дълго“, помисли си Хач. Опита се да отклони вниманието си към съскащата покрай борда вода, към соления мирис на въздуха, към студената медна обшивка на щурвала, който стискаше. Погледна към Найдълман и забеляза, че на бузата му потрепва някакъв мускул. Той самият също изпитваше силно вълнение — от друг характер, не по-малко съкровено.

Вълмата мъгла приближиха. Хач запази мълчание, опитваше се да насочи лодката към плъзналите към тях пръсти на мъглата, тъй неправдоподобна на хоризонта, който бе напълно ясен. Намали газта, след като носът на лодката заби в полумрака. Лепкавата влага ги обгърна сякаш изведнъж. Малин усети как капчиците кондензат започват да се стичат по кокалчетата на свитите му ръце и по врата му.

Напрегна се да прогледне през мъглата. Далечни, тъмни очертания се появяваха и веднага се стопяваха. Намали още хода. Можеше да дочуе в тишината шума на прибоя, звъна на буя, който предупреждаваше моряците да се държат настрани от опасните рифове. Обърна лодката малко по на север, за да излезе откъм подветрения бряг на острова. Най-неочаквано се появи очертанието на

желязна товарна стрела, която се мержелееше на около двеста метра откъм левия борд — изкривена от бурите и проядена от ръжда.

Найдълман пое дълбоко въздух и вдигна бинокъла към очите си, ала лодката пак навлезе във вълмо мъгла и островът отново изчезна. Засили се студеният вятър, забръска ситен дъждец.

— Можем ли да приближим още?

Хач насочи лодката към рифовете. След като преминаха откъм подветрената страна на острова, прибойт намаля и вятърът стихна. Изведнъж излязоха от кръга на мъглата и островът се възправи пред тях с цялото си великолепие.

Хач насочи лодката успоредно на рифовете. Найдълман стоеше на кърмата и не откъсваше очи от бинокъла, стиснал отдавна забравената лула между зъби; раменете му потъмняваха от дъжда. След като насочи носа на лодката към морето, Хач даде ръчката на газта в неутрално положение и я остави на дрейф. Едва тогава се обърна към острова, за да го види сам.

---

[1] Динги — малка работна лодка, използвана от риболовците и ветроходците с по-големи съдове, за да могат да слязат на брега или на по-плитки котвени стоянки. — Б.пр. ↑

[2] Голямата криза (1929–1934 г.) — наричана още Голямата депресия, може би най-опустошителната финансово-икономическа катастрофа, връхлетяла целия свят, но най-силно отразила се на САЩ. — Б.пр. ↑

[3] Вероятно авторът прави алюзия с великия британски пират, мореплавател и изследовател Уилям Дампиър. — Б.пр. ↑

4.

Тъмните, ужасни очертания на острова, които тъй неизменно присъстваха в паметта и в кошмарите му, сега отново се издигаха пред него на живо. Беше само черен силует на фона на сивото море и небе: с форма на някаква необикновена, килната маса, с постепенен наклон, който се издигаше от подветрената страна до високия скалист наветрен склон, а по средата сушата се издигаше като гърбица. Прибойт се разбиваше в ската и вреше около подводните рифове, които обрамчваха острова и вдигаха ситна мъглица от пръски и пяна, сякаш диря, оставена от минаваща лодка. Беше дори по-мрачен, отколкото го помнеше — гол, премитан от вятъра, дълъг километър и осемстотин и широк около осемстотин метра. Един-единствен деформиран смърч се издигаше на каменистия бряг от подветрената страна; върхът му — поразен от някогашна светкавица, а разперените клони — като протегнатите към небето пръсти на стара вещица.

Навсякъде бяха пръснати едрите корпуси на дяволски машинарии — издигаха се сред високите треви и шипките: старинни парни компресори, винчове, вериги, парни котли. От едната страна на стария смърч имаше няколко очукани бараки — килнати и без покриви. Хач видя в далечния край на плажа гладките и заоблени форми на скалите, наричани „китовите гърбове“, по които той и Джони се бяха катерили преди повече от двайсет и пет години. До най-близките скали лежах разпръснати потрошените скелети на няколко големи лодки, облъскани и разбити от безбройните бури, палубите и ребрата им бяха начупени и пръснати по гранитните балвани. На излъсканите от времето табели, разположени на всеки трийсетина метра над отметката за нивото на най-високия прилив, се четеше:

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ!

ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ОПАСНО!

СЛИЗАНЕТО НА БРЕГА — ЗАБРАНЕНО!

В първия миг Найдълман остана безмълвен.

— Най-сетне — рече с въздишка той.

Минаха няколко минути, през които лодката оставаше в дрейф. Найдълман свали бинокъла си и се обърна към Хач:

— Докторе?

Хач се бе подпрял на щурвала и се опитваше да надделее над спомена. Ужасът го обземаше като морска болест. Дъждецът барабанеше по прозорците на ходовата рубка, жално биеше камбаната на буя. Ала и нещо друго бе примесено с ужаса, нещо ново: съзнанието, че там, долу, *наистина* имаше съкровище — че дядо му не е бил пълен глупак, като е съсипал три поколения от семейството си за нищо. В един миг той разбра какво щеше да бъде решението му: последният отговор, който дължеше на дядо си, на баща си и на брат си.

— Доктор Хач? — повика го отново Найдълман.

Хълмнатините по лицето му блестяха от влагата.

Хач пое на няколко пъти дълбоко дъх и си наложи да отпусне яката хватка на щурвала.

— Да обиколим ли острова? — рече той като с усилие поддържаше равен тона си.

Найдълман пак го погледна. След това кимна и вдигна отново бинокъла.

Хач даде газ, зави към морето, излезе от подветрената страна и пое срещу вятъра. Караше на малък ход, с три възела скорост, избягваше „китовите гърбове“ и другите скали — ужасяващите пътни знаци, които бяха току до тях.

— Изглежда доста непристъпно място — рече Найдълман. — По-непристъпно, отколкото си го бях представял.

— Тук няма естествено пристанище — отвърна Хач. — Островът е заобиколен от рифове и има ужасен висок прилив. Подложен е на въздействието на открития океан и всяка есен го връхлитат жестоки щормове. Прокопани са толкова много тунели и шахти, че голяма част от острова е наводнена и неустойчива. Дори по-лошо — някои от фирмите са използвали експлозиви. Под земята има неизбухнал динамит, детонационни капсули и Бог знае още какво, което само чака да гръмне.

— Какъв е онзи потънал кораб? — попита Найдълман и посочи масивната усукана метална конструкция, която се надигаше над хлъзгавите, покрити с водорасли скали.

— Баржа от времето на дядо ми. Била е закотвена в морето с плаващ кран, североизточният вятър я връхлетял и я изхвърлил на камъните. След като океанът най-после я хванал, нямало повече какво да се спасява. Това е бил краят на усилията на дядо ми.

— Дядо ви оставил ли е някакви архиви? — попита Найдълман.

— Баща ми ги унищожи. — Хач преглътна трудно. — Дядо ми е банкрутирал заради този остров и баща ми цял живот мразеше всичко, свързано с него. Дори преди нещастния случай.

Гласът му потрепери и той стисна щурвала, вторачен напред.

— Извинете — рече Найдълман и чертите на лицето му се посмекчиха. — Дотолкова съм погълнат от всичко това, че понякога забравям за личната ви трагедия. Простете ме, ако задавам нетактични въпроси.

Хач продължи да се взира пред носа на лодката.

— Няма нищо.

Найдълман замълча и Хач му бе благодарен за това. Нямаше нищо по-болезнено от туй да слушаш обичайните баналности от добронамерени люде, особено пък онези, които започваха с „Не се самобичувай, вината не е била твоя“.

„Плейн Джейн“ заобиколи южния край на острова и застана на борд към мъртвото вълнение. Хач подаде още малко газ и лодката пое напред.

— Удивително — рече тихо Найдълман. — Само като си помисли човек, че този малък остров от пясък и камъни ни дели от най-голямото заровено съкровище.

— Внимавайте, капитане — отвърна Хач с игрив, по неговото собствено мнение, тон. — Подобно възторжено мислене е разорило десетина фирми. Най-добре да си спомним старото стихотворение:

*Защото, макар да съм далеч от двора,
този Храм държи мощите ѝ,
свещени за Небето; защото, ясно е,
че никога не е и няма да е моя.*

Найдълман са обърна към него.

— Виждам, че сте си дали труда да прочетете и нещо извън учебния материал — „Анатомия“ на Грей и наръчника на Мерк. Не са много касапите, които могат да цитират Ковънтри Патмор^[1].

Хач сви рамене.

— От време на време попрочитам поезия. Отпивам от нея на малки глътки като от хубаво порто. А какво е вашето извинение?

Найдълман се усмихна.

— Прекарал съм повече от десет години от живота си на море. Понякога там няма какво друго да се прави, освен да се чете.

Откъм острова изведнъж се чу някакъв звук като от прокашляне. Той се засили, превърна се в тихо бучене и най-сетне изригна в гърлен стон, все едно умираше някакво дълбоководно чудовище. Хач усети как кожата му настръхва.

— Що за шум е това, по дяволите? — попита остро Найдълман.

— Смяната на отлива с прилива — отвърна Хач и потрепери леко на студения и влажен въздух. — Наводнената шахта несъмнено е свързана с морето чрез скрит тунел. Когато силният прилив се сменя и течението в тунела се обърне, се чува този шум. Най-малкото така поне се говори.

Стонът продължаваше, после бавно затихна в клокочене преди да изчезне напълно.

— От местните рибари ще чуете и друга теория — рече Хач. — Може би сте забелязали, че около острова няма хвърлени кошове за омари. Не си мислете, че това е поради липса на омари.

— Проклятието на остров Рагид — рече Найдълман и кимна, а в погледа му проблесна язвително пламъче. — Чувал съм за това.

Последва дълго мълчание, през което Найдълман гледаше към палубата. След това бавно вдигна глава.

— Не мога да върна живота на брат ви — рече той. — Но мога да ви обещаю: ще разберем какво се е случило с него.

Хач махна с ръка, изведнъж останал безмълвен от вълнение. Обърна лице към стъклата на ходовата рубка, доволен, че дъждът го прикриваше. Най-неочаквано осъзна, че не може да понесе повече да бъде на този остров. Насочи лодката на запад без да дава никакви обяснения и даде пълна газ, щом отново навлязоха в окръжаващата го мантия на мъглата. Искаше да се прибере в мотелската си стая, да поръча ранен обяд и да го изгълта с каничка „Блъди Мери“.

Излязоха от мъглата на яркото слънце. Вятърът се бе усилил и Хач усети как капчиците влага се изпаряват от лицето и ръцете му. Не се обърна назад. Ала от самата мисъл, че обвитият в мъгла остров бързо се смаява на хоризонта, стягането в гърдите му намаля.

— Трябва да знаете, че ще работим с първокласен археолог и историк — обади се Найдълман. — Информацията, която ще получим за инженерните науки от седемнайсети век за пиратството в открито море, за морските технологии — а може би дори за мистериозната смърт на Ред Нед Окъм — ще бъде с неоценима стойност. Това ще е колкото търсене на съкровище, толкова и археологическа експедиция.

Последва кратко мълчание.

— Искам да си запазя правото да прекратя цялото шоу, ако почувствам, че условията стават прекалено опасни — рече Хач.

— Напълно ви разбирам. В нашия железен договор за заем-наем на земята има осемнайсет условия. Просто ще добавим деветнайсетото.

— И ако се включа в тази работа — каза още по-бавно Хач, — не бих искал да съм безгласен съдружник, който да наднича иззад нечие рамо.

Найдълман разбърка изгасналата пепел в лулата си.

— Спасяване на имущество от този род е изключително рискована работа, особено за неспециалист. Каква роля предлагате за себе си?

Хач сви рамене.

— Споменахте, че сте наели лекар за експедицията.

Найдълман спря да човърка лулата си и вдигна вежди.

— Както се изисква по законите на щата Мейн. А вие предлагате промяна в персонала, така ли?

— Да.

Найдълман се усмихна.

— И няма да имате проблеми да напуснете болницата „Маунт обърн“ при такова кратко предизвестие?

— Моите изследвания могат да почакаат. Освен това не става дума за особено дълъг период. Вече е край на юли. Ако възнамерявате да се заемете с всичко това, трябва да приключите за четири седмици — независимо от резултата. Разкопките не могат да продължат през щормовия сезон.

Найдълман се надвеси над перилата и изчука угарта от лулата си с бърз и силен удар. Изправи се, а зад гърба му се очерта дългата тъмна ивица на Бърнт хед.

— След четири седмици всичко ще бъде свършено — рече той.
— С вашите и с моите усилия.

---

[1] Ковънтри Кърси Дайтън Патмор (1823–1896) — британски поет, приятел на Тенисън и Ръскин, участник в групата на т.нар. „прерафаелити“. Най-прочутата му стихосбирка е „Непознатият Ерос.“ — Б.пр. ↑

5.

Хач спря на неасфалтирания паркинг до супермаркетчето на Бъд. Този път беше със собствената си кола; беше странно смущаващо да наблюдава местата от отминалия си живот през стъклото на колата — част от сегашното му битие. Погледна към напуканите кожени тапицерии, избелелите петна от кафе върху изкорубената кутия около скоростния лост. Толкова позната и някакси сигурна картинка; наложи му се да положи голямо усилие да отвори вратата. Извади слънчевите очила от жабката, но после ги върна обратно. Времето на преструвките бе свършило.

Огледа площадчето. От износения асфалт на улицата надничаха повече калдаръмени камъни от преди. Старото павилионче за вестници на ъгъла с поклащащи се въженца, върху които някога висяха комикси и списания, бе отстъпило място на магазин за сладолед. Отвъд площадчето градът се спускаше надолу по склона невероятно живописно, както винаги; покривите от каменни плочи и застъпващи се кедрови дъски блестяха на слънцето. Някакъв мъж се изкачваше от пристанището, обут в гумени ботуши, наметнат с гумирано яке: ловец на омари, който се завръщаше у дома. Друг минувач погледна към Хач и изчезна в странична уличка. Беше млад, на не повече от двайсетина години и на Хач му хрумна, че дори не е бил роден, когато той и майка му напуснаха града. Цяло ново поколение бе израсло по време на отсъствието му. А не ще и дума — цяло поколение бе измряло за това време. Изведнъж се запита дали Бъд Роуел бе още жив.

На пръв поглед супермаркетчето на Бъд изглеждаше досущ същото, каквото го помнеше: зелените му летящи врати не си пасваха добре, там си беше старата рекламна табела на Кока-кола, както и олющената, наклонена веранда. Влезе вътре, дъските на дюшемето проскърцаха под краката му, извади една количка от редицата до вратата, доволен, че магазинът бе празен. Пое по тесните проходи и започна да избира храна за „Плейн Джейн“ — бе решил да остане на лодката, докато старата фамилна къща не бъде подготвена за живеене.

Бъркаше тук и там, хвърляше най-различни стоки в количката, докато най-сетне не осъзна, че просто отлагаше неизбежното. С известно усилие забута количката към изхода на магазина и се озова лице в лице с Бъд Роуел: едър, плешив и жизнерадостен, с блестяща чиста касапска престилка. Хач помнеше, че много пъти Бъд пробутваше тайно под тезгяха на него и на Джони забранените им захарни пръчки. Това подлудяваше майка им.

— Добър ден — рече Бъд и погледът му пробяга по лицето на Хач, а после към паркираната отвън кола, за да види номерата ѝ. Не бе често явление на паркинга му да спира стар ягуар от скъпия модел ХКЕ. — От Бостън ли сте?

Хач кимна, все още неуверен как да изиграе ситуацията.

— Аха.

— На почивка ли? — попита Бъд и внимателно постави един артишок в торбичката, после бавно изтрака сумата на старата си бронзова касова машина с обичайното си ледено спокойствие. В торбичката полетя втори артишок.

— Не — рече Хач. — По работа.

Ръката на Бъд замръзна на място. Никой не идваше в Стормхейвън по работа. И Бъд, като професионален клюкар, би трябвало сега да разбере каква бе причината.

Ръцете му отново заработиха.

— Аха — рече Бъд. — По работа.

Хач кимна, като се пребори с нежелание да отхвърли анонимността си. След като Бъд научеше, щеше да узнае и целият град. Пазаруването при Бъд бе точката, откъдето връщане назад нямаше. Още не беше твърде късно да си вземе покупките и да излезе и да остави Бъд в неведение. Алтернативата бе трудна дори за обмисляне: Хач едва можеше да понесе мисълта за възражданата шепнешком стара трагедия, за поклащащите се глави и свити устни. Малките градчета могат да бъдат много жестоки в съчувствието си.

Ръката взе кутия с мляко и я мушна в торбичката.

— Търговец ли сте?

— Тц.

Последва мълчание, докато Бъд, по-бавен от всякога, постави кутията с портокалов сок до млякото. Касовият апарат иззвънтя.

— Само пътом? — опита отново той.

— Има работа тук, в Стормхейвън.

Това бе тъй нечувано, че Бъд повече не можеше да го понесе.

— И каква би могла да бъде тази работа?

— Деликатен бизнес — рече Хач, като сниши тона си.

Въпреки схватливостта му, вцепенението, което се очерта върху челото на Бъд бе толкова красноречиво, че Хач едва сдържа усмивката си.

— Ясно — рече Бъд. — В града ли сте отседнали?

— Тц — отвърна Хач и пое дълбоко дъх. — Ще живея отвъд пристанището. В старата къща на семейство Хач.

В този миг Бъд едва не изгърва една телешка пържола. Къщата бе необитаема от двайсет и пет години. Ала стекът все пак се озова в торбичката, най-сетне всички торбички бяха пълни, а въпросите на Бъд се бяха изчерпали — поне учтивите от тях.

— Е — рече Хач. — Малко бързам. Колко ви дължа?

— Трийсет и един долара и двайсет и пет цента — рече нещастният Бъд.

Хач насъбра торбичките. Край. Ако искаше да се засели в този град, дори и временно, налагаше се да се разкрие. Спря се, отвори едната торбичка и бръкна в нея.

— Извинете — рече той и бръкна във втората торбичка. — Да не сте забравили нещо?

— Не мисля — отвърна флегматично Бъд.

— Сигурен съм, че сте забравили нещо — повтори Хач и заизважда съдържанието на торбичките върху тезгяха.

— Всичко си е там — рече Бъд и в тона му се прокрадна типичната мейнска агресивност.

— Не, не е. — Хач посочи към малко чекмедже, току под тезгяха. — Къде ми е захарната пръчка?

Погледът на Бъд се стрелна към чекмеджето, после проследи ръката, която Хач вдигна към лицето си и за пръв път го погледна внимателно. След това преbledня — лицето му стана съвсем светлосиво.

И докато Хач се питаше дали не бе отишъл твърде далеч, старият бакалин въздъхна силно.

— Дявол ме взел — рече той. — *Дяволите да ме вземат!* Та това е Малин Хач!

Цветът на бузите на бакалина бързо възвърнаха нормалния си цвят, ала изражението му си остана като на човек, току-що видял призрак.

— Е — рече Хач. — Как поминуваш, Бъд?

Бакалинът неочаквано заобиколи тежко тезгяха и замачка ръката на Хач в дланите си.

— Я да те видя. — Той сграбчи Хач за раменете и го задържа на една ръка разстояние, а пълното му лице разцъфна в широка усмивка. — Да не повярва човек, че си пораснал и си се превърнал в такъв хубав, едър мъж. Не знам колко пъти съм се питал какво се е случило с теб, чудех се дали отново ще те видя. И, слава Богу, ето те и теб, цял-целеничък.

Хач усети дъха на бакалина — смесица от шунка, риба и сирене — и почувства едновременно и облекчение, и смущение, сякаш отново се бе превърнал в момченце.

Бъд го оглежда още малко, сетне погледът му се отмести върху чекмеджето със захарни пръчки.

— Ти, кучи сине — засмя се той. — Още ли ги ядеш?

Ето ти една за сметка на заведението.

Той бръкна в чекмеджето, извади една и я тръсна на тезгяха.

6.

Седяха на люлеещите се столове на задната веранда на магазина, пиеха брезава бира и гледаха през моравата към тъмната редица от борове. За да отговори на интереса на Бъд, Хач му разказа за част от приключенията си като епидемиолог в Мексико и Южна Америка. Ала успя да избегне въпроса за причините за завръщането си. Не се чувстваше още достатъчно готов да започне с обясненията. Много му се искаше да се върне на лодката, да окачи преносимата скара на кърмовия релинг, да хвърли върху нея един бифтек и да се отпусне с греховно сухо мартини в ръка. Ала знаеше, че етикецията на малкото градче изискваше да прекара поне час в празни приказки със стария бакалин.

— Разкажи ми какво се случи в града, след като го напуснах — рече той, за да запълни неловкото мълчание в разговора и за да предотврати нови въпроси.

Виждаше, че Бъд си умира да узнае защо се бе завърнал, ала мейнската учтивост не му позволяваше да попита.

— Е, виж сега — започна Бъд. — Тук станаха големи промени.

След което той продължи да разказва как преди пет години била вдигната нова пристройка към гимназията, как домът на семейство Тибодо изгорял до основи, докато били на почивка край Ниагарския водопад, как Франк Пикет връхлетял с лодката си върху Олд хъмп и я потопил, тъй като бил обърнал някое и друго питие повече. Най-накрая попита Хач дали е видял хубавата нова сграда на пожарната.

— Разбира се — отвърна Хач, а вътре в себе си изпита жал, че старата, дървена, едноетажната сграда е била разрушена и заменена с чудовищна, обкована с метални листи постройка.

— И навсякъде се вдигат нови къщи. Виладжии — изсмя се неодобрително Бъд, ала Хач бе съвсем наясно, че касовият му апарат никак не страдаше от това.

Във всеки случай думите на Бъд се отнасяха за три или четири летни вили на нос Брийдс, плюс няколко ремонтирани фермерски

къщи във вътрешността и новия пансион.

Бъд завърши с тъжно кимване.

— Всичко се промени тук, след като замина. Едва ли ще познаеш града. — Залюля се със стола и въздъхна. — Значи си дошъл да продадеш къщата?

Хач леко се стегна.

— Не, дошъл съм да живея тук. Поне през останалата част от лятото.

— Наистина ли? — попита Бъд. — На почивка?

— Вече ти казах — отвърна Хач, като се опита да поддържа небрежен тон. — Тук съм по една деликатна работа. Обещавам ти, Бъд, че няма да бъде пазена дълго време в тайна.

Леко засегнат, Бъд се облегна назад.

— Знаеш, че няма да проявя интерес към бизнесделата ти. Но доколкото разбрах, ти си лекар.

— Така е. И точно с това ще се занимавам тук.

Хач отпи от бирата си и тайно погледна часовника си.

— Но, Малин — каза бакалинът и неловко се размърда на стола си, — ние си имаме доктор в града. Доктор Фрейзиър. Той е здрав като бик и може да проживее още двацетина години.

— Е, малко арсеник в чая му може да уреди тази работа — рече Хач.

Бакалинът го погледна разтревожен.

— Не се безпокой, Бъд — усмихна се в отговор Хач, — няма да конкурирам доктор Фрейзиър.

Припомни си още веднъж, че чувството му за хумор не можеше да се ползва с популярност в селския Мейн.

— Това — добре. — Бъд изгледа косо госта си. — Тогава значи работата ти е свързана с онези вертолети.

Хач го погледна озадачен.

— Вчера беше. Хубав, ясен ден. Долетяха два вертолета. Ама големи бяха. Прелетяха право над града и се насочиха към островите. Видях ги да висят бая време над остров Рагид. Помислих си, че са от военната база. — Изражението на Бъд стана загадъчно. — Ала може и да не са били оттам.

Изскърцването на летящите врати спести на Хач необходимостта да отговори. Той изчака, докато Бъд се затътри тежко да обслужи

клиента си.

— Бизнесът май върви добре — рече той, когато Бъд се върна.

— Едва ли — отвърна Бъд. — Извън сезона населението се свива до осемстотин души.

Хач си помисли, че населението на Стормхейвън винаги си бе било в тези рамки.

— Ами да — продължи Бъд, — децата просто си заминават след като завършат училище. Не искат да останат в града. Отиват в големите градове — Бангор, Огъста. Едно дори стигна до Бостън. През последните три години заминаха пет деца. Ако не бяха летовниците, или онзи нудистки лагер в Пайн нек, едва ли щях да завъртя и два петака в касата си.

Хач кимна леко. Бъд очевидно преуспяваше, но щеше да бъде неучтиво да не се съгласи с него в собствения му магазин. „Нудисткият лагер“, за който говореше, бе всъщност колония на артисти, разположена в старо имение в боровата гора на десетина мили от брега. Хач си спомни, че преди трийсетина години изваждащ кошовете си за омари рибар бе видял за пръв път нудист на плажа. Паметта в това крайбрежно градче от Мейн бе наистина дълга.

— А как е майка ти? — попита Бъд.

— Почина през 1985 година. От рак.

— Съжалявам много. — Хач усети, че Бъд бе искрен. — Тя бе добра жена и възпита... един добър син.

След кратко мълчание Бъд се облегна отново на стола и обърна бирата си.

— Срецна ли се вече с Клеър? — попита той възможно най-небрежно.

Хач забави отговора си.

— Тя тук ли е? — отвърна той със същата небрежност.

— Аха — рече Бъд. — Настъпиха някои промени в живота й. А ти? Имаш ли семейство?

Хач се усмихна.

— Нямам съпруга. Поне още не.

Той остави празната си бутилка и се изправи. Време беше вече да си ходи.

— Бъд, беше страхотно да те видя. Мисля, че е време да отида да си сготвя вечеря.

Бъд кимна, потупа го по гърба, докато Хач си проправяше път из магазина. Хвана летящата врата, а Бъд се прокашля.

— Има още едно нещо, Малин.

Хач се смръзна. Съзнаваше, че дотук се бе отървал твърде лесно. Изчака разтревожен въпроса, който бе неминуем.

— Внимавай с тези захарни пръчки — рече важно Бъд. — Нали знаеш, зъбите ти няма да издържат вечно.

7.

Хач излезе на палубата на „Плейн Джейн“, протегна се, а след това огледа с присвити очи пристанището. Град Стормхейвън бе тих, почти задрямал под ярката светлина на юлския следобед и той бе благодарен за тишината. Предишната вечер бе погълнал бифтека си с малко повече джин „Бийфитър“, отколкото бе възнамерявал, а на сутринта се събуди с първия си махмурлук от почти десетина години.

Това бе ден, белязан от няколко „първи“ събития: първият ден, който прекара в кабината на лодка, откакто се бе завърнал от пътуването си до Амазонка. Беше забравил колко спокойно можеше да прекара в компанията единствено на леко полюшващите го вълни. Това бе и първият ден от години насам, в който нямаше кой знае какво да прави. Лабораторията му бе вече затворена за месец август и Брус, смаяният му асистент, бе отпратен да опише първоначалните резултати под надзора на негов колега. Къщата в Кеймбридж бе заключена, а на икономката бе съобщено, че няма да се върне преди септември. Ягуарът му бе паркиран колкото е възможно по-дискретно на празния паркинг зад стария железарски магазин „От бряг до бряг“.

Преди да напусне мотела в Саутпорт предишния ден, получи бележка от Найдълман: състоеше се от едно изречение — молеше го за среща пред остров Рагид при залез слънце. Така Хач разполагаше с цял ден за себе си. Отпървом се боеше, че това щеше да означава цял ден насаме със спомените. Помисли си да извади водните бои, с които цапотеше през уикендите и да опита един ескиз на брега. Ала намерението му остана неизпълнено. Тук, на вода, изпитваше някакво лениво чувство на покой. Беше се завърнал у дома, в Стормхейвън. Беше приближил остров Рагид. Бе погледнал звяра и бе оцелял.

Провери часовника си: почти 7,30. Време бе да тръгва.

Завъртя стартера и с удоволствие чу как големият дизел веднага запали. Силните вибрации под краката му, познатото „бух-бух“ на ауспуха бяха като песента на сирените от миналото, едновременно и

сладка, и болезнена. Той включи на преден ход и насочи високия нос на лодката по посока на остров Рагид.

Денят бе ясен и докато лодката цепеше водата, Хач се вторачи в сянката ѝ пред себе си в морето, обгърната от блещукането на следобедното слънце във водата. Океанът бе пуст, ако се изключи самотната лодка за омари, от която изтегляха кошове зад остров Хърмит. На няколко пъти през деня бе излизал на палубата, за да огледа хоризонта, в очакване да види някакво оживление около остров Рагид. Но след като не съзря нищо друго, освен морето и небето, не бе много сигурен дали бе разочарован или изпита облекчение.

Като излезе от пристанището въздухът захладня. Ала вместо да намали ход и да си вземе якето, Хач увеличи скоростта и обърна лице срещу вятъра, от време на време отваряше уста, когато „Плейн Джейн“ се гмурваше в някоя вълна и го обливаше с пръски. Беше някак пречистващо да е сам тук, в морето; усещаше как вятърът и водата може би щяха да започнат да почистват натрупалите се у него през двайсет и петте години прах и паяжини.

Неочаквано на хоризонта се появи тъмна сянка. Хач намали хода и усети как се завръща старият, познат трепет. Мъглата около острова този ден бе по-тънка, ала очертанията му си оставаха все така неясни и отблъскващи, товарните стрели и винчовете стърчаха замъглени, досущ като разрушените минарета на някой вражески град. Хач зави наляво, за да си остави достатъчно разстояние за маневра и се приготви да завърти в кръг.

После забеляза от подветрената страна на острова непозната лодка, закотвена може би на четвърт разстояние от него. Като приближи видя, че бе старинен пожарен кораб, построен от разкошно кафяво дърво — може би махагон или тик. На кърмата му със строги позлатени букви бе изписано името „Грифин“, а под него с по-малки букви — „Мистик, Кънектикът“.

Хач помисли да пристане на борда му, но после промени решението си и спря двигателя на „Плейн Джейн“ на стотина метра от корабчето. Никой не се появи на палубата да регистрира появяването му. За миг се почуди дали то не принадлежеше на някой турист или търсач на сувенири, ала вече беше почти залез слънце и това щеше да е прекалено голямо съвпадение.

Загледа се с любопитство в корабчето. Ако трябваше да изпълнява функциите на команден пункт на Найдълман, той бе направил необичаен, но практичен избор. Недостатъчната му скорост се компенсираше от устойчивост: Хач бе сигурен, че то би издържало на всякакво вълнение, освен на най-жесток щорм, а с реверсивни двигатели щеше да бъде и много маневрено. Барабаните с маркучи и противопожарните „оръдия“ бяха демонтирани и на палубата имаше много място. Лодбалките, кулата и прожекторите бяха запазени, а на кърмата бе монтиран управляван с компютър кран. Погледът на Хач се плъзна по просторната ходова рубка и крилата на мостика. Над тях се издигаше обичайната „гора“ от антени за електрониката, лоран^[1] и радар, както и за допълнително оборудване, което не бе свързано с навигацията: микровълнова сирена, сателитна чиния, радар за въздушно наблюдение и антена на многочестотна радиостанция. „Впечатляваща техника“, помисли си Хач. Спусна ръка към контролното табло, готов да надуе своята сирена.

После обаче се поколеба. Отвъд потъналото в тишина корабче и зад обвития в мъгла остров дочу ниското бръмчене, толкова ниско, че едва попадеше в спектъра на чуваемост. Отдръпна ръка и се заслуша. След миг нямаше вече колебание: бе корабен двигател — беше далеч, но приближаваше бързо. Хач огледа хоризонта, докато най-сетне не видя сиво петно в южна посока. Лъч от залязващото слънце присветна върху някакъв блестящ метален предмет върху далечния кораб. „Навярно е кораб на «Таласа», който идва от Портланд“, помисли си той.

След това Хач видя как бавно, бавно петното се разделя на две, после на три, а накрая на шест ясно различими силуета. Стоеше и гледаше удивен как тази същинска нашественическа флотилия приближава малкия остров. Огромна морска баржа се носеше към него и тъмният ѝ търбух се подаваше, когато носовата вълна се отместваше от водолинията ѝ. В килватера ѝ пухтеше влекач, оплетката на носа му бе мъхава и влажна — влачеше подире си стотонен плаващ кран. После следваха чифт моторни катери, лъскави, мощни на вид и натъпкани с електроника. Зад тях идваше добре натоварен снабдителен кораб — водолинията му бе твърде ниска. На мачтата му се развяваше малък флаг в бяло и червено. Хач забеляза, че флагът приличаше на

емблемата, която бе зърнал върху папката на Найдълман само преди няколко дни.

Шествието завършваше елегантен съд — голям и фантастично оборудван. Името му „Серберъс“ бе изписано на носа със сини букви. Хач гледаше със страхопочитание лъскавата надстройка, харпуненото оръдие на носа, финестрините от опушено стъкло. „Най-малко хиляда и петстотин тона“, помисли си той.

Досуц като че изпълняваха някаква балетна постановка, корабите се понесоха към „Грифин.“ По-големите спряха откъм далечната страна на пожарното корабче, а по-малките се установиха около „Плейн Джейн.“ Чу се звъntenето на вериги през ключовете: отдаваха котвите си. Докато гледаше моторните катери, които минаха от двата му борда, Хач забеляза, че и техните екипажи го наблюдават. Неколцина се усмихнаха и кимнаха. На по-близката лодка Хач забеляза мъж със стоманеносива коса и пълновато бяло лице, който го наблюдаваше с учтив интерес. Носеше голяма оранжева спасителна жилетка върху закопчания догоре костюм. До него се бе разположил млад човек с дълга мазна коса и козя брадичка, обут с бермудки и с риза на ярки цветя. Ядеше нещо, завито в бяла хартия; изгледа Хач с някакси обидно безразличие.

И последният двигател бе изключен и над насъбралите се съдове се спусна странна, почти призрачна тишина. Хач огледа корабите един по един и забеляза, че очите на всички бяха вперени в празната палуба на пожарното корабче в средата.

Мина минута, после втора. Най-сетне вратата на мостика се отвори и се появи капитан Найдълман. Без да изрече и дума той отиде до перилата и застана изправен, като глътнал бастун, за да огледа наобиколилата го компания. Залязващото слънце хвърляше червеникав оттенък върху загорялото му лице и позлатяваше русата му, вече пооредяваща коса. Удивително, помисли си Хач: как слабата му фигура изпъкваше над водата и над кръга от сбралите се кораби. В съгъстяващата се тишина от вратата зад Найдълман ненатрапчиво се появи друг мъж — нисък и жилив — и застана зад него със скръстени ръце.

Найдълман остана безмълвен дълго време. Най-накрая заговори с нисък, сякаш почтителен глас, който обаче се носеше с лекота над водата.

— Живеем в епоха — започна Найдълман, — когато неизвестното става известно и повечето от загадките на земята са разкрити. Стъпихме на Северния полюс, изкачихме Еверест, отлетяхме до Луната. Разкъсахме атомното ядро и картирахме дълбините на океаните. Онези, които разкриваха тези загадки, често излагаха на опасност живота си, прахосваха състоянията си и рискуваха всичко. Една голяма загадка може да бъде разкрита единствено на висока цена — понякога на най-високата.

Той посочи към острова.

— Тук — само на стотина метра от нас — е една от тези големи загадки, може би последната, останала в Северна Америка. Погледнете. Изглежда като дупка в купчина пръст и камъни. Но въпреки това тази дупка — тази Наводнена шахта — е изсмукала мозъка от костите на всеки, който е дръзвал да разкрие тайната ѝ. Похарчени са десетки милиони долари. Много хора са били съсипвани, някои дори са загивали. Сред нас днес има хора, които от първа ръка са усетили колко остри могат да бъдат зъбите на Наводнената шахта.

Найдълман огледа хората на събралите се съдове. Погледът му срещна погледа на Хач. След това продължи:

— Другите загадки от миналото — монолитите на Саксауаман, статуите на Великденския остров, изправените камъни в Англия — са забулени в мистерия. Но не и Наводнената шахта. Нейното местоположение, целта ѝ, дори историята ѝ са известни. Ето я, тя лежи пред нас — безсрамен оракул, готов да погълне всички, които приближат.

Той отново замлъкна за миг.

— През 1696-а година Едуард Окъм се превърнал в най-опасния пират, кръстосвал моретата. Корабите от флотилията му били натоварени догоре с насъбраната плячка, били трудноповратливи, с ниска водолиния. Следващата буря или дори случайна среща с някой боен кораб можела да нанесе смъртоносен удар на флотилията му. Той все отлагал да скрие съкровището си а вече отчаяно искал да го стори. Една случайна среща с архитект му дала отговора.

Найдълман се облегна на перилата и вятърът разроши косата му.

— Окъм пленил този архитект и го натоварил със задачата да проектира шахта, в която да скрие съкровището. Шахта, тъй непристъпна, че да възпре и най-добре екипирания търсач на

съкровища. Всичко вървяло по план. Шахтата била построена, съкровището — складирано. И тогава, когато пиратът се отправил в поредния си рейд на смърт и опустошение, се появила ръката на провидението. Ред Нед Окъм загинал. От този ден нататък неговото съкровище почива на дъното на Наводнената шахта и чака времето, когато технологиите и човешката смелост най-сетне ще го извадят и ще го върнат отново на света.

Найдълман пое дълбоко дъх.

— Въпреки огромната стойност на това съкровище, въпреки най-упоритите усилия, всички досега са се проваляли да извадят нещо ценно от шахтата. С изключение на това.

Изведнъж капитанът вдигна ръка, стиснал нещо между пръстите си. Лъчите на залязващото слънце заблещукаха и заиграха тъй ослепително, че пръстите му сякаш пламнаха. Сред събралите се хора се понесе шепот на удивление и изненада.

Хач се наведе на перилата, за да види по-добре. „Боже мой — помисли си той — това трябва да е златото, извадено със сондата на «Златотърсачи» преди повече от сто години.“

Найдълман задържа златната спирала над главата си доста дълго без да помръдне. След това отново заговори:

— Има хора, които твърдят, че на дъното на Наводнената шахта няма никакво съкровище. На тези песимисти аз отвръщам: вижте *това*.

Залязващото слънце обагреше водата и кораба в здрачно розово. Той се обърна към прозорците на ходовата рубка на „Грифин“. Взе малък чук, постави златния къс върху покрива ѝ и го прикова с един удар. Отдръпна се, за да се обърне отново към групата си. Златото заблещука върху кабината.

— Днес — рече той, — останалата част от съкровището на Окъм лежи на дъното на шахтата, необезпокоявана от слънцето и дъжда в продължение на триста години. Ала утрешният ден ще сложи началото на края на тази дълга почивка. Защото ключът, който е бил загубен, отново бе намерен. И преди лятото да свърши, съкровището вече няма да спи своя спокоен сън.

Той направи пауза, за да огледа сбралите се кораби.

— Има много неща за вършене. Трябва да разчистим боклуците от предишните провали и да направим острова отново безопасен.

Трябва да определим точното местоположение на оригиналната шахта. След това — да намерим и да затворим скрития подводен канал, който позволява нахлуването на морската вода. Трябва да изпомпим водата от шахтата и да я обезопасим, за да проникнем в помещението със съкровището. Предизвикателството е огромно. Но ние сме дошли, снабдени с технологии, които са повече от адекватни да отговорят на това предизвикателство. Ще си имаме работа с може би най-изкусното създание на човешкия ум от седемнайсети век. Ала Наводнената шахта не може да си съперничи с постиженията на двайсети век. С помощта на всички вас, които сте се събрали тук, ние ще осъществим най-голямото — и най-прочутото — морско спасяване в историята.

Нададоха се одобрителни възгласи, ала Найдълман ги спря с вдигнатата си длан.

— Днес сред нас е доктор Малин Хач. Благодарение на неговата щедрост стана възможно началото на това начинание. И той, повече от всеки друг, знае, че сме тук за нещо повече от златото. Ние сме тук заради историята. Ние сме тук заради познанието. И ние сме тук, за да направим така, че най-сетне саможертвата на онези храбри хора преди нас да не изглежда безсмислена и напразна.

Найдълман кимна отсечено и отстъпи от релинга. Чуха се разпокъсани ръкопляскания, лек водопад, който се спусна над вълните, а после в един миг групата избухна в спонтанни викове: хората размахваха ръце, подхвърляха шапките си във въздуха — това бяха викове на възбуда, на радост и вълнение, които се носеха във весел кръг около „Грифин.“ Хач се улови, че и той вика, а по бузата му се стече самотна сълза и той изпита невероятното чувство, че Джони наднича иззад рамото му, че гледа всичко случващо се с ироничен интерес, че копнее по своему най-сетне да намери покой.

---

[1] Лоран — още Лоран-С, хиперболна навигационна система, разработена през четирийсетте години в САЩ. Използва пулсиращи радиосигнали, излъчвани от брегови и корабни станции. Разликата във времето на излъчване и приемане на сигналите от най-малко две брегови станции определя местоположението на плавателния съд. — Б.пр. ↑

8.

На следващия ден Хач стоеше зад щурвала на „Плейн Джейн“ и наблюдаваше приготовленията около себе си. Усещаше как въпреки собственото му желание, вълнението му се засилва. Двете радиостанции в рубката — едната следеше всички разговори, а другата бе настроена на медицинския канал — от време на време изпращаваха и избълваха кратки разговори. Океанът бе тих, с едва забележим мъртвак и лек бриз откъм открито море. Този ден вездесъщата мъгла бе по-поносима и островът бе сякаш обвит с тънка марля. Беше чудесен ден за разтоварване и капитан Найдълман се възползва в пълна степен от това.

Макар „Плейн Джейн“ да бе закотвена на същото място като предишната вечер — току до рифа на остров Рагид — пейзажът се беше променил много. Подготовката бе започнала след залез слънце и продължи с пълна сила след като слънцето изгря. Огромната морска баржа сега бе задържана от разставените от водолазния екип две котви с тежки вериги пред източния бряг. Хач видя, че плаващият кран бе закотвен до западния бряг на острова и дългата му хидравлична стрела висеше над брега като опашката на скорпион, готова да отскубне съкровището, търсено повече от двеста години. В сянката му бе „Грифин“, командният кораб на Найдълман. Хач едва успя да различи изправената, слаба фигура на капитана на крилото на мостика: — той също наблюдаваше развитието на събитията.

Големият изследователски кораб — „Серберъс“ — си стоеше извън мъгливия покров, неподвижен, сякаш не благоволяваше да приближи сушата. Двата катера — с имена „Наяд“ и „Грампъс“ — бяха свалили екипи от хора на брега рано сутринта и сега работеха в открито море. Като съдеше по курса на „Наяд“, Хач прецени, че катерът картира морското дъно. „Грампъс“ снемаше пеленги и координати на острова с оборудване, което не му бе познато.

Хач продължи да наблюдава какво се вършеше около него, докато погледът му не се спря на самия остров. Усети как стомахът му

се свива. Може би това бе болка, която никога нямаше да отmine. Но той вече бе взел решение и този факт снемаше голям товар от раменете му. Всяка сутрин се събуждаше с убеждението, че решението му е правилно. Предишната нощ дори се улови, че размишлява за това какво ще прави с близо един милиард долара. И тогава взе решение: ще ги вложи всичките, до последния цент, във фондация на името на брат си.

Внезапно проблясване на острова привлече погледа му и веднага потъна в мъглата. Знаеше, че някъде там екипът вече работеше, локализираше стари шахти, прекарваше сигурни въжени парапети, етикираше стари боклуци, скрити от високата трева, които по-късно да бъдат изнесени.

В съзнанието му изникнаха стиховете от „Висока коприва“:

*Покрийте, както и преди
тез многобройни извори, ръждясалата брана,
ралото,
отдавна изхабени, и воденичният камък.*

Знаеше, че други екипи вече вземат проби от крепежа на неизброимите срутени шахти. Тези проби щяха да бъдат датирани с въглерод-14 в лабораторията на „Серберъс“, за да се установи възрастта им при опит да се намери оригиналната шахта — Наводнената. Той извади бинокъла и го насочи към терена, докато не успя да засече един от екипите — хората изглеждаха като бледи призраци в мъглата. Бяха се разгърнали в неравна редица, вървяха бавно, сечаха храстите диви череша с брадви, а от време на време спираха да направят снимки или да запишат нещо в бележниците си. Единият от мъжете размахваше детектор за метал в дъга пред себе си; друг дупчеше земята с дълъг и тънък инструмент. Видя в челото на групата немска овчарка, която душеше почвата. „Сигурно е обучена да открива взривни материали“, помисли си Хач.

На острова вече щяха общо около петдесетина души. Всичките, наети от „Таласа“ и високоплатени — Найдълман му го бе казал — извън основното ядро от половин дузина съдружници, които щяха да получат дялове от бъдещата печалба вместо заплата: един

обикновен работник в експедицията щеше да заработи около двайсет и пет хиляди долара. Добра сума, като се има предвид, че мнозинството от тях щяха да напуснат острова след две седмици, когато трябваше да бъдат завършени различните инсталации и островът бъде стабилизирани.

Хач продължи да оглежда острова. В безопасния му северен край — единственият район, където човек можеше да се разходи без страх — бяха построени пирс и плаващ понтон към него. От пристаналия влекач разтоварваха най-различна екипировка: генератори в дървени сандъци, ацетиленови бутилки, компресори, електронни табла. На брега вече имаше купчини винкел, гофрирана ламарина, дървен материал и шперплат. Як на външен вид влекач-всъдеход с дебели гуми теглеше натоварено с екипировка ремарке нагоре по импровизирания път. Пак там група техници се бяха заели да монтират телефонна централа, а друга група издигаше сглобяеми фургони. На следващия ден в един от тях щеше да се разположи новият офис на Хач. Събитията се развиваха с удивителна скорост.

И въпреки всичко Хач не бързаше да стъпи на остров Рагид. „И утре ще е достатъчно скоро“, помисли си той.

Силен тропот се понесе към него от пирса, на който стоварваха някаква тежка машинария. Звукът се понесе над водата. Хач знаеше, че дори без помощта на Бъд Роуел Стормхейвън вече жужеше от новината за завръщането му и неочакваната суматоха около острова. Изпита известно угризение, че не може да разкаже на Бъд цялата история преди два дни. Но досега той вече сигурно се бе досетил сам. Хач се замисли какво ли си говореха хората. Може би някои от тях подозираха какви бяха мотивите му. Но дори да е така, нека го правят: нямаше от какво да се срамува. Макар банкрутът на дядо му да бе лишил семейството от правна отговорност, баща му бе платил — болезнено и в продължение на много години — дълговете на фамилията към местната община. За него никога не бе имало по-хубав човек от баща му. И тази изисканост на характера правеше гротескния му, мелодраматичен край още по-болезнен... Хач се извърна от острова, не искаше да продължава да следва този ред на мисли.

Погледна часовника си: единайсет — часът за обяд в щата Мейн. Слезе в кабината, нападна газовия хладилник, след което се озова с палачинка с омар и бутилка джинджифилова бира в ръка. Седна на

капитанския стол на мостика, опъна крака върху нактоуза на компаса и захапа палачинката като невидял. „Странно е въздействието на морския въздух — винаги огладняваш“, помисли си той. Може би нямаше да е зле да проучи въпроса и да публикува резултатите в списанието на Американската медицинска асоциация.

Докато си хапваше, една чайка кацна на обшития с въжено килимче нос и го погледна с любопитство. Хач знаеше, че ловците на омари ненавиждат чайките — наричаха ги пристанищни плъхове с криле — ала той самият винаги изпитваше симпатия към шумните „санитари“ на морето. Хвърли парче от омара във въздуха; чайката го улови и отлетя, преследвана от две други нейни посестрими. След малко и трите се върнаха и кацнаха на носа, вгледани в него с гладни, черни очи. „Е, сега вече я свърших каквато трябва“, помисли си добродушно Хач, измъкна още едно парче омар от палачинката си и го хвърли към средната птица.

В следващия миг и трите птици излетяха и с все сила замахаха с криле във въздуха. За Хач забавата се смени с изненада, като видя, че те не гонеха парчето омар, а отлитаха с все сила от лодката му към брега. В последвалата излитането им тишина той чу как парчето омар тупна леко на палубата.

Докато гледаше намръщен подир птиците, усети как под краката му пробягва конвулсивен спазъм. Скочи от стола, помисли си, че котвената верига е издрейфила и „Плейн Джейн“ е заседнала. Ала веригата си беше натегната. Ако се изключи тънкият воал на мъглата, обгърнала острова, небето бе ясно, нямаше гръмотевици. Той бързо се огледа да види дали не се вършеше нещо необичайно. Да не би да взривяваха? Не, още беше твърде рано за това...

Накрая погледът му спря върху една ивица от океана, на стотина метра непосредствено зад рифа.

В район с диаметър десетина метра спокойната повърхност на морето най-неочаквано се развълнува. На повърхността се появиха въздушни мехурчета. Последва втори трус и нов взрив на мехурчета. След като се разпукаха, водната повърхност започна да се върти в посока, обратна на часовниковата стрелка: отначало по-бавно, а после и по-бързо. В средата на кръга се появи трапчинка, която почти веднага се превърна във фуния. „Водовъртеж“, помисли си Хач. „Какво, по дяволите...?“

Изпукването на статично електричество от високоговорителя на радиостанцията го накара да отскочи до релинга. По всички канали се чуваха истерични викове: първо на един, а после и на много гласове.

— Човек долу! — успя да пробие някакъв глас.

— Завържете го! — извика друг.

А после:

— Внимавайте! Тези греди могат да поддадат всеки миг.

Най-неочаквано прозвуча и личната му станция.

— Хач, чуваш ли? — Беше отсеченият глас на Найдълман. —
Имаме човек, попаднал в капан на острова.

— Разбрано — рече Хач и запали мощния дизел. — Отивам с лодката до пирса.

Един порив на вятъра разпръсна вълмата мъгла от острова и той успя да види група облечени в бяло мъже да се суетят като обезумели в средата на острова.

— Остави пирса — обади се отново Найдълман и в тона му се долови нотка на неотложност. — Няма време. Той ще умре до пет минути.

Хач се огледа отчаян. След това изгаси двигателя, грабна лекарската си чанта и издърпа дингито на „Плейн Джейн“. Отвърза въжето му от кнехта, хвърли го в дингито и скочи през борда в него. То се накрени рязко от неочаквано стоварилата му се тежест. Полуклекнал, полупаднал върху кърмовата банка, Хач дръпна стартовата корда. Извънбордовият мотор запали с ядно бръмчене. Той хвана лоста и насочи лодчицата към кръга от рифове. Някъде около южния край на острова имаше два тесни прохода между назъбените подводни скали. Надяваше се с всички сили да си спомни къде се намираха.

С приближаването към брега Хач забеляза как водата под носа променя цвета си от бездънното сиво към зелено. Помисли си: „Ако имаше малко по-силен мъртвак, щях да видя скалите и разбиващите се в тях вълни.“ Погледна часовника си: нямаше време да играе на сигурно. Пое дълбоко дъх и даде пълна газ. Лодката подскочи силно напред, зелените очертания на подводните рифове станаха по-светли с намаляването на дълбочината. Хач стисна здраво лоста и се подготви за удара.

В следващия миг вече бе преминал рифа и дъното отново потъна дълбоко. Насочи лодката към малкия, покрит с дребни камъчета плаж между двата „китови гърбове“ без да намалява газта до последния момент. След това изгаси двигателя и го вдигна нагоре, за да не удари винтът му о дъното. Усети удара, когато дингито се блъсна в брега и се плъзна настрани по камъчетата.

Преди още лодката да е спряла напълно Хач грабна чантата си и вече се катереше по склона. Дочу виковете точно над себе си. Спря се на върха. Пред него се простираха девствена висока трева и ароматни шипки, които се полюляваха на ветреца и скриваха смъртоносния терен под себе си. Този див южен край на острова още не бе картиран от екипа на „Таласа.“ „Истинско самоубийство е да тичаш тук“, помисли си той, ала в същото време краката му сами го понесоха и той вече прескачаше храстите, старите греди, препускаше през изгнилите платформи и около зеещите ями.

След минути вече бе сред групата облечени в бяло хора, които се бяха събрали около неравния отвор на шахта. От търбуха ѝ се носеше миризмата на морска вода и току-що разровена пръст. На близко разположения до нея винч бяха навити няколко въжета.

— Името ми е Стрийтър — изкрещя най-близкият до него. — Шеф на екипа.

Беше същият мъж, който бе стоял до Найдълман по време на речта му — суха фигура, стиснати устни и подстрижка на морски пехотинец.

Без да промълвят и дума двама от другите започнаха да привързват Хач към т.нар. „люлка“.

Той погледна в бездната и стомахът му неволно се сви. На десетина метра по-долу — беше невъзможно да се прецени точно колко — виждаше жълтите лъчи на фенерчетата. Две привързани фигури работеха като обезумели на някаква дебела греда. Хач ужасен видя трета фигура, която едва се помръдваше. Стори му се, че съзира как устата се отваря и се чува писък на фона на рева на водата.

— Какво, по дяволите, стана? — извика Хач и грабна медицинската си чанта.

— Един от екипа за картиране падна в шахтата — отвърна Стрийтър. — Името му е Кен Фийлд. Пуснахме въже, но изглежда се е оплело о някоя греда. Задействал е някакъв капан. Краката му са

приклепени от гредата, а водата се покачва бързо. Разполагаме с три минути, не повече.

— Спуснете му леководолазна бутилка! — изкрещя Хач, докато даваше на винчора знак да го спусне в шахтата.

— Няма време! — долетя отговорът на Стрийтър. — Водолазите са твърде далеч в морето.

— Чудесен начин да ръководиш екип.

— Той вече е привързан — продължи след малко Стрийтър. — Само го освободете и ще го издърпаме.

„Да го освободя ли?“ — запита се Хач, докато го избутваха в отвора на шахтата. Преди обаче да успее да събере мислите си, вече висеше в пространството, а ревят на водата в тясното гърло на шахтата бе оглушителен. Известно време пада почти свободно, след това „люлката“ го задържа рязко между двамата спасители. Завъртя се и се огледа, видя един скрипец и след това погледна надолу.

Мъжът лежеше по гръб. Масивната греда го бе приковала здраво диагонално през левия му глезен и дясното коляно. Когато Хач го погледна, мъжът отвори отново уста да извика от болка. Единият спасител разчистваше камъните и пръстта от него, а другият сечеше гредата с тежка брадва. Навсякъде хвърчаха трески и шахтата се изпълваше с мириса на гнило дърво. Отдолу просветваше водата, чието равнище се надигаше с ужасяваща скорост.

Мигновено разбра, че беше безнадеждно, че няма да успеят да отсекаат гредата навреме. Погледна пак към водата и бързо съобрази: мъжът щеше да бъде зялят след не повече от две минути — по-малко, отколкото Стрийтър бе предположил. Прецени възможностите си и осъзна, че нямаше такива. Нямаше време за обезболяващи, за упойка, нямаше време за нищо. Затършува отчаян в чантата си: в нея имаше два скалпела, дълги колкото да отреже някоя и друга кожичка около ноктите на пациент и това бе всичко. Захвърли ги настрани и започна да съблича ризата си.

— Искам да бъде добре завързан! — извика той към първия спасител. — След това вземай чантата ми и се качвай горе!

Обърна се към другия:

— Ти остани да вдигнем човека горе!

Разкъса ризата си на две. Сви единия ѝ ръкав и го завърза на около десетина сантиметра под коляното на левия крак на мъжа.

Другият ръкав обви дясното му бедро. Завърза първо единия ръкав, после — другия.

— Дай ми брадвата! — извика на третия спасител. — И след това бъди готов да дърпаш въжето!

Човекът му подаде безмълвно брадвата. Хач зае позицията встрани от попадналия в капан мъж. Стъпил здраво, той вдигна брадвата над главата си.

Очите на приквещения изведнъж се разшириха — бе осъзнал какво ще последва.

— Не! — изкрещя той. — Моля ви, недейте...

Хач стовари с все сила брадвата върху левия му пищял. След като острието навлезе в плътта, на Хач за миг му хрумна, че усещането бе като да отсича зеления дънер на млада фиданка. Имаше миг на съпротива, а после изведнъж поддаде. Мъжът замлъкна мигновено, ала очите му си оставаха отворени, напрегнати, а жилите на шията му — издути. В крака му се появи неравен разрез и в един миг на слабата светлина в шахтата се видяха кости и плът. След това повдигащата се вода обгърна крака и почервения от кръв. Малин бързо вдигна брадвата, стовари я отново и кракът се освободи, а водата отново почервения, докато шуртеше около гредата. Мъжът отметна назад глава и отвори уста в беззвучен вик, пломбите му просветнаха слабо на светлината на фенерчето.

Хач се отдръпна и пое на няколко пъти дълбоко въздух. Потисна треперенето в китките и ръцете си, след това зае отново позицията, този път по-близо до дясното бедро на мъжа. Това щеше да бъде по-тежко. Много по-тежко. Ала водата вече бълбукаше около коляното му и нямаше никакво време за губене.

Първият удар се стовари върху нещо по-меко от дървото, ала гъвкаво и съпротивляващо се. Мъжът клюмна на една страна — бе изпаднал в безсъзнание. Вторият удар не улучи същото място и отвори отвратителен разрез през коляното му. След това водата вече вреше около бедрото на мъжа и се надигаше към кръста му. Хач вдигна брадвата над главата си, поколеба се, но след това е стовари с все сила. Усети я как потъва във водата и как попада точно, разсичайки с пукот поддалата кост.

— Изтеглете го! — изкрещя Хач.

Спасителят дръпна два пъти въжето. То веднага се натегна. Раменете на мъжа се изпънаха, докато го поставяха в седнало положение, ала масивната греда все още не искаше да го пусне. Кракът му не бе изцяло отсечен. Въжето отново се отпусна и мъжът рухна назад, а водата вече се плискаше около ушите, носа и устата му.

— Дай ми сърпа си! — изкрещя Хач на спасителя. Взе късия, подобен на мачете инструмент, пое дълбоко въздух и се гмурна под връхлитащата вода. Опипом стигна до десния крак, намери разреза и бързо прекъсна със сърпа неразрязаните сухожилия.

— Опитай отново! — извика той още при появяването си на повърхността.

Въжето се опъна и този път изпадналия в безсъзнание мъж изскочи изпод водата; от чуқанчетата на отрязаните му крака се стичаше кръв и тиня. Последва го спасителят му и миг по-късно Хач усети как го изтеглят на повърхността. Секунди по-късно той вече бе извън тъмната, влажна дупка и лежеше до мъжа на мократа, изпотъпкана трева. Мигновено го опипа за най-важното: той не дишаше, но сърцето му още биеше — слабо и ускорено. Въпреки импровизираните турникети кръвта се процеждаше от отсечените чуқанчета на краката му.

ВДК, припомни си наученото наизуст Хач: *въздух, дишане и кръвообращение*. Отвори устата на мъжа, изчисти с пръст калта и остатъците от повръщано, след това го обърна на лявата му страна и го сви в ембрионална поза. За голяма радост на Хач от устата на мъжа изскочи тънка струйка вода, ведно с първото му вдъхване. Хач веднага се зае със стабилизацията му: десет вдишвания уста в уста, после пауза, за да стегне турникета на левия му крак; пак десет вдишвания и пауза да стегне другия турникет; още десет вдишвания и проверка на пулса.

— Донесете чантата ми! — изкрещя той на смаяната група от хора. — Трябва ми спринцовка!

Един от мъжете грабна чантата му и започна да рови в нея.

— Изсипи я на земята, за Бога!

Онзи го послуша и Хач затърси спринцовка. Изтегли един кубик епинефрин в спринцовката и я заби в рамото на жертвата. След това отново се зае с дишането уста в уста. На петия път мъжът се закашля и пое дълбоко и неравно дъх.

Приблѝжи Стрийтър с клетъчен телефон в ръка.

— Извикахме вертолет за медицинска евакуация — рече той. — Ще ни очаква на кея на Стормхейвън.

— Да върви по дяволите! — сопна се Хач.

Стрийтър се намръщи.

— Но евакуационният екип...

— Идва от Портланд. А и най-големият тъпанар от летците няма да може да спусне кош, зависнал над нас.

— Но не трябва ли да го отведем до сушата?

Хач се нахвърли върху него:

— Не виждаш ли, че няма да оцелее, ако го прехвърлим до сушата? Извикай по радиото Бреговата охрана.

Стрийтър набра записания в паметта на апаратчето номер и му го подаде, без да изрече и дума.

— Имаме двойна ампутация, една над и една под коляното. Масивен кръвоизлив, тежък шок, пулсът е неравен и е около петдесет и пет, има известно количество вода в дробовете и е все още в безсъзнание. Докарайте тук вертолет с най-добрия пилот, който имате в наличност. Тук няма къде да се кацне и ще трябва да се спусне кош. Вземете банка с физиологичен разтвор и банка кръв група нула-отрицателна. Ала най-важното е да дойдете възможно най-бързо. Работата е от типа „грабвай и бягай“.

Той затвори телефона и се обърна към Стрийтър:

— Има ли някаква възможност онези части от краката му да бъдат извадени в следващия час?

— Не знам — отвърна спокойно Стрийтър. — Водата ще направи шахтата несигурна. Може би ще е възможно да изпратим водолаз на разузнаване.

Хач поклати глава и се зае отново с телефона.

— Ще откарате пациента направо в „Ийстърн Мейн медикъл.“ Вдигнете под тревога шокския екип, операционният да е в готовност. Има вероятност да намерим крайниците му. За всеки случай ще са ни необходими специалисти по микросъдова хирургия.

Затвори отново телефона и го върна с рязко движение на Стрийтър.

— Ако можете да намерите онези парчета от крака, без да рискувате хората си, направете го.

След това насочи вниманието си към ранения мъж. Пулсът му бе слаб, но постоянен. Но по-важното бе, че отново идваше в съзнание, помръдваше леко и стенеше. Хач усети нова вълна на облекчение; ако бе останал още известно време в безсъзнание, шансовете му щяха да са съвсем малки. Разрови се из чантата си и му инжектира пет милиграма морфин, достатъчно да го облекчи донякъде, без да намалява още пулса. След това се зае с онова, което бе останало от краката му. Потрепна, като видя грубите разрези и потрошените кости; тъпото острие на брадвата не можеше да се мери с прецизните триони в операционната зала. Забеляза още няколко кървящи артерии, особено бедрената артерия на десния крак. Пак се разрови в чантата си, извади игла и конци и се зае да шиє разрязаните вени и артерии.

— Доктор Хач? — повика го Стрийтър.

— Какво? — отвърна Хач, наведен на сантиметри над чукачето на крака, с пинсети в ръка, за да измъкне вена, която се бе отдръпнала навътре.

— Капитан Найдълман би желал да говори с вас, когато имате време за това.

Хач кимна, заши вената, провери турникетите и проми раните. Взе слушалката на радиотелефона.

— Как е той? — попита Найдълман.

— Има шанс да оцелее — отвърна Хач, — стига вертолетът да не ни прецака.

— Слава Богу. А краката му?

— Дори да ги извадят, силно се съмнявам, че съществува реална възможност да се присадят отново. А вие най-добре преразгледайте процедурите за безопасност тук с шефа на екипа си. Този инцидент бе напълно предотвратим.

— Ясно — рече Найдълман.

Хач изключи телефона и погледна на североизток — към най-близкия пункт на Бреговата охрана. След три, или може би, четири минути щеше да види вертолета на хоризонта. Обърна се към Стрийтър:

— Най-добре ще е да запалите фалшфоерна факла. И разчистете терена, никой не желае нов инцидент. След като долети вертолетът, ще са ни необходими не повече от четирима души да го вдигнем с носилката.

— Добре — отвърна Стрийтър и сви устни.

Хач забеляза, че лицето му бе необичайно потъмняло, а на челото му пулсираше ядно някаква вена. „Лош късмет — помисли си той — но ще си оправяме отношенията по-късно. Освен това, не той ще е човекът, който ще живее без крака през остатъка от живота си.“

Пак огледа хоризонта. Едно черно петънце приближаваше бързо. След няколко минути плътният тътен на мощния винт изпълни пространството — вертолетът прелетя над острова, зави рязко и приближи малката група, която се бе събрала около шахтата. От порива, предизвикан от винта, тревата полегна, а очите на Хач се напълниха с прах. Вратата на товарния отсек се отвори и по нея се спусна спасителната платформа. Привързаха ранения към носилката, качиха го на борда и Хач даде знак да пуснат отново платформата за самия него. Вертолетът веднага излетя, зави надясно и вдигна нос към небето, после се насочи на югозапад.

Хач се огледа — банката с физиологичен разтвор беше вече поставена, както и маска и бутилка с кислород, полица с антибиотици, бинтове, турникети и антисептични средства.

— Нямахме в наличност кръв от група нула-отрицателна, докторе — рече санитарят.

— И без това се справихте чудесно — отвърна Хач. — Ала нека да му сложим интравенозната система. Трябва да увеличим кръвната му маса.

Забеляза, че санитарят го гледа особено, а малко по-късно се досети защо: беше без риза, оплескан с кал и засъхнала кръв и никак не приличаше на доктор от щата Мейн.

Откъм носилката се дочу стон и друсането продължи отново.

Час по-късно Хач вече стоеше в празната операционна зала и вдишваше мириса на бетадин и на кръв. Раненият Кен Фийлд бе в съседния бокс и с него се бе заел най-добрият хирург на Бангор. Краката му не можеха да се възстановят, но човекът щеше да оцелее. Работата на Хач бе приключена.

Той пое дълбоко дъх, след това бавно издиша в опит да изхвърли с него и натрупалите се през деня отрови. Пак пое дъх, после — отново. Накрая се отпусна на операционната маса, наведе се напред и

притисна силно юмруци върху слепоочията си. „Това не биваше да се случва“, нашепваше някакъв глас в съзнанието му. След това се сети как си седеше на „Плейн Джейн“ и спокойно си хапваше обяда, как си играеше с чайките и от всичко това му призля. Самообвиняваше се, че не бе на острова, когато се случи инцидентът, че е оставил екипите да заработят преди офисът и екипировката му да бъдат на място. За втори път се бе оказал неподготвен, за втори път подцени могъществото на острова.

„Никога повече“, помисли си бесен той. „*Никога повече.*“

След като възвърна спокойствието си, в съзнанието му нахлу друга мисъл. Днес бе първият ден, в който стъпи на остров Рагид след смъртта на брат си. По време на аварийната ситуация нямаше време да помисли. А сега, в затъмнената операционна, насаме с мислите си, му бе необходимо да събере цялото си самообладание, за да потисне пристъпа на треперене, който заплашваше да го обземе.

9.

Дорис Боудич, лицензирана дилърка на недвижими имоти, бързо изкачи стъпалата на „Оушън лейн“ номер пет. Старите дъски на верандата изскърцаха под неочакваната тежест. Докато се навеждаше напред, за да вкара ключа във входната врата, по ръката ѝ към китката се плъзнаха със звън множество сребърни гривни — той напомни на Хач за камбанките на шейна. Последва кратка борба с ключа, след което тя завъртя дръжката и отвори вратата с малко театрален жест.

Хач я изчака да пристъпи прага, след което я последва в хладната, тъмна къща. Усети влизането си като мигновен удар в слабините: същата миризма на стар чам, на нафталин и на дим от лула. Макар да не бе вдишвал този мирис двацет и пет години, едва не се върна назад, да излезе на слънце, след като тази силна миризма от детството му заплашваше да сломи всичките му защитни сили.

— Е, това е! — чу се оживеният глас на Дорис, която затвори вратата зад тях. — Стара и красива е, нали? Винаги съм казвала, че е жалко да стои затворена толкова дълго! — Облечената изцяло в розово жена достигна средата на стаята и се завъртя. — Как смятате?

— Хубава е — рече Хач и направи предпазливо крачка напред. Приемният салон бе същият, какъвто го помнеше в деня, когато майка му най-сетне вдигна ръце и заминаха за Бостън; тапицираните с кретон фотьойли, старото канапе с платнена тапицерна, гравюрата на бойния кораб „Лиандър“ над камината, пианото „Херкаймер“ и кръглото столче пред него, килимът с ресни.

— Водният резервоар е зареден — продължи без да се съобразява с чувствата му Дорис, — прозорците са измити, електричеството е включено и пропановата бутилка — напълнена.

Отброяваше свършената работа с дългите си пръсти с яркочервени нокти.

— Изглежда много добре — произнесе разсеяно Хач.

Отиде до пианото и прокара ръка по клавишите, спомни си зимните следобеди, когато се мъчеше с някоя от написаните в две

части инвенции на Бах. До него на лавицата стоеше дъска за играта „Монополи“, чието покривало отдавна бе изгубено, а розовите, жълти и зелени правоъгълничета на „парите“ за играта бяха изхабени и с подгънати краища от безбройните състезания. На рафта над тях се виждаха няколко мръсни тестета карти, пристегнати с ластичета. Хач усети отново силна болка, като си спомни как играеха покер с Джони, използвайки кибритени клечки вместо чипове, острите им спорове коя фигура бе по-висока — фулът или кентът. Всичко си беше тук, всеки болезнен спомен си бе на място; беше като някакъв музей на спомените.

Когато навремето заминаха, не взеха със себе си нищо друго, освен дрехите. Отначало възнамеряваха да отсъстват само месец. След това месецът се превърна в сезон, после в година, а скоро старата къща избледня като далечна мечта: затворена, непосещавана, неспоменавана, ала въпреки всичко — очакваща обитателите си. Хач отново се запита защо ли майка му не я продаде, дори след като в Бостън изпаднаха в тежко положение. Чудеше се и на собствената си, дълбоко спотаена причина за същото нежелание да го стори, при това много време след смъртта на майка си.

Влезе във всекидневната и отиде до еркерния прозорец, откъдето погледът му се плъзна към безкрайната синева на океана, който блещукаше на утринната светлина. Някъде там, на хоризонта, се намираше и остров Рагид, вече потънал в покой, след като бе взел първата си жертва от четвърт век насам. След нещастния случай Найдълман бе обявил прекратяване на операцията за един ден. Погледът на Хач се отмести от морето към моравата пред къщата, която се спускаше от нея до самия бряг. Напомни си сам, че нямаше нужда да прави това. Съществуваха и други места, където да отседне, които нямаше да го натоварват допълнително със спомени. Ала те нямаше да са в Стормхейвън. Докато пътуваше насам сутринта, забеляза може би десетина работници на „Таласа“, струпани пред единствения пансион в града, всичките готови да наемат петте налични стаи. Въздъхна. След като вече бе дошъл тук, трябваше да приеме и направи всичко.

На слънчевите лъчи танцуваха рояци пращинки. Застанал пред прозореца, Хач можеше да усети как времето сякаш се разтваря. Спомни си как бе къмпингувал на същата тази ливада с Джони, как

спалните им чували бяха проснати върху влажната и уханна трева, как брояха нощем звездите.

— Получихте ли писмото ми миналата година? — сепна го гласът на Дорис. — Боях се, че се е изгубило.

Хач се извърна от прозореца и се опита да схване онова, което жената му бе казала, сетне се отказа и отново се върна назад във времето. Ето там, в ъгъла бе наполовина завършената дантелена покривка за кресло, избеляла до пастелен цвят. Лавицата с книгите на баща му — на Ричард Хенри Дейна, Мелвил, Слоукъм, Конрад, биографията на Линкълн от Сандбърг, както и две лавици, заети от английските исторически романи на майка му. Под тях имаше купчина орфани списания „Лайф“, жълта редица от „Нешънъл джиографик“. Пое към трапезарията, а дилърката, шумолейки с роклята си, го последва.

— Доктор Хач, знаете колко е скъпо да се поддържа стара къща като тази. Винаги съм твърдяла, че е прекалено голяма за сам човек...

Тя придружи последната си мисъл с ослепителна усмивка.

Хач бавно обходи стаята, ръката му се плъзна по разтегателната маса, а погледът му пробяга по хромолитографиите на Одюбон на стените. Мина в кухнята. Там още си стоеше старият хладилник, общит с дебели хромирани ланси. На вратата му с магнитче бе закрепено листче хартия — пожълтjало и с подвити краища. Собствената му невръстна ръка бе написала върху него: „Мамо, моля те за ягоди!“ Надникна в къта за закуска, видя очуканата маса и пейките край нея, свидетели на безброй битки за лакомства и на разлято мляко; споменът за баща му, изправен и величествен в центъра на целия приятелски кръг, как им разказваше морски истории с провлечения си глас, докато вечерята му изстиваше. А по-късно около масата бяха само двамата с майка му — склонила от мъка глава, утринното слънце свети в побелялата ѝ коса, а в чашата ѝ с чай капят сълзи.

— Както и да е — долетя отново гласът, — онова, за което ви писах, бе за младата двойка от Манчестър с двете деца. Чудесна двойка. Няколко лета подред наемат къщата на Фигинс и търсят да купят нещо свое.

— Разбира се — отвърна разсеяно Хач.

Кътът за закуска гледаше към задната морава, където ябълковите дръвчета изглеждаха подивели и неподрязани. Спомни си за летните утрини, когато мъглата обгръщаше полето и елените идваха от гората да ядат ябълки, като пристъпваха предпазливи, уплашени по тревата.

— Мисля, че ще платят над двеста и петдесет. Да им се обадя ли? Без да поемам ангажименти, разбира се...

С голямо усилие Хач се обърна към нея.

— Какво?

— Питам се просто дали имате намерение да продавате, това е.

Хач примигна.

— Да продавам ли? — попита бавно. — Къщата?

Усмивката си остана непокътната върху лицето на Дорис Боудич.

— Помислих си, че след като сте ерген и изобщо... стори ми се, нали разбирате, непрактично.

Тя малко се посмути, но поддържаше позицията си.

Хач потисна първоначалния си импулс. Човек трябваше да внимава с поведението си в малко градче като Стормхейвън.

— Не мисля така — рече той, като се опита тонът му да прозвучи спокоен.

Върна се във всекидневната и пое към входната врата, последван от жената.

— Не казвам това да стане веднага, разбира се — рече весело тя. — Ако намерите... съкровището, нали разбирате... е, това няма да отнеме много време, нали? — Изражението ѝ за миг помрачня. — Но е толкова ужасно, нали? Да загинат вчера двама души и тъй нататък...

Хач извърна съвсем бавно погледа си към нея.

— Двама души ли? Не са загинали двамина, Дорис. Дори и един не е загинал. Имаше нещастен случай. Къде научихте всичко това?

Дорис изглеждаше леко объркана.

— Ами чух го от Хилда Макол. Тя държи салона за красота — „Фризьорски салон на Хилда.“ Във всеки случай, след като вземете толкова пари, сигурно няма да искате да останете тук, тъй че бихте могли да...

Хач пристъпи напред и ѝ отвори вратата.

— Благодаря ви, Дорис — рече той и се опита да изобрази нещо като усмивка. — Къщата е във великолепно състояние.

Жената спря досами вратата. Поколеба се.

— За тази млада двойка. Съпругът е много преуспяващ юрист. Имат две деца, нали разбирате, момче и...

— Благодаря ви — каза Хач, този път по-твърдо.

— Е, няма защо! Нали разбирате, не мисля, че двеста и петдесет хиляди са лоша цена за една лятна...

Хач излезе на верандата и се отдалечи дотолкова, че тя трябваше да го последва, ако искаше да бъдат чути думите ѝ.

— Цените на недвижимите имоти сега са високи, доктор Хач — рече тя, след като излезе. — Ала както винаги съм твърдяла, човек никога не знае кога ще паднат. Преди осем години...

— Дорис, вие сте чудесна и ще ви препоръчам на колкото мога повече от колегите си лекари, които искат да се преселят в Стормхейвън. Благодаря ви отново. Ще чакам да ми пратите сметката.

Хач бързо се върна вътре и затръшна доста силно вратата.

Изчака в приемния салон, питаше се дали тази жена щеше да има дързостта да позвъни. Ала тя само си остана доста време на верандата, изпълнена с нерешителност, преди да поеме към колата с развято шифонено шалче, а неотразимата усмивка не слизаше от лицето ѝ. Шест процента комисионна върху двеста и петдесет хиляди са доста пари за човек от Стормхейвън, помисли си Хач. Спомни си смътно, че мъжът ѝ бил пияница, който изгубил лодката си, ипотекирана в банката. „Тя не би могла да знае какво изпитвам“, помисли си той и успя да намери известна доза съчувствие в сърцето си за Дорис Боудич, агент по недвижими имоти.

Настани се на столчето пред пианото и тихичко взе първия акорд от шопеновата прелюдия в ми минор. Изненада се и остана доволен, че пианото бе акордирано. Най-малкото Дорис бе изпълнила нарежданията му: почистете къщата, всичко да е готово, но не пипайте и не размествайте нищо. Изсвири замечтан прелюдията пианисимо, опитвайки се да се освободи от мислите си. Трудно му бе да приеме, че от двацет и пет години не бе докосвал тези клавиши, не бе седял на това столче, дори не бе вървял по тези дървени подове. Навсякъде, накъдето се обърнеше, къщата му предлагаше с готовност спомени от щастливото детство. В крайна сметка то наистина бе щастливо. Единствено краят му бе непоносим. „Ако само...“

Той се върна пак към онзи студен и настоятелен глас.

Двама мъртви мъже, бе рекла Дорис. Това бе прекалено дори и за фабриката за слухове в такова малко градче. Дотук градът изглежда приемаше посетителите с донякъде гостоприемно любопитство. Със сигурност тяхното присъствие бе добре дошло за търговците. Ала Хач вече разбираше, че някой трябва да влезе в ролята на говорител на „Таласа“. В противен случай не можеше да се предвиди какви невероятни слухове щяха да изскочат от магазина на Бъд или от фризьорския салон на Хилда. С неприятно чувство осъзна, че само един човек ставаше за тази работа.

Остана до пианото още една дълга минута. Ако извадеше късмет, старият Бил Банс би трябвало още да е главен редактор на местния вестник. Въздъхна тежко, изправи се и пое към кухнята. Ако Дорис не бе забравила, там трябваше да има кутия нес-кафе и включен телефон.

10.

Групата, която се бе събрала около старинната маса от кленово дърво на мостика на „Грифин“ на следващата сутрин, далеч не приличаше на шумната, развълнувана тълпа, която преди три дни бе приветствала с виковете си корабчето. Хач пристигна на назначената среща и завари по-голямата част от групата в потиснато настроение.

Огледа мозъчния център на кораба на Найдълман. През окръжаващите го прозорци се виждаше великолепната гледка на острова, сушата, морето. Мостикът бе обзаведен с бразилско палисандрово дърво и бронз, таванът, облицован със сложни застъпващи се плоскости, бе реставриран великолепно. В стъклена кутия до нактоуза на компаса бе поставен холандски секстант от осемнайсети век, а самият щурвал бе резбован от екзотично черно дърво. В шкафчетата от палисандър от двете страни на щурвала бе дискретно монтиран цял набор от високотехнологични инструменти, включително лоран, екрани за локатори със страничен обзор и за спътникова навигация. Върху задната стена на мостика имаше сума електронни прибори с неизвестно предназначение. Самият капитан още не се бе изкачил от личните си покои на долната палуба: ниската дървена врата сред електрониката на задната стена бе затворена. Над нея бе прикована обърната наопаки подкова, а върху бронзовата табелка на вратата с дискретни, но ясно различими букви бе изгравирано „Вход забранен“. Единственият шум, който се чуваше в помещението, бе от проскързващите въжета и тихото плискане на водата около корпуса.

Хач седна край масата и огледа всички присъстващи около себе си. Беше се запознал с неколцина от тях още първата вечер, а повечето му бяха непознати. Лайл Стрийтър, шефът на екипа, нарочно се извърна, когато Хач му се усмихна за поздрав. Очевидно не бе човек, който обича да му крещят. Хач си отбеляза наум да не забравя, че докато дори ординатор с едногодишен стаж в болница знаеше, че

крещенето, ругатните и виковете бяха нещо обичайно при спешните медицински случаи, за останалите хора това не бе така.

Чу се шум изотдолу и капитанът прекрачи през прага на вратата към мостика. Всички погледи се впериха в него; той отиде до челото на масата, положи двете си длани върху нея, приведе се и огледа всички присъстващи. Почувства се забележим спад в напрежението, сякаш всички почерпиха сили и самообладание от неговото пристигане. След като погледът му спря върху Хач, капитанът попита:

— Как е Кен?

— Състоянието му е тежко, но се стабилизира. Има малка възможност за емболия, но го наблюдават внимателно. Предполагам знаете, че не успяха да намерят краката му.

— Разбрах. Благодаря ви, че спасихте живота му, доктор Хач.

— Не бих могъл да се справя без мистър Стрийтър и екипа му — отвърна Хач.

Найдълман кимна и остави тишината да се сгъсти още повече. След това заговори, тихо и самоуверено.

— Изследователският екип следваше моите заповеди и бе взел всички мерки за сигурност, които сметнах, че са необходими. Ако някой трябва да бъде винен за злополуката, то това съм само аз. В резултат преразгледахме мерките за безопасност. Можем да скърбим за случилото се, можем да съчувстваме на Кен и на семейството му. Но обвинения няма да има.

Той се изправи и постави ръцете зад гърба си.

— Всеки ден — продължи той с по-висок тон, — ще поемаме рискове. Всички ние. Утре вие или аз можем да изгубим краката си. Или дори нещо по-лошо. Опасностите са съвсем реални и те са част от онова, с което сме се заели. Ако бе лесно да се извадят два милиарда от гроба им изпод водата, това щеше да бъде сторено преди години. Преди векове. Ние сме тук именно заради опасността. И вече получихме първия удар. Но не бива да позволим това да намали решимостта ни. Нито едно съкровище досега не е било скривано с такава умение и хитрост. А за да бъде извадено, ще са необходими още повече умения и хитрост.

Той отиде до най-близкия прозорец, вгледа се за миг навън, след което се обърна.

— Знам, че повечето от вас са наясно с подробностите около злополуката. Докато е обхождал с екипа си острова, Кен Фийлд е паднал в стара, прокопана може би през деветнайсети век шахта. Спасителното му въже го е предпазило да рухне на дъното. Ала когато са започнали да го издърпват, въжето се е заплело в греда, чиито подпори са били изгнили с течение на времето. При натягането на въжето, за да го издърпат, гредата се е разместила, предизвикала е пропадане и наводнение откъм прилежащата шахта.

Той замлъкна за миг и продължи:

— Знаем какви уроци можем да извлечем от случилото се. И мисля, че сме наясно какви ще бъдат следващите ни задачи. Утре започваме приготовления за тест на Наводнената шахта с боя, за да локализираме скритите наводняващи я от морето канали. Дотогава основните компютърни системи вече трябва да са монтирани и да действат. Сонарите за откриване на твърди тела, сеизмографите, томографските системи и протоновите магнитометри трябва да са в действие преди да започнем работа. Водолазната екипировка трябва да бъде проверена и да е готова към петнайсет часа. И най-важното — искам сдвоените помпи да бъдат монтирани и готови за тестване до края на деня.

Найдълман огледа бързо всички.

— Като хора от основния ми екип, всички тук присъстващи вместо заплата ще получат дял от съкровището. Знаете, че ако успеем, всеки от вас ще стане много богат. Това може и да ви се стори нелошо за четири седмици работа, но не забравяйте какво се случи с Кен Фийлд. Ако някой от вас възнамерява да напусне, сега му е времето да го стори. Ще получите стандартните за „Галаса“ обезщетения, но не и дял. Няма да се караме, няма да си задаваме въпроси. Ала не идвайте после при мен, за да ми съобщите, че сте променили решението си. Ние ще продължим работата си, каквото и да ни коства това. Затова говорете сега.

Капитанът отвори едно шкафче и извади стара дървена лула, тенекиена кутия с тютюн „Дънхил“, напълни я, натъпка я замислен и я запали с клечка кибрит. Всичко това той стори с преднамерено забавени движения, а в това време тишината около масата продължи да се нагнетява. Отвън вечната мъгла, обвила остров Рагид, се бе сгъстила и галеше едва ли не чувствено „Грифин“.

Най-сетне капитанът се обърна и заговори, издишвайки кълбодим:

— Добре. Преди да се разделим, искам да ви представя всички на най-новия член на експедицията. — Той погледна към Хач. — Докторе, надявах се да ви запозная със старшите членове на екипа си при по-приятни обстоятелства. — Обгърна с жест групата си. — Повечето от вас знаят, че това е Малин Хач, собственик на острова и съдружник в тази операция. Той ще бъде нашият лекар.

Найдълман се обърна:

— Доктор Хач, това е Кристофър Сейнт Джон, историкът на експедицията.

Беше мъжът с топчестото лице, когото Хач бе видял да се визира в него от единия от работните катери преди два дни. Грива непокорна коса покриваше темето му, а по измачканото му сако от туид имаше лекета от поне няколко закуски.

— Ще разберете, че е експерт по историята от елизабетинския и стюартовия период, включително пиратството и използването на шифри. А това — Найдълман посочи към мърлявия мъж с бермудките, който чоплеше ноктите си с изражение на безкрайна досада и бе прехвърлил крак през облегалката за ръце на стола си — е Кери Уопнър, нашият компютърен експерт. Кери е много вещ в изграждането на компютърни мрежи и в разшифроването. — Найдълман погледна двамината. — Няма нужда да ви казвам от какво огромно значение е да се разшифрова втората част на дневника, особено в светлината на тази трагедия. Макалън не бива да крие още тайни от нас.

Найдълман продължи с обхода си на масата.

— Вече се запознахте с шефа на екипа ни Лайл Стрийтър. Той работи с мен още от дните, когато кръстосвахме Меконг. А това тук — и той посочи дребна, строга, заядлива на вид, облечена официално жена — е Сандра Магнусен, главният инженер в „Таласа“ и специалистка по изследванията с прибори с дистанционно управление. А на края на масата е Роджър Ранкин, нашият геолог.

Той посочи към едър, як като бик космат мъжага, който седеше на стол, който изглеждаше поне наполовина по-малък за него. Срещнаха погледите си с Хач, русата му брада се разтвори в спонтанна усмивка, след което чукна с два пръста челото си.

— Доктор Бонтер — продължи Найдълман — нашата археоложка и шеф на водолазния екип трябва да пристигне по-късно тази вечер.

Капитанът замълча за миг, след което рече:

— Ако няма други въпроси, това бе всичко. Благодаря ви, ще се видим отново утре заран.

След като групата се разпръсна, Найдълман заобиколи масата и отиде при Хач.

— Оставих на острова специален екип, който да подготви мрежата и базовия лагер — рече той. — Вашият медицински пункт ще е подреден и готов до изгрев слънце.

— Това е успокояващо — кимна Хач.

— Може би ще искате да научите още нещо за същината на проекта. Този следобед ще е най-подходящото време. Какво ще кажете да дойдете на „Серберъс“ около четиринайсет часа? — Върху устните му се изписа лека усмивка. — След като утре вече започваме, нещата тук ще станат доста напрегнати.

11.

Точно в два следобед „Плейн Джейн“ се понесе бавно по тихата вода и се освободи от последните вълма мъгла, обвили остров Рагид. Пред себе си Хач виждаше очертанятията на белия „Серберъс“, който се люлееше на котвата си: дългата му, стройна надстройка бе ниско над водата. Забеляза близо до водолинията отворен люк, в чиито рамки се очертаваше силуетът на високата и слаба фигура на капитана, който очакваше пристигането му.

Хач намали газта до нула и се насочи под ъгъл към „Серберъс.“ Под сянката на кораба бе хладно и тихо.

— Хубава лодчица си имате тук — извика Хач, докато заставаше току до капитана.

Пред „Серберъс“ „Плейн Джейн“ изглеждаше като джудже.

— Най-големият във флотилията на „Таласа“ — отвърна Найдълман. — На практика това е плаваща лаборатория и базов изследователски център. Не можем да свалим на острова цялата екипировка. Големите уреди — електронните микроскопи и ускорителят за датировка с въглерод-14, например — ще си останат на борда на кораба.

— Чудех се за този харпун на носа — рече Хач. — Да не би когато на екипажа му доскучее, да си прострелва по някой и друг син кит?

Найдълман се усмихна.

— Харпунът издава произхода на кораба, приятелю. Той е бил проектиран преди шест години от норвежка фирма като класически китобоен кораб. След това дойде международната забрана за лов на китове и корабът се превърна в скъпоструващ бял слон, преди още да бъде напълно оборудван. „Таласа“ го купи на отлична цена. Всичките балки за изтеглянето на китовите и за одирането им бяха снети, ала на никой не му и хрумна да махне харпунното оръдие. — Той кимна с глава назад. — Хайде, ела да видим с какво са се заели момчетата.

Хач привързва „Плейн Джейн“ на борд на „Серберъс“, след това изкачи трапчето до отворения люк. Последва Найдълман по боядисания в светлосиво дълъг коридор. Капитанът го преведе през няколко празни лаборатории и един салет и спря пред врата, на чиято табела пишеше „Компютърна зала“.

— Зад тази врата имаме повече компютърна мощ, отколкото някой малък университет — рече Найдълман и в тона му се усети нотка на гордост. — Ала въпросът не е само в скоростта на обработката на информация. Тук имаме и навигационна експертна система и автопилот с неврална мрежа. На практика при аварийни ситуации корабът може да се управлява сам.

— Питам се къде ли са дянали всички хора? — рече Хач.

— На борда държим само минимален екипаж. Същото е и на останалите кораби. Философията на „Таласа“ е да поддържа гъвкав екип. Ако се наложи, утре тук ще има дузина учени. Или дузина сондьори. Ние обаче се опитваме да работим с минималния и възможно най-способен екип.

— Съкращаване на разходите — кимна шеговито Хач. — Това сигурно много допада на счетоводителите на „Таласа“.

— Не е само това — отвърна напълно сериозно Найдълман.

— Взет е под внимание и въпросът за безопасността. Няма смисъл да се предизвиква съдбата.

Капитанът зави зад ъгъла на коридора и мина покрай тежка метална врата, която бе леко открената. Хач надникна и видя различни спасителни средства, окачени на стената. Имаше и стелаж с ловни пушки и две по-малки, лъскави, метални оръжия, които не успя да идентифицира.

— Какви са тези? — попита той и посочи късите и дебели оръжия. — Приличат на миниатюрни прахосмукачки.

Найдълман надникна вътре.

— Арбалети — отвърна той.

— Моля?

— Нещо като отбранителни пушки. Изстрелват миниатюрни карбидно-волфрамови стрелички от типа на риболовните куки.

— Звучи по-болезнено, отколкото опасно.

Найдълман се усмихна леко.

— При пет хиляди изстрела в минута, изстреляни със скорост над хиляда километра в час, те наистина са доста опасни.

Той затвори вратата и провери дръжката ѝ.

— Това помещение не бива да стои отворено. Ще трябва да поговоря със Стрийтър по въпроса.

— За какво, по дяволите, са ви необходими? — намръщи се Хач.

— Не забравяй, Малин, „Серберъс“ не винаги е в тъй спокойни води, както да речем във вътрешността на Мейн — отвърна капитанът и го поведе по коридора. — Често ни се налага да работим в пълни с акули води.

Найдълман се спря за миг пред една врата без табелка и почука силно.

— Зает съм! — чу се раздразнен глас.

Найдълман се усмихна съучастнически на Хач и отвори вратата, зад която се оказа слабо осветена кабина. Хач последва капитана, препъна се в нещо, огледа се примигвайки, докато свикне със слабото осветление. Видя, че на отсрещната стена финестрините бяха изцяло затворени от лавици с електронна екипировка: осцилоскопи, компютри, безброй специализирани електронни уреди, за чието предназначение Хач дори нямаше представа. Подът бе покрит до глезен с разхвърляни хартии, смачкани кутийки от безалкохолни напитки, опаковки от бонбони, мръсни чорапи и бельо. Една койка до отсрещната стена бе покрита с истински хаос от чаршафи и завивки, част от които бяха разхвърляни и по пода. Стаята бе изпълнена с мирис на озон и загряла електроника, а единствената светлина идваше от многобройните примигващи екрани. В центъра на целия този хаос седеше разрошеният мъж с шарената риза и бермудките — гърбом към тях той набираше трескаво нещо на клавиатурата си.

— Кери, можеш ли да ни отделиш минутка? — попита Найдълман. — С мен е доктор Хач.

Уопнър се извърна от екрана.

— Представлението е твое — рече той с висок, раздразнен тон. — Но искаш всичко да стане навреме, досущ като вчера. — Той произнесе думата като „фчера“. — Последните четирийсет и осем часа се опитвам да свържа мрежата и не съм свършил и за пет цента работа по дешифровката на дневника.

Найдълман се усмихна снизходително.

— Сигурен съм, че ти и доктор Сейнт Джон ще можете да отделите по няколко минути на основния съдружник в експедицията.

— Доста техника сте струпали тук — отбеляза Хач, докато затваряше вратата зад гърба си. — Това вляво да не би да е САТ-сканер?

— Голям майтап. — Уопнър повдигна очилата на носа си и изсумтя презрително. — Нима мислите, че е нещо особено? Това тук е само резервната система. Основната техника бе откарана на острова вчера сутринта. Е, това вече е нещо.

— Приключи ли с он-лайн тестовете? — попита Найдълман.

— Сега минавам последните серии — отвърна Уопнър, тръсна кичур коса от челото си и се обърна към екрана.

— Един екип завършва с инсталирането на мрежата на острова този следобед — рече Найдълман на Хач. — Както каза. Кери, това е дублиращата система, точно копие на онази на остров Рагид. Скъпичко е да се действа така, но спестява време. Кери, покажи му какво имам предвид.

— Слушам, сър.

Уопнър удари няколко клавиша и екранът на монитора над главата му замига. Хач вдигна глава и видя как на екрана се появява разграфената територия на остров Рагид, която се въртеше около оста си.

— Основните програми за търсене са дублирани тук.

След още няколко натиснати клавиша върху картината на острова се появиха тънки зелени линии.

— Свързани са с оптични кабели към централния хъб.

Найдълман посочи екрана.

— Всичко на острова — помпите, турбогенераторите, компресорите и товарните стрели — са сервоуправлявани чрез мрежата. Ще бъдем в състояние да контролираме всичко на острова от командния център. Едно нареждане и помпите ще задействат; втора команда ще задвижи някой винт; трета ще изгаси лампите в офиса ти и тъй нататък.

Хач посочи въпросително друг екран, на който бе излязло изображението от птичи поглед на средновековно на вид селище. Малки фигурки на рицари и магьосници се бяха подредили в различни вериги за отбрана и нападение.

— Това е „Мечът на Блаторн.“ Интерактивна игра, която съм програмирал. Аз съм тайният автор на три он-лайн игри. — Той издаде долната си устна напред. — Притеснява ли ви това?

— Не, стига капитанът да не се притеснява — отвърна Хач и погледна към Найдълман.

Чу се силно изсвирване и на един от екраните се появи поредица от числа.

— Това е — рече Уопнър, докато преглеждаше данните. — „Сцила“ е готова.

— „Сцила“ ли? — попита Хач.

— Аха. „Сцила“^[1] е системата на борда на кораба. „Харибда“ е другата система — на острова.

— Проверката на мрежата е приключена — обясни Найдълман. — След като завърши инсталацията на острова, ни остава само да прехвърлим програмите в „Харибда.“ Всичко се тества първо тук, след това се зарежда на острова. — Погледна часовника си. — Имам да свърша още това-онова. Кери, знам, че доктор Хач би искал да чуе още нещо за работата ви с доктор Сейнт Джон по разшифровката на макалъновия текст. Малин, ще се видим горе.

Найдълман излезе от кабината и затвори вратата подире си.

Уопнър отново заблъска яростно клавишите и след малко Хач се почуди дали младежът не бе решил да го игнорира напълно. Сетне, без да откъсва очи от терминала си, Уопнър вдигна от пода една маратонка и я запрати към далечната стена. Тя бе последвана от тежко томче с меки корици със заглавие „Кодиране на програмна мрежа с езика С++.“

— Хей, Крис! — извика Уопнър. — Време е за изложението на кучета и понита!

Едва сега Хач разбра, че Уопнър най-вероятно се целеше в малка вратичка в далечния край на кабината.

— Позволете — рече той и пристъпи към вратата. — Мерникът ви не го бива много.

След като отвори вратата Хач видя Кристофър Сейнт Джон, който седеше зад дървена маса в средата на кабината и бавно чукаше на пишеща машина „Роял“.

— Здравейте — рече Хач. — Капитан Найдълман ми предложи услугите ви за няколко минути.

Сейнт Джон стана, взе няколко стари тома от писалището си, а гладкото му, мазно лице се изкриви в придирчива гримаса.

— Радвам се, че сте при нас, доктор Хач — рече той и разтърси ръката му, без да изглежда особено доволен, че го прекъснаха.

— Наричайте ме Малин — усмихна се Хач.

Сейнт Джон леко се поклони и последва Хач в кабината на Уопнър.

Сейнт Джон сви устни. Дори и тук, на море, Хач усети някакъв дъх на прах и на паяжини, който витаеше около историка. „Мястото му е в някоя антикварна книжарница, а не в екип за търсене на съкровища“, помисли си той.

— Хер Найдълман има усещането, че втората половина от дневника съдържа жизненоважна информация за съкровището — рече Уопнър. — Тъй че сме предприели двупосочен подход за разшифроването му. Аз съм по компютрите, Крис се занимава с историята.

— Капитанът спомена сумата от два милиарда долара — рече Хач. — Как е стигнал до такова заключение?

— Ами — рече Сейнт Джон и се прокашля, сякаш се готвеше да изнесе лекция, — както при повечето пирати, флотилията на Окъм се е състояла от сбирщина най-различни пленени кораби: няколко галеона, няколко бригантини, един бърз шлюп, и, аз смятам така — голям кораб на Източноиндийската компания. Общо девет на брой. Знаем, че са били толкова натоварени, че били изгубили до опасна степен маневреността си. Достатъчно е само да се пресметне товароподемността им и да се съчетаят данните с манифестите на корабите, които Окъм е плякосал. Знаем, например, че Окъм е завзел четиринайсет тона злато само от испанската „сребърна“ флотилия и десет пъти повече сребро. От други кораби е плякосал товари с перли, кехлибар, диаманти... Да не споменаваме църковна утвар, завзета от испанските колонии в Мейн.

Той машинално поправи папийонката си, а лицето му лъсна от удоволствие след този речитатив.

— Извинявай, но наистина ли каза четиринайсет тона злато? — попита смаяният Хач.

— Точно така — отвърна Сейнт Джон.

— Нещо като плаващ Форт Нокс^[2] — кимна Уопнър и облиза устни.

— Освен това там е бил Мечът на Архангел Михаил — добави Сейнт Джоунс. — Тук си имаме работа с най-голямото пиратско съкровище, събирано някога. Окъм е бил умен и надарен, образован мъж, от което следва, че е бил и толкова по-опасен.

Той извади тънка пластмасова папка от лавицата и я подаде на Хач.

— Тук е кратката му биографична справка, която един от учените ни подготви. Мисля, че за първи път ще видите, че легендите не преувеличават. Репутацията му е била толкова ужасяваща, че е било достатъчно само да влезе в някое пристанище с флагманския си кораб, да развее „Веселия Роджър“, да гръмне веднъж и всички граждани, во главе със свещеника, да се втурнат да му носят скъпоценностите си.

— А девствениците? — извика Уопнър с широко отворени, блеснали очи. — Какво е ставало с тях?

Сейнт Джон замълча, после се подсмихна.

— Кери, наистина ли те интересува?

— Всъщност не — отвърна Кери невинно. — Просто исках да узная.

— Знаеш много добре какво е ставало с девойките — сопна му се Сейнт Джон и се обърна отново към Хач. — Окъм е имал на бордовете на деветте си кораба около две хиляди мъже. Големите екипажи са му били необходими за абордажите и за обслужването на топовете. На тези хора са им били давани двацет и четири часа — тъй да се каже „градски отпуск“ — в нещастния град. Резултатите от това са били доста ужасни.

— Не само корабите са разполагали с дванайсетинчови стволове, ако разбираш какво имам предвид — рече похотливо Уопнър.

— Виждаш какво трябва да понасям — кимна Сейнт Джон на Хач.

— Ужасно, ужасно съжалявам за това, старче — отвърна Уопнър с нарочно изопачен английски акцент. — Някои хора нямат чувство за хумор — подхвърли той на Хач.

— Успехът на Окъм — продължи веднага Сейнт Джон, — е бил задължителен. Той не е знаел обаче как да зарови толкова огромно съкровище. Това не са ти сто фунта златни монети, които да заровиш

тихомълком под някой камък. И точно тук на сцената се появява Макалън. А индиректно точно тук се появяваме и ние. Защото Макалън е писал тайните си дневници с шифър.

Той потупа книгите, които държеше под мишница.

— Това са текстове по криптография — обясни той. — Ето тази е „Полиграфия“ от Йоханес Тритемиус, публикувана към края на шестнайсети век. Това е първият трактат в Западния свят по въпроса на шифрите. А тази е „De Furtivius Literarum Notis“ от Порта — текст, който всички шпиони от елизабетинската епоха са знаели наизуст. Разполагам с още половин дузина, които обхващат криптографското изкуство до времето на Макалън.

— Често ли са шифровали записките си по онова време? — попита обзетият от любопитство Хач.

Сейнт Джоунс се разсмя — смехът му приличаше по-скоро на закашлянето на тюлен — и бузите му се разтресоха за кратко.

— Често ли? На практика е било повсеместно, било е задължително изкуство в дипломацията и войните. Така например, в едно съобщение думата „орел“ може да бъде заместител за „крал Джордж“, а „жълт нарцис“ за „дублони“ — нещо от този сорт. Понякога са използвали просто азбучно заместване, където буква, число или символ са били замествани от буква в азбуката — едно към едно.

— А шифърът на Макалън?

— Първата част от дневника е написана с доста хитър монофоничен заместващ код. Втората... — е, още работим върху нея.

— Това е вече *моята* област — рече Уопнър и в тона му се прокраднаха нотки на гордост и ревност. — Всичко е в компютъра.

Той натисна някакъв клавиш и на екрана се появи дълга и безсмислена поредица:

AB3 RQB7 E503LA W IEW D8P QL QS9MN WX 4JR
2K WN 18N7 WPDO EKS N2T YX ER9 W DEI FK IE DF9F
DFS K DK F6RE DF3 V3E IE4DI EF 9GE DF W FEIB5
MLER BLK BV6 FI PET BOP IBSD F K2IJ BVF EIO PUOER
WB3 OPDJK LBL JKF

— Тук е шифровият текст на първия код — обясни той.

— Как го разгада?

— О, моля те. Буквите в английската азбука се използват с определима повторяемост, „Е“ е най-използваната, „Х“ — най-малко употребяваната. Създаваме нещо, което наричаме контактна диаграма на кодовите символи и чифтовете букви. И бам! Компютърът свършва всичко останало.

Сейнт Джон махна с ръка да го възпре.

— Кери съставя компютърните програми за атакуване на шифъра, но аз предоставям историческите данни. Без старите шифрови таблици компютърът ще е безпомощен. Той може да върши само онова, за което е програмиран.

Уопнър се обърна на място и се вторачи в Сейнт Джон.

— Безпомощен ли? Мога да докажа, че тази „голяма мама“ тук щеше да разгадае шифъра и без твоите безценни таблици. Само че щеше да й потрябва повече време, това е.

Уопнър се обърна към Хач:

— Е, за да съкратим цялата тази история, ето каква е дешифровката.

В светкавична последователност той набра няколко клавиша, екранът се раздели на две, като в едната му половина се показваше шифърът, а в другата — истинският текст. Хач с нетърпение се взря в него.

Втори юни, година 1696-а. Пиратът Окъм завзе флотилията ни, потопи корабите и изкла всички. Екскортиращият ни боен кораб най-скандално свали флага си, без да влезе в битка и капитанът се прости с живота си, ридаещ като хлапе. Единствено аз бях пощаден; окован във вериги ме отведоха в кабината на Окъм, където негодникът насочи сабята си срещу мен и рече: „Нека Бог сам си строи проклетите черкви, за теб имам друга задача. И след това сложи пред мен договора. Нека този дневник бъде свидетел пред Бога, че отказах да подпиша...“

— Удивително — въздъхна Хач, след като стигна до края на текста. — Мога ли да прочета още нещо?

— Ще ти го принтирам — рече Уопнър и натисна един клавиш.

Принтерът забръмча тихо някъде в затъмнената кабина.

— В основата си — рече Сейнт Джон — дешифрираната част от дневника се отнася до пленяването на Макалън и до съгласието му под заплаха от смъртно наказание да проектира Наводнената шахта, след като намери подходящ остров. За съжаление след това, когато се заемат със строителството, Макалън преминава към нов шифър. Ние смятаме, че останалата част на дневника съдържа описание на проекта и строителството на самата шахта. И разбира се — тайната как да се проникне в помещението със съкровището.

— Найдълман каза, че в дневника се споменавало за Меча на Архангел Михаил.

— Има си хас! — прекъсна го Уопнър и натисна още няколко клавиша. Появи се нов текст:

Окъм излезе в морето с три от корабите си с надеждата да завладее някаква плячка покрай брега. Днес на брега стовариха един дълъг оловен ковчег, украсен със злато, ведно с няколко бурета, пълни със скъпоценни камъни. Корсарите казват, че в ковчега се съхранявал Мечът на Архангел Михаил, завзет от испански галеон и високо ценен от капитана, който го плячкосал най-безсрамно. Капитанът бе забранил ковчегът да се отваря и той е охраняван денем и нощем. Хората му се подозират един другото и непрекъснато се карат. Ако не е строгата дисциплина, наложена от капитана, боя се, че всички скоро ще свършат лошо...

— А ето сега как изглежда вторият шифър.

Уопнър пак набра няколко клавиша и екранът отново се изпълни:

3471943837394829328347405582780928474625649504
882748264029821818720948202948209428672957621761092

827629629230742047180217010277420572328325353956761
784612651581940373039082109750251034981249210573256
40497475607858058075070289357276518277248

— Старчето е захитряло — рече Уопнър. — Вече няма интервали, тъй че не можем да съпоставим буквите. И целият текст е само от цифри, няма нито една буква. Погледни го само, старият мръсник!

Сейнт Джон потрепна.

— Кери, *необходимо* ли е да използваш такъв език?

— О, *необходимо* е, старче, *необходимо* е.

Сейнт Джон погледна Хач така, сякаш искаше да му се извини.

— Дотук — продължи Уопнър — моето „животинче“ не приема нито една от красивите шифровални таблички на Крис. Затова взех нещата в собствените си ръце и предприех мощна фронтална атака. Докато тук си говорим, програмата си работи.

— Мощна фронтална атака ли? — попита Хач.

— Нали разбираш. Алгоритъм, който проверява целия шифрован текст и опитва всички възможни варианти за разшифровка по реда на вероятността им. Всичко е само въпрос на време.

— Въпрос на загуба на време — прекъсна го Сейнт Джон. — Аз работя върху нов комплект шифрови таблици от една холандска шифровална книга. Онова, което ни е необходимо тук, са повече исторически изследвания, а не допълнително компютърно време. Макалън е бил човек на своето време. Той не е измислил шифъра си от нищото; би трябвало да има исторически прецедент. Вече знаем, че това не е вариант на шекспировия или на розенкранцовия шифър, но съм убеден, че някой по-малко известен код в тези книги ще ни даде ключа към разшифроването.

— Я си затваряй устата! — прекъсна го безцеремонно Уопнър. — Погледни реално на нещата, Крис, никакви стари книги няма да разгадаят този шифър. Той е само за компютъра. — И той потупа гальовно най-близката от машините си.

После се завъртя със стола и отвори вратата на нещо, което Хач определи като медицински фризер с лавици, върху които обикновено се съхраняват проби от тъкани. Извади оттам сандвич със сладолед.

— Някой да иска един „Голям“? — попита той и го размахна.

— По-скоро бих изял някой буламач от крайпътна кръчма на магистралата М-1 — отвърна с отвращение Сейнт Джон.

— Ама и вас британците си ви бива в приказките — рече с пълна уста Уопнър. — Та вие слагате месо и в тортите си, за Бога. — Той размахна сандвича си като оръжие. — Това, което виждаш тук, е идеалната храна. Мазнини, протеин, захар и въглехидрати. Споменах ли мазнини? Човек може да живее вечно с това нещо.

— И той сигурно ще го направи — рече Сейнт Джон, обръщайки се към Хач. — Трябва да видиш колко кашона е складирали в кухнята на кораба.

Уопнър се намръщи.

— Какво, да не смяташ, че ще намеря достатъчно „Големи“ в това шибано градче, за да задоволя вкуса си? Едва ли. Петната по оцапаните ми гащи са по-дълги от главната му улица.

Хач си помисли, че навярно бе добре, дето Уопнър с неговия бруклински акцент и шарени ризи, имаше малко причини да посещава града. В мига, в който стъпеше в Стормхейвън, той щеше да се превърне в обект на удивление. Реши, че е време да смени темата.

— Следващият ми въпрос може да прозвучи глупаво. Но какво точно представлява Мечът на Архангел Михаил?

Последва неловко мълчание.

— Ами, нека видим какво знаем — рече Сейнт Джон и сви устни. — Винаги съм смятал, че има украсена със скъпоценни камъни дръжка, разбира се, с гравирани сребърни и донякъде позлатени ефеси, може би е с многогранно острие — в общи линии нещо такова.

— Но защо Окъм ще твърди, че това е най-ценният трофей на Карибите?

Сейнт Джон изглеждаше леко объркан.

— Не съм се замислял по този въпрос. Струва ми се, че не знам със сигурност. Навярно има някакво духовно или митично значение. Нали разбирате, нещо като испански Ескалибур^[3].

— Но ако Окъм е притежавал такова голямо съкровище, защо ще оценява толкова високо самия меч?

Сейнт Джон погледна Хач с воднистите си очи.

— Истината е, доктор Хач, че нищо в моята документация не сочи какво *точно* е представлявал Мечът на Архангел Михаил.

Споменава се единствено, че е бил грижливо пазен и дълбоко почитан предмет. Затова се боя, че не мога да отговоря на въпроса.

— Аз знам какво е представлявал мечът — рече ухилен Уопнър.

— Какво? — попита Сейнт Джон, усетил се като паднал в капан.

— Нали знаете как се чувстват мъжете след толкова време, прекарано в морето, без наоколо да има жени. Мечът на Архангел Михаил е бил...

Фразата му затихна в последвалото пикантно мълчание, а лицето на Сейнт Джон разцъфна в шокирано и възмутено изражение.

---

[1] Сцила и Харибда — (мит.) Тъй като Посейдон бил влюбен в Сцила, ревнивата му съпруга Амфитрита я превърнала в чудовище с кучешки глави и я заселила в една пещера до Месинския проток. Срещу нея в пещера на сицилийския бряг живеела Харибда, дъщеря на Посейдон и Гея, превърната в чудовище и захвърлена в морето от Зевс. Когато някой кораб преминавал през протока близо до Сцила, тя изтръгвала моряците му, за да ги изяде. Ако корабът успеел да се измъкне, минавал близо до Харибда, която го всмуквала във водовъртежите си. Оттук — и изразът „Да минеш между Сцила и Харибда.“ — Б.пр. ↑

[2] Форт Нокс — хранилището на златните запаси на Съединените щати. — Б.пр. ↑

[3] Ескалибур — погрешно изписваното и произнасяно име „Калибурн“ на митичния меч на крал Артур, който той или изтръгнал от скалата, в която бил забит, или му бил предаден от Дамата от езерото. — Б.пр. ↑

12.

Хач отвори вратата в дъното на спалнята на родителите си и излезе на малката веранда пред нея. Едва минаваше девет и половина, ала Стормхейвън спеше вече дълбок сън. Приятният късен летен бриз рошеше дърветата, които обграждаха старата къща, галеше с прохладата си бузите му, караше косъмчетата на врата му да настръхват. Той остави две черни папки върху очукания люлеещ стол и пристъпи напред към перилата.

Отвъд пристанището, по хълма, се спускаше градът — досущ като гривна от светлини, които се носеха надолу по улици и площади към водата. Беше толкова тихо, че можеше да чуе как камъчетата стържат едно о друго в приборя, чуваше и потракването на вантите по мачтите на корабчетата на пирса. По улиците камъните от калдъръма блестяха на лунната светлина. По-далеч високата и тясна кула на фара на Бърнт хед присветваше предупредително откъм ръба на скалата.

Почти бе забравил тясната веранда на втория етаж, скътана под триъгълния покрив на старата, построена в британски имперски стил, къща. Ала сега, докато надничаше от перилата, в съзнанието му се върнаха множество спомени. Как играеха покер с Джони посред нощ, докато родителите им бяха на някакво честване, как внимаваха дали няма да се появят светлините на фаровете от завръщащата се кола, как се чувстваха и палави, и вече пораснали. А по-късно, като погледна надолу към къщата на Нордкътони, сякаш очакваше да зърне Клеър на прозореца на спалнята ѝ.

Клеър...

Чу се смях, кратко бърбрене на някакви гласове. Погледът на Хач се върна към настоящето и се насочи към навопостроения пансион в града. Двамина служители на „Галаса“ влязоха в него, вратата към антрето се затвори и всичко утихна.

Погледът му пробяга лениво по редицата сгради. Замъглените очертания на червената тухлена фасада на библиотеката се издигаха в розово на хладната, нощна светлина.

Той погледа още известно време морето и забулената в мъгла тъмнина, където би трябвало да бъде остров Рагид. След това въздъхна и се върна на стола си, седна и взе двете черни папки.

В първата бе разпечатка на дешифрираната част от дневника на Макалън. Както бе казал Сейнт Джон, в нея се съдържаше лаконичен разказ за пленяването на архитекта и за принудителния му труд.

Дневникът бе кратък и той скоро го остави настрана, ала изгаряше от любопитство да прочете и втората му част и се питаше колко ли скоро Уопнър щеше да успее да го разшифрова. Преди Хач да напусне кабината, програмистът му се бе оплакал с горчивина, че трябвало да съчетава основната си дейност с тази на компютърен техник.

— Това проклето свързване на мрежата е работа за водопроводчици, а не за програмисти. Ала капитанът няма да е никога доволен, ако не изтощи хората си докрай, както самия себе си и Стрийтър. Съображения за безопасност, хайде де! Никой няма да открадне съкровището. Ала ти само гледай. Още утре, когато техниката бъде на брега и пусната в действие, всички сървейъри и помощник-техници вече ще са духнали. Край.

— Има логика — отвърна Хач. — Защо да държиш излишен персонал? Освен това аз лично бих предпочел да отсека някой и друг затиснат крак, вместо да седя в кабина като тази и да зяпам колонки от букви.

Хач си спомни как устните на Уопнър се бяха свили укоризнено.

— Това показва колко си наясно. За теб това са може би колонки от букви. Но чуй ме: от другата страна на тази може би безсмислена бъркотия от букви стои човек, който ги е шифровал, и който може би ти посочва среден пръст. Това е крайната цел. Узнаваш алгоритъма му и получаваш кралските бижута. А може би това означава достъп и до някаква база данни за кредитни карти. Или пък последователността, по която може да бъде задействано ядрено нападение. При разшифроването не бива да се бърза. Криптоанализът е единствената игра, която си струва, за наистина интелигентното същество. Което ме прави още по-самотен в сегашната компания, повярвай ми.

Хач въздъхна и отново насочи вниманието си към черните папки. Втората съдържаше кратка биография на Окъм, написана от Сейнт

Джон. Той се облегна отново назад, за да може лунната светлина да освети страниците, и се зачете.

13.

Номер на документа: T14-A-41298

Диск: 14049

Логична част: LU-48

Изследовател: Т. Т. Феръл

Извадката е поискана от: К. Сейнт Джон

КОПИЕ 001 от 003

Този документ е защитен с авторски права и търговска тайна от „Таласа холдингс, Инк.“ Неоторизираното му използване се наказва от закона и е в нарушение на Наказателния кодекс на щата Вирджиния.

НЕ КОПИРАЙТЕ!

РЕЗЮМЕ ОТ БИОГРАФИЯТА НА ЕДУАРД ОКЪМ
Т. Т. Феръл, „Таласа“ — Шрийвпорт

Едуард Окъм е роден през 1662-а година в Корнуол, Англия в семейството на дребен благородник. Учил е в „Хароу“^[1] и е продължил две години да слепва в колежа „Балиол“, Кеймбридж, след което бил изключен от ректорското ръководство за неизвестни нарушения.

Семейството му поискало да започне морска кариера и през 1682-а година Окъм получил назначение като лейтенант в Средиземноморския флот под командването на адмирал Поинтън. Издигайки се бързо и отличавайки се в няколко битки срещу испанците, той напуснал флота, за да стане капитан на прайвътиър, след като получил съответното разрешително от Британското адмиралтейство.

След няколко сполучливи нападения Окъм очевидно решил, че повече не желае да дели плячката си с короната.

В началото на 1695-а се заел с търговия на роби, които превозвал от африканския бряг на Гвинея до Гваделупа в Карибите. След две години печеливши рейсове, Окъм попаднал в капан в пристанище, блокирано от два линейни бойни кораба. За да отвлече вниманието им, Окъм подпалил кораба си и се измъкнал с малък скутер. Преди обаче да избяга, изклял всичките роби, които били на палубата. Останалите четиристотин роби, приковани в трюмовете, загинали в огъня. Документални свидетелства приписват прякора „Ред Нед“ (Червения Нед) на това деяние на Окъм.

Петима членове от екипажа на Окъм били заловени и изпратени в Лондон, където били обесени в Дока за екзекуции в Уопинг. Окъм обаче успял да избяга в печално известната пиратска столица Порт Роял в Карибите, където през 1687-а се присъединил към „Крайбрежното братство“^[2]. (Документи на „Таласа Р6-В19–110292 — Пиратските съкровища на Порт Роял“).

През следващите десет години Окъм придобива славата на най-безпощадния, продажен и амбициозен пират, действал във водите на Новия свят. Сред нововъведенията му могат да бъдат проследени множество печално известни пиратски техники — като прекарването с въже под кила на кораба, издигането на флаг с череп и кости, който да хвърли в паника противниците му и искането на откуп за цивилни пътници. Когато нападал градове или кораби, използвал мъчения, за да разбере къде може да е скрита плячката. Внушителен и физически, и интелектуално, Окъм е бил един от малкото капитани-пирати, които са изисквали — и са получавали — далеч по-голям дял от екипажите си.

С нарастването на жаждата му за още и още плячка, растяло и безочieto му. През 1691-а година опитал наземна обсада на Панама, която обаче в крайна сметка се провалила. Докато се оттеглял по река Чагрес, забелязал в близкия залив един галеон, който отплавал в открито море към Испания. Като научил, че на кораба били натоварени

три милиона испански долара (монета на стойност осем реала), както се твърди, Окъм се закле, че никога повече няма пусне и един галеон да му се измъкне. През следващите години Окъм обърна още повече вниманието си към испанското злато — към градовете, в които се събирало, и към корабите, които го пренасяли. Станал толкова вещь в предвижданията си за отправяните товари, че някои учени смятат, че е успял да разгадае шифрите, използвани от испанските капитани и дипломати (документи за служебно ползване на „Таласа“ Z-A4-050997). Само за месец нападения срещу испански селища през есента на 1693-а, всеки от осемстотинте членове на екипажите на Окъм получил по шестстотин испански долара като дял от завзетата плячка.

Колкото по-могъщ и по-страховит ставал Окъм, толкова повече изглежда се засилвали садистичните му наклонности. Новините за варварската му жестокост били безбройни. Често, след като завземел някой кораб, отрязвал ушите на офицерите му, поръсвал ги със сол и оцет и карал жертвите си да ги изядат. Вместо да държи хората си под контрол когато ограбвали някой град, той, напротив, поощрявал похотливата им ярост и ги оставял да правят каквото си поискат с беззащитното население, като се опивал от гледките на насилия и опустошение. Ако жертвите му не можели да съберат откупа, който изисквал, нареждал да ги пекат на шиш на бавен огън или да ги изгърбушват с нагорещени канджи.

Най-голямото самостоятелно изпълнение на Окъм станало през 1695-а година, когато малката му армада успешно завладела, ограбила и потопила испанската „Сребърна флотилия“, която се била отправила към Кадис. Чистата стойност на съкровището, което придобил — в златни и сребърни слитъци и отливки, непробити перли и други скъпоценни камъни — се оценява по номинал на около милиард долара.

Гибелта на Окъм е обвита в тайнственост. През 1697-а година флагманският му кораб бил открит да дрейфува

край Азорите, всички от екипажа на борда били мъртви по неизвестна причина. На борда не било открито никакво съкровище и учените от онова време са единодушни, че малко преди смъртта си той го е скрил някъде по бреговете на Новия свят. Макар да са възникнали множество легенди с различна достоверност, най-силните доказателства сочат три възможни места: Ил а Ваче в Испаньола (Хаити); южнокаролинския Остров на палмите или остров Рагид край бреговете на Мейн, на седемдесет мили северно от Монхигън.

КРАЙ НА РАЗПЕЧАТКАТА
ВРЕМЕ НА ДОСТЪП: 001:02
БРОЙ СИМВОЛИ 15 425

---

[1] Хароу — един от най-реномираните колежи в Англия. — Б.пр. ↑

[2] Крайбрежното братство — неформално обединение на голяма част от пиратите, които действали срещу испанската флота. Сред тях били сър Хенри Моргън, Бартоломю Шарп, Уилям Дампиер, Бейзил Рингроуз, Лайънъл Уейфър и дори прословутият прототип на Даниел Дефо за „Робинзон Крузо“ Александър Селкърк. — Б.пр. ↑

14.

Хач намали газта на дизелите на „Плейн Джейн“, след което пусна котва на около двайсетина метра от подветрения бряг на остров Рагид. Часът беше 6,30, слънцето току се бе появило над хоризонта и хвърляше прозирна златиста светлина върху острова. За първи път откакто Хач се бе завърнал в Стормхейвън, защитната мъгла на острова се бе вдигнала напълно. Той се спусна в дингито, запали двигателя му и пое към изградения по военноморски тертип — от предварително готови материали — пирс до базовия лагер. Макар денят да бе топъл и влажен, във въздуха се усещаше някаква тежест, която предвещаваше влошаване на времето.

Докато се оглеждаше наоколо, старите му опасения започнаха да се стопяват. През последните четирийсет и осем часа остров Рагид бе станал успокояващо неузнаваем. Бе извършен огромен обем работа, повече, отколкото той смяташе, че бе възможно да бъде свършена. Нестабилните участъци на острова бяха оградени с жълта лента от типа, който полицията използва за ограничаване на достъпа до местата на престъпления, бяха очертани безопасни коридори за преминаване. Ливадите над тясната ивица покрит с камъчета плаж, се бяха превърнали от тихи и пустинни места в миниатюрно градче. Сглобяеми къщички и фургони бяха подредени в стегнат кръг. Край тях бумтяха чифт мощни генератори и от ауспусите им излизаха тънки струйки дим. До тях бяха разположени два огромни резервоара за гориво. Цели снопове бели тръби от поливинилхлорид прорязваха калния терен — в тях бяха положени хранващите кабели и кабелите за пренос на данни, за да бъдат защитени от въздействието на природата. По средата на целия този хаос се издигаше „Остров-1“, командният център, двойно по-голяма от обичайното каравана, накичена с всякакви комуникационни средства и антени.

Хач завърза дингито, изтича по пирса и пое нагоре по неравната пътека. Стигна до базовия лагер, мина покрай навеса с материали и влезе в бараката с надпис „Медицински пункт“, любопитен да види

новия си кабинет. Беше спартански обзаведен, но приятен, миришеше на скоро отрязан шперплат, на етилов спирт и на поцинкована ламарина. Той обходи фургона, възхити се на новата екипировка, учуден и доволен, че Найдълман бе купил само най-доброто. Кабинетът бе напълно оборудван, като се почне от заключените шкафове, пълни с техника и с лекарства, и се свърши с електрокардиограф. Даже бе твърде добре оборудван: в шкафчетата Хач намери колоноскоп и свръхсъвременен гайгеров брояч, както и сума скъпи на вид високотехнологични прибори, чието предназначение не можеше да отгатне. Сглобяемата барака сама по себе си бе по-голяма, отколкото изглеждаше на пръв поглед. Имаше чакалня, стая за прегледи, дори лазарет с две легла. В дъното ѝ бе малкото апартаментче, в което Хач можеше да ноцува при лошо време.

Хач излезе навън и пое към „Остров–1“, като внимателно избягваше коловозите и браздите, оставени при пренасянето на тежката техника. В командния център завари Найдълман, Стрийтър и инженерката Сандра Магнусен, приведени към някакъв екран. Магнусен приличаше на малък, напрегнат бръмбар, лицето ѝ бе оцветено в синьо от екрана на компютърния терминал, а върху дебелите лещи на очилата ѝ пробягваха редовете на излизащата информация. Тя изглеждаше през цялото време като възплъщение на самата деловитост и Хач почувства инстинктивно, че не харесваше повечето хора, включително и лекарите.

Найдълман вдигна глава и кимна.

— Прехвърлянето на информация от „Сцила“ приключи преди няколко часа — рече той. — Сега завършваме симулационния модел на помпите.

Той се отдръпна настрана, за да даде възможност на Хач да погледне терминала.

СИМУЛАЦИЯТА ЗАВЪРШЕНА В 06:39:45:21
СЛЕДВАТ РЕЗУЛТАТИТЕ

ДИАГНОСТИКА:
СТАТУС НА СВЪРЗВАЩИЯ СЪРВЪР: ОК

ПРЕДАВАНЕ ОТ ХЪБА: ОК
ПРЕДАВАНЕ ОТ СЕКТОРИТЕ: ОК
АНАЛИЗАТОР НА ДАННИТЕ: ОК
ОСНОВЕН КОНТРОЛЕР: ОК
КОНТРОЛЕРИ НА ДИСТАНЦИОННО
УПРАВЛЕНИЕ: ОК
СТАТУС НА ПОМПИТЕ: ОК
СЕНЗОРИ НА ВТОКА: ОК
АВАРИЙНО СПИРАНЕ: ОК
ОПАШКА НА ПАМЕТТА: 3053855295
ЗАБАВЯНЕ НА ПАКЕТА: 0,00045

СУМАРНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА:
СУМАРЕН РЕЗУЛТАТ ОТ ДИСТАНЦИОННИТЕ
УСТРОЙСТВА: ОК
СУМАРЕН РЕЗУЛТАТ НА ОТКЛОНЕНИЯТА:
0,000000%
ОТКЛОНЕНИЯ ОТ „СЦИЛА“: 0,15000%
ОТКЛОНЕНИЯ ОТ ПРЕДШЕСТВАЩИТЕ
ТЕСТОВЕ: 0,37500%

КРАЕН РЕЗУЛТАТ:
СИМУЛАЦИЯТА — УСПЕШНА

Магнусен сбърчи чело.

— Наред ли е всичко? — попита Найдълман.

— Да — въздъхна инженерката. — Не. Е, не знам още.
Компютърът сякаш се държи малко несигурно.

— Обясни по-подробно — рече Найдълман.

— Работи малко мудро, особено при тестовете за аварийно спиране. А и погледнете тези данни за отклоненията. Самата мрежа на острова показва, че всичко е нормално. Ала има отклонения от симулацията, която разиграхме на борда на „Серберъс.“ И дори още по-голямо отклонение от теста, който пуснахме снощи.

— Но нали е в рамките на допустимото?

Магнусен кимна.

— Сигурно има някаква аномалия в алгоритъма на проверките.

— Това е учтивият начин да се каже, че в програмите има недостатъци. — Найдълман се обърна към Стрийтър. — Къде е Уопнър?

— Спи на „Серберъс“.

— Събуди го.

Найдълман се обърна към Хач и му кимна към вратата. Двамата излязоха навън, в спусналата се омара.

15.

— Искам да ти покажа нещо — рече капитанът.

И без да изчака отговор, отвори обичайната си страхотна крачка: дългите му крака профучаваха из високата трева, а подире му се носеше дим от лула и чувството на увереност. На два пъти го спираха служители на „Таласа“; изглежда ръководеше няколко операции едновременно с хладнокръвна точност. Хач с мъка го следваше и не му оставаше време да се огледа наоколо. Вървяха по обезопасена с въжета пътека, сертифицирана като безопасна от сървейърите на „Таласа“. Тук и там над стари шахти и опасни терени бяха прехвърлени къси алуминиеви мостчета.

— Хубава сутрин за разходка — рече задъхан Хач.

Найдълман се усмихна.

— Хареса ли ти кабинетът ти?

— Всичко е напълно готово и изпълнено в блестящ стил. Благодаря. В него мога да обслужвам цяло село.

— В известен смисъл ще ти се наложи да правиш точно това — долетя отговорът.

Пътеката се издигаше по склона към гърбицата в средата на острова, където бяха разположени повечето от старите шахти. Над калните им търбуси стърчаха алуминиеви платформи и малки товарни стрели. Тук главната пътека се разклоняваше на няколко също обезопасени с въжета пътечки, които се виеха около старинните шахти. След като кимна на един самотен сървейър, Найдълман избра една от централните пътечки. Минута по-късно Хач се озова до ръба на зееща дупка. Ако се изключат двамината техники в далечния ѝ край, които правеха измервания с някакъв непознат за Хач инструмент, шахтата изглеждаше същата, като дузината други наоколо. Над краищата ѝ висяха хрусталаци и трева, потъваха в тъмнината и почти закриваха ръба на прогнила греда. Възбуденият Хач се наведе напред. Долу не се виждаше нищо друго, освен пълен мрак. От невидимите дълбини се издигаше гъвкав шланг с метални пръстени и с огромен диаметър,

виеше се като змия по калната земя по пътя си към далечния западен бряг.

— Това е шахта, ясно е — рече Хач. — Жалко, че не си взех кошницата за пикник и томче стихове.

Найдълман се усмихна, извади от джоба си сгънат лист с компютърна разпечатка и го подаде на Хач. Разпечатката бе на дълга колонка с дати и някакви числа до тях. Една от двойките бе маркирана с жълт флумастер: 1690 плюс минус 40.

— Датировката с въглерод-14 бе извършена рано тази сутрин в лабораторията на „Серберъс“ — рече Найдълман. — И това са резултатите.

Той потупа с показалец върху маркираната дата.

— И какво означава това?

— Това е тя — отвърна тихо Найдълман.

Последва кратко мълчание.

— Наводнената шахта? — Хач сам се изненада от нотката на недоверие в тона си.

Найдълман кимна.

— Истинската. Дървеният материал, използван за укрепването ѝ е бил отсечен някъде около 1690-а година. Всички останали шахти са датирани между 1800-а и 1930-а година. Не може да има никакво съмнение. Това е Наводнената шахта, проектирана от Макалън и построена от екипажа на Окъм. — Той посочи една по-малка дупка на около трийсетина метра. — А ако не греша, онова е Бостънската шахта, прокопана 150 години по-късно. Може да се съди за това по постепенния ѝ наклон след първоначалния вертикален тунел.

— Но как можахте да намерите истинската Наводнена шахта толкова бързо? — Хач бе поразен. — Защо никой досега не се е сетил за датиране с въглерод-14?

— Последният човек, който е копал на острова, е бил дядо ти — в края на четиридесетте години. А датирането с въглерод е изнамерено десетина години по-късно. Това е просто едно от многото технологични предимства, с които трябва да се справяме през следващите дни. — Той махна с ръка над Шахтата. — Ще започнем строителството на Ортанк този следобед. Частите му вече са на кея и очакват да бъдат сглобени отново.

Хач се намръщи.

— Ортанк ли, какво е това?

Найдълман се засмя.

— Това е нещо, което направихме за спасителна операция в Корфу миналата година. Наблюдателен пункт, построен върху голяма сондажна кула. Един от екипа ни от миналата година бе запален любител на Толкин^[1] и прякорът си остана. Пунктът е съоръжен с винчове и сензорни устройства с дистанционно управление. Ще можем да погледнем направо в гърлото на звяра — и в буквален смисъл, и по електронен път.

— А за какво е този шланг? — кимна Хач към шахтата.

— За тазсутрешния тест с боя. Шлангът е свързан със серия от помпи на западния бряг. — Найдълман погледна часовника си. — След около час, когато приливът достигне най-високата си точка, ще започнем да изливаме през този шланг в Наводнената шахта около четирийсет и пет хиляди литра морска вода на минута. След като се установи един добър вток, ще пуснем специална, много ярка боя. А като започне отливът, помпите ще изтласкат боята през скрития тунел на Макалън към океана. Тъй като не знаем от коя страна на острова ще се появи боята, „Наяд“ и „Грампъс“ ще наблюдават от двете му страни. Остава ни единствено да внимаваме къде ще се появи боята в морето, да изпратим на място водолази и да запечатаме тунела с експлозиви. След като бъде прекратен достъпът на морска вода, можем да изпомпим водата и да осушим шахтата. В петък по това време аз и ти ще слезем долу, без да имаме нужда от нещо повече от непромокаемо облекло и високи ботуши. След което ще можем най-спокойно да изкопаем съкровището.

Хач зяпна, после затвори уста и поклати глава.

— Какво? — попита Найдълман и върху лицето му се изписа весела усмивка, а светлите му очи заблестяха като позлатени от издигащото се слънце.

— Не знам. Нещата се развиват прекалено бързо, това е.

Найдълман пое дълбоко дъх и огледа кипящата на острова дейност.

— Ти сам го каза — отвърна той след малко. — Не разполагаме с много време.

Потънаха за известно време в мълчание.

— Най-добре да се връщаме — рече най-сетне Найдълман. — Наредих на „Наяд“ да дойде да те вземе. Ще можеш да наблюдаваш от борда му теста с боята.

Двамата се обърнаха и поеха обратно към базовия лагер.

— Събрал си добър екип — рече Хач, докато гледаше долу към фигурките на хората, които действаха в пълен синхрон.

— Така е — отвърна тихо Найдълман. — Ексцентрични, трудни за общуване от време на време, но до един са много добри.

— Онзи приятел Уопнър определено е странен тип. Напомня ми на някое противно тринайсетгодишно хлапе. Или на някои лекари, които познавам. Наистина ли е толкова добър, колкото се мисли?

Найдълман се усмихна.

— Помниш ли скандала през 1992-а година, когато всички пенсионери от бруклинския район получиха чековете си от социалното осигуряване с добавени две нули към сумата?

— Смътно.

— Това бе работа на Кери. В резултат излежа три години в затвора „Альнууд.“ Но е много чувствителен на тази тема, затова избягвай затворническите вицове.

Хач подсвирна.

— Боже мой!

— А е толкова добър като криптоанализатор, колкото и като хакер. Ако не бяха тези он-лайн игри, от които не иска да се откаже, щеше да бъде идеалният работник. Не се оставяй външността и поведението му да те заблуди. Той е добър човек.

Наближаваха вече базовия лагер и сякаш тъкмо по поръчка до ушите на Хач долетя раздражняният глас на Уопнър, който се носеше над „Остров-1“.

— И ме събуди само за това, че си имала някакво си „чувство?“ Проиграл съм тази програма на „Сцила“ сто пъти и винаги е била перфектна. Проста програма за прости хора. Единствената ѝ работа е да управлява онези тъпи помпи.

Отговорът на Магнусен се изгуби в шума на двигателите на „Наяд“, който приставаше в края на понтона. Хач изтича да вземе докторската си чанта, сетне скочи на борда на катера с два мощни извънбордови двигателя. До него бе застанал еднотипният с него

„Грампъс“, на който щеше да се качи Найдълман, за да отиде на противоположния край на острова.

Хач със съжаление забеляза, че на щурвала на „Наяд“ бе застанал Стрийтър с безизразното изражение на гранитен паметник. Кимна му и се опита да изобрази нещо като дружелюбна усмивка, в отговор на която получи отсечено кимване. Хач се запита за миг дали не си бе създал вече враг, но отхвърли тази мисъл. Стрийтър изглеждаше като абсолютен професионалист, а това бе най-важно. Ако още бе сърдит за случилото се по време на злополуката, то това си беше негов проблем.

Отпред, в полукабината, двамина водолази проверяваха екипировката си. Боята нямаше да се задържи на повърхността твърде дълго, тъй че те трябваше да действат бързо, за да открият подводния тунел. До Стрийтър бе застанал геологът Ранкин. Като забеляза Хач, той се усмихна и приближи до него, след което се опита да смачка ръката му в огромната си космата лапа.

— Здравсти, доктор Хач! — рече той и зъбите му се белнаха през огромната брада; дългата му коса бе сплетена на опашка зад тила. — Човече, ама страшно интересен остров си имаш!

Хач вече беше чувал най-различни вариации на тази забележка и от други членове на екипа.

— Ами, мисля, че тъкмо за това сме всички тук — отвърна с усмивка той.

— Не, не. Имах предвид от *геоложка гледна точка*.

— Така ли? Винаги съм го смятал за един от многото — просто голяма гранитна скала в океана.

Ранкин бръкна в джоба на якето си и извади шепа, пълна с някакви семена.

— Не, по дяволите — схрупа ги той. — Гранит ли? Това е биотитна шиста, много силно видоизменена, ерозирала до невероятна степен. И с тънък ледников нанос най-отгоре. Страхотно, човече, страхотно.

— Нанос ли?

— Доста странен ледников хълм, изострен откъм едната си страна и изшилен откъм другата. Никой не знае как точно са се формирали тези образувания, ала ако не го знаех, бих рекъл, че...

— Водолазите — готови! — чу се гласът на Найдълман по радиото. — Всички пунктове, обадете се по ред на номерата.

— Мониторингова станция, разбрано — изпука гласът на Магнусен.

— Компютърна станция, разбрано — отвърна Уопнър с тон, издаващ досада и раздражение дори по радиото.

— Наблюдател алфа, разбрано.

— Наблюдател бета, разбрано.

— Наблюдател гама, разбрано.

— „Наяд“, разбрано — обади се Стрийтър.

— „Грампъс“ потвърждава, че съобщенията ви са приети — долетя гласът на Найдълман. — Заемете позиции.

След като „Наяд“ набра скорост, Хач погледна часовника си: беше 8,20. Скоро приливно-отливното течение щеше да обърне посоката си. Докато прибираше вътре лекарската си чанта, от кабината излязоха двамина водолази, които се смееха на някаква шега. Единият беше мъж — висок и строен, с черни мустаци. Облечен бе в тънък неопренов костюм, който бе така прилепнал, че подчертаваше всяка негова анатомична особеност.

Другият бе жена, която се обърна и забеляза Хач. Устните ѝ се разтеглиха в игрива усмивка.

— Аха! Вие ли сте тайнственият доктор?

— Не знаех, че съм тайнствен — отвърна Хач.

— Но това е ужасният остров на доктор Хач, нали? — рече тя и като го посочи, избухна в звънлив смях. — Надявам се няма да се засегнете, ако избегна услугите ви.

— Аз също се надявам да ги избегнете — рече Хач, докато се чудеше какво по-малко глупаво нещо да отговори.

Върху маслинената ѝ на цвят кожа блестяха капчици вода, а в пъстрите ѝ очи проблесваха златисти пламъчета. Нямахше повече от двайсет и пет години. Акцентът ѝ бе чуждоземен — френски, с известен нюанс от карибските острови.

— Казвам се Изабел Бонтер — рече тя, свали неопреновата си ръкавица и му протегна ръка.

Хач я пое — беше хладна и влажна.

— Колко топла е ръката ви! — възкликна тя.

— Удоволствието беше мое — отвърна малко закъснял Хач.

— Значи вие сте онзи блестящ лекар от Харвард, за когото Джерард говори — рече тя и се взря в лицето му. — Знаете ли, той много ви харесва.

Хач усети как се изчервява.

— Радвам се да го чуя.

Никога не се бе замислял сериозно дали Найдълман го харесва или не, ала се почувства безкрайно доволен да го чуе. С периферното си зрение зърна ненавистния поглед, който му хвърли Стрийтър.

— Радвам се, че сте с нас. Така си спестявам усилията да ви откроя.

Хач се смръщи, за да покаже, че не разбира за какво става въпрос.

— Моята задача е да откроя стария пиратски лагер, да го разкопая — Тя го погледна хитровато. — А това е вашият собствен остров, нали? Къде бихте установили лагера си, ако трябва да прекарате три месеца на него?

Хач се замисли за миг.

— Първоначално островът е бил гъсто залесен със смърч и дъб. Предполагам, че са направили просека откъм подветрената страна на острова. Откъм брега, където са били закотвени корабите им.

— Брегът към сушата ли? Но не означава ли това, че при ясно време е могло да бъдат забелязани от сушата?

— Ами, предполагам — да. Този бряг през 1696-а е бил вече заселен, макар и слабо.

— А те ще е трябвало да водят наблюдение откъм наветрения бряг, *n'est pas*^[2]? Да внимават някой кораб да не ги изненада.

— Да, точно така — рече Хач, вътрешно раздражен. „След като знае отговорите на всички въпроси, защо ми ги задава?“ — Маршрутът на корабите от Халифакс за Бостън минава точно тук, през залива на Мейн. — Замълча за миг и продължи: — Ала ако този бряг е бил заселен, как са могли да скрият девет кораба?

— И аз съм си задавала този въпрос. Има едно дълбоководно укритие на две мили нагоре по брега, заслонено от острова.

— Черното пристанище — рече Хач.

— *Exactement*^[3].

— В това има логика — отвърна Хач. — Черното пристанище не е било заселено докъм средата на седемнайсети век. Работната група и

Макалън биха могли да се установят на острова, докато корабите са били скрити на сигурно място в залива.

— Значи — откъм наветрената страна? — усмихна се Бонтер. — Бяхте ми много полезен. А сега трябва да вървя.

Цялото стаено раздражение на Хач се изпари при ослепителната усмивка на археоложката. Тя вдигна косата си и нахлузи върху нея качулката, след това спусна и маската си. Другият водолаз приближи, за да нагласи акваланга ѝ, и се представи като Серджо Скопати.

Бонтер огледа одобрително костюма на мъжа отдолу догоре, сякаш го виждаше за първи път.

— Господи! — рече разпалено тя. — Не знаех, че „Спийдо“ произвеждат и неопренови костюми.

— Всичко, произведено в Италия, е модно — засмя се Скопати. — И *molto svelta*^[4].

— Как работи видеото ми? — Бонтер зададе въпроса си през рамо на Стрийтър и почука малката камера, монтирана към маската ѝ.

Стрийтър прокара ръка по група превключватели и един видео екран оживя на пулта за управление, а върху него се появи потрепващото, усмихнато лице на Скопати.

— Погледни някъде другаде — обърна се Скопати към Бонтер, — инак камерата ти ще се повреди.

— Тогава ще погледна доктора — рече Бонтер и Хач видя лицето си да се появява на екрана.

— Това изображение не само ще повреди камерата, ами ще взриви обектива ѝ — рече Хач и се запита защо в присъствието на тази жена губеше ума и дума.

— Следващият път аз ще сложа командния шлем — рече Скопати в изблик на смях.

— Никога — отвърна Бонтер. — Аз съм прочутата археоложка. А ти си просто евтина работна ръка от Италия.

Скопати се усмихна, без изобщо да се засегне.

Чу се гласът на Найдълман:

— Пет минути до обръщането на прилива. „Наяд“ на място ли сте?

Стрийтър потвърди.

— Мистър Уопнър, програмата работи ли нормално?

— Но проблемо, капитане — дочу се носовия глас по говорителя.
— Сега работи добре. Като казвам „сега“, имам предвид, докато съм тук.

— Ясно. Доктор Магнусен?

— Помпите са готови и могат да заработят, капитане. Екипът докладва, че „бомбата“ с боя е окачена над Шахтата, а дистанционното е на място.

— Чудесно. Доктор Магнусен, ще пуснете „бомбата“ след моята команда.

Хората на борда на „Наяд“ се смълчаха. Над самата повърхност на морето в бърснещ полет прелетя чифт чайки. Хач виждаше в далечния край на острова очертанията на „Грампс“, който се полюляваше на лекия мъртвак току до скалите. Напрежението, че нещо предстои да се случи, се засили.

— Високият приливът започва — чу се тихият глас на Найдълман. — Включете помпите.

Над водата се понесе бумтенето на помпите. В отговор на това островът сякаш изстена и се закашля при промяната на течението. Хач неволно потрепери; ако имаше нещо, което още да го кара да потръпва от ужас, то това бе именно този звук.

— Помпите — на десет — долетя гласът на Магнусен.

— Задръжте така. Мистър Уопнър?

— „Харибда“ отговаря нормално. Всички системи са в границите на обичайното.

— Добре — рече Найдълман. — Да започваме. „Наяд“, готови ли сте?

— Тъй вярно — отвърна по микрофона Стрийтър.

— Задръжте местоположението си и наблюдавайте къде ще се появи боята. Наблюдателите, готови ли сте?

Последва нов хор от „тъй вярно.“ Хач погледна към острова и забеляза няколко екипа, подредени по скалите с бинокли в ръце.

— Първият, който забележи боята, ще получи премия. Добре, пускайте „бомбата“ с боята.

Последва миг мълчание, след това се чу слабо изпукване някъде близо до Наводнената шахта.

— Боята е освободена — каза Магнусен.

Всички от експедицията се вторачиха в леко набраздената повърхност на океана. Водата бе тъмна, почти черна, ала нямаше вятър и вълничките бяха незначителни. Въпреки засилващото се приливно течение, Стрийтър задържаеше катера на място, като боравеше вещи с ръчките за газ на двигателите. Мина минута, после втора. Чуваше се единствено боботенето на помпите, които изливаха морската вода в Наводнената шахта; тя трябваше да изтласка боята от сърцевината на острова към морето. Бонтер и Скопати очакваха на кърмата, мълчаливи и нащрек.

— Боя на двайсет и два градуса — долетя настойчивият глас на един от наблюдателите на острова. — На четирийсет и пет-шест метра в морето.

— „Наяд“, това е вашият квадрант — обади се Найдълман. — „Грампъс“ ще ви дойде на помощ. Отлично!

По говорителя се чуха тихи викове на ликуване.

„Това е мястото, където забелязах водовъртежа“, помисли си Хач.

Стрийтър завъртя носа на катера, включи двигателите на пълен ход и след малко Хач вече виждаше светло петно на около триста метра разстояние. Бонтер и Серджо сложиха маските си и регулаторите, приведени до перилата, с харпуни в ръце и с буйове, привързани към коланите — бяха готови да се гмурнат.

— Боя на двеста деветдесет и седем градуса, на трийсет и три метра в морето — долетя гласът на друг наблюдател, който пресекна ликуването.

— Какво? — чу се гласът на Найдълман. — Искате да кажете, че се е появила боя и на друго място?

— Тъй вярно, капитане.

Последва миг на мълчание от шока.

— Изглежда ще се наложи да запечатваме два наводнителни канала — въздъхна Найдълман. — „Грампъс“ ще маркира втория. Да вървим.

„Наяд“ приближаваше водовъртежа от жълта боя, който излизаше на повърхността току зад рифовете. Стрийтър отне газта и остави лодката да се завърти бавно, докато водолазите скачаха през борда. Хач се обърна развълнуван към екраните, застанал рамо до рамо с Ранкин. Отпървом видеоизображението се състоеше само от облаци жълта боя. След това картината се проясни. В тъмната основа на рифа

се появи голяма назъбена пукнатина, от която боята излизаше като струйка дим.

— *Воала!* — долетя развълнуваният глас на Бонтер по комуникационния ѝ канал. Картината подскачаше силно, докато тя плуваше към цепнатината; изстреля стрела с експлозив в близката скала и закачи за нея сигналния буй. Той полетя към повърхността и Хач погледна навън тъкмо навреме, за да го зърне как изплува — най-отгоре върху него имаше малка слънчева батерия и антена.

— Маркирано! — рече Бонтер. — Подготвям се да заложа зарядите.

— Погледни — рече шепнешком Ранкин, погледът му пробяга от видеото към сонара и обратно. — Радиални пукнатини. Необходимо им е било само да пробият тунел към съществуващите цепнатини в скалата. И все пак, невероятно строително постижение за седемнайсети век.

— Боя на пет градуса, на трийсет метра в морето — чу се ново обаждане.

— Сигурни ли сте? — В тона на Найдълман се прокрадна смесица от невяра и несигурност. — Добре, значи имаме и трети тунел. „Наяд“ — ваш е. Наблюдателите, следете го внимателно, за Бога, за да не се разнесе боята, докато пристигнем.

— Още боя! На триста трийсет и два градуса, на двайсет и един метра в морето.

А сетне — отново първият глас:

— Появява се боя на осемдесет и пет градуса, повтарям — на осемдесет и пет градуса, на дванайсет метра от брега.

— Ние ще поемем тази на триста тридесет и два — рече Найдълман и тонът му прозвуча някак необикновено. — Колко ли тунела е пробил този дяволски архитект? Стрийтър, това означава, че ще трябва да се справиш с още два. Вдигни водолазите си колкото е възможно по-бързо. Засега само маркирайте изходите, ще зложим пластичните експлозивни по-късно. Разполагаме само с пет минути, преди боята да се е разнесла.

След минута Бонтер и Скопати бяха на борда и без да произнесе и думица, Стрийтър зави и пое с пълна газ. Хач забеляза новото жълто петно, което „вреше“ на повърхността. Катерът изписа кръг и Бонтер и Скопати отново се гмурнаха. Малко след това изскочи нов буй;

водолазите изплуваха и „Наяд“ пое към мястото, където се бе появило третото петно боя. Бонтер и Скопати отново скочиха във водата и Хач насочи вниманието си към видеоекрана.

Скопати плуваше първи, очертанятията на тялото му се виждаха чрез камерата, монтирана на шлема на Бонтер — призрачна фигура сред облаците боя. Достигнаха по-голяма дълбочина, отколкото при първите две спускания. Изведнъж се видяха назъбените краища на скалата в дъното на рифа, както и квадратен отвор, много по-голям от предишните, през който изтичаха последните струйки боя.

— Какво е това? — Хач чу изумения глас на Бонтер. — Серджо, почакай!

Най-неочаквано по говорителя изпраща гласът на Уопнър.

— Имаме проблем, капитане.

— Какъв? — отвърна Найдълман.

— Не знам. Получавам грешни съобщения, а системата твърди, че всичко е наред.

— Превключи на резервната.

— Това и правя, но... Почакайте, сега пък хъбът... О, мамка му!

— *Какво става?* — попита остро Найдълман.

В същото време Хач долови, че бумтенето от помпите на острова започна да прекъсва.

— Системата се срива — рече Уопнър.

Бонтер издаде рязък, изкривен от комуникационния канал звук. Хач погледна към видеоекрана и забеляза, че бе изгаснал. Не, поправи се той: не бе изгаснал, а картината бе напълно черна. След това в тъмнината заплуваха снежинки, а сетне сигналът изчезна напълно в ревящата буря от електронни смущения.

— Какво, по дяволите...? — рече Стрийтър и отчаяно занатиска бутона за свръзка. — Бонтер, чуваш ли ме? Изгубихме сигнала ти. *Бонтер!*

Скопати изскочи на повърхността на три метра от катера и изтръгна регулатора от устата си.

— Тунелът всмука Бонтер! — произнесе задъхано той.

— Какво бе това? — извика по радиото Найдълман.

— Той казва, че Бонтер била всмукана... — започна Стрийтър.

— Дявол да го вземе, тръгвайте подире й! — заповяда Найдълман, електронният му глас изръмжа над водата.

— Долу е самият ад! — изкрещя Скопати. — Има много силно обратно течение и...

— Стрийтър, спусни му спасително въже! — извика Найдълман. — Магнусен, изключете компютърното управление и стартирайте помпите ръчно. Спирането им сигурно е предизвикало някакъв обратен отток.

— Слушам, сър — рече Магнусен. — Екипът ще трябва да ги подготви ръчно. Ще са ми необходими поне пет минути, минимум.

— Давай — чу се гласът на Найдълман, твърд, но вече поспокоен. — И се справете за три минути.

— Слушам, сър.

— Уопнър, включете системата он-лайн.

— Капитане — започна Уопнър, — диагностиката показва, че всичко е...

— Престани да говориш — сопна се Найдълман. — Започва възстановяването й.

Скопати закопча спасителното въже за колана си и изчезна отново зад борда.

— Ще разчистя това място — обърна се Хач към Стрийтър и започна да простира хавлиени кърпи върху палубата, за да приеме евентуалния си пациент.

Стрийтър подаваше спасителното въже с помощта на Ранкин. Усети рязко подръпване, след това въжето остана постоянно натегнато.

— Стрийтър? — долетя гласът на Найдълман.

— Скопати се върна в обратното течение — рече Стрийтър. — Усецам го по натягането на въжето.

Хач се вторачи в снежинките на екрана с ужасяващото чувство на *deja vu*^[5]. Изглежда тя бе изчезнала, потънала вдън земя, също тъй внезапно, както...

Той пое дълбоко дъх и извърна поглед. Не можеше да направи нищо, докато не я измъкнат на повърхността. Нищо.

От острова изведнъж се чу шум — помпите отново заработиха с рев.

— Много добре — чу се гласът на Найдълман по радиото.

— Въжето се охлаби — рече Стрийтър.

Последва изпълнена с напрежение тишина. Хач забеляза последните ивици боя да излизат на повърхността, след като течението

отново обърна посоката си. Видеоекранът изведнъж стана черен, а след това се чу задъхано дишане по аудиоканала. Екранът просветля, докато най-сетне, облян от вълна на облекчение, забеляза как се появява и уголемява голям черен квадрат: изходът на наводнителния тунел.

— Маmicата му! — чу се гласът на Бонтер, която бе изхвърлена от изхода; изображението на камерата подскочаше като полудяло.

Малко по-късно на повърхността се появиха кръгове. Хач и Ранкин се втурнаха към борда и изтеглиха Бонтер на палубата. Последва ги Скопати, който свали акваланга ѝ, докато Хач я настаняваше да легне върху прострените кърпи.

Хач провери дихателните пътища: всичко бе чисто. Издърпа ципа на неопреновия ѝ костюм на гърдите ѝ и постави мембраната на слушалката си. Дишаше добре, не се долавяше наличие на вода в дробовете, а пулсът бе силен и ускорен. Забеляза разкъсване на костюма в областта на стомаха, виждаше се ивица кръв, която бликаше по ръбовете на дупката.

— *Невероятно!* — закашля се Бонтер, опита се да стане и размаха нещо сиво.

— Стойте мирно — възпря я Хач.

— Цимент! — извика тя, стиснала парчето. — Тристагодишен цимент! В рифа имаше вградена редица камъни...

Хач бързо опипа основата на черепа ѝ — търсеше признаци на сътресение или гръбначна травма. Нямахте подутини, рани, размествания на костите.

— *Ca suffit*^[6]! — рече тя и обърна глава. — Вие какво, да не сте френолог^[7]?

— Стрийтър, докладвай! — изстреля по радиото Найдълман.

— На борда са, сър — отвърна Стрийтър. — Бонтер изглежда добре.

— Наистина щях да съм добре, ако не беше този досаден лекар! — извика тя, съпротивлявайки се.

— Само един миг, да видя стомаха ви — възпря я отново Хач.

— Тези камъни... сякаш представляваха основа на нещо — продължи тя, легнала по гръб. — Серджо, видя ли ги? Какво би могло да бъде?

С рязко движение Хач дръпна ципа на неопрена до пъпа ѝ.

— Ей! — извика Бонтер.

Без да обръща внимание на възмущението ѝ, Хач прегледа раната. Беше неприятно нараняване под ребрата, но изглеждаше повърхностно по цялата си дължина.

— Това е само драскотина — извика Бонтер, извила врат, за да види какво прави Хач.

Той отдръпна рязко ръката си от корема ѝ; съвсем непрофесионално усещане премина през слабините му.

— Може би сте права — рече той по-саркастично, отколкото възнамеряваше и зарови из чантата си, за да намери подходящ антибиотичен мехлем. — Следващия път ме оставете аз да се плацикам във водата, а вие ще бъдете докторът. Междувременно въпреки всичко ще ви сложа малко от това, за да не се инфектира раната. Извадили сте късмет.

Той втри мехлема върху раната.

Скопати бе свалил костюма си до кръста и стоеше със скръстени ръце; загорялото му силно тяло блестеше на слънцето, а той се усмихваше нежно. До него стоеше Ранкин, космат и масивен, и гледаше Бонтер с ясно изразено пламъче в очите. „Всички са влюбени в тази жена“, помисли си Малин.

— Озовах се в голяма подводна пещера — рече тя. — В един момент не можех да намеря стените ѝ и си помислих, че това е краят. *Fin.*

— Пещера ли? — попита с нотка на съмнение Найдълман по открития канал.

— Ами да Голяма пещера. Ала радиото ми замлъкна. Какво ли би могло да представлява?

— Тунелът сигурно е блокирал връзката — рече Найдълман.

— А откъде се взе това контратечение? — попита Бонтер. — Потокът бе в обратна посока.

Последва кратко мълчание. Най-сетне Найдълман отговори:

— Не знам. Може би след като осушим Шахтата и тунелите ѝ, ще разберем. Очаквам пълен доклад. Междувременно защо не си починеш? Край на връзката от „Грампс“.

Стрийтър се включи.

— Маркерите са поставени. Връщаме се в базата.

Катерът забръмча и се плъзна по водата, яхнал леките вълнички. Хач прибра нещата си и се заслуша в разменяните по радиото реплики. Найдълман на „Грампс“ говореше с „Остров-1“.

— Казвам ви, имаме кибергайт — долетя гласът на Уопнър. — Тъкмо бях прехвърлил един ROM^[8] на „Харибда“ и го проверявах със „Сцила.“ Всичко се обърна с главата надолу. Но това е запечатан код, капитане. Тази дяволска система е прокълната. Дори един хакер не може да пренапише ROM...

— Не ми говори за проклетия — отвърна рязко Найдълман.

Докато наблюдаваха понтона, Бонтер свали неопреновия си костюм и го прибра в шкафчето на борда, върза косата си на опашка и се обърна към Хач.

— Е, докторе, моят кошмар се сбъдна. Наистина, в крайна сметка, се наложи да прибегна до услугите ви.

— Дребна работа — рече Хач и се изчерви, бесен на себе си, че го допусна.

— О, но беше и много приятно.

---

[1] Джон Роналд Толкин — професор по английска литература, публикувал редица философски и литературоведски трудове, както и романи, основаващи се на измислена от него митология. Ортанк е един от героите му във „Властелинът на пръстените“. — Б.пр. ↑

[2] Нали (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Точно така (фр.). — Б.пр. ↑

[4] Много стройно (итал.). — Б.пр. ↑

[5] Нещо вече видяно, изпитано (фр.). — Б.пр. ↑

[6] Достатъчно, (фр.). — Б.пр. ↑

[7] Френология — учение за съществуване на зависимост между психичните способности на човека и формата на черепа, създадено от австрийския лекар Ф. Гал (1758 — 1828). — Б.пр. ↑

[8] ROM — read-only memory — постоянна памет, която не може да бъде променяна. — Б.пр. ↑

16.

Каменните руини на Форт Блаклок се намираха в една ливада, която гледаше към входа на стормхейвънското пристанище. Кръглият форт бе заобиколен от обширна, осеяна с бял бор ливада, която се спускаше към нивите на фермерите и към „сладкия храсталак“ — гъста китка от сладък клен. Отвъд ливадата на стария форт бе издигнат жълтобял павилион, украсен с ленти и знаменца, които плющяха весело на бриза.

Едно знаме над павилиона обявяваше с ръчно изписани букви:

71-ВИ ПРАЗНИК НА ПЕЧЕНИЯ ОМАР В СТОРМХЕЙВЪН!!!

Изпълнен с опасения, Хач се насочи нагоре по полегатия затревен хълм. Празникът на омара бе първата истинска възможност за него да се срещне с кажи-речи целия град, ала не бе сигурен какво посрещане можеше да очаква. Малко се съмняваше обаче как щеше да бъде посрещната самата експедиция.

Макар „Таласа“ да присъстваше в Стормхейвън отпреди малко повече от седмица, въздействието на компанията бе значително. Членовете ѝ бяха заели повечето от къщите под наем и свободните стаи и понякога плащаха най-високите цени. Бяха напълнили и малкия пансион. Двата ресторанта в града — „Котви — отдадени“ и „Приземяването“ бяха препълнени всяка вечер. Бензиностанцията на кея бе принудена да увеличи трикратно доставките си, а бизнесът в супермаркетчето — макар че Бъд никога нямаше да го признае — се бе увеличил поне двойно. Настроението в града към търсачите на съкровището бе толкова добронамерено, че кметът веднага обяви екипа на „Таласа“ за почетен гост на празника на омара.

С приближаването си към павилиона Хач забеляза почетната маса, вече заета от видните граждани и ръководния екип на „Таласа.“

Зад масата бе издигнат малък подиум, върху който имаше поставен микрофон. По-нататък жителите на града и членовете на експедицията щъкаха напред-назад, пиеха лимонов сок или бира, или пък чакаха на опашка, за да получат омарите си.

Приведе се и влезе и чу познат носов вик. Кери Уопнър носеше хартиен поднос и пъшкаше под тежестта на два омара, картофена салата и кочан царевица. В другата си ръка стискаше огромна халба бира. Криптоанализаторът мина покрай него с протегнати напред ръце, опитвайки да не окапе с храната или бирата типичната за него хавайска риза; обут бе пак в бермудки, с три четвърти бели чорапи и черни маратонки.

— Как се ядат тези неща? — извика Уопнър и се вкопчи в един объркан ловец на омари.

— За какво става дума? — рече ловецът и наведе глава, сякаш не бе дочул добре.

— Там, където съм пораснал, нямахме омари.

— Нямали сте омари ли? — рече мъжът, сякаш обмисляше чутото.

— Аха. В Бруклин. Част от Америка е. Трябва някой ден да поразгледате страната. Както и да е, никога не съм знаел как се яде омар. — Силният глас на Уопнър кънтеше из целия павилион. — Искам да кажа, как се отваря черупката?

Ловецът на омари отговори флегматично:

— Сядаш върху него с все сила.

Събрали се наоколо хора от града избухнаха в смях.

Хач отведе Уопнър до една от масите, накара го да седне и му обясни как да отвори черупката, какво да яде и какво не. След това отиде сам да си вземе малко от храната, като пътъом се спря да си налее половинлитрова халба от огромното буре. Бирата от една малка пивоварна в Камдън бе студена и дъхаше на малц; той я обърна и усети как тежестта в гърдите му изчезва, след това напълни отново халбата си и се подреди на опашката.

Омарите и царевицата димяха върху купчини водорасли на скарите, под които горяха дъбови цепеници, а към синьото небе се виеха облаци благоуханен дим. Зад купищата водорасли се трудеха трима готвачи, гледаха огъня, изваждаха розовите омари и ги хвърляха върху хартиени подноси.

— Доктор Хач! — дочу той глас.

Обърна се и видя Дорис Боудич, зад нея като розов парашут се вееше друг великолепен шал. Мъжът ѝ бе застанал до нея — нисък, избръснат до синьо и мълчалив.

— Как намирате къщата?

— Великолепна е — рече Хач. — Благодаря, че сте акордирали пианото.

— Няма защо. Предполагам, че няма проблеми и с електричеството и водопровода? Добре. Нали разбирате, питах се дали сте имали време да помислите за онази приятна двойка от Манчестър...

— Да — отвърна веднага Хач, този път подготвен. — Няма да продавам.

— О, така ли — рече Дорис и лицето ѝ помръкна. — Те толкова разчитаха на...

— Да, Дорис, но това е къщата, в която съм израснал — прекъсна я благо, ала твърдо Хач.

Жената се сепна, сякаш си припомни обстоятелствата около детството на Хач и отпътуването им от града.

— Разбира се — рече тя, направи опит да се усмихне и го хвана за лакътя. — Разбирам ви. Трудно е човек да се раздели с фамилната къща. Повече няма да говорим за това. — Засега.

Хач наближи до скарите и вниманието му се насочи към огромните, изпускащи пара купища водорасли. Най-близкият до него готвач отхвърли една от купчината и разкри подредени в редица червени омари, няколко кочана царевица и разпръснати яйца. Взе едно яйце с облечената си в ръкавица ръка, разряза го на две с ножа и провери дали е твърдо сварено. Хач си спомни, че така проверяваха дали омарите са готови.

— Перфектно! — рече готвачът.

Гласът му се стори далечно познат и Хач изведнъж разпозна стария си съученик от гимназията Дони Труит. Напрегна се.

— Ха, и това ако не е Малин Хач! — произнесе в този момент Труит. — Питах се кога ли ще те видя отново. Брей, дявол да го вземе, как си?

— Дони — извика Хач и сграбчи ръката му. — Не съм зле. А ти?

— Също. Имам четири деца. Търся си нова работа, след като „Мартин марин“ фалира.

— Четири деца ли? — подсвирна Хач. — Доста зает си бил.

— По-зает, отколкото си мислиш. Освен това два пъти се развеждах. Майната му. Ти вързан ли си?

— Още не — отвърна Хач.

Дони се ухили самодоволно.

— Видя ли се вече с Клеър?

Докато Дони плъзгаше един омар върху чинията му, Хач огледа стария си съученик. Беше пуснал корем, движенията му бяха по-бавни. Ала инак все едно нищо не се бе променило отпреди двайсет и пет години. Бъбривото глуповато момче очевидно се бе превърнало в също тъй бъбрив и добродушен мъжага.

— Хайде, хайде, Дони — рече Хач. — Клеър и аз бяхме само приятели.

— О, да.приятели... Не знаех, че приятелите ги хващат да се целуват в Скърцащата долинка. Наистина ли бяха само целувки, Мал..., а?

— Това беше много отдавна. Не помня всяка подробност от всяка любовна история.

— Да, ама нищо не може да се сравни с първата любов, нали, Мал? — изхихика Дони и му намигна изпод спуснатата до очите рижава коса. — Тя е още тук. Но както и да е, ще трябва да се поогледаш другаде, щото тя се...

Изведнъж на Хач му дойде твърде много да слуша за Клеър.

— Задържам опашката — прекъсна го той.

— Ами да. Ще се видим по-късно.

Дони размаха вилицата си, отново ухилен, и сръчно отхвърли слой водорасли, за да разкрие нов ред блестящи червени омари.

„Значи Дони се нуждае от работа“ — помисли си Хач, докато се отправяше към масата с почетните гости. „На «Таласа» няма да й навреди да наеме неколцина от местните“.

Намери си място между Бил Банс, редакторът на местния вестник, и Бъд Роуел. Капитан Найдълман седеше през два стола до кмета Джаспър Фицджералд и местния свещеник Уди Клей. Понататък до Клей се бе разположил Лайл Стрийтър.

Хач погледна с любопитство към двамата местни жители. Бащата на Джаспър Фицджералд бе собственик на погребалното бюро и синът му несъмнено го бе наследил. Фицджералд, едва надхвърлил петдесетте, бе румен мъж с извити мустаци, с тиранти със закопчалки тип „крокодил“ и дълбок баритон, който се носеше като тътен от контрабас.

Погледът на Хач се отмести към Уди Клей. „Очевидно е външен“, помисли си Малин. Клей бе почти пълен антипод на Фицджералд. Имаше мършавата фигура на аскет, а това впечатление се засилваше от хлътнолото му, одухотворено лице на светец, току-що излязъл от пустинята. Ала в погледа му се съдържаше свадлива, силна напрегнатост. Хач забеляза, че не се чувстваше удобно на почетната маса; бе човек, който би ви говорил с тих тон, сякаш не иска другите да ви чуят — това бе очевидно от тихия му разговор със Стрийтър. Хач се питаше какво ли говореше свещеникът, та шефът на екипа да се чувства толкова неудобно.

— Видя ли вестника, Малин?

Бил Банс прекъсна мислите на Хач с характерния си мързел и провлачен глас. Като младеж Банс бе гледал в местното кино „Първа страница“^[1]. И оттогава възгледите му как би трябвало да изглежда един вестникар не се бяха променили.

Ръкавите му винаги бяха навити, дори и в най-студените дни, а толкова дълго бе носил зелена козирка, че днес челото му изглеждаше сякаш лишено от нея.

— Не, не съм — отвърна Хач. — Не знаех, че е излязъл.

— Излезе тази сутрин — каза Банс. — Уф, мисля, че ще ти хареса. Лично аз написах уводната статия. С твоя помощ, разбира се.

Той докосна с показалец носа си, сякаш искаше да каже: „Дръж ме в течение и аз ще осигурявам появяването на добрите новини.“ Хач си отбеляза вечерта да мине през супермаркетчето да си вземе един брой.

Погледът му се отмести по-нататък и забеляза Кай Естенсън, собственик на железарския магазин, Тайра Томпсън, директорката на свободната библиотека — не беше остаряла и с един ден от времето, когато ги гонеше с Джони от сградата за това, че разправят вицове и се хият прекалено високо. „Май ще излезе вярно твърдението, че оцетът действа запазващо“, помисли си той. Сетне в един миг позна бялата

глава и увисналите рамене на доктор Хорн, неговия стар учител по биология, който стоеше досами входа на павилиона. Хач бе изненадан и изпита облекчение, че го вижда още жив.

Хач се извърна към Бъд, който изсмукваше една омарова щипка.

— Разкажи ми за Уди Клей — рече Хач.

Бъд хвърли щипката в най-близката купа.

— За преподобния Клей ли? Той е свещеникът ни. Чух, че някога бил хипи.

— Откъде е? — попита Хач.

— Някъде около Бостън. Дойде преди двайсетина години да проповядва и реши да остане. Говори се, че когато облякъл расото, изоставил голямо наследство.

Бъд разряза сръчно опашката на рака и измъкна месото цяло. В тона му прозвуча колебание, което озадачи Хач.

— И защо е решил да остане тук? — попита Хач.

— О, навярно мястото му се е харесало. Нали знаеш как става?

Бъд замлъкна и очисти докрай месото от опашката.

Хач хвърли поглед към Клей, който вече не разговаряше със Стрийтър. Докато изучаваше напрегнатото му лице, мъжът изведнъж се извърна, обърна се към Бъд Роуел, но видя, че бакалинът бе тръгнал да търси още омари. С периферното си зрение видя, че свещеникът се изправя от масата и приближава.

— Малин Хач? — рече мъжът и протегна ръка. — Аз съм преподобният Клей.

— Приятно ми е да се запознаем, преподобни.

Хач се изправи и стисна студената ръка.

Клей се поколеба за миг, сетне посочи празния стол.

— Може ли?

— Ако Бъд не възразява, нямам нищо против — рече Хач.

Свещеникът отпусна неудобно ъгловатата си фигура върху малкия стол, костеливите му колене щръкнаха почти до ръба на масата, след което обърна големите си внимателни очи към Хач.

— Видях цялата тази работа на остров Рагид — започна той с тих глас. — Пък се и чуваше. Цялото това чукане и блъскане — денем и нощем.

— Май си приличаме с пощите — отвърна Хач, като се опита тонът му да прозвучи безгрижно, а и не знаеше накъде бие пасторът.

— Никога не спим.

Ако думите му развеселиха Клей, той не го показа.

— Тази операция сигурно струва на някого много пари — рече той и повдигна вежди, за да стане ясно, че това бе въпрос.

— Имаме инвеститори — отвърна Хач.

— Инвеститори — повтори Клей. — Това е когато някой ти дава десет долара и се надява да му върнеш двайсет.

— Може и така да се каже.

Клей кимна.

— Моят баща също обичаше парите. Само че това нито го направи по-щастлив, нито увеличи живота му и с един час. Когато почина, аз наследих всичките му акции и ценни книги. Счетоводителят ги наричаше „портфейл.“ Когато надникнах в него, намерих тютюневи, минни компании, които са разкопавали цели планини, дърводобивни фирми, които са изсичали до голо девствени гори.

Докато говореше, той не сваляше очи от Хач.

— Разбирам — произнесе неуверено Малин след кратко мълчание.

— Баща ми е давал на тези хора пари с надеждата, че ще му върнат двойно повече. И тъкмо това е ставало. Те са връщали два, три или четири пъти повече. И после всичките тези неморални печалби станаха мои.

Хач кимна.

Клей сведе глава и сниши още тона си.

— Мога ли да попитам какво точно богатство вие и вашите инвеститори се надявате да спечелите от всичко това?

Нещо в начина, по който свещеникът произнесе думата „богатство“, накара Хач да стане още по-предпазлив.

— Нека просто да речем, че става дума за седемцифрена сума — отвърна той.

Клей бавно кимна.

— Аз съм пряк човек — започна той. — И не ме бива по празните приказки. Не можах да се науча как да поднасям любезно нещата, затова ги изричам по най-добрия начин, по който мога. Това търсене на съкровище не ми харесва.

— Съжалявам да го чуя — отвърна Хач.

Клей примигна и отново го погледна напрегнато.

— Не ми харесва, че всичките тези хора се изсипаха в града и хвърлят купища пари.

Още от началото Хач се бе подготвил за възможността от подобен обрат в разговора. И сега, когато го чу, усети необичайно облекчение.

— Не съм убеден, че другите жители на града споделят вашето презрение към парите — рече спокойно той. — Много от тези хора са били бедни през целия си живот. Те не са разполагали като вас с лукса да изберат сами бедността.

Лицето на Клей се изопна и Хач забеляза, че бе засегнал болно място.

— Парите не са онази панацея, за която хората ги смятат — продължи свещеникът. — Знаете го не по-зле от мен. Тези хора имат свое достойнство. Парите ще съсипят този град. Ще съсипят лова на омари, ще съсипят спокойствието, ще съсипят всичко. А и във всеки случай най-бедните няма да видят и петак от тези пари. Те ще бъдат изтласкани от разрастването на града. От „прогреса“.

Хач не отговори. От една страна, той разбираше какво има предвид Клей. Щеше да бъде тъжно, ако Стормхейвън се превърнеше в поредния свръхзастроен, прекалено скъп летен курорт. Но това бе малко вероятно, независимо дали „Таласа“ щеше да успее, или не.

— Няма какво повече да кажа — рече Хач. — Операцията ще свърши за броени седмици.

— Няма значение колко ще продължи — рече Клей и в тона му прозвуча рязка нотка. — Въпросът е в мотивацията ѝ. Това търсене на съкровището е продиктувано от алчността — чиста, гола алчност. Един човек вече изгуби краката си. Нищо хубаво няма да излезе от тази работа. Не съм суеверен, ала Бог си има начини да накаже онези, чиито мотиви са нечисти.

Спокойствието на Хач изведнъж се стопи и отстъпи място на вълна от гняв. „Нашият град? Нечисти мотиви?“

— Ако бяхте израсли в този град, щяхте да знаете защо съм се заел с това — сопна се той. — Не си позволявайте да сте толкова сигурен какви са мотивите ми.

— Не си позволявам нищо — рече Клей и мършавото му тяло се стегна като пружина. — Аз знам. Може и да не съм израсъл в този град, но най-малкото знам какво е най-добро за него. Всички тук са

изкушени от това търсене на съкровището, от обещанието за лесни пари. Но не и аз, слава Богу, но не и аз. Аз ще защитя този град. Ще го защитя от вас и от самия него.

— Преподобни Клей, мисля, че би трябвало да прочетете Библията, преди да отправяте подобни обвинения: *Не съди, за да не бъдеш съден.*

Хач се усети, че крещеше, че гласът му трепери от яд. Хората на съседните маси бяха замлъкнали, вторачили се в чиниите си. Той рязко се изправи, мина покрай пребледнелия Клей и пое през ливадата към тъмните развалини на форта.

---

[1] Съществуват три екранизации на пиесата на Хехт Макартър — 1931 г., 1974 г. (американски) и 1954 (британска). Може би най-известна е тази от 1974 г., режисирана от Били Уайлдър, с Джак Лемън в главната роля. — Б.пр. ↑

17.

Фортът бе мрачен и хладен от падналата влага. Във вътрешността на гранитната кула прелитаха лястовици, мятаха се напред назад като куршуми в слънчевите снопове, които нахлуваха през старинните амбразури.

Хач влезе през каменната сводеста врата, спря, тежко задъхан, и се опита да се успокои. Въпреки нежеланието си бе допуснал свещеникът да го провокира. Половината град бе видял, а останалата половина щеше скоро да научи за случката.

Седна на един оголен камък в основата на сградата. Нямаше съмнение, че Клей бе разговарял и с други. Хач не вярваше, че много хора ще се вслушат в думите му, освен ловците на омари. Те бяха суеверни и приказките за тегнещото проклятие можеха да им повлияят силно. А и това подхвърляне, че разкопките ще съсият лова на омари... Хач можеше само да се надява сезонът на омарите да бъде добър.

Полека-лека се успокои, остави се тишината на форта да отмие гнева му. Заслуша се в едва доловимия глъч на празника отвъд ливадата. Наистина трябваше да се владее по-добре. Онзи бе противен педант, ала не си струваше заради него да изпуска нервите си.

Тук бе СПОКОЙНО като в майчина утроба и Хач почувства, че можеше да остане и да се наслаждава с часове на хладината. Ала знаеше, че трябва да се върне на празненството, да приеме безгрижен вид, да успокои нещата. Във всеки случай трябваше да се върне, преди да са започнали неизменните речи. Изправи се и понечи да тръгне, когато изненадан видя някаква прегърбена фигура, която чакаше под свода на вратата. Тя пристъпи напред и попадна под сноп светлина.

— Професор Хорн! — извика Хач.

Дяволитото лице се сбръчка от радост.

— Питам се кога ще ме забележиш — рече той и закуцука, облегнат на бастуна си. Разтърси сърдечно десницата на Хач. — Хубава сценка се получи там долу.

Хач поклати глава.

— Не се сдържах, досущ като идиот. Какво у този човек ме накара да се вбеся така?

— Няма никаква тайна. Клей е несръчен, не умее да се държи, неотстъпчив е в морално отношение. Ала под тази ядна фасада бие благородно и голямо колкото океана сърце. И, обзалагам се — също тъй буйно и непредвидимо. Той е сложна личност, Малин; не го подценявай. — Професорът хвана Хач за рамото. — Но стига толкоз за преподобния. Бог ми е свидетел, изглеждаш добре, Малин. Безкрайно се гордея с теб. Медицинският факултет в Харвард, изследователски пост в „Маунт обърн“. Винаги си бил умно момче. Жалко, че това не винаги означаваше и добър ученик.

— Дълга много от постигнатото на вас — рече Хач.

Спомни си следобедите в обширната викторианска къща на професора, разположена от другата страна на ливадите — надвесен съсредоточено над колекциите му от минерали, бръмбари и пеперуди — в последните няколко години преди да замине от Стормхейвън.

— Глупости. Между другото още пазя твоята колекция от птичи гнезда. Не знаех къде да я изпратя, след като замина.

Хач усети как го бодна чувството за вина. Никога не му бе хрумвало, че старият професор би искал да му пише.

— Учуден съм, че не сте изхвърлили онези боклуци.

— Всъщност това бе една много добра сбирка. — Той отмести ръката си към лакътя на Хач и го стисна с костеливи пръсти. — Би ли ме съпроводил надолу по ливадата? Напоследък нещо не ме държат краката.

— Щях да ви се обадя... — понечи да каже Хач, но млъкна.

— Нито дума, дори не бе оставил адрес — рече с горчивина професорът. — Едва миналата година прочетох за теб в „Глоуб“.

Хач се извърна, усети как лицето му пламна от срам.

Професорът навъсено изсумтя.

— Няма значение. Според статистическите таблици, трябваше да съм вече умрял. Следващият четвъртък ставам на осемдесет и девет и, дяволите ще те вземат, ако не ми донесеш подарък.

Излязоха на обляната от слънцето ливада. Бризът довя до тях висок смях.

— Сигурно сте разбрали защо се върнах — попита предпазливо Хач.

— Че кой не знае — последва язвителният отговор.

Професорът не рече нищо друго и известно време продължиха пътя си мълчешком.

— Е и? — не издържа Хач накрая.

Старецът го погледна въпросително.

— Хайде, изплюйте камъчето — продължи Хач. — Какво мислите за търсенето на съкровището?

Професорът продължи да крачи мълчаливо още минута, след което спря, обърна се към Малин и пусна ръката си.

— Но не забравяй, че *ти сам* попита — рече той.

Хач кимна.

— Мисля, че си пълен глупак.

Последва миг на зашеметяващо мълчание. Бе подготвен за Клей, но не и за това.

— Какво ви кара да мислите така?

— От всички хора на света точно ти би трябвало да знаеш най-добре. Каквото и да е заровено там, няма да го извадите.

— Вижте, доктор Хорн, ние разполагаме с технологии, за каквито старите търсачи на съкровища не са и сънували. Сонар за твърди предмети, протонови магнитометри, връзка с разузнавателни спътници с фотографираща техника. И с двайсет милиона долара... Дори с личния дневник на човека, който е проектирал Шахтата.

Хач бе повишил тон. Изведнъж осъзна, че за него бе много важно да получи одобрението на този мъж.

Доктор Хорн поклати глава.

— Малин, почти цял век ги гледам как идват и си отиват. И всички разполагаха с най-последен модел екипировка. Всички имаха торби с пари. Всички владееха някаква жизненоважна информация, някакво блестящо хрумване. И всеки път уж щеше да бъде по-различно. Ала всички свършиха еднакво. Банкрути, нищета, дори смърт. — Той погледна Хач. — Намерихте ли вече нещо от съкровището?

— Е, още не — отвърна Хач. — Има един малък проблем. Знаем, че Шахтата има подземен наводнителен тунел, който води до морето, ето защо е винаги пълна с вода. Използвахме боя, за да открием изхода

на тунела към дъното на морето. Само че, както изглежда, тунелът не е един, а са пет и...

— Разбирам — прекъсна го доктор Хорн. — Само един малък проблем. Това съм го чувал и преди. Може би ще решите проблема си. Само че после ще се появи нов проблем, после трети, докато накрая фалирате. Или загинете. Или и двете.

— Но този път *наистина* ще бъде различно — извика Хач. — Не можете да твърдите, че е невъзможно да се извади съкровището. Онова, което е създадено от хора, може да бъде разгадано от хора.

Професорът изведнъж стисна отново ръката на Хач. Имаше учудващо здрави ръце, с изпъкнали жили като стари дървесни корени, мускулести и сухи.

— Аз познавах дядо ти, Малин. Той много приличаше на теб: млад, дяволски умен, с обещаваща кариера пред себе си, със страхотна жажда за живот. Точно това, което сега ми казваш, ми го каза и той — дума по дума преди петдесет години. — Той сниши тона си до свиреп шепот. — Виж какво наследство остави той на семейството ти. Ти попита за мнението ми. Ето го, изразено в няколко думи: върни се в Бостън, преди историята да се е повторила отново.

Той се обърна рязко и накуцвайки пое нагоре, размахал ядно бастуна си из тревата, докато най-накрая не се скри зад хребета на хълма.

18.

На следващата сутрин, с леко зачервени от снощната бира очи, Хач се затвори в медицинската барака и занарежда инструменти си по описа им. През последните няколко дни имаше няколко наранявания, ала нищо по-сериозно от охлузвания и едно пукнато ребро. Докато преглеждаше лавиците и проверяваше съдържанието им по общия опис, чуваше монотонния шум от близките рифове. Бледото слънце се опитваше да надникне през прозореца с метална каса, заслонено от вечното перде на мъглата.

След като свърши с инвентаризацията, Хач окачи табелата с описа до лавиците и погледна през прозореца. Видя високата, с отпуснати рамене, фигура на Кристофър Сейнт Джон, който крачеше енергично по неравната земя към базовия лагер. Англичанинът обиколи дебел кабел и дълга пластмасова тръба, след това се мушна във фургона на Уопнър и непокорната му сива коса почти докосна горната греда на вратата. Хач постоя известно време, след това взе двете черни папки, излезе от медицинския пункт и последва историка. Може би имаше някакъв напредък в разгадаването на шифъра.

Кабинетът на Уопнър в базовия лагер бе по-разхвърлян дори от кабината му на „Серберъс.“ Не стига че бе малък, но и редиците мониторингова и сервоуправляваща техника му придаваха клаустрофобичен вид. Уопнър бе заел единствения стол в офиса, натикан в далечния ъгъл и заобиколен от лавиците с релейна апаратура. От две тръби на тавана духаше студен въздух, а на отсрещната стена бръмчеше масивен климатик.

Въпреки климатичната инсталация в стаята бе задушно от сгорещената електроника. Когато Хач влезе, Сейнт Джон търсеше къде да окачи сакото си. След като не намери подходящо място, той внимателно го постави на най-близкия пулт.

— Господи — въздъхна Уопнър — пускаш си стария мъхнат туид на пулта и след малко току виж си направил някое късо съединение в работилницата.

Сейнт Джон се намръщи и взе отново сакото си.

— Кери, имаш ли една минутка време? — попита той. — Наистина трябва да обсъдим този проблем с шифъра.

— Изглеждам ли като човек, който разполага с една минутка? — долетя отговорът.

Уопнър надигна глава и го изгледа свирепо.

— Току-що приключих с цялостната диагностика на острова. На цялата купчина апаратура, чак до микрокода. Отне ми цял час дори при максималната мощност. И всичко е наред: помпи, компресори, сервоустройства, или каквото там ти хрумне. Никакви проблеми или несъответствия.

— Това е чудесно — намеси си Хач.

Уопнър го изгледа недоверчиво.

— Я си напрегни мозъка. Чудесно било! Направо е ужасно!

— Не разбирам.

— Имахме срутване на системата, нали помниш? Шибаните помпи се прецакаха. След това сравних компютъра на острова със „Сцила“ на борда на „Серберъс“ и познай какво стана? ROM-чиповете на „Харибда“ тук са били променени. Променени!

Той яростно блъсна един от компютрите и преобърна кутията му.

— И?

— А сега правя диагностиката отново и всичко излиза наред. И не само това, ами цялата система не показва никакви отклонения. — Уопнър се наведе напред. — Никакви отклонения. Не загоряваш ли? Това е *физически и компютърно* невъзможно.

Сейнт Джон оглеждаше техниката около себе си с ръце на гърба.

— Значи имаме призрак в машината, така ли, Кери? — осмели се да изрече той.

Уопнър не му обърна внимание.

— Не разбирам много от компютри — продължи Сейнт Джон и изисканият му акцент изпълни стаята, — но знам един термин: ВБИБ. Вкарваш боклук, излиза боклук.

— Не можеш ме хвана. Работата не е в програмирането.

— Аха, разбирам. Не е *възможно* да е човешка грешка. Доколкото си спомням, достатъчно бе едно погрешно програмирано на „Фортран“ уравнение, за да отпрати „Маринър“ да се рови за боклуци някъде из космоса и да не се чуе повече нищо от него.

— Важното е, че системата сега работи — рече Хач. — Защо тогава не продължим?

— Да, бе, и това да се случи пак! Искам да разбера *защо* целият този боклук се срива едновременно и изведнъж.

— Не можеш да направиш нищо по него сега — обади се Сейнт Джон. — А междувременно изоставаме от графика на дешифровката. Нищо не сработва. Направих още проучвания и мисля, че твърде бързо отхвърлихме...

— Глупости на таркалета! — сопна се Уопнър и се завъртя със стола си срещу него. — Няма да почнеш отново да ми каканижеш за многоазбучната история, нали старче? Виж какво, ще променя алгоритъма на моята челна атака, ще ѝ дам петдесет процента приоритет и наистина ще задвижа нещата. Защо не се оттеглиш в библиотеката си? Върни се към края на деня с някои полезни идеи.

Сейнт Джон изгледа за миг Уопнър. След това навлече туидовото си сако и се измъкна навън, на прозирната слънчева светлина. Хач го последва до офиса му.

— Благодаря — рече той и подаде двете папки на Сейнт Джон.

— Знаеш ли, той е прав — каза историкът, седна зад чистото си бюро и придърпа уморен старата пишеща машина към себе си. — Работата е там, че аз опитах всичко друго. Базирах опитите си върху всички методи за шифроване, познати по времето на Макалън. Подходих като към аритметичен проблем, като към астрономическа или астроложка система, като към код, базиран на чужд език. И нищо.

— А какво означава многоазбучно? — попита Хач.

Сейнт Джон въздъхна.

— Многоазбучен шифър. Всъщност е доста прост. Разбираш ли, по времето на Макалън повечето шифри са били прости, монофонични замествания. Имаш обичайната азбука, след това — шифровата азбука, смесени без никакъв ред. За да кодираш нещо, просто проверяваш коя шифрова буква съвпада със следващата редовна буква в документа. Може кодът за „т“ да е бил „у“, а кодът за „и“ да е бил „з“. Тъй че ако шифровах местоимението „ти“, получаваш „уз.“ Така се правят криптограмите, които публикуват във вестниците.

— Струва ми се доста ясно.

— Да. Но това не е много сигурна система. Тъй че какво би станало, ако разполагаш с няколко различни азбуки и работиш с тях?

Да речем, че вместо с една, разполагаш с десет. И след като зашифроваш документа си буква по буква, ще минеш през всичките десет шифрови азбуки, а след това отново ще започнеш с първата. Това е многоазбучният шифър. И тогава „ти“ няма да е „уз“. Всяка буква ще е кодирана от различна шифрова таблица.

— Изглежда трудно за разшифроване.

— Да, много е трудно. Ала Кери смята, че по времето на Макалън не са използвали многоазбучни шифри. О, да, хората са знаели за тях. Но са смятали, че отнемат много време и са твърде предразположени към грешки. — Сейнт Джон въздъхна отново. — Ала в този случай най-големият проблем е проблемът на секретността. Ако Макалън е използвал многоазбучен шифър, как би могъл да скрие сигурно всички кодови азбучни таблици, които са му били необходими? Ако Ред Нед Окъм случайно ги зърне, цялата игра ще бъде издадена. А колкото и да е бил умен, не би могъл да ги запомни.

— Ако смяташ, че съществува възможност шифърът да е многоазбучен, защо не опиташ да го разгадаеш сам?

Ъгълчетата на устните на Сейнт Джонс се повдигнаха нагоре в нещо като усмивка.

— Ако разполагах с два месеца, с радост бих се опитал. Освен това нямам представа колко дълъг ключов код е използвал, ако изобщо е използвал такъв и колко свободно е разполагал нулите си.

— Нули ли?

— *Nihil importantes*. Букви, които не означават нищо, ала са разхвърляни из текста, за да затруднят разшифровчика.

Навън се чу изсвирване на корабна сирена — дълбока и загадъчна, и Хач погледна часовника си.

— Десет часът — рече той. — Най-добре е да тръгвам. След няколко минути ще започнат да запечатват тунелите и да осушават Шахтата. Пожелавам ви успех — на теб и на Кери.

19.

След като напусна базовия лагер Хач се затича по пътеката към Ортанк, пламнал от нетърпение да види как новата конструкция се бе материализирала над Наводнената шахта само за четирийсет и осем часа. Още преди да стигне до хребета на острова видя стъклената наблюдателна кула, с тясна площадка, която я опасваше отвън. Когато приближи повече, забеляза масивните опори, върху които сондажната кула се издигаше на повече от петнайсет метра височина над пясъчния терен. Във вътрешността на кулата висяха винчове и метални въжета и потъваха в мрака на Шахтата. „Боже мой — помисли си Хач — това нещо сигурно се вижда чак от сушата.“

Ведно с това мислите му се зареяха отново към онова, което Клей и старият учител му бяха казали. Сигурен бе, че професор Хорн щеше да запази мнението си единствено за себе си. Клей обаче бе друга опера. Досега общественото настроение към „Галаса“ изглеждаше изключително благоприятно; и той трябваше да внимава да го запази такова. Още преди празникът да свърши, говори с Найдълман да намери някаква работа на Дони Труит. Капитанът веднага го включи в екипа сондьори, който щеше да започне работа на дъното, веднага щом осушат шахтата.

Хач стигна до кулата и се изкачи по външната стълба. Гледката от площадката за наблюдение бе великолепна. Вечната мъгла се разкъсваше на вълма под горещите лъчи на лятното слънце и той успя да зърне в далечината тъмноревената ивица на сушата. Океанът блестеше на слънцето, което му придаваше цвят на ковано желязо, приборът се разбиваше о наветрените рифове, обгръщаше ги с пяна и ги поръбваше с плаващи водорасли. Един стих от Рупърт Брук^[1] изплува неканен в съзнанието му:

*Ниска кротка стеничка от пяна,
която потъмнява и изчезва,*

след като вълната си отиде у дома.

Чу гласове и вдигна глава. В далечния край на наблюдателната платформа видя Изабел Бонтер, чийто неопренов костюм лъщеше мокър на слънцето. Беше се навела над перилата, изстискваше косата си и разговаряше оживено с Найдълман.

Хач отиде при тях, тя се обърна и му се усмихна.

— Виж ти, виж ти! Човекът, който ми спаси живота!

— Как е раната ви? — попита в отговор Хач.

— De rien, monsieur le docteur^[2]. Тази сутрин се гмурках в шест сутринта, когато, не ще и дума, сте си похърквали сладко-сладко. И няма да повярвате какво открих!

Хач хвърли поглед към Найдълман, който кимна и изпудтя с лулата си, видимо доволен.

— Каменните основи, които намерих на дъното онзи ден — продължи тя. — Те продължават покрай вътрешната стена на рифовете около целия южен бряг на острова. Открих останките им тази сутрин. Има само едно обяснение за тях: това са основите на кофердам — старинна водонепроницаема камера.

— Старинна камера ли? Построена около острова? Но защо? — Още докато задаваше въпроса си, Хач се сети за отговора. — Боже мой! — въздъхна той.

Бонтер се усмихна.

— Пиратите са построили полукръгла язовирна стена по цялото протежение на южните рифове. Набивали са дървени пилони, които се извивали като дъга от брега към плитките води, а дъгата се е затваряла отново на брега. Досуц като ограда на затвор в морето. Намерих следи от смола и кълчища, които навярно са използвали, за да направят оградата водонепроницаема. След това са изпомпвали морската вода, дъното до брега се е откривало и тогава са копаели петте си наводнителни тунела. След като са приключили, просто са разрушили водонепроницаемата камера и са пуснали водата свободно. И ето ти, капаните са били заложени!

— Да — добави Найдълман. — Почти очевидно е, ако се замисли човек. Как иначе биха могли да построят подводни наводнителни тунели, без да използват акваланги? Макалън освен архитект е бил и

инженер. Той е бил консултант при строителството на моста в Олд Батърсий, тъй че е знаел за строителните методи в плитки води. Няма съмнение, че е планирал всичко това до последната подробност.

— Водонепроницаема камера около целия бряг на острова? — рече Хач. — Вижда ми се огромна работа.

— Да, огромна е. Но не забравяй, че е разполагал с над хиляда ентузиазирани работници, които да я свършат. А са разполагали и с мощните трюмни помпи от корабите си. — Чу се ново изсвирване на сирена и Найдълман погледна часовника си. — След петнайсет минути ще взривим експлозивите и ще запечатаме тези пет наводнителни тунела. Мъглата се разсейва бързо и ще можем да наблюдаваме добре. Да влезем вътре.

Капитанът го въведе в Ортанк. Под прозорците, които обрамчваха стените на кулата, Хач забеляза подредени много уреди и хоризонтално монтирани монитори. Магнусен и геологът Ранкин бяха застанали по местата си в различни краища на кулата, а двамина техници прокарваха кабели и тестваха някои части. На една от стените група монитори показваха изображения по вътрешната телевизионна система от целия остров: командния център, отвора на Шахтата, интериора на самата Ортанк.

Най-забележителната особеност на кулата бе масивната стъклена плоча, която заемаше средата на пода. Хач пристъпи напред и надникна надолу в пастта на Наводнената шахта.

— Виж сега — рече Найдълман и щракна ключа на съседен пулт.

Блесна мощна живачно-дъгова лампа, чийто лъч прониза тъмнината. Долу Шахтата бе залята с вода. На повърхността плаваха водорасли; скариди, привлечени от светлината, трепваха и играеха току под повърхността. На по-малко от метър под тъмната вода различни останките от стари дървени греди, обрасли с ракушки, назъбените им краища потъваха в дълбините. Дебелият, с метални пръстени шланг, се проточваше по сушата и надолу в Шахтата, а освен него имаше още дузина по-тънки въжета и кабели.

— Гърлото на звяра — рече Найдълман с мрачно задоволство. Той прокара длан по пултовете, подредени под прозорците. — Екипирани сме кулата с най-съвременна дистанционно управлявана техника, включително и с насочен надолу радар в L- и X-обхватите. Всичко това е свързано с компютъра в базовия лагер.

Той отново погледна часовника си.

— Доктор Магнусен, свързочната станция в ред ли е?

— Да, капитане — отвърна инженерката и прокара пръсти през късата си коса. — Всичките шест буй-маркери предават ясно, готови са за заповедта за взривяване.

— Уопнър в „Остров–1“ ли се намира?

— Обадох му се преди около пет минути. Би трябвало да пристигне скоро, ако вече не е там.

Найдълман пристъпи към един от пултовете за управление и включи радиостанцията.

— „Наяд“ и „Грампъс“, тук е Ортанк. Добре ли ме чувате?

От катерите отговориха утвърдително.

— Заемете местата си. Ще взривим зарядите след десет минути.

Хач отиде до един от прозорците. Мъглата се бе превърнала в лека омара и той видя как двата катера се отделиха от пирса и заеха позиция в морето. От вътрешната страна на рифа, по южния бряг на острова, различи петте електронни буйа, които маркираха изходите на тунелите. Знаеше вече, че всеки от наводнителните тунели бе миниран с по няколко килограма пластичен взрив „семтекс“. Антенките на буйовете присветваха на светлината, готови да приемат командата за взривяване.

— „Остров–1“, отговорете — произнесе по радиото Найдълман.

— Уопнър слуша.

— Мониторинговите системи включени ли са он-лайн?

— Да, всичко е по мед и масло — тонът на Уопнър прозвуча така, сякаш бе обезсърчен.

— Добре. Информирайте ме, ако има някакви промени.

— Капитане, аз защо съм тук — оплака се гласът. — Кулата е изцяло свързана в мрежа и вие ще управлявате помпите ръчно. Всичко, което е необходимо да се направи, можете да го направите там. Аз би трябвало да работя по онзи проклет шифър.

— Не искам повече изненади — отвърна Найдълман. — Ще взривим зарядите, ще запечатаме тунелите, след това ще изпомпим водата от Шахтата. И за нула време ще можеш да се заемеш пак с онзи дневник.

Долу се разтичаха хора и Хач видя как Стрийтър нарежда на един екип да заеме местата си около шланга на помпата. Бонтер се

върна от площадката навън с развята коса.

— Колко време остава до фойерверките? — попита тя.

— Пет минути — отвърна Найдълман.

— Колко вълнуващо! Обичам големите експлозии.

Тя погледна към Хач и му намигна.

— Доктор Магнусен — рече Найдълман. — Последна проверка, моля.

— Разбира се, капитане. — След кратко мълчание тя отговори. — Всичко свети в зелено. Помпите са подготвени и работят на празен ход.

Ранкин повика Хач с ръка и му показа един екран.

— Виж това.

На екрана се виждаше напречен разрез на Шахтата, маркиран през три метра до трийсет и три метра. Върхът на синята колона в разреза бе равен с повърхността на водата.

— Успяхме да спуснем в Шахтата миниатюрен дълбокомер — рече развълнуван той. — Преди това Стрийтър изпрати водолазен екип, но не можах да се спуснат на повече от десетина метра дълбочина, заради отломките, които задръстват шахтата. Нямаш представа колко боклук се е насъбрал там долу. — Той кимна към екрана. — А с това ще можем да наблюдаваме отгук как спада нивото на водата.

— Внимание на всички постове — рече Найдълман. — Ще взривяваме в серия.

На наблюдателната кула се възцари мълчание.

— Зареждам от едно към пет — каза тихо Магнусен и късите й пръсти пробягаха по пулта.

— Десет секунди — прошепна Найдълман.

Напрежението се сгъсти.

— Взриви първи.

Хач погледна към морето. В един дълъг като вечност миг всичко изглеждаше неподвижно. Сетне огромен гейзер разкъса повърхността на океана, изстрелян от дълбините му от оранжева светлина. Секунда по-късно от ударната вълна прозорците на наблюдателната площадка потрепериха. Звукът се понесе над водата и трийсет секунди по-късно леко бучене се върна като ехо от сушата. Гейзерът се издигна като на забавен каданс, последван от облак разтрошени камъни, тиня и

водорасли. Когато започна да пада обратно като мръсна струя, към океана се понесоха стръмни вълни и се сблъскаха с мъртвака. Поблизкият от двата катера — „Наяд“ — заподскача лудо върху неочакваното вълнение.

— Взриви втори — нареди Найдълман и следващата експлозия разкъса подводния риф на стотина метра от първия. Един по един той взриви подводните експлозиви и на Хач му се стори, че целият южен бряг на остров Рагид потъна в жестока дъждовна буря. „Жалко, че не беше неделя“, помисли си той. „Щяхме да направим на Клей услуга, като събудим всичките заспали при проповедта му хора.“

Последва кратка пауза, докато водата се успокои и водолазните екипи проверят резултатите. След като получи съобщение, че всичките пет тунела са затворени, Найдълман се обърна към Магнусен.

— Включете помпите на изпомпване — рече той. — Поддържайте скорост 90 000 литра в минута. Стрийтър, екипът ти да е в готовност.

С радиостанцията си в ръка той се обърна към хората, събрали се на кулата:

— Да започнем да осушаваме.

На южния бряг се чу рев и двигателите на помпите заработиха. Почти едновременно Хач долови силно, сякаш неохотно потреперване, което идваше от Шахтата, от чиито дълбини се изсмукваше водата. Погледна надолу и видя как дебелият шланг се втвърди, след като водата пое по него пътя си от Шахтата през острова и обратно към океана. Ранкин и Бонтер не можеха да откъснат очи от монитора на дълбокомера, а Магнусен наблюдаваше внимателно подводните системи на помпите. Кулата започна леко да вибрира.

Минаха няколко минути.

— Водното равнище спадна с метър и половина — рече Магнусен.

Найдълман се наведе към Хач.

— Разликата между прилива и отлива тук е два и четирийсет — рече той. — В Шахтата водата никога не спада с повече от два и четирийсет, дори и при най-нисък отлив. След като стигнем три метра, ще знаем, че сме победили.

Последва безкраен, напрегнат момент. След това Магнусен вдигна глава от някакъв циферблат.

— Нивото на водата спадна с три метра — рече небрежно тя.

Всички от екипа се спогледаха. И тогава изведнъж върху лицето на Найдълман се появи широка усмивка.

В следващия миг наблюдателната кула на Ортанк се превърна в радостна лудница. Бонтер изсвири силно и се хвърли в обятията на смаяния Ранкин. Техниците се тупаха ентузиазирани по гърба. Дори устните на Магнусен се изкривиха в нещо като усмивка, преди да се обърне отново към монитора си. Сред ръкоплясканията и радостните викове някой извади бутилка „Въов Клико“ и няколко пластмасови чаши за шампанско.

— Направихме го, за Бога — повтаряше Найдълман и се ръкуваше с всички в залата. — Вече осушаваме Наводнената шахта.

Той взе бутилката, разкъса станиола и извади тапата.

— Това място неслучайно е кръстено така — продължи той, докато разливаше шампанското. На Хач му се стори, че долавя емоционален трепет в гласа на капитана. — Двеста години противникът е бил водата. Докато водата в Шахтата не бъде премахната, съкровището не може да бъде извадено. Но, приятели мои, от утре това място ще се нуждае от ново име. Благодаря на всички и ви поздравявам.

Той вдигна чашата си. Из целия остров се чуваха радостни викове.

— Равнището на водата спадна с пет метра — обади се Магнусен.

Стиснал чашата си с шампанско в ръка, Хач отиде в средата на залата и погледна през стъклото. Объркващо беше да гледаш в гърлото на Шахтата. Екипът на Стрийтър стоеше до огромния шланг и наблюдаваше дебита. При скоростта, с която водата се изпомпваше — 90 000 литра в минута, или по един плувен басейн на всеки две минути — на него му стори, че сякаш вижда как нивото спада. Водата се стичаше надолу по обраслите греди и разкриваше милиметър по милиметър стените, покрити с ракушки и вкаменели водорасли. Кой знае защо, но се почувства като че се бори със странно чувство на съжаление. Струваше му се разочароващо, почти несправедливо, да постигнат за по-малко от две седмици онова, което не е могло да бъде постигнато въпреки страданията, болката и смъртта.

Найдълман взе радиостанцията си.

— Говори капитанът.

Гласът му отекна из целия остров и се понесе над тъмните води:

— Възползвам се от правото си на ръководител на това начинание и обявявам, че всички, които не носят дежурство, този следобед са освободени от работа.

Последваха нови радостни викове из целия остров. Хач погледна Магнусен и се запита какво изучаваше толкова напрегнато.

— Капитане? — обади се неуверено Ранкин, който също се бе вторачил отново в монитора си.

Като забеляза изражението му, Бонтер отиде до него и залепи лице за екрана.

— Капитане? — обади се Ранкин с по-висок тон.

Найдълман тъкмо наливаше още шампанско, но се обърна към геолога.

Ранкин посочи към екрана.

— Водата не спада повече.

Настъпи мълчание и всички погледи се обърнаха към стъкления под.

От Шахтата се понесе слабо, но продължително съскане. Черната повърхност на водата се виеше във водовъртеж и от непрогледните глъбини излитаха мехурчета.

Найдълман се отдръпна от стъклото.

— Увеличете дебита на помпите до 20 — нареди тихо той.

— Слушам, сър — отвърна Магнусен.

Ревът откъм южния бряг на острова се засили.

Без да казва нищо, Хач се присъедини към Ранкин и Бонтер пред екрана на геолога. Синьото стълбче бе спаднало по средата между отметките за три и седем метра. Докато гледаха, то потрепна и после бавно, но необратимо започна да се изкачва нагоре.

— Нивото се върна на пет метра — докладва Магнусен.

— Как е възможно? — попита Хач. — Нали наводнителните тунели са затворени. В Шахтата не може да прониква вода.

Найдълман заговори по радиостанцията:

— Стрийтър, какъв е максималният дебит на тези помпи?

— Мощността им по спецификация е сто и осемдесет хиляди литра, сър — долетя отговорът.

— Не питах колко е по спецификация. Попитах колко е максимумът им.

— Двеста двайсет и пет хиляди. Но, капитане...

Той се обърна към Магнусен.

— Направете го.

Навън ревът на двигателите на помпите стана почти оглушителен, а кулата се затресе силно от усилието им. Никой не промълви и дума, погледите на всички бяха приковани в мониторите. Хач забеляза, че синьото стълбче се застопа отново, после потрепери и сякаш понечи да тръгне надолу. Той постепенно изпусна въздуха си и едва тогава осъзна, че бе спрял да диша.

— *По дяволите!* — прошепна Бонтер.

Хач с невярващ поглед забеляза, че нивото в Шахтата отново продължи да се качва.

— Върнахме се на три метра — докладва неумоливо Магнусен.

— Надуйте помпите до двеста и седемдесет хиляди литра — нареди Найдълман.

— Сър! — изпука гласът на Стрийтър по радиото. — Не можем да преминаваме...

— *Направете го!* — излая Найдълман към Магнусен с твърд тон, тъй силно стиснал устни, че те се бяха превърнали в тънка чертица.

Инженерката решително завъртя ръчките.

Хач отново приближи прозорците. Видя как долу хората от екипа на Стрийтър притягаха допълнителни метални пръстени около шланга, който се виеше и мятеше като жив. Хач се напрегна, знаеше, че ако шлангът се пръснеше, водното налягане от двеста и седемдесет хиляди литра в минута можеше да пререже тялото на човек на две.

Ревът на помпите се превърна във вой, в предвещаващ смърт вик, който сякаш щеше да пръсне главата му с мощта си. Усещаше как се тресе островът под краката му. Малки парчета пръст се отчупваха от ръба на Шахтата и падаха в тъмната, вряща вода в нея.

— Капитане! — извика отново Стрийтър. — Предната сглобка започва да поддава!

Найдълман стоеше неподвижен, вторачен в Шахтата, изпаднал сякаш в транс.

— Капитане! — гласът на Стрийтър крещеше по радиостанцията, опитваше се да надвика шума. — Ако шлангът се спуска, може да отнесе Ортанк!

Хач тъкмо понечи да отвори уста и да каже нещо, когато Найдълман се обърна рязко към Магнусен:

— Спрете помпите!

Във внезапната тишина Хач дочу стенанието и тихия шум в Наводнената шахта под себе си.

— Водното равнище се върна до обичайното, сър — докладва Магнусен, без да се отделя от пулта си.

— Този остров е гадняр, човече — прошепна Ранкин, докато следеше показанията на сонара. — Запечатихме всичките пет канала. Май ще се окаже дяволски труден проблем.

Найдълман полуобърна глава при тези думи и Хач видя изсечения му профил, твърдия блясък в очите.

— Няма да е проблем — рече той с нисък, странен глас. — Ще направим просто онова, което е сторил Макалън. Ще построим водонепроницаема камера около брега.

---

[1] Рупърт Брук (1887—915 г.) — британски поет, плавал известно време до Америка и в Южните морета. Загива по време на Първата световна война. Най-известен е томът му „Събрани стихове“ (1918 г.), в който са включени прочутите му сонети от 1914 г. Издава и „Писма от Америка“ с предговор от Хенри Джеймс. — Б.пр. ↑

[2] Няма й нищо, господин докторе (фр.). — Б.пр. ↑

20.

В десет без четвърт същата вечер Хач излезе от входния люк на „Серберъс“, премина по свързващото мостче и се качи на своята лодка. В края на работния ден бе отишъл с лодката си до големия кораб, за да инспектира апаратурата, която би използвал, ако се наложеше да се правят изследвания на кръвта на някой от членовете на експедицията. Докато бе на борда, завърза разговор с боцмана на „Галаса“ и не след дълго получи покана да вечеря в корабния салет и да се срещне с постоянния екипаж от пет-шест души. Най-накрая, натъпкан с лазаня със зеленчуци и с еспreso, той си взе довиждане с жизнерадостните моряци и пое по белите коридори към изходния люк. Мина покрай вратата на кабината на Уопнър. За миг си помисли да се обади на програмиста, но реши да не го прави, заради неприятното посрещане, горчивината от което сигурно щеше да помрачи ползата от информацията за състоянието на нещата.

И сега, отново на борда на „Плейн Джейн“, той запали двигателя, отдаде въжето и пое с лодката в топлата нощ. Далечните светлини на сушата бяха като гирлянд в тъмното, а близкото туловище на остров Рагид проблясваше меко през мантията от мъгла. Венера бе ниско над хоризонта на запад и се отразяваше във водата като трепкаща бяла ивичка. Двигателят малко прекъсваше, ала се успокои, когато Хач даде повече газ. Зад кърмата на лодката се повлече фосфоресцираща диря: искри се виеха около зеления огън. Хач въздъхна доволен: очакваше спокойно плаване, въпреки късния час.

Изведнъж прекъсването отново се появи. Хач бързо спря двигателя и остави лодката на дрейф. „Изглежда в горивото е попаднала вода“, помисли си той. Въздъхна и отиде към носа, за да вземе фенерче и някои инструменти, след това се върна в кокпита, отвори дървените плотове, под които бе двигателят. Обходи го с лъча на фенерчето, за да потърси горивния филтър. Намери го, бръкна и разви малката чашка. Ами да — тя бе пълна с тъмна течност. Изпразни я зад борда и се наведе да я завие отново.

Изведнъж се сепна. В тишината, последвала спирането на двигателя, долови някакъв звук, който се носеше към него в тишината на мрака. Спря и се заслуша, без да разбере в първия момент за какво става дума. След това го разпозна: нисък и мелодичен женски глас изпълняваше пленителна ария. Изправи се и се обърна без да ще към посоката, от която идваше гласът. Той се носеше над тъмните вълни, омайващо странен на това място, пленителен в мелодията на сладкото страдание, която изпълняваше.

Хач зачака, заслушан като вцепенен. Вгледа се в мрака и забеляза, че идваше от „Грифин“, чиито ходови светлини бяха изгасени. На кораба на Найдълман се виждаше само мека червена светлинка: през бинокъла си той видя, че бе от лулата на капитана, който пушеше на предната палуба.

Хач затвори капациите, след това пробва отново двигателя. Той запали при втория опит и този път тръгна равномерно и спокойно. Хач даде леко газ и импулсивно се насочи към „Грифин“.

— Добър вечер — рече капитанът, когато приближи, с тих, но невероятно ясен в чистия нощен въздух глас.

— На теб също — рече Хач и изключи хода. — Залагам си живота, че това бе Моцарт, но не се сещам от коя опера. Може би „Сватбата на Фигаро“?

Капитанът поклати глава.

— Не, там пее Дзефирети Лисунгиери.

— Аха, от „Идомений“.

— Да. Силвия Макнеър пее много хубаво, нали? Обичаш ли операта?

— Майка ми я обичаше. Всеки неделен следобед радиото огласяше къщата ни с хорови изпълнения. Научих се да ценя операта едва през последните пет-шест години.

Последва кратка пауза.

— Би ли дошъл на борда? — попита неочаквано Найдълман.

Хач привърза „Плейн Джейн“ към перилата, спря двигателя, а Найдълман му подаде ръка и той скочи. Лулата му гореше и лицето на Найдълман за миг се озари от червено зарево, което подчерта хлътналите му бузи и очи. Прикованата златна нишка на мостика проблесна на лунната светлина.

Застанаха смълчани до перилата и изслушаха последните трели на арията. След това Найдълман въздъхна дълбоко, изтръска недопушената си лула зад борда.

— Защо никога досега не си ми казвал да спра да пуша? — попита той. — Всичките ми познати лекари са опитвали да ме откажат, с изключение на теб.

Хач се замисли.

— Струва ми се, че само бих си изгубил времето.

Найдълман тихо се засмя.

— Значи ме познаваш добре. Да слезем долу за чашка порто?

Хач погледна изненадан капитана. Същата тази вечер в салета на „Серберъс“ бе научил, че никой досега не е бил канен в „Грифин“ и никой всъщност не знае как изглежда корабът вътре. Макар и общителен и дружелюбен с екипа си, капитанът винаги запазваше дистанция.

— Добре, че не започнах да ти изнасям лекции за пороците ти, нали? — рече Хач. — Благодаря, с удоволствие бих изпил чаша порто.

Той последва Найдълман в рулевата рубка, после надолу по стълбичката към ниска врата. Още една метална стълбичка, друга врата, и Хач се озова в голям салон с нисък таван. Огледа се изумен. Облицовката бе от разкошен блестящ махагон, с джорджианска резба, инкрустиран със седефени мидени черупки. Всеки финестрин бе с нежно оцветено стъкло тип „Тифани“, а покрай стените бяха подредени тапицирани с кожа диванчета. В дъното гореше малка камина и изпълваше кабината с топлина и с лекото ухание на бреза. От двете страни на камината се издигаха библиотечни шкафове със стъклени врати; Хач видя, че бяха пълни с подвързани с телешка кожа томове с изписани със златни букви заглавия. Приблужи да разчете заглавията: „Пътешествия“ на Хаклуит, ранно издание на нютъновата „Принципия“. Тук и там осветени безценни ръкописи и свитъци бяха обърнати с лице към витрината. Имаше и малка лавица, посветена на оригинални издания на ранни текстове за пиратството: „Наслада за ергена“ от Лайънъл Уейфър, „Буканиерите на Америка“ на Александър Ескуmeliон и „Обща история на грабежи и убийства от най-известните пирати“ от Чарлз Джонсън. Само библиотеката струваше едно малко състояние. Хач се запита дали Найдълман бе обзавел корабчето си със спечеленото от предишни експедиции.

До един от библиотечните шкафове бе окачен малък морски пейзаж в позлатена рамка. Хач приближи да го разгледа и ахна.

— Господи — рече той. — Това е Търнър, нали?

Найдълман кимна.

— Ескиз за картината му „Шквал до Бийчи хед“, 1874-а година.

— Онази, която е в галерията „Тейт“, нали? — попита Хач. — Когато бях в Лондон преди няколко години се опитвах няколко пъти да я скицирам.

— Рисуваш ли? — попита Найдълман.

— Цапотя. Предимно акварели.

Хач отстъпи назад и отново се огледа. Другите картини на стените не бяха всъщност картини, а много прецизни медни гравюри на ботанически екземпляри: едри цветя, странни треви, екзотични растения.

Найдълман отиде до малък, покрит със сукно вграден шкаф, в който бяха подредени кристални гарафи и малки чаши. Той извади две чашки от облицованите им с филц гнезда и наля по няколко пръста порто във всяка.

— Тези гравюри — рече той, проследил погледа на Хач, — са дело на сър Джоузеф Банкс, ботаникът, който е придружавал капитан Кук по време на първото му околосветско плаване. Изобразени са растителни екземпляри, които е събрал в Ботаническия залив, малко след като открили Австралия. Там е имало фантастично разнообразие от растения, нали разбираш, и това накарало Банкс да кръсти залива така.

— Красиви са — промърмори Хач, докато поемаше чашата си.

— Това са може би най-фините медни гравюри, които някога са правени. Какъв късметлия е бил: ботаник, комуто се паднало да стъпи на новооткрит континент.

— Интересуваш ли се от ботаниката? — попита Хач.

— Интересувам се от новооткрити континенти — отвърна Найдълман, вгледан в огъня. — Но съм се родил твърде късно. Всички вече са били открити.

Той се усмихна бързо, за да прикрие пламъчето на копнежа в очите си.

— Ала Наводнената шахта е загадка, която си струва вниманието.

— Така е — отвърна Найдълман. — Може би единствената, която е останала. Ето защо смятам, че неуспехи като днешния не бива да ме изненадват. Големите мистерии не предават лесно тайните си.

Последва дълго мълчание. Хач посръбваше от портото си. Знаеше, че повечето хора намират мълчанието в един разговор за неудобно. Ала Найдълман изглежда го приемаше добре.

— Исках да те попитам — рече накрая капитанът. — Как мислиш ни приеха вчера в града?

— В общи линии всички изглежда се радваха на присъствието ни там. Ние определено сме истински подарък за местния бизнес.

— Да — отговори Найдълман. — Но какво имаше предвид с това „общо взето“?

— Ами, не всички са търговци.

Хач реши, че няма смисъл да извърта.

— Както изглежда, сме възбудили моралната съпротива на местния проповедник.

Найдълман се усмихна кисело.

— Проповедникът не одобрява, нали? След две хиляди години убийства, инквизиции и нетърпимост, е истинско чудо, че един християнски проповедник все още държи на високите морални ценности.

Хач се почувства малко неудобно; този Найдълман сега бе многословен, твърде различен от оня, който само преди няколко часа бе заповядал помпите да работят над критично опасната си мощност.

Найдълман извади лулата от джоба си и се зае със сложния ритуал по разпалването ѝ.

— Баща ми беше лютерански свещеник — рече той тихо, докато изгасяше кибритената клечка. — И това ще ми държи влага за цял живот.

— Не вярваш в Бога, така ли? — попита Хач.

Найдълман го погледна мълчаливо. След това сведе поглед.

— Честно казано, често ми се е искало да вярвам. Религията е изиграла такава голяма роля в детството ми, че без нея сега понякога се чувствам като изпразнен от съдържание. Но аз съм от хората, които не вярват, щом няма доказателства. И това е нещо, което ми е неподвластно. Трябва да разполагам с *доказателство*. — Той отпи от портото. — Защо? Ти религиозен ли си?

Хач се обърна към него.

— Ами, да, вярващ съм.

Найдълман замълча и продължи да пуши.

— Но не ми се иска да обсъждаме това.

Върху лицето на Найдълман се изписа усмивка.

— Чудесно. Мога ли да ти долея?

Хач подаде чашата си.

— Мнението на проповедника не бе единственото „против“, което чух в града — продължи той. — Имам един стар приятел, учител по естествена история, който смята, че ще се провалим.

— А ти? — попита безучастно Найдълман, зает с портото, без да го поглежда.

— Нямах да участвам, ако смятах, че ще се провалим. Но няма да съм искрен, ако кажа, че днешният неуспех не ме е накарал да се замисля.

— Малин — рече Найдълман почти нежно, когато му връщаше чашата. — Не мога да те виня за това. Признавам, че и аз изпитах за миг нещо като отчаяние, когато помпите ни изневериха. Ала в съзнанието ми не битува и най-малкото съмнение, че ще успеем. Сега вече разбрах къде грешим.

— Предполагам, че има повече от пет наводнителни тунела — рече Хач. — Или може би някакъв хидравличен трик, който ни изигра.

— Несъмнено. Но нямам това предвид. Разбираш ли, ние съсредоточихме цялото си внимание върху Наводнената шахта. Но аз разбрах, че *не Шахтата* е нашият противник.

Хач повдигна въпросително вежди и капитанът се обърна към него, стиснал лулата в едната си ръка, с ярко блеснали очи.

— Не е Шахтата, а човекът. Макалън, проектантът. През цялото време той е една стъпка преди нас. Той е очаквал ходовете ни и ходовете на онези преди нас.

Той остави чашата си на покритата със сукно маса, отиде до стената, отвори дървена вратичка, зад която се виждаше малък сейф. Набра няколко бутона на прилежащото табло и вратата на сейфа се отвори. Той бръкна вътре, извади нещо, сетне се обърна и го постави на масата пред Хач. Беше голям том, подвързан с кожа: книгата на Макалън „За свещените строежи.“ Капитанът я отвори много внимателно, сякаш я галеше с дългите си пръсти. Там, в полетата на

печатния текст, имаше изписани дребно с красив почерк, в бледокафяво, почти с цвета на акварел букви — ред подир ред еднообразни букви, чиято монотонност се нарушаваше единствено от някоя малка, сръчно направена скица на различни сглобки, сводове, подпори и крепежи.

Найдълман почука с пръст по страницата.

— Ако Шахтата е бронята на Макалън, то това е слабото й място, където можем да мушнем ножа. Много скоро ще дешифрираме и втората част от кода. А с това ще получим и ключа към съкровището.

— Откъде можеш да си сигурен, че този дневник съдържа секрета на Шахтата? — попита Хач.

— Защото нищо друго няма смисъл. Ако не е така, защо ще води таен дневник, не само шифрован, но и написан със симпатично мастило? Спомни си, че на Ред Нед Окъм Макалън му е бил необходим, за да създаде непристъпна крепост за съкровището му. Крепост, която не само ще устои на грабители, но и физически ще ги застраши чрез удавяне или смачкване, или Бог знае какво. Ала човек не конструира бомба, без да знае предварително как може да я обезвреди. Тъй че Макалън е трябвало да създаде таен механизъм за Окъм, който сам да си прибере съкровището, когато пожелае: таен тунел може би, или начин да се обезвредят капаните. Разумно е да се предположи, че Макалън е записвал това. — Той вдигна поглед към госта си. — Ала този дневник съдържа нещо повече от ключа към Шахтата. Той е прозорец към съзнанието на този човек. И тъкмо този човек ние трябва да победим.

Капитанът говореше със същия тих, необичайно убедителен тон, който Хач бе чул по-рано същия ден.

Хач се надвеси над книгата и вдъхна мириса на мухъл, кожа, прах и сухо гниене.

— Едно нещо ме смущава — рече той. — И то е мисълта, че архитектът, който е бил отвлечен и принуден да работи за пиратите на някакъв забравен от Бога остров, е запазил присъствие на духа да води таен дневник.

Найдълман кимна бавно.

— Това не е акт на малодушен човек. Може би е искал да остави архив за потомството — за своето най-изкусно творение. Мисля, че е трудно да се предположи какво точно го е мотивирало. В крайна

сметка този човек сам по себе си е една загадка. В историческите архиви за него има тригодишна дупка — след като е завършил Кеймбридж. Изглежда по това време е изчезнал някъде. А и личният му живот си остава като цяло загадка. Виж например това посвещение.

Той внимателно обърна на титулната страница на книгата и я плъзна към Хач:

С най-голяма благодарност и възхищение
за това, че ми показва пътя
авторът посвещава с уважение този скромен труд
на Ита Онис

— Къде ли не търсихме, но не успяхме да установим самоличността на тази Ита Онис — продължи Найдълман. — Дали е била учителка на Макалън? Негова довереница? Любовница? — Той внимателно затвори книгата. — Същото се отнася и за живота му.

— Неудобно ми е да го кажа, но преди да дойдеш, никога не бях чувал за този човек — рече Хач.

— Повечето хора не го знаят. Ала за своето време той е бил блестящ мислител, истински ренесансов човек. Роден е през 1657 година като незаконен, но любим син на някакъв граф. Досуц като Милтън, той твърди, че е прочел всички книги, отпечатани на английски, латински и гръцки. Преподавал е право в Кеймбридж и са го готвели за епископ, ала после очевидно тайно е преминал към католицизма. Тогава обърнал вниманието си към изкуствата, естествената философия и математиката. Бил е и изключителен атлет, смятало се е, че може да метне монета толкова силно, че тя да звънне о тавана на купола на най-високата му катедрала.

Найдълман стана, отиде до сейфа и прибра книгата в него.

— А интересът му към хидравликата изглежда се е засилвал през цялото време. В тази книга описва остроумен акведукт и сифонна система, които проектирал за водоснабдяването на катедралата в Хаундсбъри. Освен това скицирал и хидравлична система от шлюзи за канала на Севърн. Тя не била построена — на времето идеята изглеждала твърде налудничава — но Магнусен направи няколко компютърни модела и е убедена, че би могла да работи.

— Дали Окъм го е търсил нарочно?

Найдълман се усмихна.

— Изкушаващо е да се помисли това, нали? Но е крайно съмнително. Навярно е било едно онези съдбовни исторически съвпадения.

Хач кимна с глава към сейфа.

— А как попадна на този том? Също ли бе съвпадение?

Найдълман се усмихна по-широко.

— Не, не съвсем. Когато за пръв път се заех със съкровището на остров Рагид, направих известни проучвания за Окъм. Знаеш, че когато флагманският му кораб бил открит с всички от екипажа мъртви на борда, той бил провлачен до Плимът и товарът му бил продаден на публичен търг. Успяхме да открием списъка на вещите от търга в Лондонския публичен архив и той съдържаше и списък на книгите, с които бил пълен сандъкът на капитана. Окъм е бил образован човек и предположих, че това е била личната му библиотека. Един от томовете — „За свещените строежи“ — хвана окото ми; той изпъкваше сред картите, френските порнографски книжлета и морските трудове, от които се състоеше библиотеката. Нужни ни бяха три години, докато най-сетне успеем да открием тома в купчина гниещи книги в криптата на полуразрушена църква в Гленфаркил, Шотландия.

Той приближи до огъня и заговори с толкова нисък глас, сякаш мечтаеше:

— Никога няма да забравя мига, в който отворих за пръв път книгата и разбрах, че грозните петна в полетата са от „бяло“ мастило, което едва личеше, избило благодарение на разрухата на времето и гниенето. В този момент знаех — бях убеден — че Наводнената шахта и нейното съкровище ще бъдат мои.

Той замълча, лулата му бе изгаснала, а пламтящите въглени в камината тъчаха лабиринт от светлинки в затъмнения салон.

21.

Кери Уопнър крачеше весело по калдъръмената улица и си подсвиркуваше мелодия от „Междузвездни войни.“ От време на време спираше пред витрините, колкото да изсумти презрително. Напълно безполезни, всичките. Като онзи магазин за железария „От бряг до бряг“, в който се предлагаха прашни инструменти и селскостопански сечива, сякаш отпреди индустриалната революция. Знаеше много добре, че на триста мили околоръст не можеше да се намери сносен софтуерен магазин.

Спря рязко пред чисто бяла викторианска постройка. Това трябваше да бъде, макар да приличаше повече на стара къща, отколкото на поща. Големият американски флаг, който висеше над верандата и табелата „Стормхейвън, Мейн 04564“, забита в моравата пред нея, бяха сигурни признаци. След като отвори външната врата, Уопнър осъзна, че това наистина бе къща: пощата заемаше предния салон, докато силната миризма на готвено издаваше, че жилищните помещения са отзад.

Огледа малката стая, поклати глава при вида на подредените старинни пощенски кутии, след което погледът му се спря на голям дървен плот, върху който имаше табела: „Роза Паундкук, началник-поща“. В далечния край зад плота седеше самата жена, привела белокосата си глава над рехаво парче плат, върху което с кръстосан бод бродираше четиримачтова шхуна. Уопнър с изненада установи, че няма други хора и че единственият клиент всъщност бе самият той.

— Извинете — рече той като приближи плота. — Това е пощата, нали?

— Да, така е — рече Роза, завърза последния конец и внимателно постави бродерията си върху едната дръжка на люлеещия се стол, преди да вдигне очи.

Като видя Уопнър, се сепна:

— Боже мой — рече тя и ръката ѝ неволно се вдигна към брадичката ѝ, сякаш да се увери, че не е прихванала от козята брадичка

на Уопнър.

— Добре, защото очаквам важна пратка по куриер, разбирате ли?
— Уопнър присви очи към нея. — „Пони експрес“ правят доставки по тези места, нали?

— О! — повтори Роза Паундкук, надигна се от стола, при което събори ръкоделието си. — Имате ли име, искам да кажа, как се казвате?

Уопнър се изсмия носово.

— Уопнър. Кери Уопнър.

— Уопнър? — Тя започна да търси в малка дървена кутия, пълна с жълти фишове. — О-у-п-...

— Не, не, не. Уопнър. С „У“ и едно „п“ — прозвуча раздраженият му отговор.

— Разбирам — отвърна Роза и самообладанието ѝ се възвърна, след като намери фиша. — Един момент.

И като хвърли един последен поглед на програмиста, изчезна през задната врата.

Уопнър се облегна на тезгяха, заподсвирка си отново, когато входната врата изскърца жалостиво. Обърна се и видя висок, костелив мъж да затваря внимателно вратата зад себе си. Той се извърна и на Уопнър веднага му заприлича на Ейбрахам Линкълн: мършав, с хлътнали очи и отпуснати крайници. Под обикновения черен костюм носеше якичка на свещеник и държеше в едната си ръка малка връзка писма. Уопнър бързо се извърна, ала беше твърде късно; погледите им се срещнаха и той с тревога забеляза, че мъжът вече се бе запътил към него. До този момент Уопнър не се бе срещал с проповедник, камо ли да разговаря с такъв, и нямаше никакво намерение да започва тъкмо сега. Той бързешком бръкна в лежащата наблизо купчина рекламни материали и започна да чете внимателно за новата модна линия в щамповките на одеалата „Амиш“.

— Здравейте — чу той да казва мъжът.

Когато Уопнър се обърна неохотно, свещеникът бе застанал точно зад него с протегна ръка и с лека усмивка върху изпитото си лице.

— Аха, здрасти — рече той и се ръкува вяло, след което веднага се върна към четивото си.

— Казвам се Уди Клей — продължи мъжът.

— Добре — отвърна Уопнър, без да го поглежда.

— А вие сигурно сте от екипа на „Таласа“ — произнесе Клей и пристъпи към плота до Уопнър.

— Ами да, разбира се.

Уопнър побутна настрани брошурата — нещо като отвличащ ход, и същевременно се отдръпна на половин метър от непознатия.

— Ще възразите ли, ако ви попитам нещо?

— Не, давайте — рече Уопнър и продължи да чете.

До този момент не бе подозирал, че на света съществуват толкова различни модели одеала.

— Наистина ли очаквате да извадите златно съкровище?

Уопнър вдигна глава от брошурата.

— Ами, аз лично възнамерявам да направя една добра имитация на съкровище.

Мъжът не се усмихна.

— Разбира се, че очаквам. Защо не?

— Защо не ли? Не би ли трябвало въпросът да е *защо*?

Нещо в тона на мъжа объркваше Уопнър.

— Какво искате да речете с туй „защо“? Та това са два милиарда долара!

— Два милиарда долара — повтори проповедникът с изненадано изражение. След това кимна, сякаш в потвърждение на нещо, което бе подозирал. — Значи е само за парите. Няма други причини.

Уопнър се засмя.

— *Само* за парите ли? Нима е необходима по-добра причина? Нека бъдем реалисти. Искам да кажа, че тук не става дума за Майка Тереза, Бога ми. — Той изведнъж се сети за свещеническата му якичка. — О, извинете — произнесе засрамен. — Не исках, такава... нали, след като сте свещеник, исках само...

Мъжът се усмихна със свити устни.

— Няма нищо, чувал съм го и преди. И не съм свещеник, а проповедник в Общата църква.

— Разбирам — кимна Уопнър. — Това е някаква секта, нали?

— Парите наистина ли са толкова важни за вас? — Клей не сваляше втренчения си поглед от Уопнър. — Имам пред вид при тези обстоятелства?

Уопнър отвърна на погледа му.

— Какви обстоятелства?

Той погледна нервно към вътрешността на пощата. Какво, по дяволите, задържаеше онази дебелана толкова време? Досега можеше да стигне пешком до шибания Бруклин.

Мъжът се наведе напред.

— И какво работите за „Галаса“?

— Управлявам компютрите.

— Аха. Това сигурно е интересно.

Уопнър сви рамене.

— Аха. Особено когато работят.

Докато го слушаше, лицето на пастора придоби загрижено изражение.

— И всичко върви гладко, така ли? Нямаме оплаквания?

Уопнър се намръщи.

— Не — отвърна предпазливо той.

Клей кимна.

— Това е добре.

Уопнър остави брошурата на плота.

— И защо питате все пак? — рече той с престорена безгрижност.

— Без определена причина — отвърна проповедникът. — Нищо важно във всеки случай. Освен... — и спря на половин дума.

Уопнър изопна леко врат напред.

— В миналото този остров е... ами, създавал е затруднения за всеки, който е стъпвал на него. Гърмели са парни котли. Машини са отказвали безпричинно. Хора са се наранявали. Дори са умирали.

Уопнър отстъпи назад и изсумтя.

— Говорите за проклятието над остров Рагид — рече той. — За камъка на проклятието и всички тези неща? Това са бабини деветини, да ме прощавате за езика.

Клей повдигна вежди.

— Така ли е сега? Е, има хора, които са живели тук доста по-дълго от вас и които не мислят така. А що се отнася до камъка, той и сега е заключен в избата на моята църква, където се намира последните сто години.

— Наистина ли? — зяпна Уопнър.

Клей кимна.

Последва кратко мълчание.

Проповедникът се наведе по-близо към него и заговорнически сниши тон.

— Някога да сте се питали защо около острова няма буйчета за омари?

— Имате предвид онези нещица, които плават по водата навсякъде?

— Точно така.

— Никога не съм забелязвал, че там няма.

— Като излезете следващия път, погледнете.

Клей сниши тона си още повече:

— Има достатъчно причини за това.

— Така ли?

— Случило се е преди около сто години. Доколкото знам, е имало един ловец на омари на име Хайръм Колкорд. Той спускал кошовете си до остров Рагид. Всички го предупреждавали да не го прави, но уловът бил добър и той твърдял, че не дава и пет пари за някакво си проклятие. Един летен ден — подобен на този — изчезнал в мъглата да залага кошовете си. Към залез слънце лодката му се върнала с прилива. Само че този път той не бил в нея. Била натоварена с кошове и имало варел, пълен с живи омари. Ала Колкорд го нямало. Намерили обяда му наполовина изяден върху дъската в камбуза, както и преполовената бутилка бира — оставена така, сякаш просто се е изправил и си е тръгнал.

— Паднал е зад борда и задникът му е потънал. И какво от това?

— Не — продължи Клей. — Защото същата вечер брат му отишъл до острова да види да не би Хайръм да е останал по някаква причина там. Той също не се върнал. На следващия ден и неговата лодка изплавала от мъглата.

Уопнър преглътна.

— Тогава значи и двамата са паднали и са се удавили.

— Две седмици по-късно — рече Клей, — телата им били изхвърлени на нос Брийд. Един от местните хора, който видял какво се било случило, полудял от уплаха. А никой от останалите никога не споменал и думица за онова, което са видели. Никога.

— Хайде, хайде — рече нервно Уопнър.

— Хората говорят, че не само Шахтата охранява съкровището. Разбирате ли? Нали сте чували онзи ужасен звук, който издава

островът всеки път, когато отливът се сменя с прилива? Казват, че...

В задната част на къщата се чу шум от припрени крачки.

— Извинете, че се забавих толкова много — рече задъхана Роза с пакет под едната мишница. — Беше под онази пратка от храна за птици за „От бряг до бряг“, а пък Юстъс отиде тази сутрин до общинския обор, нали разбирате, и трябваше да прехвърля всичко сама.

— Е, няма проблеми, благодаря.

Уопнър грабна пакета си и доволен се запъти бързо към вратата.

— Извинете, господине! — извика пощаджийката.

Уопнър се спря. След това неохотно се обърна, притиснал пакета към гърдите си.

Жената държеше жълтия фиш.

— Трябва да се подпишете, че сте го получили.

Без да отвърне нищо, Уопнър пристъпи напред и припряно се подписа. След това отново се обърна и бързо излезе от салона, като остави вратата да се затръшне зад гърба му.

Вече навън, той пое дълбоко дъх.

— Да върви по дяволите всичко — измърмори той.

Има-няма проповедник, но този път той нямаше да се върне на кораба, докато не се увереше, че отново не са объркали поръчката му. Измъчи се с кутията, подръпна етикета ѝ първо леко, след това по-силно. Кутията се разпори по шева си и от нея изпаднаха десетина фигурки за игра — магьосници и чародейци изтрополиха по калдъръма в краката му. Подир тях се разпиля с шумолене колода карти на вълшебница: пентаграми, заклинания, обратни молитви, дяволски кръгове. Уопнър изруга и се наведе да ги събере.

В този миг Клей излезе навън, като отново затвори грижливо вратата зад себе си. Той прекоси верандата към улицата, хвърли един дълъг поглед на пластмасовите фигурки и картите, след това забърза по уличката, без да изрече и дума.

22.

Следващият ден бе хладен и влажен, но към края на следобед дъждецът спря и над проясняващото се небе полетяха ниски облаци. „Утре ще е свежо и ветровито“, помисли си Хач, докато крачеше по тясната, оградена с жълта лента, пътека зад Ортанк. Тази всекидневна разходка до върха на острова се бе превърнала за него в заключителен за деня ритуал. След като стигна най-високото място, той заобиколи ръба на южния скат, откъдето можеше добре да види как екипът на Стрийтър привършва с работата за деня по водонепроницаемата камера.

Както винаги, Найдълман бе намерил просто, но елегантно решение. Докато товарният кораб бе отпратен до Портланд за цимент и строителни материали, Бонтер бе картирала точното разположение на старинния пиратски кофердам, като междувременно бе взела проби за по-сетнешни археологични изследвания. След това водолазите изляха подводен бетонен фундамент точно върху останките на старите основи. Това бе последвано от потопяването на стоманени греди „двойно Т“ върху фундамента. Хач гледаше огромните греди, които се издигаха вертикално от водата на интервали през три метра и оформяха къса дъга около южния край на острова. От високата си гледна точка можеше да види Стрийтър в кабината на плаващия кран, закотвен до баржата и току откъд редицата стоманени греди. На сапана на крана се люлееше масивна железобетонна секция. Стрийтър насочи бетонния правоъгълник в прореза, образуван от двете греди и го спусна. След като го закрепиха на мястото му, двамата водолази откачиха сапана. След това Стрийтър ловко завъртя крана към баржата, където чакаха още готови секции.

Хач мярна нечия червена грива — един от работниците на баржата бе Дони Труит. Найдълман му бе намерил работа, въпреки забавянето с отводняването на Шахтата и Хач бе доволен да види, че поне на пръв поглед Дони се трудеше ефективно.

От крана долетя рев, Стрийтър го завъртя обратно към полукръга от греди и намести новия панел бетон на мястото му до предишния.

Хач знаеше, че когато камерата бъде завършена, тя щеше да затвори напълно южния край на острова и изходите на наводнителните тунели. След това Наводнената шахта и всичките свързани с нея подводни съоръжения щяха да бъдат осушени, а стената щеше да задържа прилива — досущ както пиратската камера бе действала триста години преди това.

Чу се свирка — сигнал за края на работния ден; екипажът на баржата започна да привързва подредените панели за камерата, а очакващият влекач се появи от мъглата, за да провлачи крана до понтона. Хач хвърли последен поглед наоколо, след това тръгна обратно по пътеката към базовия лагер. Отби се в кабинета си, взе си чантата, заключи вратата и пое надолу към понтона. Реши да направи нещо за вечеря у дома, а после да излезе в града и да потърси Бил Банс. Следващият брой на „Стормхейвън газет“ трябваше да се появи скоро и Хач искаше да бъде сигурен, че старикът ще разполага с достатъчно подходящ материал за първа страница.

Стоянките до най-безопасната част на рифа бяха уголемени и Хач бе получил свое място. Тъкмо запали двигателя на „Плейн Джейн“ и се готвеше да отдаде вързалата, когато чу наблизо вик:

— Ей, там, на фрегатата!

Вдигна глава и видя Бонтер Да слиза към него, облечена в работен гащеризон и с червена кърпа около врата. Дрехите, ръцете и лицето ѝ бяха опръскани с кал. Тя спря на края на дока, сетне вдигна палец като автостопаджийка и палаво запретна единия си крачол до загорелия прасец.

— Искаш да те откарам ли? — попита Хач.

— Как позна? — отвърна Бонтер, хвърли чантата си в лодката и скочи в нея. — Писна ми вече от твоя грозен остров.

Хач отдаде вързалата, завъртя лодката покрай рифовете и пое през заливчето.

— Заздравя ли раната ти?

— Остана един грозен белег върху иначе красивия ми корем.

— Не се безпокой, няма да личи. — Хач отново погледна мръсния ѝ работен комбинезон. — Кюфтета от кал ли си си правила?

Бонтер се намръщи.

— Кюфтета... от кал?

— Е, не си ли си играла като дете с кал?

Тя изсумтя и се засмя.

— Разбира се! Това е нещото, което археолозите умеят най-добре.

— Личи си.

Наближаваха тънкия обръч на мъглата и Хач намали хода, докато не излязат на чисто.

— Не те видях сред водолазите.

Бонтер изсумтя отново.

— Аз съм първо археоложка, а след това водолаз. Свърших важната работа — да картирам старата камера. Серджо и приятелите му могат да се заемат с физическия труд.

— Ще му издам какво си казала.

Хач прекара лодката по канала на Олд Хъмп и зави покрай остров Хърмит. Откри се пристанището на Стормхейвън — блестяща зеленобяла ивица на фона на тъмносиния океан. Облегната на перилата на кърмата, Бонтер разтърси косата си — лъскав черен водопад.

— Е, и какво може да се прави в това захлупено градче? — попита тя и кимна към сушата.

— Почти нищо.

— Никакви дискотеки до три сутринта? По дяволите, какво да прави една самотна жена?

— Признавам, че това е труден проблем — отвърна Хач, съпротивлявайки се на инстинкта да отвърне на опитите ѝ за флирт. „Не забравяй, че тази жена е същинска напаст.“

Тя го погледна, лека усмивка повдигна крайчетата на устните ѝ.

— Е, бих могла да вечерям с доктора.

— С доктора ли? — рече Хач с престорена изненада. — Ами, предполагам, че доктор Фрейзиър ще се зарадва. Той е шейсетгодишен, но е още доста пъргав.

— Лошо момче! Имах предвид *този* доктор — и тя го боцна закачливо с пръст в гърдите.

Хач я погледна. „И защо не?“ — помисли си той. „В какви неприятности мога да се забъркам на една вечеря?“

— Знаеш ли, в града има само два ресторанта. И в двата сервират морска храна, разбира се. Макар че в единия предлагат и доста прилични бифтеци.

— Бифтеци? Това е само за мен. Аз съм изцяло месоядно. Зеленчуците са за прасетата и за маймуните. А пък рибата... — тя изимитира как повръща зад борда.

— Мислех си, че си израсла в Карибието.

— Да, а баща ми беше рибар и само това ядяхме — непрекъснато. Освен на Коледа, когато си угаждахме с *chevre*.

— Козешко?

— Да. Обичам козешкото. Печено осем часа в дупка на плажа, поднесено с домашна бира „Понлак“.

— Възхитително — разсмя се Хач. — Отседнала си в града, значи?

— Да. Всичко беше заето, тъй че поставих бележка в пощата. Дамата зад тезгяха я прочете и ми предложи стая.

— Имаш предвид на втория етаж? У Паункукови?

— Естествено.

— При пощаджийката и мъжа ѝ. Те са приятна, тиха двойка.

— Да. Понякога си мисля да не са умрели, толкова е тихо долу.

„Ти само чакай да видиш какво ще се случи, ако доведеш мъж в къщи“, помисли си Хач. „Или дори ако се прибереш след единайсет.“

Влязоха в пристанището и Хач привърза лодката към шамандурата ѝ.

— Трябва да сваля тези мръсни дрехи — каза Бонтер, докато скачаше в дингито, — а и ти, разбира се, трябва да смениш този досаден блейзър.

— Но на мен това сако ми харесва — възрази Хач.

— Вие, американците, изобщо не знаете как да се обличате. Нужен ти е един хубав, италиански, ленен костюм.

— Мразя лена — рече Хач. — Винаги изглежда омачкан.

— Точно в това е шикът! — засмя се Бонтер. — Кой номер носиш? Четирийсет и две дължина?

— Откъде знаеш?

— Много ме бива да преценявам мъжете.

23.

Хач я посрещна пред пощенската станция и двамата закрачиха по стръмните калдъръмени улички към ресторант „Приземяване“. Беше хубава, хладна вечер; облаците бяха издухани и над пристанището бе надвиснал огромен звезден купол. В ясната и светла вечер, с малките си жълти светлилки, които блещукаха от прозорците и над входните врати, Стормхейвън се стори на Хач като град от далечното и дружелюбно минало.

— Това е наистина очарователно местенце — рече Бонтер и го хвана за ръка. — Сен Пиер в Мартиника, където израснах, е също красив, но, каква огромна разлика! Той е целият в светлини и шарения. Не е като тук, където всичко е в черно и бяло. А там има какво да прави човек — много добри нощни заведения за бурен живот.

— Не обичам нощните заведения — рече Хач.

— Колко досадно — отвърна добродушно Бонтер.

Влязоха в ресторанта и сервитьорът, който позна Хач, ги настани веднага. Беше уютно заведение: две различни по размери зали и бар, украсени с мрежи, дървени кошове за омари и стъклени поплавъци. Хач седна и се огледа. Една трета от посетителите бяха служители на „Таласа“.

— Какво общество! — прошепна Бонтер. — Човек не може да се скрие от колегите си. Нямам търпение кога Джерард ще ги натири всички по домовете им.

— Така е в малките градчета. Единственият начин да се скриеш, е да излезеш на море. А дори и тогава някой от града ще те наблюдава с телескоп.

— Никакъв секс на палубата, тогава — рече Бонтер.

— Да — отвърна Хач. — Ние от Ню Ингленд винаги правим секс вътре, в кабината.

Той забеляза как доволно се усмихна тя и се запита какви ли поразии щеше да нанесе на мъжкия екип през идващите дни.

— Та какво прави днес, та се изцапа толкова много?

— Каква е тази твоя обсебеност от мръсотията? — намръщи се тя. — Калта е приятелят на археолога. — Тя се надвеси над масата. — Но в интерес на истината, днес направих едно малко откритие на твоя стар и кален остров.

— Разкажи ми.

Тя сръбна от чашата си с вода.

— Открихме лагера на пиратите.

Хач се вторачи в нея.

— Шегуваш се.

— Съвсем не! Тази сутрин отидохме да изследваме наветрения край на острова. Нали го знаеш онова място, гдето един висок десетина метра отвесен скат над скалите стои като отделен от другите?

— Да.

— Точно там, където скатът е ерозирал, има чудесен профил на почвите. Вертикален разрез, много подходящ за един археолог. И успех да намеря въглищен слой.

Хач се намръщи.

— Какво?

— Не разбираш ли — черен слой от въглища. Останки от някогашен огън. След това проверихме района с металотърсач и веднага започнах да намирам разни неща. Картеч, сачма от мускет, няколко подкови.

Тя изброяваше на пръсти намерените предмети.

— Подкови ли?

— Да. Използвали са коне за тежката работа.

— Но откъде са ги взели?

— Нима си толкова незапознат с морската история, мосю доктор? Обичайно е било да имат на борда си живи животни: коне, кози, пилета, прасета.

Пристигна вечерята им — варени картофи и омари за Хач и говеждо филе за Бонтер. Археоложката се нахвърли на храната с обезпокоителна бързина и Хач развеселен я гледаше как яде: по брадата ѝ се стичаше сос, а лицето ѝ бе придобило намръщено съсредоточено изражение.

— Както и да е — продължи тя и набоде с вилицата си необикновено голям къс месо — след тези открития прокопахме пробна траншея току под ската. И какво мислиш стана? Намерихме

още въглища, кръгла хлътнатина от палатка, няколко строшени пуешки и еленови кости. Ранкин има някои модерни сензори, които иска да прокара над терена, за да не пропуснем нещо. Ала междуременно разграфихме лагера и утре започваме разкопки. Моят малък Кристоф се превръща в чудесен копач.

— Сейнт Джон? Да копае?

— Ама разбира се. Накарах го да захвърли сакото си и онези негови ужасни обувки. След като веднъж се реши да изцапа ръцете си, той се оказа много способен. Сега е главният ми копач. Следва ме навсякъде и идва веднага като му подсвирна.

Тя се се разсмя добродушно.

— Не насилвай толкова горкия човек.

— Тъкмо напротив, за негово добро го правя. Нужен му е чист въздух и физически упражнения, инак ще си остане все така блед и дебел като ларва. Само почакай. Като свършим с него, ще е целият само мускули и кости, като дребосъка.

— Кой?

— Знаеш кой. — Крайчетата на устните й дяволито се свиха надолу. — Стрийтър.

— Аха.

Бонтер не изрече прякора по най-дружелюбния начин.

— Между другото каква е неговата история?

Бонтер сви рамене.

— Човек дочува това-онова. Трудно е да се разбере кое е истина и кое не е. Служил е под командата на Найдълман във Виетнам. Така се казва, нали? Някой ми бе споменал, че Найдълман му спасил живота в някаква битка. На тази история мога да повярвам. Нали виждаш колко предан е на капитана? Като куче на господаря си. Той е единственият, комуто капитанът наистина се доверява. — Тя погледна Хач. — Освен теб, разбира се.

Хач се намръщи.

— Е, предполагам не е лошо, че капитанът държи на него. Някой трябва да го направи. Искам да кажа, че Стрийтър в никакъв случай не е „Мистър Общителност“.

Бонтер вдигна вежди.

— Съвсем точно. А и виждам, че вие двамата не се спогаждате много.

— Но грешиш, като казваш, че капитан Найдълман държи на Стрийтър. Той държа само на едно нещо. — Тя едва-едва кимна в посока към остров Рагид. — Не говори много за това, но само един глупак не би го доловил. Знаеш ли, че като се запознах с него, държеше на писалището си малка фотография на твоя остров?

— Не, не знаех.

Мислите на Хач препуснаха назад, към първото им пътуване с Найдълман до острова. Какво бе казал капитанът? „Не исках да го виждам, преди да получа възможността да копая на него.“

Нещо изглежда бе смутило Бонтер. Хач тъкмо понечи да смени темата, но усети нечие присъствие в залата — и когато вдигна глава пред него бе Клеър, която тъкмо излизаше иззад ъгъла. Забележката, която възнамеряваше да направи, застина на устните му.

Изглеждаше точно така, както си я бе представял: висока и стройна, чипото ѝ носле бе все така напръскано с лунички. Забеляза го и застина на място, лицето ѝ се сбръчка в същото изненадано изражение, което той помнеше отпреди.

— Здравей, Клеър — каза Хач, като се опитваше тонът му да прозвучи обичайно, и се изправи неловко.

Тя пристъпи напред.

— Здравей — отвърна тя и се ръкува с него, но при допира си до кожата му бузите ѝ поруменяха. — Чух, че си в града. — Засмя се самоукорително. — Ама, разбира се, кой не е чул. Имам предвид при всичко това... — и едва помръдна рамене, за да посочи остров Рагид.

— Изглеждаш чудесно — усмихна се Хач.

Кое то си беше самата истина: годините я бяха направили постройна и бяха превърнали тъмносините ѝ очи в пронизващо сиви. Палавата усмивка, която някога не слизаше от лицето ѝ, бе отстъпила място на по-сериозно, самовглъбено изражение. Тя оглади несъзнателно плисираната си пола, сякаш усещаше погледа му върху себе си.

На входа на ресторанта се забеляза раздвижване, след което влезе проповедникът Уди Клей. Той огледа залата и погледът му спря върху Хач. Изпитото му лице нервно потръпна от яд. Приблужи. „Не и тук“, помисли си Хач, и се напрегна в очакване на нова лекция за алчността и етиката на търсачите на съкровища. Свещеникът, разбира се, спря до тяхната маса, погледът му пробягваше ту към Хач, ту към

Бонтер. Хач се запита дали този човек наистина щеше да има нахалството да прекъсне вечерята им.

— О, Уди, това е Малин Хач — рече Клеър и като погледна към проповедника прокара ръка по дългата си руса коса.

— Познаваме се — кимна Клей.

Хач с облекчение разбра, че бе малко вероятно Клей да се впусне в нова тирада в присъствието на двете жени.

— Това е доктор Изабел Бонтер — рече той, възвърнал самообладание. — Мога ли да ти представя Клеър Норткът и...

— Преподобния и мисис Удръф Клей — произнесе рязко проповедникът и протегна ръка към Бонтер.

Хач бе слисан, съзнанието му отказваше да приеме тази нова изненада.

Бонтер избърса устните си с кърпата и се изправи лениво, ръкува се сърдечно с Клеър и Уди и им се усмихна ослепително. След кратка неловка пауза Клей поведе жена си, като кимна отсечено на Хач.

Бонтер огледа отдалечаващата се фигура на Клеър, след което се извърна отново към Хач.

— Стари приятели? — попита тя.

— Какво? — промърмори Хач.

Беше се вторачил в лявата ръка на Клей, положена собственически върху кръста на Клеър.

Върху лицето на Бонтер се изписа дяволита усмивка.

— Не, виждам, че греша — рече тя и се надвеси над масата. — Стари любовници. Колко неловко е да се срещнете отново! И в същото време — колко мило.

— Имаш набито око — смотолеви Хач, все още изваден от равновесие от срещата — и от разкритието, което я последва.

— Но ти и съпругът й *не сте* стари приятели. Всъщност струва ми се, че той изобщо не те харесва. Тази досадна гримаса и тези големи черни торбички под очите му. Изглежда е имал безсънна нощ.

— Какво?

Тя се усмихна палаво.

Вместо да й отговори, Хач взе вилцата и се опита да отвлече вниманието си с омара.

— Виждам, че още не ти е отминала тръпката — измърка Бонтер с весела усмивка. — Някой ден трябва да ми разкажеш за нея. Ала

първо нека чуя нещичко за теб. Капитанът спомена за пътуванията ти. Затова ми разкажи за приключенията си в Суринам.

Почти два часа по-късно Хач с мъка се изправи на крака и излезе след Бонтер от ресторанта. Беше се отпуснал твърде много: два десерта, две канички кафе, няколко коняка. Бонтер му бе партнирала с ентузиазъм, следвайки всяка негова поръчка, ала изглежда това изобщо не ѝ бе повлияло; след като излезе навън разпери ръце и пое дълбоко въздух.

— Колко освежителен е този въздух! — извика тя. — Мога дори да опитам да свикна с подобно място.

— Само почакай — отвърна Хач. — След още две седмици няма да ти се тръгва. Той влиза в кръвта ти.

— След още две седмици няма да можеш дори да успееш да се отдръпнеш от пътя ми, мосю доктор. — Тя го огледа критично. — Е, какво ще правим сега?

Хач се поколеба за миг. Изобщо не се бе замислял какво би могло да се случи след вечерята. Усети как отново в съзнанието му едва доловимо заби далечният, предупредителен камбанен звън. С очертания си на жълтеникавата светлина на уличните лампи силует, археоложката изглеждаше пленително красива, а мургавата ѝ кожа и бадемовите очи — омайващо екзотични в това малко мейнско селище. „Внимавай!“, нашепваше му вътрешният глас.

— Мисля, че трябва да си пожелаем лека нощ — успя да каже той. — Утре ни чака тежък ден.

Веждите ѝ мигновено се извиха в прекалено смръщване.

— *И това е всичко?* — нацупи се тя. — На вас, янките, ви е изсмукан мозъкът от всички кости. Трябваше да изляза със Серджо. На него поне кръвта му кипи, макар че миризмата му може да усмърти и пръч. — Тя присви очи. — И как *точно* си желавате лека нощ в Стормхейвън, доктор Хач?

— Ето така.

Хач пристъпи и се ръкува с нея.

— Аха — кимна бавно Бонтер, сякаш бе схванала нещо сложно. — Разбрах.

Сетне бързо улови с ръце лицето му, придърпа го към себе си и устните ѝ докоснаха неговите. Докато ръцете ѝ се плъзнаха гальовно

по лицето му, Хач усети как само за миг връхчето на езика ѝ докосна възбуждащо неговия език.

— А така пък си пожелаваме лека нощ, ние в Мартиника — прошепна тя.

След това се въртна, и без да поглежда назад, пое към пощата.

24.

Следващия следобед, докато се изкачваше по пътеката от понтона, след като намести навехнатата ръка на един водолаз, Хач чу трясък откъм фургона на Уопнър. Той спринтира към базовия лагер с предчувствие за най-лошото. Ала вместо да намери програмиста затиснат от някой срутил се тежък рафт с електроника, той го видя да си седи на стола със строшен в краката си компютър и да си похапва с раздражено изражение сладоледения сандвич.

— Всичко наред ли е?

Уопнър задъвка шумно.

— Не — отвърна той.

— Какво стана?

Програмистът обърна големите си, скръбни очи към Хач.

— Този компютър се сблъска с крака ми, ето какво стана.

Хач се огледа да потърси къде да седне, но се сети, че такова място нямаше, затова се облегна върху касата на вратата.

Уопнър лапна последното парче и пусна опаковката на пода.

— Всичко се обърка.

— Кое?

— „Харибда“. Мрежата на остров Рагид — и Уопнър махна с палец към „Остров-1“.

— И как така?

— Тъкмо бях пуснал програмата си за проклетия втори шифър с все сила. Дори и с по-висок приоритет командите се изпълняваха някак мудно. А и получавах грешни съобщения, странни данни. Пуснах същите програми дистанционно на „Сцила“, на компютъра на „Серберъс.“ И всичко вървеше тип-топ, никакви грешки.

Той се изсмя презрително.

— Имаш ли идея какъв е проблемът?

— Да. Имам много добра идея. Направих диагностика на ниско ниво. Някои от ROM-кодовете са пренаписани. Досуц както когато

луднаха помпите ни. Пренаписани са случайно, в поредица от верни модели на Фурие.

— Не те разбирам.

— По принцип това е *невъзможно*. Разбираш ли? Не е известен начин да се пренаписва ROM така. И на всичкото отгоре в поредица от математически модели.

Уопнър се изправи, отвори вратата на хладилника и си извади още един сладолед.

— Същото нещо става и с твърдите ми дискове, и с магнитно-оптичните. И става само *тук*. Не на кораба, не в Бруклин. А само тук.

— Не можеш да твърдиш, че е невъзможно. Имам предвид — след като си го видял, че е станало. Просто още не знаеш защо.

— О, знам защо. Това е шибаното проклятие на остров Рагид. Хач се разсмя, но видя, че Уопнър не се усмихваше.

Програмистът разви хартийката и отхапа солидна хапка сладолед.

— Да, да, знам. Но ти ми посочи друга причина и аз веднага ще я приема. Ала на всички, които са идвали на това проклето място, нещата все са им се проваляли. Необясними работи. Ако се замислиш по-надълбоко, и ние не сме по-различни от останалите. Просто разполагаме с по-нови играчки.

Хач досега не бе чувал Уопнър да говори по такъв начин.

— Каква муха ти е влязла в главата? — попита той.

— Никаква муха не ми е влизала. Проповедникът ми обясни всичко. Вчера се запознах случайно с него в пощата.

„Значи Клей вече разговаря със служители от «Таласа» и разпръсква отровата си“, помисли си Хач, изненадан от силата на гнева си. „Този човек е същинска досада.“

Мислите му бяха прекъснати от появилия се на вратата Сейнт Джон.

— Ето къде си бил — обърна се той към Хач.

Хач го изгледа изненадан. Историкът бе облечен в стар туид и рибарска гумирана шапка, и с кални ботуши. Дишаше тежко.

— Какво има? — попита Хач и се изправи, в инстинктивно очакване да чуе за нов нещастен случай.

— А, нищо сериозно — рече Сейнт Джон и машинално приглади периферията на шапката си. — Изабел ме прати да те доведе на

разкопките ни.

— На разкопките?

— Да. Навярно знаеш, че помагам на Изабел с разкопаването на пиратския лагер.

„Изабел това, Изабел онова.“ Хач почувства леко раздразнение от фамилиарното отношение на историка към Бонтер.

Сейнт Джон се обърна към Уопнър:

— Програмата приключи ли на компютъра на „Серберъс?“

Уопнър кимна.

— Няма грешки. Но няма и резултат.

— Ами тогава, Кери, не ни остава нищо друго, освен да опитаме...

— Няма да пренаписвам програмата за многоазбучни шифри! — рече Уопнър и по детински ритна строшения компютър. — Твърде много работа за нищо. А както върви, няма да ни стигне времето.

— Само минутка — намеси се Хач и се опита да потуши спора, преди да е започнал. — Сейнт Джон ми разказа за многоазбучните кодове.

— Значи си е губил времето — отвърна Уопнър. — Тези шифри не са добили популярност чак до края на деветнайсети век. Хората са ги смятали за твърде податливи на грешки и за много бавни. Освен това къде би могъл Макалън да скрие всичките тези кодови таблици? Не би могъл да запомни стотици поредици от букви.

Хач въздъхна.

— Не разбирам много от кодове, но знам това онова за човешката природа. Според твърденията на капитан Найдълман, този Макалън е бил истински изобретател. Знаем как е променил шифъра по средата на записките си, за да защити секретата си...

— Което означава, че има резон да е преминал към по-сложен шифър — намеси се Сейнт Джон.

— Това ни е известно, глупчо — сопна се Уопнър. — Какво мислиш се опитваме да разгадаем през последните две седмици?

— Замълчи за малко — продължи Хач. — Знаем също, че Макалън е преминал към код, който съдържа само числа.

— Е, и?

— Значи Макалън е имал не само богато въображение, но е бил и прагматик. Вие подходате към този втори шифър само като към

технически проблем. Ами ако има още нещо? Възможно ли е да е възникнала някаква наложителна причина Макалън да използва *само числа* в новия си код?

Във фургона на програмиста се възцари неочаквано мълчание — той и историкът се замислиха.

— Не — отвърна Уопнър след малко.

— Да! — извика Сейнт Джон и щракна с пръсти. — Използвал е числа, *за да скрие кодовите си таблици!*

— За какво говориш? — изръмжа Уопнър.

— Вижте, Макалън е бил изпреварил времето си. Той е знаел, че многоазбучните шифри са най-сигурни. Ала за да може да ги използва, се е нуждаел от няколко, а не от една шифрови таблици. Но не би рискувал да ги остави да се търкалят наоколо, тъй като е можело да бъдат открити. Тъй че е използвал числа! Бил е архитект и инженер. Обичайно би било да е заобиколен от листи с числа. Математически таблици, планове, уравнения по хидравлика — всички те биха могли да изпълняват двойна роля и да прикриват кодова таблица, без някой изобщо да се досети!

В тона на Сейнт Джон прозвуча ясният звън на вълнението, а и лицето му поруменя силно, нещо, което Хач досега не бе виждал. Уопнър също го забеляза. Той се наведе напред, а забравеният му сладоледен сандвич се топеше и се превръщаше в кафяво и бяло петно върху писалището.

— В това може и да има нещо, Крис, старче — промърмори той. — Не казвам, че е сто процента, но е възможно. — Той придърпа клавиатурата към себе си. — Виж какво ще ти кажа. Ще препрограмирам компютъра на „Серберъс“ да опита с атака на шифъра с избран прав текст. А сега, момчета, оставете ме на мира, става ли? Имам работа.

Хач и Сейнт Джон излязоха от фургона на дъждеца, който обгръщаше базовия лагер като пелена. Беше един от типичните за Ню Ингланд дни, когато влагата сякаш извираше от самия въздух.

— Трябва да ти благодаря — рече историкът и нахлупи по-силно подобната на качулка шапка. — Идеята ти беше добра. Освен това той никога не би ме послушал. Мислех си да занимавам с този въпрос капитана.

— Моля, макар, че не зная дали съм направил нещо. — Хач замълча и додаде: — Нали каза, че ме търсела Изабел?

Сейнт Джон кимна:

— Каза, че имала пациент за теб в далечния край на острова.

Хач се сепна.

— Пациент ли? Защо не ми каза веднага?

— Не е спешно — отвърна Сейнт Джон със загадъчна усмивка.

— Не, бих рекъл, че никак не е спешно.

25.

Докато се изкачваха към върха на острова, Хач погледна на юг. Херметичната камера бе завършена и хората на Стрийтър сега работеха по масивните помпи, подредени по западния бряг, настройваха ги след скорошното им натоварване и ги подготвяха за следващия ден. Органк се издигаше висок и размазан, осветената наблюдателна кула хвърляше зеленикава неонова светлина в обгръщащата я мъгла. Хач забеляза смътната фигура на някой, който се движеше в нея.

Изкачиха върха и се запускаха на изток по калната пътечка, която се виеше из район, осеян с особено много стари шахти. Самият терен на разкопките се намираше на равна ливада зад стръмния склон на източния бряг. В далечния край на ливадата бе издигната сглобяема барака върху бетонни блокчета. Гъстата трева пред нея бе утъпкана и бе монтирана подобна на шахматна дъска мрежа от бял канап върху площ от около четири декара. Няколко големи брезента лежах в безформена купчина. Хач забеляза, че тук там някои от квадратите със страна по един метър бяха разкопани, разкритата тлъста, червеникава от наличието на желязо, пръст контрастираше рязко на мократа трева. Бонтер и неколцина от копачите се бяха събрали върху насита до един от квадратите, лъскавите мушамии на гърбовете им блестяха, а друг копач изваждаше чимовите трева от съседен квадрат. Отвъд мрежата стърчаха няколко оранжеви маркера. „Отлично място за пиратски лагер“, помисли си Хач. „Скрито и откъм морето, и откъм сушата.“

На стотина метра от терена на разкопките високопроходимият влекач бе паркиран под странен ъгъл на неравната земя, а зад него бе голямо сиво ремарке-контейнер. До него бяха монтирани върху триколки няколко обемисти уреда. Ранкин бе приклепнал до една от тях и се готвеше да я издигне с винча обратно в ремаркетото.

— Откъде дойдоха тези играчки? — попита го Хач и кимна към апаратурата.

Ранкин се ухили.

— От „Серберъс“, човече, откъде другаде? Томографски детектори.

— Я повтори пак!

Усмивката на геолога стана още по-широка.

— Нали разбираш, сензори, които проникват през почвата. — Той започна да показва различните колички. — Ето тук имаме проникващ в почвата радар. С добра различителна способност на трупове и мини докъм четири метра, в зависимост от дължината на вълната. До него е инфрачервеният рефлектор, който е добър при пясъчна почва с ниска степен на влажност. А там накрая е...

— Добре, добре, схванах — засмя се Хач. — Всичкото това е за търсене на неметални предмети, нали?

— Схванал си. Никога не предпологах, че ще имам възможността да ги използвам на онзи параход. Изабел едва не си присвои цялата слава. — Ранкин посочи оранжевите маркери. — Както виждаш, намерих някои останки тук там, но тя вече бе открила основната рудна жила.

Хач му махна за довиждане и се затича да настигне Сейнт Джон. Когато приближиха мястото на разкопките, Бонтер се отдели от групата, мушна малката кирка в пояса и избърса калните си ръце в панталона. Косата ѝ бе пристегната назад, а лицето и мургавите ѝ ръце бяха отново потънали в мръсотия.

— Намерих доктор Хач — рече ненужно Сейнт Джон с глуповата усмивка.

— Благодаря ти, Кристоф.

Хач се зачуди на глупавата му усмивка. Да не би Сейнт Джон да е станал последната жертва на обаянието на Бонтер? Нищо друго, осъзна той, не би могло да измъкне този човек от книгите му и да го накара да рови под дъжда в калта.

— Ела — рече тя, хвана Хач за ръката и го потегли към ръба на изкопа. — Отдръпнете се — изкомандва чаровно работниците, — докторът дойде.

— Какво е това? — попита удивен Хач, вгледан в подаващия се от пръстта на дъното мръснокафяв череп, край който лежаха кости от крака и купчина от други човешки кости.

— Пиратски гроб — рече победоносно тя. — Скачай вътре. Но гледай да не настъпиш нещо.

— Значи това е пациентът.

Хач слезе в изкопания квадрат. Разгледа с интерес черепа, след това насочи вниманието си към другите кости.

— Или по-скоро бих рекъл „пациенти“.

— Пардон?

Хач вдигна глава.

— Ако този пират не е бил с два десни крака, значи тук имаш два скелета.

— Двама ли? Ами това е дяволски хубаво! — извика Бонтер и плесна с ръце.

— Убити ли са били?

— Мосю доктор, това е ваша територия.

Хач се наведе и разгледа по-внимателно костите. До единия таз лежеше бронзова катарама, а няколко бронзови копчета бяха пръснати върху онова, което бе останало от гръдния кош, до който лежеше разнищен златен ширит. Той почука леко черепа, като внимаваше да не го размести от окръжаващите го останки. Беше обърнат на една страна, а отворената му уста зееше. Нямахше очевидни патологични изменения: дупки от мускетни сачми, строшени кости, следи от саблени удари или други признаци на насилие. Не можеше да бъде сигурен от какво бе загинал пиратът, докато разкопките не приключат и костите не бъдат извадени. От друга страна, бе ясно, че трупът е бил погребан набързо, дори е бил хвърлен в гроба: ръцете бяха разперени, главата обърната на една страна, краката подгънати. Запита се за миг дали останалата част от втория скелет бе под първия. Сетне погледът му изведнъж бе привлечен от златистия блясък до едно от ходилата.

— Какво е това? — попита той.

Компактна маса от златни монети и голям, шлифован скъпоценен камък бяха зарити в земята близо до долната част на пищяла. Беше почистена съвсем малка част от пръстта, за да се запазят монетите на място.

Откъм Бонтер долетя звънък смях.

— Питам се кога ще го забележиш. Мисля, че този господин е криел кесия в ботуша си. Аз и Кристоф ги идентифицирахме всичките. Златен мохур от Индия, две английски гвинеи, един френски луидор и четири португалски крузадос. Всичките отпреди 1694-а година.

Камъкът е изумруд, навярно от инките в Перу, вграден в главата на ягуар. Сигурно е направил пришка на пирата.

— Е, това е, най-последно! — въздъхна Хач. — Първите предмети от съкровището на Окъм.

— Да — отвърна малко по-трезво тя. — Сега то е факт.

Докато гледаше компактната маса злато — сама по себе си малко нумизматично съкровище — по гърба на Хач пролазиха странни тръпки. Онова, което винаги досега бе изглеждало само теоретично, изведнъж се бе превърнало в реалност.

— Капитанът знае ли за това? — попита той.

— Още не. Ела, има още неща за гледане.

Ала Хач не можеше да откъсне очи от ясения, плътен блясък на метала. „Какво прави подобна гледка тъй непреодолима“, запита се той. В отношението на хората към златото имаше нещо почти атавистично.

Той прогони тези мисли от главата си и се изкатери от изкопа.

— А сега да ти покажа самия пиратски лагер! — рече Бонтер и го хвана под ръка. — Защото той е още по-необичайна гледка.

Хач я последва към друг участък от разкопките, на няколко десетки метра встрани. Не изглеждаше кой знае какво: тревата и горният слой от почвата бяха отнети от площ от около сто квадратни метра — отдолу се виждаше кафява, твърда основа. Забеляза няколко почернели места с въглища, където очевидно са палели огньове и многобройни кръгли хълтнатини, разпръснати безредно. Безброй малки пластмасови флагчета бяха набучени в земята и върху всяко от тях с черен маркер бе изписан номер.

— Върху тези кръгли хълтнатини вероятно са били издигнати палатките им — рече Бонтер. — Тук са живеели работниците, построили Наводнената шахта. Ала погледни всичките артефакти, които са оставили подире си! Всяко флагче показва място на откритие, а сме работили тук по-малко от два дни.

Тя отведе Хач до навеса, където бе прострян голям брезент. Отметна го и Хач погледна удивен надолу. Десетки предмети бяха положени в равни редове, всеки с номер и етикетче.

— Два пистолета кремъклии — рече, сочейки тя. — Три ками, две абордажни брадви, сабя и широкоцевна пушка. Дузина испански

долара, няколко сребърни съдини, квадрант и дузина десетинчови оръдейни шомпола.

Тя вдигна глава.

— Никога досега не съм намирала толкова много неща за толкова кратко време. А и това. — Тя вдигна от земята златна монета и я подаде на Хач. — Няма значение колко е богат човек, но той не би загубил дублон като този я.

Хач взе монетата. Бе масивен испански дублон, студен и удивително тежък. Златото блестеше тъй силно, сякаш монетата бе изсечена преди седмица, тежкият Йерусалимски кръст бе изместен малко встрани, обгърнал лъва и замъка, които символизираха Леон и Кастилия. По ръба на монетата бе изписано PHILIPPUS+IV+DEI+GRAT. Златото се стопли в ръката му и сърцето му затуптя неволно.

— Ето ти още една загадка — рече Бонтер. — През седемнайсети век моряците никога не са погребвали мъртвците с дрехите. Защото, нали разбираш, на корабите дрехите са били изключително ценни. Но щом ще ги погребваш с дрехите, би трябвало най-малкото да ги претърсиш, нали? Онова пакетче злато в ботуша е било равно на съкровище, дори и за един пират. Нещо повече, защо са изоставили всичките тези неща? Пистолетът, саби, оръдия, шомполи — това са най-важните вещи за пирата. А квадрантът — най-важното средство да намериш пътя към дома. Никой не би изоставил доброволно такива предмети.

В този момент се появи Сейнт Джон.

— Излизат още кости, Изабел — рече той и я докосна леко по лакътя.

— Още ли? В друг квадрат? Кристоф, колко вълнуващо!

Хач ги последва към терена. Докато гледаше новите разкопки, вълнението му отстъпи място на безпокойство. Във втория квадрат бяха открити още три черепа, както и безразборно разпилени кости. Той се обърна и видя работниците на третия квадрат да измитат влажната пръст с китка бодливи храсти. Показа се първо един, а после втори череп. Те продължиха да работят и от девствената почва се появиха нови потъмнели кости: бедрена кост, кости от глезен, от пета, които стърчаха нагоре, сякаш трупът е бил поставен в гроба по очи.

— И с приковани в земята зъби — промърмори Хач.

— Какво? — сепна се Сейнт Джон.

— Нищо. Стих от „Илиадата“.

Никой не погребва мъртвите по очи, поне не и когато става дума за погребение. „Масов гроб“, помисли си Хач. „Трупове са били хвърляни в него както дойде.“ Това му напомни за нещо, което някога го бяха извикали да изследва в Централна Америка — селяни, разстреляни от военен наказателен отряд.

Дори Бонтер се бе смълчала, въодушевлението ѝ бързо чезнеше.

— Какво ли би могло да се е случило тук? — попита тя и се огледа.

— Не знам — рече Хач, но усети как стомахът му се свива.

— По костите не личат следи от насилие.

— Насилието понякога оставя незабележими следи — отвърна Хач. — А може да са умрели от болест или от глад. Едно изследване от типа на съдебномедицинските би могло да помогне.

Той погледна отново страховитата гледка. Цели купища кости сега излизаха наяве, на места скелетите бяха проснати по три един връз друг, а парчетата изгнила кожа бързо потъмняваха на дъждеца.

— Можеш ли да направиш такова изследване? — попита Бонтер.

Хач стоеше на края на гроба и в първия миг не отговори. Наближаваше краят на деня и се смрачаваше. Под дъжда, в мъглата и в сгъстяващия се сумрак, на фона на тъжния рев на далечния прибой, всичко стана сиво и безжизнено, сякаш самият живот бе изсмукан от пейзажа.

— Да — отвърна след миг той.

Последва ново дълго мълчание.

— Какво ли би могло да се случи тук? — прошепна сякаш сама на себе си Бонтер.

26.

Сутринта на следващия ден старшият екип на експедицията се събра на мостика на „Грифин.“ Атмосферата бе далеч по-различна от потиснатата, деморализирана атмосфера, която Хач бе усетил след злополуката с Кен Фийлд. Този ден във въздуха витаеше висок електрически заряд, своего рода изпълнено с надежди очакване. В единия край на масата Бонтер говореше на Стрийтър, в другия край вечно разчорленият и мърляв Уопнър си шепнеше оживено със Сейнт Джон, като наблягаше на всяко изречение с отсечени жестове. Както винаги Найдълман още го нямаше, стоеше в кабината, докато не се съберат всички. Хач си взе чаша горещо кафе и огромна мазна поничка, след което се настани на стола до Ранкин.

Вратата се отвори и Найдълман влезе. Още като чу шума на стъпките му по стълбицата, Хач бе наясно, че настроението на капитана бе сходно на това, което витаеше на мостика. Той извика Хач при вратата на кабината.

— Бих искал да вземеш това, Малин — рече тихо той и мушна нещо тежко в ръката на Хач.

Хач с изненада видя, че бе масивният златен дублон, който Бонтер бе открила предишния ден. Погледна към капитана и върху лицето му се изписа негласен въпрос.

— Не е много — каза Найдълман с лека усмивка. — Една мизерна част от евентуалния ти дял. Но това е първият плод на нашите усилия. Искам да го получиш като символичен знак на нашата благодарност. За това, че направи такъв труден избор.

Хач измърмори благодарностите си и мушна монетата в джоба си. Испита неудобство, докато се връщаше да заеме мястото си край масата. Почувства и някаква неохота да отнесе дублона от острова, сякаш това щеше да донесе нещастие преди да бъде открита останалата част от съкровището. „Нима и аз ставам суеверен“, запита се той почти на шега и реши да заключи монетата в медицинския пункт.

Излъчващият забележителна нервна енергия Найдълман отиде до челото на масата и огледа екипа. Изглеждаше безупречно: току-що взел душ, избръснат, облечен в изгладени дрехи в защитен цвят, с опъната гладка кожа.

— Мисля, че тази сутрин има какво да се докладва — рече той и огледа събралите се. — Доктор Магнусен, нека започнем с вас.

— Помпите са проверени и готови, капитане — отвърна инженерката. — Поставили сме допълнителни сензори в някои от второстепенните шахти, както и в херметичната камера, за да отчитат дълбочината на водата по време на осушаването.

Найдълман кимна и острият му поглед се отмести встрани.

— Мистър Стрийтър?

— Камерата е завършена. Всички тестове за устойчивост и структурна цялост са положителни. Допълнителното укрепване е направено, екипът за разкопаването е в готовност на „Серберъс“ и очаква нареждания.

— Отлично. — Найдълман погледна към историка и програмиста. — Господа, надявам се, че вие имате новини от доста различен характер.

— Наистина имаме — започна Сейнт Джон. — Както...

— Нека аз да отговоря, Крис, момчето ми — прекъсна го Уопнър. — Разгадахме втория шифър.

Чу се ясно доловимото ахване на всички около масата. Хач се приведе напред и без да ще стисна силно дръжките на стола си.

— И какво пише там? — не се сдържа Бонтер.

Уопнър вдигна ръце.

— Казах, че сме го *разгадали*. Не съм казал, че сме дешифрирали текста. Открихме някои повтарящи се комбинации от букви, съставихме електронна контактна таблица и дешифрирахме достатъчно думи, които да съвпадат с първата част на дневника, за да сме сигурни, че сме на прав път.

— И това е всичко? — Разочарованата Бонтер се отпусна на стола.

— К'во искаш да речеш с „това е всичко“? — Уопнър изглеждаше потресен. — Че това е целият номер! Знаем вече какъв е видът на кода: многоазбучен; че се използват средно между пет и петнайсет шифрови азбуки. След като разберем точния им брой, остава

само компютърът да си свърши работата. Като използваме анализа от типа „вероятна дума“, ще узнаем това за броени часове.

— Многоазбучен шифър — повтори Хач. — Това бе хипотезата на Кристофър още от началото, нали?

Думите му предизвикаха благодарен поглед от страна на Сейнт Джон и мрачен и свиреп — от страна на Уопнър.

Найдълман кимна.

— А програмите за стълбищното устройство?

— Тествах симулацията му на компютъра на „Серберъс“ — отвърна Уопнър и отметна дълъг кичур от лицето си. — Върви като по масло. Разбира се, то още не е спуснато в шахтата — добави многозначително той.

— Много добре.

Найдълман стана и отиде до оформените в дъга прозорци, след което се обърна с лице към групата.

— Мисля, че няма какво друго да добавя. Всичко е готово. В десет часа ще пуснем помпите и ще започнем осушаването на Шахтата. Мистър Стрийтър, бих искал да наблюдавате внимателно камерата. Да ни съобщите моментално, ако възникнат каквито и да било проблеми. Дръжте „Наяд“ и „Грампъс“ наблизо, просто за всеки случай. Мистър Уопнър, вие ще наблюдавате ситуацията от „Остров-1“ и едновременно ще направите последните изпитания на стълбата. Доктор Магнусен ще поеме общото ръководство на изпомпването от Ортанк.

Той пристъпи към масата.

— Ако всичко върви по план, Шахтата ще бъде осушена утре до пладне. Конструкцията ще бъде наблюдавана внимателно, докато се стабилизира. Следобед нашите екипи ще разчистят по-големите препятствия в Шахтата и ще спуснат стълбищното устройство. А на следващата сутрин ще направим първото спускане в нея.

Тонът му се сниши, а погледът му пробяга от човек на човек.

— Няма нужда да ви припомням, че дори и осушена, Шахтата ще си остане много опасно място. Всъщност изпомпването на водата ще увеличи доста товара върху дървените ѝ елементи. Докато не я обезопасим с титанови подпори, са възможни пропадания и срутвания. Ще спуснем малък екип, който ще направи първоначалния оглед и ще монтира пиезоелектрични сензори за напрежение върху основните

дървени греди. След като сензорите бъдат монтирани, Кери ще ги калибрира дистанционно от „Остров-1“. Ако напрежението неочаквано се увеличи — което може да подсказва евентуално срутване — тези сензори ще ни дадат ранно предупреждение. Сензорите ще бъдат дистанционно свързани с радиомрежа, тъй че ще реагираме мигновено. След като бъдат монтирани, ще можем да спуснем екипи, които да се заемат с цялостния процес на картиране.

Найдълман положи длани върху масата.

— Мислих много внимателно по състава на този първи екип, но в крайна сметка се оказа, че всъщност няма варианти кой трябва да слезе. Ще бъдем трима души: доктор Бонтер, доктор Хач и аз самият. Опитът на доктор Бонтер в археологията, анализа на почвите и пиратските конструкции ще бъде решаващ за този пръв оглед на Шахтата. Доктор Хач трябва да ни придружи в случай на непредвидена необходимост от спешна медицинска намеса. А що се отнася до третия човек, аз се възползвам от привилегията си на капитан.

В очите му проблеснаха пламъчета.

— Знам, че повечето от вас, ако не и всички, горите от нетърпение да видите какво ни очаква. Напълно ви разбирам. Но нека ви уверя, че в следващите дни всички ще получите възможността да се запознаете — при това, не ще и дума, да се запознаете много добре — с творението на Макалън.

Той пое дълбоко дъх и изчака няколко минути.

— Има ли въпроси?

На мостика цареше тишина.

Капитанът кимна.

— В такъв случай — на работа, господа.

27.

Следващият следобед Хач напусна острова с висок дух. Помпите пухтяха в тандем целия предишен ден и през нощта, изсмукваха милиони литри кафеникава морска вода от шахтата и я изхвърляха обратно в океана. Най-сетне, след трийсет часа, входните краища на шланговете се натъкнаха на тиня по дъното — на четирийсет и три метра дълбочина.

Хач чакаше в напрежение в своя медицински пункт, но към пет часа получи съобщение, че високият прилив е настанал без да причини видимо просмукване на вода в Шахтата. Наблюдаваха много внимателно как масивният дървен крепеж стенеше, скърцаше и се наместваше под по-тежкия си товар. Сеизмографските сензори регистрираха малки пропадания, но те бяха в съседните тунели и шахти, не и в главната. След няколко часа този процес на стабилизиране изглежда приключи. Водонепроницаемата камера бе издържала. А сега екип работеше с намагнетизирана четирирожка да разчисти отломките, които се бяха изсипвали в Наводнената шахта в продължение на векове и стърчаха по различни напречни и вертикални греди.

След като завърза лодката си в Стормхейвън, Хач, следвайки някакъв импулс, подкара колата си към Саутпорт, отстоящ на осем мили надолу по брега. Докато шофираше по старата крайбрежна магистрала, той забеляза, че проблясват светкавици, назъбени на четирийсет градуса по хоризонта над морето — изглеждаха светложълти на фона на синьото и розовото върху вечерното небе. Масивен буреносен фронт се бе оформил на около десет хиляди метра височина отвъд остров Монхигън далеч на юг, стоманеносивият му търбух освобождаваше натрупания електрически заряд: типична лятна буря, която обещаваеше силен дъжд и може би някоя и друга мълния, но без изгледи да предизвика опасно вълнение в морето.

Бакалията на Саутпорт, макар и с твърде беден асортимент, в сравнение с магазините в Кеймбридж, предлагаше редица продукти,

които не можеха да се намерят в супермаркетчето на Бъд. Хач излезе от ягуара си и се огледа: не искаше някой да забележи, че извършва предателски акт спрямо Бъд. Усмихна се вътрешно, като си помисли колко чужда би изглеждала за един бостънчанин тази логика на малкото градче.

Като се върна у дома Хач си свари кана кафе, сложи да се вари съомга с лимон, копър и аспержи, след това разби сос от подправена с хрян и кърри майонеза. По-голямата част от масата в трапезарията бе покрита с голямо зелено платно, затова той си разчисти едно местенце в края ѝ и най-сетне седна да вечеря със „Стормхейвън газет“. Почувства се донякъде доволен, но и разочарован, че новините за експедицията на остров Рагид са минали вече на втора страница. В статията за експедицията се споменаваха за „отличен напредък, въпреки някои неочаквани несполуки“ и продължаваше с информацията, че раненият при нещастния случай миналата седмица вече се възстановявал у дома си. Както бе пожелал Хач, името му не се споменаваха.

След като се навечеря, Хач се зае да огледа два от скелетите, открити предишния ден. Беше подбрал по свое усмотрение най-добре запазените и представителни екземпляри от смайващо големия масов гроб и бе докарал останките у дома си, където можеше да ги изследва на спокойствие.

Костите бяха чисти и твърди, оцветени в светлокафяво от богатата на желязо почва на острова. Излъчваха слаб мирис на стара пръст. Един от скелетите имаше пръстен — златен пръстен с грубо шлифован гранат, ценен повече с историческата си стойност, отколкото с нещо друго. Хач го взе от редицката грижливо подредени предмети. Пробва го на кутрето си, стана му и го остави.

Привечерния сумрак се бе спуснал над ливадата пред прозорците му, а жабите във воденичния вир в края на нивите започнаха вечерните си молитви. Хач извади малък бележник, написа „Пират А“ на лявата страница и „Пират Б“ на дясната. След това ги зачеркна и ги замести с „Черната брада“ и „Капитан Кид.“ Стори му се, че така е малко по-човешко. Започна да записва първите си впечатления под всяко заглавие.

Първо Хач установи пола им: знаеше, че около 1700-а година в морето са бродели повече пирати-жени, отколкото мнозина

предполагаха. Почти липсваха зъби — нещо характерно и за останалите скелети от масовия гроб. Хач взе една откачена от черепа челюст и я огледа с лупа. Виждаха се белези, дължащи се на поражения по венците и места, където костта бе изтънена и дори изядена. Малкото останали зъби показваха поразителна патология: отделяне на слоя дентални клетки от дентина. Хач остави челюстта на масата и се запита дали това се дължеше на болест, глад или просто на лоша хигиена.

Взе черепа на пирата, когото бе кръстил Черната брада и го заразглежда.

Единственият останал горен резец върху челюстта му бе притъпен: това предполагаше или източноазиатски или индоамерикански произход. Остави черепа и продължи нататък. Другият пират — Кид — изглежда бе чупил крака си: краищата на костта около счупването бяха износени и калцирани и не бяха зараснали добре. Навярно е накуцвал и го е боляло много като върви. Кид едва ли е бил добродушен. Имаше и стара рана на ключицата; в костта личеше дълбока нацърбена резка. „Дали е от саблен удар?“ — запита се Хач.

И двамата мъже изглежда са били под четирийсетте. Ако Черната брада е бил с азиатски произход, то капитан Кид е бил най-вероятно бял. Хач си напомни да попита Сейнт Джон дали знае нещо за расовия състав на екипажа на Окъм.

Замислен заобиколи масата, след което взе една бедрена кост. Видя му се лека, сякаш невестествена. Огъна я и за негова изненада тя се строши като суха клечка в ръцете му. Взря се в краищата на счупеното. Определено бе случай на остеопороза — изтъняване на костта, — а не просто резултат от разлагане. Костите на другия скелет показваха същите симптоми.

Пиратите бяха твърде млади за такова заболяване.

Отиде до библиотечната етажерка и измъкна многократно разлиствания том на харисъновите „Принципи на вътрешните болести.“ Прокара пръст по индекса, докато не намери онова, което търсеше. „Скорбут, пишеше там: Scorbutus (недостиг на витамин С).“ Да, ето ги симптомите: опадване на зъбите, остеопороза, прекъсване на оздравителния процес.

Загадката бе разкрита. Хач знаеше, че скорбутът сега е рядко заболяване в по-голямата част на света. Дори и в най-бедните страни от Третия свят, където бе практикувал, се отглеждаха пресни плодове и зеленчуци, и той не бе попадал на случай на скорбут в цялата си кариера. Досега. Отдръпна се от масата, обзет от необичайно задоволство от самия себе си.

На вратата се позвъни. „По дяволите“, помисли си той и бързо закри скелетите с платното, преди да излезе във всекидневната. Едно от неудобствата да живееш в малко градче бе, че никому не минаваше и през ум да телефонира, преди да намине. Нямах да е никак приятно да видят върху масата в трапезарията му скелети, вместо семейните сребърни прибори.

Приблужи входната врата, погледна през прозорчето и с изненада видя прегърбената фигура на професор Орвил Хорн. Старикът се бе подпрял на бастуна си, кичури бяла коса стърчаха право нагоре, сякаш наелектризирани от генератора на Ван де Грааф.

— А, ненавистният доктор Хач! — рече професорът, след като вратата се отвори. — Просто минавах отгук и видях, че лампите в този твой стар мавзолей светят. — Малките му очички щъкаха непрекъснато, докато говореше. — Помислих си, че сигурно си в подземната тъмница и разчленяваш трупове. Знаеш ли, от селото са изчезнали няколко млади момичета и хората са разтревожени. — Погледът му се спря върху купчината върху масата, покрита с голямо платно. — Ха сега де! Какво е това?

— Пиратски скелети — рече усмихнат Хач. — Нали искахте подарък? Е, честит рожден ден.

Очите на професора блеснаха от любопитството и той пристъпи неканен във всекидневната.

— Великолепно! — извика той. — Виждам, че подозренията ми са били оправдани. Откъде ги взе?

— Преди няколко дни археоложката на „Таласа“ откри мястото на пиратския лагер на остров Рагид — отвърна Хач и отведе стареца в трапезарията. — Разкриха масов гроб. Искях да установя причината за смъртта им.

Професорът повдигна рошавите си вежди, като чу тази информация. Хач дръпна платното и гостът му се наведе заинтригуван.

— Мисля, че разбрах от какво са умрели — не се сдържа Хач.

Професорът вдигна ръка.

— Ш-ш-т. Нека да се пробвам сам.

Хач се усмихна, спомни си колко много обичаше професорът научните предизвикателства. Това беше игра, която бяха играли много следобеди: професорът подаваше на Хач някой чудат екземпляр или научна гатанка и го караше да си блъска главата с нея.

Доктор Хорн взе черепа на Черната брада, завъртя го и погледна зъбите му.

— Източноазиатец — произнесе се той и го остави обратно.

— Много добре.

— Не е кой знае колко учудващо — отвърна професорът. — Пиратите са били първите работодатели без расови предразсъдъци. Мисля си, че този е или бирманец или от Борнео. Може да е и от Ласкар.

— Дълбоко съм впечатлен — вдигна вежди Хач.

— Колко бързо забравят младите.

Професорът обиколи скелетите със светнали очи, досущ като котка, която обикаля мишка. Взе костта, която Хач бе строшил.

— Остеопороза — рече той и вдигна поглед към Хач.

Хач се усмихна, но не каза нищо.

Доктор Хорн взе челюстта.

— Очевидно е, че тези пирати не са били убедени, че човек трябва да си мие зъбите два пъти дневно.

Изследва зъбите, почеса се по лицето с дългия си показалец и се изправи.

— Всички индикации сочат скорбут.

Хач усети как лицето му посърва.

— Вие установихте това много по-бързо от мен.

— Скорбутът е бил широко разпространен по ветроходните кораби през миналите столетия. Боя се, че това е общоизвестен факт.

— Може би беше прекалено очевидно — рече разочаровано Хач.

Професорът го изгледа многозначително, но не каза нищо.

— Хайде, елате да седнем в салона — предложи младият човек. — Ще ви наля чаша кафе.

Когато след няколко минути се върна с поднос от чаши и чинийки, професорът бе седнал в едно кресло и разсеяно прелистваше една от средновековните драми, които майка му толкова обожаваше.

На лавицата им имаше около трийсетина — напълно достатъчно, твърдеше тя: като свърши последната, вече ще е забравила първата и може да започне отначало. Като гледаше този човек от своето детство да седи в салона и да чете книга на майка му, Хач усети внезапното бодване на сладкогорчивата носталгия — толкова силна, че той тръшна подноса на масичката по-силно, отколкото желаше. Професорът взе чашката си и известно време пиха мълчаливо кафе.

— Малин — рече старикът и се прокашля. — Дължа ти извинение.

— Моля ви — отвърна Хач, — дори не го споменавайте. Оценявам високо вашата откровеност.

— Да върви по дяволите моята откровеност. Онзи ден изговорих прибързани приказки. Все още мисля, че за Стормхейвън ще е по-добре без онзи проклет остров на съкровищата, но това не зависи от мен. Нямам право да осъждам мотивите ти. Ти трябва да правиш онова, което смяташ за необходимо.

— Благодаря.

— Като изкупление съм ти донесъл нещо за играта „погледни и познай“ — рече той с добре познатото пламъче в очите. Извади една кутийка от джоба си и я отвори: в нея имаше странна двугърба раковина, чиято повърхност бе осеяна с точки и бразди. — Какво е това? Разполагаш с пет минути.

— Сиамски морски таралеж — отвърна Хач и му върна раковината. — Много добър екземпляр при това.

— По дяволите. Е, щом не мога да те затрудня, то поне свърши една работа — обясни обстоятелствата около *онова* там. — Професорът посочи с палец към трапезарията. — Искам всички подробности, независимо колко са незначителни. Всеки пропуск ще бъде наказан най-строго.

Хач протегна крака, кръстоса ги върху килима и разказа как Бонтер бе открила лагера; за първите разкопки; за разкрития масов гроб; за наблъсканите в него трупове. Професорът слушаше, кимаше енергично, като ту повдигаше, ту сбърчваше вежди.

— Онова, което ме изненадва най-много — заключи Хач, — е броят на труповете. До този следобед екипът идентифицира осемдесет, а теренът още не е разкопан напълно.

— Наистина.

Професорът потъна в мълчание, погледът му се рееше някъде надалеч. След това сякаш се стресна, остави чашката, избърска реверите на сакото си с учудващо изтънчен жест и се изправи.

— Скорбут — повтори той и изсумтя подигравателно. — Изпрати ме, моля те, до вратата. Отнех ти достатъчно време за една вечер.

На вратата спря и се обърна. Вгледа се в Хач без да мигне и попита:

— Каж ми, Малин, каква е преобладаващата флора на остров Рагид? Никога не съм ходил там.

— Ами — отвърна Хач — той е типичен остров извън залива, няма дървета, за които си заслужава да се спомене, покрит е с груба трева, има храсти дива череша, репей и шипки.

— Ах, пай с диви череша — вкусотия. А знаеш ли колко вкусен е шипковият чай?

— Разбира се — рече Малин. — Майка ми пиеше много шипков чай, но аз самият го ненавиждах.

Професор Хорн се изкашля в юмрук — Хач си спомни, че това бе жест на неодобрение.

— И какво? — попита той, заел отбранителна позиция.

— Дивите череша и шипките — отговори професорът — са били важна съставка от храната на хората по този бряг през миналите векове. И двете са много полезни, с изключително високо съдържание на витамин С.

Последва кратка пауза.

— О! — рече Хач, — разбирам накъде биете.

— Моряците от седемнайсети век може и да не са знаели какво причинява скорбута, но те *са знаели*, че почти всички диви плодове, корени и зеленчуци го лекуват. — Професорът изгледа изпитателно Хач. — А има и още един проблем в твоята прибързана диагноза.

— Какъв?

— Начинът, по който са погребани трупите. — Старикът потропа с бастуна си по пода, за да подчертае думите си. — Малин, скорбутът не може да те принуди да нахвърляш трупите по четири един връз друг в общ гроб и да офейкаш с такава бързина, че да изоставиш подире си злато и изумруди.

Някъде проблесна, след това се чу гръм далеч на юг.

— А какво би те накарало да го сториш?

Единственият отговор на доктор Хорн бе нежното потупване по рамото му. След това се обърна, куцукайки слезе по стъпалата и пое бавно, а потропването на бастуна му остана да се чува дълго след като силуетът му се стопи в топлия мрак, обгърнал „Оушън лейн“.

28.

Рано на следващата сутрин Хач влезе в „Остров-1“ и завари малкия командно-контролен център претъпкан с необикновено много хора. Бонтер, Кери Уопнър и Сейнт Джон говореха едновременно. Само Магнусен и капитан Найдълман мълчаха: Магнусен мълком си вършеше диагностиката, а Найдълман стоеше по средата и палеше лулата си, спокоен, като окото на урагана.

— Да не сте се смахнали нещо? — тъкмо казваше Уопнър. — Трябваше да съм на „Серберъс“ и да дешифрирам онзи дневник, а не да се правя на шибан пещерняк. Аз съм програмист, а не каналджия.

— Нямаме друг избор — каза Найдълман, извади лулата от устата си и погледна Уопнър. — Видя данните.

— Да, да. И какво очаквахте? Нищо не работи както трябва на този шибан остров.

— Пропуснах ли нещо? — рече Хач и пристъпи напред.

— А, добро утро, Малин — поздрави го Найдълман с бърза усмивка. — Нищо важно. Имаме някои проблеми с електрониката на стълбищното устройство.

— „Някои“ — присмя се Уопнър.

— Заключение е, че ще трябва да вземем Кери с нас тази сутрин при проучването на Шахтата.

— По дяволите тази работа! — рече сприхаво Уопнър. — За кой път ви повтарям, че последната плочка на доминото падна. Онзи шифър ми е в ръцете, повярвайте ми. „Сцила“ ще разшифрова напълно гаднярчето за броени часове.

— Щом последното домино е паднало, Кристофър може тук да се заеме с мониторинга — рече Найдълман, този път по-рязко.

— Това е вярно — отвърна леко задъханият Сейнт Джон. — Всичко се свежда само до това да се прегледат изходните данни и да се направят някои буквени замествания.

Уопнър погледна единия, после другия.

— Въпросът е къде си по-необходим — каза Найдълман. — А си по-необходим в нашия екип. — Обърна се към Хач. — Задължително е да монтираме на място тези пиезоелектрични сензори из цялата Шахта. След като бъдат свързани с компютърната мрежа, те ще действат като система за ранно предупреждение в случай на структурно пропадане някъде под земята. Ала засега Кери не може да калибрира дистанционно сензорите от „Остров-1“. — Той погледна към Уопнър. — Тъй като мрежата е неустойчива, се налага той да дойде с нас и да ги калибрира ръчно, с помощта на компютър палмтоп. След това ще може да прехвърли информацията в паметта на компютъра. Неприятно е, но нямаме друг избор.

— Неприятно ли? — рече Уопнър. — По-точно е да се каже, че си е направо трън в задника.

— Повечето от екипа биха се отказали от половината си дялове, само да могат да проникнат първи — рече Сейнт Джон.

— Проникни си в... — измърмори Уопнър и се извърна.

Бонтер се изкикоти.

Найдълман се обърна към историка.

— Кажи на доктор Хач за изречението, което току-що дешифрирахте от втората част на дневника.

Сейнт Джон се прокашля важно-важно.

— Всъщност не е цяло изречение, а част от изречение: „Ти, който жадуваш ключа към — тук липсва дума или думи — Шахтата, ще намериш...“

Хач погледна смаян капитана.

— Значи *наистина* има секретен ключ към Наводнената шахта.

Найдълман се усмихна и потърка нетърпеливо ръце.

— Вече е почти осем — рече той. — Събирайте си екипировката и да започваме.

Хач се върна в кабинета да си вземе полевата медицинска чанта, след това се срещна с групата, която се бе отправила нагоре по склона към Ортанк.

— По дяволите, студено е — рече Бонтер, духна на ръцете си и се обгърна сама. — И това ми било лятна утрин!

— Лятна утрин в Мейн — отвърна Хач. — Наслади й се. От нея ще ти пораснат косми на гърдите.

— Тъкмо от това най-малко имам нужда, мосю доктор.

Тя се затича напред, за да се стопли, и Хач я последва, след като усети, че също потрепера; не беше сигурен дали бе от студа или от предстоящото слизане в Шахтата. Дрипавият ръб на атмосферния фронт най-сетне започна да хвърля дълга сянка над острова, последван бързо от редиците трупащи се буреносни облаци.

Изкачиха се до хребета и Хач видя високата кула на Ортанк, от чийто тъмен търбух в пастта на Наводнената шахта се спускаха снопове многоцветни кабели. Само че това вече не бе Наводнената шахта: сега тя вече бе осушена, достъпна, а най-съкровениите ѝ тайни очакваха да бъдат разкрити.

Хач потрепери отново и продължи напред. От тази позиция виждаше сивия полумесец на водонепроницаемата камера, който описваше дъга в морето около южния край на острова. Беше чудата гледка. Откъм външната страна на камерата беше тъмносиният простор на океана, който чезнеше в постоянното було на мъглата; от близката страна — каменистото дъно бе почти неприлично оголено, само тук-там се мяркаха локви застояла вода. Тук, на сухото океанско дъно, се забелязваха маркерите, поставени върху купчини камъни: входовете на наводнителните тунели, белязани за по-сетнешни изследвания и анализи. На брега до камерата имаше няколко купчини ръждясал метал, просмукани от водата дървета и други отломки, изгребани от недрата на Шахтата, за да се разчисти пътят на тяхната експедиция.

Стрийтър и екипът му стояха на платформата до входа на Шахтата, изтегляха някакви кабели, спускаха други. Като приближи, Хач забеляза нещо, което му заприлича на края на масивна стълба, която надничаше над входа на Шахтата. Страничните перила на стълбата бяха изработени от дебели, блестящи метални тръби, а между тях имаше два реда покрити с гума стъпала. Хач знаеше, че екипът бе работил през по-голямата част от нощта, за да съедини секциите ѝ и да ги спусне надолу. Бяха се старали да избегнат невидимите препятствия и оцелелите назъбени отломки, увиснали върху крепежните греди, монтирани навремето на кръст в шахтата.

— Бих рекъл, че това е стълба, натъпкана с анаболни стероиди — подсвирна той.

— Това е нещо повече от стълба — отвърна Найдълман. — Това е стълбищно устройство. Тези тръбни перила са от титанова сплав.

Устройството ще бъде гръбнакът на укрепващата шахтата конструкция. След време ще построим радиална мрежа от титанови подпори от стълбата, които ще укрепят стените и гредите и ще стабилизират Шахтата, докато копаем. А към стълбата ще монтираме и лифт-платформа, нещо като асансьор.

Той посочи подпорите на стълбата.

— Във всяка тръба има прокарани фиброоптични, коаксиални и електрически кабели, а всяко стъпало е с осветление. В крайна сметка всяка част от конструкцията ще се управлява от компютър — от сервомоторите до наблюдателните камери. Но засега нашият приятел Уопнър не успява напълно да направи инсталацията дистанционно управляема. Затова е и поканата да се присъедини към нас. — Той чукна с крак горната част на стълбата. — Направена е по поръчка на „Таласа“ и е на стойност почти двеста хиляди долара.

Уопнър, който дочу последните му думи, приближи ухилен и каза:

— Ей, капитане, аз знам откъде можеш да си купиш и наистина готини седалки за тоалетни чинии по 600 долара парчето.

Найдълман се усмихна.

— Радвам се, че настроението ти се подобрява, мистър Уопнър. Хайде да се приготвяме.

Обърна се към групата:

— Нашата най-важна задача днес е да прикрепим тези пиезоелектрични сензори за натиск върху крепежните и подпорните греди в Шахтата.

Той извади един сензор от раницата си и го подаде да го разгледат. Беше малка метална лента с компютърен чип в средата, залята с твърда, прозрачна пластмаса. Във всеки край под прав ъгъл стърчаха дълги сантиметър и половина шипове.

— Просто го чуквате или го натискате в дървото. Мистър Уопнър ще го калибрира и ще го регистрира в базата данни на своя палмтоп.

Докато Найдълман говореше, един от техниците приближи Хач и му помогна да надене осигурителния колан. След това му подаде шлем и му показа как да използва интеркомната връзка и халогенната лампа на челото. После му подаде чанта с пиезокристални сензори.

Хач се зае да подреди полевата си медицинска екипировка, но Найдълман го викна. Той пристъпи напред, а капитанът произнесе в

микрофона, прикрепен към шлема му:

— Магнусен, включете захранването на устройството.

Хач видя как изведнъж светна наниз от лампи по цялото протежение на стълбата и освети в ярка жълта светлина цялата ужасяваща дълбочина на Наводнената шахта. Тройният ред от светещи греди се спускаше в земята като някакъв път към ада.

Хач за пръв път виждаше какво представлява Шахтата — груб квадрат с дължина на стената около три метра, укрепена изцяло с дебели дървени греди, в които бяха врязани и сглобени на длаб масивни вертикални дървени колони на всеки ъгъл. През всеки три метра имаше монтирани на кръст по-малки греди, които се срещаха в средата на Шахтата: очевидно укрепваха облицовката и възпрепятстваха срутването ѝ навътре. Хач бе поразен колко преосигурена изглеждаше Шахтата в инженерно отношение: сякаш Макалън я бе строил да издържи хиляда години, а не няколкото, необходими на Окъм да се върне и да прибере съкровището си.

Вторачен в спускащите се надолу светлини, Хач най-сетне осъзна, при това със спазмите в корема си, колко дълбока бе Шахтата. Светлините сякаш се превръщаха в глави на топлийки в тъмнината, а далеч долу перилата на стълбата почти се сливаха в мрачната дълбина. Шахтата бе като жива, шумолеше, капеше и поскърцваше, а и неясните по произхода си стенания и въздишки не секваха.

Далечен тътен на гръм премина над острова и внезапно появил се вятър слегна тревата около рова. След това завая силен дъжд, който удави във вода и машините, и папратта. Хач остана на мястото си, защитен донякъде от масивния корпус на Ортанк. След броени минути, помисли си той, щяха да поемат по стълбата и да слязат на дъното. И още веднъж го връхлетя тревожещата мисъл, че всичко ставаше прекалено лесно — докато не усети как Шахтата издишва студения мирис на тинесто дъно: силна смесица от миризмите на морска вода, на загнило, на отдавна умряла риба и гниеци водорасли. И внезапно в съзнанието му връхлетя мисълта: „Някъде в тази плетеница от тунели е тялото на Джони.“ Еднакво силно желяеше и се боеше да го открият.

Един техник подаде на Найдълман малък газометър и той го окачи на врата си.

— Не забравяйте, че не слизаме на разходка — напомни Найдълман и огледа екипа си. — Можете да се откачвате от стълбата единствено за да прикрепите сензор. Ще ги поставим, ще ги калибрираме и излизаме по най-бързия начин. Но докато сме вътре, искам всеки да направи колкото е възможно повече наблюдения: за състоянието на обшивката, за размерите и броя на тунелите, за всичко, което му се стори уместно. Самото дъно е все още в дълбока тиня, тъй че ще се съсредоточим върху стените и входовете на страничните тунели. — Той замлъкна и нагласи шлема си. — Окей. Закачете осигурителните въжета към спасителните си колани и да тръгваме.

— Чувствам се като някой шибан телефонен техник — оплака се Уопнър.

Хач хвърли поглед към програмиста, на чийто колан освен торбичката с пиезокристали се люлееха и два компютъра палмтоп.

— Ами, Кери — подразни го Бонтер. — За пръв път приличаш на мъж.

Междувременно голяма част от екипа, който още бе на острова, се бе събрал около платформата. Чуха се поздравителни възгласи. Хач огледа радостните лица: това беше критичният момент, който те — а и той — бяха очаквали с нетърпение. Бонтер се усмихваше широко. Дори на Уопнър изглежда му подейства нарастващото вълнение: той пооправи екипировката си и подръпна важно-важно спасителния си колан.

Найдълман се огледа за последен път и махна на събралата се група. След това стъпи на края на платформата, закачи осигурителното въже към стълбищното устройство и започна да се спуска.

29.

Хач стъпи последен на стълбата. Другите вече бяха на седем-осем метра под него. Светлинките на шлемовете им играеха в мрака, докато слизаха стъпало по стъпало. Усетил леко замайване, той вдигна глава и сграбчи горното стъпало. Знаеше, че стълбата бе здрава като скала; дори и да паднеше, осигурителното въже нямаше да му позволи да стигне далеч.

Колкото по-надолу слизаха, толкова по-пълна ставаше тишината, овладяла екипа и хората на Ортанк, които следяха на живо екипа по открития канал. Непрестанните шумове, издавани от наместващата се шахта, тихото проскърцване и изтракване изпълваха въздуха сякаш с шепота на сбиращи се невидими морски създания. Хач премина през първия сноп от терминални хъбове, електрически изходи и кабелни жакове, монтирани на стълбата на всеки пет метра.

— Добре ли са всички? — чу се тихият глас на Найдълман по интеркома.

Утвърдителните отговори последваха един по един.

— Доктор Магнусен? — повика Найдълман.

— Показанията на уредите са нормални — долетя гласът от Ортанк. — Всичко свети в зелено.

— Доктор Ранкин?

— Уредите не помръдват, капитане. Няма признаци на сеизмични отклонения или на магнитни аномалии.

— Мистър Стрийтър?

— Всички системи на стълбищното устройство работят нормално — отвърна лаконично гласът.

— Много добре — рече Найдълман. — Ще продължим слизането си до платформата на шестнайсет метра и половина, като монтираме по пътя си сензори на местата, където е необходимо, а там ще спрем за почивка. Внимавайте да не закачите осигурителните си въжета за някоя греда. Доктор Бонтер, доктор Хач, мистър Уопнър, дръжте очите

си отворени на четири. Ако видите нещо необичайно, искам веднага да ми съобщите.

— Да не се майтапите? — чу се гласът на Уопнър. — Че то цялото място си е необичайно.

Хач следваше групата и все по-силно го обземаше чувството, че потъва в дълбок басейн със солена вода. Въздухът бе студен и влажен, миришеше на гнило. Всяко издишване се кондензираше в облак пара, който висваше в свръхвлажния въздух и не искаше да се разсее. Той се огледа и лъчът на шлема се завъртя ведно с главата му. Вече бяха стигнали до приливно-отливната зона на Шахтата, където водата преди се бе издигала и спадала два пъти в денонощието. Изненада се като забеляза същите животински видове, които бе наблюдавал безброй пъти по скалите и отливните локви на брега на морето: отпървом ракушки, после морски жълъди, сетне различни видове миди; след тях идваха няколко породи морски звезди; после — морски краставици, морски таралежи, анемонии и морски охлюви. Продължи да слиза и мина слой от корали и водорасли. Стотици спираловидни мидички все още се бяха прилепили към стените и гредите с напразната надежда приливът отново да се върне. От време на време някоя от тях се отлепяше и падаше в отекващата бездна.

Макар от осушената Шахта да бяха извадени огромни количества боклуци, пътят минаваше през препятствия от доста стари отломки. Стълбата бе изкусно провряна през загнилите греди, оплетени метални пръти, изоставени части от сондажна техника. Екипът спря и Найдълман прикова сензор към малък отвор в едната стена на Шахтата. Докато очакваха Уопнър да калибрира сензора, Хач усети, че духът му започва да спада. Питаше се дали и останалите от екипа изпитваха подобно чувство или той просто се бореше да преодолее допълнителния товар от това, че някъде тук, в този студен, капещ лабиринт лежеше трупът на брат му.

— Човече, ама че вони тук долу — рече Уопнър, приведен над малкия си компютър.

— Показанията за състоянието на въздуха са нормални — отвърна Найдълман. — През следващите няколко дни ще монтираме вентилационна система.

Продължиха да слизат и по-надолу крепежната обшивка на Шахтата стана по-ясно изразена, след като гъстите слоеве дребни

водорасли отстъпиха място на нанизите от по-дълги техни събрата. Отгоре се чу приглушен тътен: гръм. Хач вдигна глава и видя отвора на Шахтата, сякаш изрязан в небето; тъмният корпус на Ортанк се издигаше в зеленикав ореол. Още по-нагоре ниските облаци бяха оцветили небето в стоманеносиво. Светкавица хвърли мигновена, ужасяваща светлина в Шахтата.

Групата под него неочаквано спря. Хач погледна надолу и видя Найдълман да насочва лъча си към два назъбени отвора в срещуположните стени на шахтата — тунели, които водеха в мрака.

— Какво мислите? — попита Найдълман и заби нов сензор.

— Не са от оригиналната шахта — каза Бонтер, която внимателно се наведе да прикрепил сензор към другия отвор и да погледне по-отблизо. — Вижте крепежа — рязан е с трион, а не е дялан с брадва или тесла. Може би е от експедицията на Паркхърст от 1830-а, а?

Тя се изправи и погледна нагоре към Хач, лъчът на шлема ѝ освети краката му.

— Снимка без пари — ухили се тя.

— Ако искаш да си сменим местата — отвърна ѝ Хач.

Продължиха надолу по пътя си, като поставяха сензори върху гредите и крепежа, докато не стигнаха платформата на шестнайсет метра и половина. На светлината на своя прожектор Хач можа да види, че лицето на капитана бе преbledняло от вълнение. Кожата му лъщеше от пот, въпреки студения въздух.

Последва нов отблясък от светкавица и далечен тътен на гръм. Ручейчетата по стените сякаш зацърцориха по-бързо и Хач предположи, че на повърхността дъждът сигурно се бе засилил. Погледна нагоре, ала отворът вече беше почти закрит от кръстосаните греди, които бяха подминали; капчиците вода прелитаха през лъча на лампата му. Запита се дали вълнението не се бе засилило, надяваше се камерата да издържи; представи си за миг как морето нахлува през кофердама, навлиза с рев в Шахтата и мигом ги издавя.

— Замръзвам — оплака се Уопнър. — Защо не ме предупредихте да си взема електрическо одеало? А и вони по-лошо, отколкото преди.

— Леко завишени равнища на метан и въглероден двуокис — каза Найдълман, след като погледна датчика на газометъра. — Не са обезпокояващи.

— Той е прав, обаче — намеси се Бонтер, докато наместваше манерката на колана си. — Наистина е студено.

— Около осем градуса — отвърна отсечено Найдълман. — Някакви други наблюдения?

Последва мълчание.

— Тогава да продължаваме. Оттук надолу е много вероятно да започнем да намираме повече странични тунели. Ще се редуваме в поставянето на сензорите. Тъй като мистър Уопнър трябва да калибрира всеки от тях ръчно, той ще изостане. Ще го изчакаме на платформата на трийсет и три метра.

На тази дълбочина кръстосаните опорни греди бяха насъбрали невероятно разнообразие от боклуци. По тях висяха стари въжета, вериги, механични части, шлангове, дори изгнили гумени ръкавици. Зачестиха допълнителните отвори в крепежа на стените, където тунелите се разклоняваха или вторични шахти пресичаха основната. Найдълман се зае с първия и постави сензора на седем метра навътре; Бонтер пое втория. Сега вече дойде неговият ред.

Хач внимателно отпусна по-голяма дължина на осигурителното си въже и пристъпи от стълбата в напречната шахта. Усети как кракът му потъва в поддаващата тиня. Тунелът бе тесен и нисък и се издигаше нагоре под остър ъгъл. Бе грубо изсечен в следледникова глина, пълна противоположност на елегантната Наводнена шахта и очевидно бе от по-скорошно време. Той измина приведен седем метра навътре в тунела, след това извади един сензор от торбата си и го заби във втвърдената почва. Върна се в централната Шахта и постави флуоресцентно флагче на входа на тунела, за да предупреди Уопнър.

Още докато стъпваше на стълбата, Хач чу силно, агонизиращо тъжно изскърцване от близката греда, последвано от поредица изпуквания и скърцания, които се понесоха отгоре и отдолу в Шахтата. Той замръзна на място, сграбчил здраво стълбата и затаил дъха си.

— Шахтата просто се намества — долетя гласът на Найдълман.

Той вече бе монтирал сензора си и продължи надолу по стълбата към следващата напречна шахта. Думите му още не бяха отлетели, когато се чу нов кръсък — остър и поразително човешки — той отекна от страничен тунел.

— Какво, по дяволите, беше това? — попита Уопнър зад тях и гласът му прозвуча малко силно в затвореното пространство.

— Същото — отвърна Найдълман. — Старото дърво протестира. Последва нов писък, после някакво тихо ломотене.

— Това изобщо не беше шибано дърво — каза Уопнър. — Беше човешки вик.

Хач вдигна глава. Програмистът бе замръзнал на място, тъкмо когато калибрираше един от сензорите: държеше палмтопа в протегнатата си ръка, а показалецът на другата бе върху някакъв клавиш; изглеждаше смешно, сякаш сочеше собствената си длан.

— Махни тази светлина от очите ми, бе! — рече Уопнър. — Колкото по-бързо калибрирам тези скапанячета, толкова по-бързо ще се измъкна от този кенеф.

— Ти просто бързаш да се върнеш на „Серберъс“ преди Кристоф да е откраднал славата ти — закачи го добродушно Бонтер.

Тя излезе от страничната шахта и вече слизаше по стълбата.

С приближаването им към платформата на трийсет и третия метър пред тях се появи нова гледка. Дотогава отворите на хоризонталните тунели бяха груби и назъбени, лошо укрепени, някои от тях — пропаднали. Ала тук забелязаха отвора на тунел, който очевидно бе грижливо оформен.

Бонтер насочи лъча си към квадратния отвор.

— Това определено е част от оригиналната Шахта — рече тя.

— Какво ли е предназначението му? — попита Найдълман и извади от торбата си един сензор.

Бонтер се наведе да надникне в тунела.

— Не мога да преценя със сигурност. Но се вижда, че Макалън е използвал за строежа му естествените пукнатини в скалата.

— Мистър Уопнър?

Последва кратко мълчание. След това Хач чу Уопнър да отговаря:

— Да?

Гласът му бе тих, необичайно покорен. Погледна нагоре и видя младия мъж облегал на стълбата на седем-осем метра над себе си, до флагчето, което Хач бе поставил — калибрираше сензора. По бузите му бяха полепнали мокри кичури коса; програмистът трепереше.

— Кери, добре ли си? — попита го Хач.

— *Добре съм.*

Найдълман погледна първо към Бонтер, после към Хач. В очите му се четеше странно нетърпение.

— Ще му е необходимо известно време да калибрира всички сензори, които поставихме дотук — рече той. — Защо не огледаме поотблизо този страничен тунел?

Капитанът прекрачи от стълбата в шахтата, след това помогна и на другите да прескочат. Озоваха се в дълъг, тесен тунел, може би метър и половина висок и метър широк, укрепен с масивни греди, подобни на тези в основната Шахта. Найдълман извади от джоба си малък нож и го заби в една от тях.

— Мека е около сантиметър и половина, после става твърда — каза той и прибра ножчето. — Изглежда безопасно.

Тръгнаха предпазливо напред, приведени в ниския тунел. Найдълман често спираше да провери твърдостта на гредите. Тунелът вървеше право напред в продължение на петдесетина метра. Капитанът внезапно спря и подсвирна тихо.

Хач погледна напред и видя странно каменно помещение около пет метра в диаметър. Имаше осем стени, всяка завършваше с арка, която се издигаше до сводестия таван. В средата на пода се виждаше грапава от ръжда желязна решетка, която закриваше неизвестно колко дълбока дупка. Стояха пред входа на тази камера и всяко издишване добавяше допълнителна мъгла към надигащата се миазма. Качеството на въздуха рязко се бе влошило и Хач усети леко замайване. Изпод решетката се чуваха слаби звуци: ромон на вода, може би, или наместване на земни пластове.

Бонтер освети с фенера си тавана.

— Боже мой — прошепна тя, — класически пример на английски барок. Малко грубоват, може би, но не може да се сбърка.

Найдълман се взря в тавана.

— Да — съгласи се той. — Всъщност тук може да се познае почеркът на сър Уилям. Вижете този тирсерон и лиерн — забележително!

— Забележително е като си помисли човек, че е бил през всичкото това време тук, на трийсет метра под земята — обади се Хач. — Но какво е предназначението му?

— Ако трябва да отгатвам — каза Бонтер, — бих рекла, че това помещение е изпълнявало някакви хидравлични функции, нали?

Тя издуха продълговат облак пара към средата на камерата. Всички видяха как той се плъзна към решетката и след това изведнъж бе всмукан през нея в дълбините.

— Ще разберем, след като картираме всичко това — каза Найдълман. — Засега нека поставим два сензора, тук и тук.

Той прикрепи сензорите в процепите между камъните в две противоположни стени на камерата, сетне се изправи и погледна показанията на газометъра.

— Равнището на въглероден двуокис се повишава — рече той — Мисля, че е време да прекратим посещението си тук.

Върнаха се в централната шахта и видяха, че Уопнър почти ги беше застигнал.

— Има два сензора в помещението в края на този тунел — каза му Найдълман и постави второ флагче до отвора на шахтата.

Над него Уопнър измърмори нещо неразбрано; беше гърбом към тях и работеше с ръчния си компютър. Хач откри, че ако се застоеше продължително време на едно място, около главата му се образува облак пара, който му пречеше да вижда.

— Доктор Магнусен, статусът моля — каза по радиостанцията Найдълман.

— Доктор Ранкин засича някои сеизмични аномалии на мониторите си, капитане, но нищо опасно. Може да се дължи на времето.

Сякаш в потвърждение на думите ѝ басово избумтя гръм и отекна тихо надолу по шахтата.

— Ясно. — Найдълман се обърна към Бонтер и Хач. — Хайде да слизаме до дъното и да маркираме останалите тунели.

И те отново заслизаха. След като прекрачи трийсет и три метровата платформа и пое към основата на Наводнената шахта, Хач усети че ръцете и краката му започнаха да треперят от умората и студа.

— Погледнете това — рече Найдълман и извъртя в кръг лъча си. — Още един добре построен тунел, точно под първия. Няма съмнение, че също е от оригиналната конструкция.

Бонтер постави сензор върху близката греда и продължиха надолу.

Изведнъж под Хач се чу ахване и той чу как Бонтер темпераментно изруга. Погледна надолу и сърцето му моментално

отиде в петите.

Под него, оплетен в боклуци, лежеше скелет, обгърнат с вериги и ръждясали жезла. Празните очни ябълки на черепа му проблесваха лудо на светлината от шлема на Бонтер. От раменете и бедрата висяха ивици плат от облеклото, челюстите му бяха разтворени, сякаш се смееше на весела шега. Хач изпита някакво необикновено чувство на отнесеност, отчуждение, макар част от съзнанието му да разбираше, че този скелет бе твърде голям, за да е на брат му. Той извърна поглед и силно разтреперан се облегна на стълбата, опитваше се да успокои дишането и пулса си, съсредоточи се изцяло върху вдишването и издишването.

— Малин! — чу разтревожения глас на Бонтер. — *Малин!* Този скелет е много стар. *Разбра ли?* На двеста години е най-малко.

Хач изчака още един дълъг миг, вдишва и издишва, докато не се увери, че може да отговори.

— Разбирам — рече той.

След това бавно разтвори ръката си, стиснала здраво титановото стъпало. После, все така бавно, спусна първо единия, а после и другия си крак, докато не се изравни с Бонтер и Найдълман.

Капитанът осветяваше скелета като омаян, без изобщо да си дава сметка за реакцията на Хач.

— Вижте кройката на ризата му — рече той. — От домашно платно, реглан ръкав — обичайна дреха за рибарите от началото на деветнайсети век. Мисля, че открихме трупа на Саймън Рътър, първата жертва на Шахтата.

Гледаха вторачени скелета, докато далечния грохот на гръм не ги извади от унеса им.

Капитанът безмълвно насочи лъч надолу, под краката си. Следвайки посоката на светлината, Хач вече виждаше крайната им цел: дъното на самата Наводнена шахта. Там имаше огромна купчина от строшени греди, ръждясали жезла, шлангове, машинни части, лостове и всякакви други машинарии, които стърчаха от локвата кал и тиня на седем-осем метра под тях. Хач забеляза точно над тази купчина входовете на няколко големи шахти към главната; около отворите им висяха като бради влажни водорасли. Найдълман обходи с фенера си наоколо, сетне се обърна към Бонтер и Хач, слабата му

фигура бе обвита сякаш в ореол от студената мъгла на собствения му дъх.

— Може би на петнайсетина метра под тези останки — рече тихо той — лежи съкровище за два милиарда долара.

Макар погледът му да се спираше ту върху Хач, ту върху Бонтер, той сякаш гледаше някъде далеч отвъд тях. Сетне се разсмя — тих, мек, необикновен смях.

— Петнайсет метра — повтори той. — И единственото, което ни остава сега, е да копаем.

Радиото неочаквано изпука.

— Капитане, тук е Стрийтър.

Хач усети някаква тревожна нотка в тона му.

— Имаме проблем.

— Какъв? — попита капитанът с твърд глас, замечтаният му тон бе изчезнал мигновено.

Последва пауза, после Стрийтър отново се обади:

— Капитане, ние — една минутка, моля — препоръчваме ви да прекратите спускането си и да излезете веднага на повърхността.

— Защо? — попита Найдълман. — Някакъв проблем с екипировката ли?

— Не, не е това. — Стрийтър не бе сигурен как да продължи. — Ще ви прехвърля на Сейнт Джон, той ще ви обясни.

Найдълман хвърли бърз, въпросителен поглед към Бонтер, която в отговор само сви рамене.

По радиото зазвучаха отсечените думи на историка.

— Капитан Найдълман, тук е Кристофър Сейнт Джон. Намирам се на борда на „Серберъс“. „Сцила“ току-що разшифрова няколко части от дневника.

— Чудесно — рече капитанът. — Но какви са непредвидените обстоятелства?

— Става въпрос за написаното от Макалън в тази втора част. Нека ви го прочета.

Хач стоеше на стълбищното устройство — в очакване във влажния и студен мрак, в сърцето на Наводнената шахта — и му се стори, че гласът на англичанина, който четеше дневника на Макалън, сякаш идваше от някакъв съвсем различен свят:

Вече седемнайсети ден не съм свободен. Сигурен съм, че Окъм възнамерява да ме очисти, както с лекота очисти мнозина други, след като престанаха да бъдат от полза за отвратителното му начинание. И така, след като наранената ми душа тъй страда в часовете на нощта, реших да предприема курс на действия. Това непочтено съкровище е толкова проклето, колкото самия пират Окъм, и причини такива страдания на този изоставен остров; и взе толкова много животи. Това е съкровището на самия дявол и за такова ще го смятам...

Сейнт Джон направи пауза, чу се шумоленето на листите от разпечатката.

— И искате да прекратим изпълнението на задачата си, само заради *това*?

Раздразнението в тона на Найдълман бе очевидно.

— Капитане, има още. Ето го:

Сега, след като Шахтата на съкровището е построена, знам, че дните ми са преброени. Душата ми е успокоена. Под мое ръководство пиратът Окъм и неговата банда без да подозират, създадоха постоянен гроб за тези нечестиви печалби, придобити с толкова страдания и мъки. Това съкровище няма да може да стане притежание на смъртен човек. Така се потрудох, че посредством различни стратегеме и хитрини да скрия съкровището и то така, че нито Окъм, нито някой друг човек някога да може да го вземе. Шахтата е непобедима, неуязвима. Окъм мисли, че държи ключа, и поради тази си вяра ще умре. Казвам ти сега, на теб, който ще дешифрираш този дневник, вслушай се в предупреждението ми: слизането в шахтата е опасно за живота и ще доведе до осакатяването ти; да се вземе съкровището означава сигурна Смърт. Ти, който жадуваш да намериш ключа към Шахтата на съкровището, ще

откриеш вместо него ключа към онзи свят, а трупът ти ще гние в Ада, където ще е отишла и душата ти.

Гласът на Сейнт Джон секна, а групата потъна в мълчание. Хач погледна Найдълман: брадичката му леко трепереше, бе присвил очи.

— Както виждате — заговори отново Сейнт Джон, — по всичко личи, че ключът към Шахтата е в това, че няма ключ. Това сигурно е било последното отмъщение на Макалън срещу пирата, който го е отвякъл: да погребее съкровището му по такъв начин, че никога да не може да бъде извадено. Не и от Окъм. Не и от когото и да било.

— Въпросът е — намеси се гласът на Стрийтър, — че не е безопасно който и да е да влиза в Шахтата, преди да сме разшифروвали и анализирали и останалата част от дневника. Изглежда Макалън е заложил някакъв капан за всеки, който...

— Глупости — прекъсна го Найдълман. — Опасността, за която пише, е капанът, който е убил Саймън Рътър преди двеста години и е наводнил Шахтата.

Последва ново дълго мълчание. Хач погледна първо Бонтер, а после — Найдълман. Лицето на капитана си оставаше каменно, с присвити, неподвижни устни.

— Капитане? — долетя отново гласът на Стрийтър. — Сейнт Джон не го тълкува точно така...

— Това е уловка — сопна се капитанът. — Ние вече почти свършихме тук, остава ни да монтираме и да калибрираме още няколко сензора, след което излизаме.

— Мисля, че Сейнт Джон има право — рече Хач. — Трябва да прекратим, поне докато не разберем за какво говори Макалън.

— Съгласна съм — подкрепи го Бонтер.

Найдълман заби поглед между двамата.

— В никакъв случай — отсече безцеремонно той. Затвори торбата си и погледна нагоре. — Мистър Уопнър?

Пограмистът не бе на стълбата и по интеркома не последва отговор.

— Сигурно е влязъл в тунела да калибрира сензорите, които монтирахме в сводестото помещение — предположи Бонтер.

— Тогава трябва да го повикаме да излезе. Господи, той сигурно е изключил предавателя си.

Капитанът тръгна нагоре по стълбата, мина покрай тях и продължи. Стълбата леко потрепери под тежестта му.

„Един момент — помисли си Хач — тук нещо не е наред.“ Преди стълбата беше стабилна.

Сетне това се повтори: леко потрепване, едва доловимо под пръстите на ръцете и под краката му. Той погледна въпросително Бонтер, а в очите ѝ прочете, че и тя го бе усетила.

— Доктор Магнусен, докладвайте! — рече остро Найдълман. — Какво става?

— Всичко е нормално, капитане.

— Ранкин? — извика го по радиото Найдълман.

— Уредите показват сеизмична активност, но е далеч под опасното ниво. Има ли някакъв проблем?

— Ние усетихме... — започна капитанът.

Изведнъж мощно разтърсване усугуби стълбата и захвата на Хач. Единият му крак се хлъзна от стъпалото и той стисна отчаяно перилата, за да запази равновесие. С периферното си зрение зърна Бонтер, която се държеше здраво. Последва нов трясък, сетне друг. Хач чу над главата си далечен тътен, сякаш се свличаше земна маса, както и тихо, едва доловимо бучене.

— Какво, по дяволите, става? — извика капитанът.

— Сър! — долетя гласът на Магнусен. — Засичаме разместване на земни пластове някъде около вас.

— Добре, вие печелите. Да открием Уопнър и да се махаме бързо от тук.

Те се изкатериха по стълбата до площадката на трийсет и третия метър, входът на сводестия тунел бе над тях, зееща паст от изгнило дърво и пръст. Найдълман надникна вътре и лъчът на лампата на шлема му прониза влажния мрак.

— Уопнър? Хайде, размърдай се. Прекратяваме мисията.

Хач се вслуша, но от тунела се носеше единствено тишина и лек, студен ветрец.

Найдълман продължи да оглежда тунела още миг-два. После погледна с присвити очи първо Бонтер, а после и Хач.

Изведнъж, сякаш жегнати от една и съща мисъл, и тримата откопчаха карабините си и се закатериха към входа на тунела, влязоха вътре и хукнаха. Хач не си спомняше тунелът да бе толкова нисък. А и самият въздух в него бе сякаш по-различен.

Сетне тунелът изви в малка каменна камера. Двата пиезоелектрични сензора си стояха на срещуположните ѝ стени. До единия бе палмтопът на Уопнър с изкривена под невъзможен ъгъл антена. В камерата се носеха вълма мъгла, пронизвани от лампите на шлемовете им.

— Уопнър? — извика Найдълман и завъртя лампата си. — Къде, по дяволите, се е дянал?

Хач задмина Найдълман и видя нещо, което смрази кръвта във вените му. Един от масивните камъни на свода се бе стоварил върху стената на помещението. Хач забеляза дупката в тавана, Досуц като от изваден зъб; от нея се свличаха бучки влажна, кафеникава пръст. На пода — там, където основата на падналия камък бе притисната към стената — той забеляза нещо бяло и черно. Като приближи, Хач видя, че бе една от гуменките на Уопнър, която се подаваше между каменните плочи. В следващия миг се озова до нея и светна с фенера си между двата камъка.

— О, Господи — рече зад гърба му Найдълман.

Уопнър бе притиснат здраво между двете гранитни плочи, едната му ръка бе прикована до тялото, а другата — вдигната нагоре под невероятен ъгъл. Главата му с шлема бе обърната на една страна и гледаше към Хач. Очите му бяха широко отворени и пълни със сълзи.

Уопнър отвори беззвучно уста. *Моля те...*

— Кери, опитай се да се успокоиш — рече Хач и освети с фенера си тясната цепнатина нагоре и надолу, като в същото време се суетеше около интеркома си. „Боже мой, учудващо е, че е още жив.“

— Стрийтър! — извика той по интеркома. — Тук имаме човек, затиснат между две каменни плочи. Спусни ни няколко хидравлични крика. Искам кислород, кръв и физиологичен разтвор.

Обърна се към Уопнър.

— Кери, ще отместим тези камъни с крикове и ще те извадим скоро, много скоро. А сега искам да разбере къде си ранен.

Устните му отново се размърдаха.

— Не знам — дойде отговорът с шумно издишване. — Усещам се... като изцяло натрошен вътрешно.

Думите му бяха необичайно размазани и Хач осъзна, че програмистът едва можеше да мръдне челюстта си, за да говори. Хач отстъпи от скалата, отвори чантата си, извади спринцовка и я напълни с два кубика морфин. Промъкна ръка през неравните камъни и заби иглата в рамото на Уопнър. Той не потрепна, нямаше никаква реакция, нищо.

— Как е той? — попита надвесилият се над него Найдълман и с думите му излетя облак пара.

— Отдръпнете се, за Бога! — рече Хач. — Той се нуждае от въздух.

Сега самият той почувства, че се задъхва, че диша все по-дълбоко и по-учестено, усетил недостига на въздух.

— Внимавай! — рече Бонтер зад гърба му. — Може да има и още капани.

„Капан ли?“ На Хач не му бе дошло на ума, че това би могло да бъде капан. Ала как иначе този огромен камък от покрива ще се срути толкова точно... Опита се да се добере до ръката на Уопнър, за да измери пулса му, ала тя бе изкривена и отместена встрани и не можа да я достигне.

— Криковете, кислородът и плазмата идват — чу се гласът на Стрийтър по интеркома.

— Добре. Спуснете до платформата на трийсет и третия метър сгъваема носилка с надуваеми шини и ортопедична яка.

— Вода... — прошепна Уопнър.

Бонтер пристъпи и подаде манерката на Хач. Той бръкна в процепа и наклони тънката струйка вода от манерката да потече по шлема на Уопнър. Когато той изплези език, за да улови водата, Хач забеляза, че бе синьочерен и по цялата му дължина блестяха капчици кръв. „Иисусе Христе, къде са тези крикове...“

— Помогни ми, моля те! — избъбри Уопнър и тихо се закашля. На брадата му се появиха няколко петънца кръв.

„Пробит бял дроб“, помисли си Хач.

— Дръж се, Кери, само още няколко минути — произнесе той колкото можеше по-успокояващо, а сетне се обърна и натисна зверски интеркома си.

— Стрийтър! — просъска той — Криковете, по дяволите, къде са криковете?

— Данните за качеството на въздуха приближават червеното деление — каза тихо Найдълман.

— Спускаме — чу се гласът сред пукота на статично електричество.

Хач се обърна към Найдълман и видя, че той вече бе тръгнал да поеме нещата.

— Усецаш ли ръцете и краката си? — попита той Уопнър.

— Не знам. — Последва пауза, в която програмистът опитваше да поеме дъх. — Усецам единия си крак. Но като че ли костта му е извадена.

Хач наведе лъча на фенера си надолу, но не можа да види нищо друго, освен усукания в тясното пространство крачол; докът бе пропит в тъмночервен цвят.

— Кери, гледам лявата ти ръка. Опитай се да мръднеш пръстите си.

Ръката му, необичайно синкава и подута на вид, си остана неподвижна дълго време. Сетне показалецът и средният му пръст потрепнаха леко. Хач усети вълна на облекчение. „Гръбначно-мозъчната дейност все още не е спряла. Ако можем да отместим тази скала от него, все още имаме шанс.“ Той разтърси глава, опита се да проясни мислите си.

Подът отново се разтресе, изсипа се порой от пръст и Уопнър изпищя: висок, нечовешки писък.

— Господи, какво бе това? — попита Бонтер и хвърли бърз поглед към тавана.

— Мисля, че ще е най-добре да излезеш — рече тихо Хач.

— В никакъв случай.

— Кери? — разтревожен, Хач се взря отново през цепнатината. — Кери, можеш ли да ми отговориш?

Уопнър го гледаше втренчено, а от устните му се откърти нисък, дрезгав стон. Дишането му сега бе хрипящо, гърлото му клокочеше.

Хач чу тупването и изтракването на машинарията отвън: Найдълман бе изтеглил въжето, с което ги бяха спуснали от повърхността. Задиша отчаяно учестено, след като усети странно леко бръмчене в главата си.

— Не мога да дишам — успя да изрече Уопнър, а очите му бяха избледнели и сякаш бяха станали стъклени.

— Кери? Справяш се чудесно. Само се дръж още малко.

Кери се задъха отново и се закашля. От устните му към брадичката се процеди тънка струйка кръв.

Чуха се стъпки на бягащ човек и Найдълман се появи. Той тръшна на земята два хидравлични крика, след тях — преносима бутилка кислород. Хач грабна маската и започна да навива найкрайника ѝ към регулатора. След това завъртя крана на бутилката и чу успокояващия съсък на кислорода.

Найдълман и Бонтер заработиха трескаво зад гърба му, разкъсаха пластмасовите опаковки, освободиха криковете от железните пръти и започнаха да ги сглобяват. Последва нов трус и Хач усети как високата скала се отмества от ръката му и бавно, но неумолимо се притиска към стената.

— Побързайте! — извика той.

Главата му бе силно замаяна. Разви крана до максимум и пхна кислородната маска в тесния процеп между камъните.

— Кери — рече той, — сега ще сложа маската на лицето ти. — Задъха се, не му стигаше въздухът да говори. — Искам да дишаш бавно и на малки глътки. Става ли? Само след няколко секунди ще отместим с криковете тази скала от теб.

Наложи маската върху лицето на Кери, опита се да я мушне под уродливо смачкания шлем на програмиста. Наложи се да оформи с пръсти маската, за да я направи достатъчно тясна, та да пасне на смазания нос и уста на програмиста; едва сега разбра колко силно бе притиснат младият мъж. Влажните, изплашени очи го гледаха умоляващо.

Найдълман и Бонтер мълчаливо и съсредоточено работеха по монтирането на криковете.

Хач проточи врат, за да погледне по-добре през цепнатината, и видя опасно стеснилото се лице на Уопнър, долната му челюст вече не можеше да се затвори поради натиска. Кръвта бликаше от бузите му — там, където ръбовете на шлема се бяха впили в плътта. Не можеше повече да говори, нито да вика. Лявата му ръка потрепна конвулсивно и сякаш погали скалата с моравите си пръсти. От устата и ноздрите му

излезе слабо дихание. Хач знаеше, че натискът правеше дишането му почти невъзможно.

— Ето — изсъска Найдълман и подаде крика на Хач. Хач се опита да го пъхне в процепа.

— Много е разтворен! — рече задъхано той и го хвърли обратно. — Свий го!

Обърна се към Уопнър.

— А сега, Кери, искам да дишаш заедно с мен. Ще броим заедно, става ли? Едно... две...

След силен трус и остър стържещ звук каменният къс се притисна още по-близо; Хач усети как собствената му ръка и китка изведнъж се оказаха между скалите. Уопнър потрепери силно, след което изохка. Хач с ужас гледаше как лъчът на фенера му се насочва в тясното пространство с безмилостна яснота и видя как очите на програмиста изпъкват, първо порозовяха, после станаха червени и накрая — черни. Разнесе се раздиращ звук и шлемът се пръсна по шеговете си. Потта върху бузите и носа се смесиха с розово при последвалото сближаване на скалите. От едното ухо, а и изпод ноктите на Уопнър рухна кръв. Челюстта се откачи и увисна настрана.

— Скалата продължава да се плъзга! — изкрещя Хач. — Дайте ми нещо, каквото и да е, за да...

Ала още преди да довърши, усети как главата на програмиста се изплъзва от ръката му. Кислородната маска заклокочи, след като пътят на въздуха се задръсти от рухналите течности. Хач почувства някакво странно потреперване между пръстите си и за свой ужас осъзна, че това бе езикът на Уопнър, който вибрираше конвулсивно при разкъсването на нервите, които командват мускулите.

— Не! — изкрещя отчаян Хач. — Моля те, господи, не!

Пред очите му заиграха черни петна и той залитна към камъка, не можеше да поеме дъх в тежкия въздух, опитваше се да измъкне ръката си от засилващия се натиск.

— Доктор Хач, отдръпни се! — предупреди го Найдълман.

— Малин! — изпищя Бонтер.

— *Хей, Мал!* — Хач чу гласа на брат си Джони да шепне от нахлуващата тъма. — *Хей, Мал! Насам!*

Мракът го погълна напълно и той изгуби съзнание.

30.

Към полунощ в океана се разви онзи вид мазно, бавно вълнение, което често се появява след лятна буря. Хач се изправи иззад писалището си и с бавни крачки отиде до прозореца на затъмнения си кабинет в сглобяемата къщичка. Загледа се отвъд тъмните фургони на базовия лагер, търсеше светлинки, които да подсказват, че съдебният лекар най-сетне пристига. По тъмната вода се носеха призрачни ивици от пяна. Лошото време изглежда бе издухало мъглата от острова и на хоризонта се виждаше сушата — неясен бряг, който фосфоресцираше под обсипаното със звезди небе.

Въздъхна, извърна се от прозореца и машинално масажира бинтованата си ръка. Бе останал в кабинета си през цялото време, докато вечерта премина в нощ, не му се искаше да помръдне дори да запали осветлението. В тъмнината сякаш бе по-лесно да избегне да гледа към количката с покритата с бял чаршаф и с неправилни форми фигура. Беше му по-лесно да отхвърли всички мисли и тихия шепот, които продължаваха да нахлуват от дълбините на съзнанието му.

Чу се леко почукване и дръжката на вратата се завъртя. Лунната светлина очерта слабия силует на застаналия на прага капитан Найдълман. Той влезе във фургона и изчезна в тъмната сянка на един стол. Чу се подраскване и стаята за миг се освети в жълто — палеше лулата си; тихият шум от всмукването стигна до ушите на Хач миг преди мирисът на турския тютюн „Латакия“.

— Значи още го няма съдебният лекар, така ли? — попита Найдълман.

Мълчанието на Хач бе достатъчен отговор. Бяха поискали да пренесат Уопнър на сушата, но съдебният лекар, придирчив и подозрителен човек, който бе пристигнал чак от Мачияспорт, настоя колкото е възможно по-малко да местят трупа.

Капитанът пуши известно време мълчаливо, а единственият знак за присъствието му бе проблесването от време на време на огънчето на лулата.

— Малин? — рече тихо той.

— Да — отвърна Хач, гласът му излезе пресипнал, сякаш не беше неговият собствен.

— Това бе ужасна трагедия. За всички нас. Аз много обичах Кери.

— Да — съгласи се отново Хач.

— Спомням си — продължи капитанът, — веднъж ръководех екип по дълбоководно спасяване край остров Сейбъл. Гробището на Атлантика. Имахме шестима водолази в барокамерата, правеха декомпресия, след като се бяха спускали до сто метра дълбочина до една нацистка подводница, натоварена със злато. Нещо стана и люкът на камерата се повреди.

Хач го чу как се размърда на стола си.

— Можеш да си представиш какво стана. Масирана емболия. Първо ти пръска мозъка, а после спира и сърцето.

Хач не отвърна нищо.

— Един от тези млади водолази бе моят син.

Хач погледна към тъмната фигура.

— Съжалявам много — рече той. — Нямах и представа, че...

Изведнъж се спря. „Нямах представа, че си бил баща. Или съпруг.“ Всъщност, той не знаеше нищичко за личния живот на Найдълман.

— Джеф бе единственото ни дете. Смъртта му бе много тежък удар и за двама ни, и жена ми — Аделаид — ами, тя просто не можа да ми го прости.

Хач продължи да мълчи, спомни си неподвижните черти на лицето на майка си в онзи ноемврийски следобед, когато научиха за смъртта на баща му. Тя бе взела порцеланов свещник от лавицата над камината, избърса го разсеяно с престилката си, върна го на място, сетне взе друг, избърса и него, отново и отново. Лицето ѝ бе сиво като пусто небе. Запита се какво ли правеше сега майката на Кери Уопнър.

— Господи, колко съм уморен.

Найдълман отново се размърда на стола, този път по-живо, сякаш за да се разбуди.

— Тези неща се случват в този бизнес — рече той. — Неизбежни са.

— Неизбежни — повтори Хач.

— Не се опитвам да оправдая случилото се. Кери бе наясно с рисковете и той направи избора си. Като всички нас.

Въпреки нежеланието си, Хач се улови, че погледът му неволно се плъзга към обезобразения труп под чаршафа. По него се бяха появили тъмни петна и на лунната светлина те приличаха на груби черни дупки. Запита се дали Уопнър наистина бе направил сам избора си.

— Въпросът е — капитанът сниши тон — *да не позволим това да ни нанесе поражение.*

Хач с усилие отмести поглед. Въздъхна дълбоко.

— Мисля, че и аз съм на същото мнение. Стигнахме толкова далеч. А и смъртта на Кери ще стане още по-безсмислена, ако напълно изоставим проекта. Ще преразгледаме процедурите за безопасност, колкото и време да ни потрябва. Тогава ще можем...

Найдълман се поизправи и се наведе напред на стола си.

— Колкото време ни потрябва ли? Ти не ме разбра, Малин. Ние трябва да продължим още *утре*.

Хач се намръщи.

— Как бихме могли, след всичко това, което се случи? Първо, духът на хората е паднал до дъното. Този следобед дочух разговор на двамина от работниците под прозореца ми: те твърдяха, че цялото начинание е прокълнато, че никой никога няма да извади съкровището.

— Тъкмо за това *трябва* да продължим — поде отново капитанът, вече с настойчив тон. — Да прекратим симулациите, да ги накараме да се забравят в работата. Не е учудващо, че хората са разтърсени. Какво друго може да се очаква след такава трагедия? Приказките за проклетия и старите припеви за свръхестественото са изкусителна, подкопаваща сила. И тъкмо за това дойдох тук да поговорим.

Той премести стола си по-близо.

— Всичките тези неприятности, които имаме с техниката. Всичко работи просто безпогрешно, докато не бъде инсталирано на острова, след което се появяват необясними проблеми. Това ни докара забавяния и преразходи. Да не говорим за падането на духа. — Той пак взе лулата си. — Мислил ли си за евентуалната причина?

— Всъщност не. Не знам много за компютрите. Кери не можа да разбере причината. Той все повтаряше, че действала някаква зла сила.

Найдълман издаде тих подигравателен звук.

— Да, дори той. Странно е един компютърен специалист да бъде толкова суеверен. — Обърна се и дори в тъмното Малин усети силата на погледа му. — Е, аз мислих много по въпроса и стигнах до заключение. И то не е в полза на някакво проклятие.

— А какво е тогава?

Лицето на капитана се освети за кратко, докато палеше отново лулата си.

— Саботаж.

— Саботаж ли? — прошепна изумен Хач. — Но кой? И защо?

— Не знам. Все още не знам. Ала е очевидно, че е някой от нашия вътрешен кръг, някой който има пълен достъп до компютърната система и екипировката. Това са Ранкин, Магнусен, Сейнт Джон, Бонтер. Дори Уопнър, който сам попада в клопката си.

Хач се изненада, че Найдълман можеше да говори толкова пресметливо за Уопнър, след като натрошеният труп на програмиста лежеше само на два метра от него.

— Ами Стрийтър? — попита той.

Капитанът поклати глава.

— Стрийтър и аз сме заедно от Виетнам насам. Той бе старшина на моята канонерка. Знам, че много-много не се имате с него, знам, че той е малко чешит, но няма как да бъде саботьорът. Няма. Всичко, което притежава, го е вложил в това начинание. Ала има и по-дълбоки причини. Някога, преди време, му спасих живота. След като си бил на война и си водил битки рамо до рамо с някого, между вас никога не може да съществува лъжа.

— Добре — отвърна Хач. — Но можеш ли да посочиш причина защо някой ще иска да саботира разкопките?

— Мога да посоча няколко — каза Найдълман. — Ето една: индустриален шпионаж. Не забравяй, че „Галаса“ не е единствената компания за търсене на съкровища в света. Ако се провалим или банкрутираме, ще се отвори вратата за някой друг.

— Не и без моето сътрудничество.

— Те не знаят това.

Найдълман направи пауза.

— А дори и да знаят, едно решение винаги може да се промени.

— Не знам — каза Хач. — Трудно ми е да повярвам, че...

Гласът му заглъхна като си спомни как предишния ден се натъкна на Магнусен в зоната, където се каталогизираха намерените предмети. Тя разглеждаше златния дублон, намерен от Бонтер. Тогава това го учуди: инженерката, обикновено толкова спокойна и лишена от индивидуалност, се взираше изпитателно в монетата, а върху лицето ѝ бе изписано изражение на грубо, разголено желание. Когато той влезе, тя бързо остави монетата с плах, едва ли не гузен жест.

— Не забравяй — продължи капитанът, — че тук чака да бъде извадено съкровище за два милиарда долара. Много хора на този свят са готови да застрелят продавача в някое магазинче за алкохол и за двайсет долара. А колцина биха извършили каквото и да е престъпление, включително и убийство, за два милиарда?

Въпросът увисна във въздуха. Найдълман се изправи и закрочи неспокойно пред прозореца, като подръпваше дълбоко от лулата си.

— Сега, след като Шахтата е осушена, можем да съкратим работната ръка наполовина. Вече изпратих баржата и плаващия кран обратно в Портланд. Така задачите ни по безопасността стават полесни. Ала нека бъдем наясно с едно. Саботьорът също няма да спи. Той или тя може би са повредили компютрите, за да принудят Кери да се включи в екипа ни сутринта. Ала всъщност не друг, а *Макалън* уби Кери Уопнър. — Той се извърна рязко от прозореца. — Точно така, както е убил и брат ти. Този човек прекрачи три столетия, за да ни удари. Но за Бога, Малин, не можем да се оставим той да ни победи. Ние ще разрушим Шахтата му и ще вземе златото. *Както и меча.*

Множество противоречиви чувства бушуваха у седящия в мрака Хач. Никога не бе мислил за Шахтата от такава гледна точка. Но беше вярно: Макалън в известен смисъл наистина бе убил брат му и почти толкова невинния компютърен програмист. В основата си Наводнената шахта бе жестока, хладнокръвна машина за убиване.

— Не знам дали има саботьор — каза бавно той, — но мисля, че за Макалън си прав. Виж какво пише той в последния си запис в дневника. Че е проектирал Шахтата да убие всекиго, който се опита да я ограби. Ето още една причина да вземем таймаут, да проучим дневника, да преосмислим подхода си. Действаме твърде бързо, прекалено бързо.

— Малин, но именно това е *погрешният* подход — гласът на Найдълман изведнъж прозвуча високо в малкия кабинет. — Не

разбираш ли, че това ще бъде от полза за саботьора? Ние трябва да продължим напред с възможно най-голяма бързина, да картираме вътрешността, да монтираме укрепващата конструкция. Освен това всеки ден забавяне означава нови усложнения, нови пречки. А „Таласа“ плаща на „Лойдс“ по 300 000 долара на седмица за застраховки. Този нещастен случай ще удвои вноските ни. Вече надхвърляме бюджета и инвеститорите ни не са доволни. Малин, ние сме толкова близо до целта. Как можеш да предлагаш да намалим темпото точно сега?

— Всъщност — отвърна твърдо Хач — аз предлагам да приключим за този сезон и да възобновим работата през пролетта.

Когато Найдълман пое дълбоко въздух, се чу силно изсъскване.

— Слушай, какво говориш? Ще трябва да демонтираме водонепроницаемата камера, да наводним отново шахтите, да разглобим Ортанк и „Остров-1“. Не, не говориш сериозно.

— Слушай — рече Хач. — През цялото време досега приемахме, че съществува някакъв ключ към камерата със съкровището. Сега разбрахме, че такъв ключ няма. Дори напротив. Тук сме вече три седмици. Август почти си отива. С всеки ден се увеличава възможността да ни връхлети буря.

Найдълман отхвърли с жест думите му.

— Не сме строили тук с детски конструктор. Можем да издържим на всяка буря, дори и на ураган, ако се наложи.

— Не говоря за урагани или за южняка. Подобни бури се предсказват три-четири дни напред — достатъчно време, за да се напусне острова. Говоря за североизточните бури. Те могат да връхлетят тези брегове ненадейно — без предупреждение, в рамките на едно денонощие. И ако това стане, ще извадим голям късмет само да се качим на корабите си и да се скрием в пристанището.

Найдълман се намръщи.

— Знам какво е североизточна буря.

— Тогава сигурно знаеш, че тя може да предизвика насрещни ветрове и много стръмни вълни, по-опасни от вълнението, породено от ураган. И без значение колко добре е укрепена, камерата ти ще бъде разбита като детска играчка.

Найдълман повдигна агресивно брадичка; на Хач му стана ясно, че нито един от доводите му не можеше да пробие.

— Виж — продължи той, — претърпяхме неуспех. Но това не означава, че се отказваме. Апендиксът може и да е възпален, но още не се е спукал. Единственото, което казвам, е, че ни е необходимо време наистина да проучим Шахтата, да изследваме други строежи на Макалън, да се опитаме да разберем начина му на мислене. Да се хвърлим сляпо напред просто е прекалено опасно.

— Аз ти казвам, че може би сред нас има саботьор, че не можем да си позволим забавяне, а ти ми говориш, на мен, за слепота? — рече сурово Найдълман. — Това е точно онзи малодушен подход, на който Макалън е залагал. Не бързай, не прави нищо рисковано, харчи парите си, докато не ти остане и грош. Не, Малин. Изследванията са хубава работа, но — капитанът изведнъж сниши глас, ала решителността в тона му бе смайваща, — сега е моментът да го хванем за гушата.

Никога досега не бе наричал Хач малодушен — той дори не бе чувал думата да се използва често, освен в книгите — и това не му хареса много. Усети как старият, кипнал гняв се надига, но успя да го овладее с усилие. „Ако избухнеш сега, ще разрушиш всичко“, помисли си той. „Може би капитанът е прав. Може би смъртта на Уопнър ме е объркала. В крайна сметка стигнахме толкова далеч. И сега сме близо, съвсем близо до целта.“

— Това трябва да е лодката на съдебния лекар — каза Найдълман. — Беше се обърнал към прозореца и Хач не можеше повече да вижда лицето му. — Смятам да оставя тази работа в твои ръце.

Той се отдръпна от прозореца и тръгна към вратата.

— Капитан Найдълман? — обади се Хач.

Капитанът спря, извърна се с ръка върху дръжката. Макар Хач да не виждаше лицето му в тъмнината, можеше да усети изключителната сила във въпросителния му поглед.

— Онази подводница, пълна с нацистко злато — продължи Хач. — Какво направихте? Имам предвид след смъртта на сина ти?

— Продължихме операцията, разбира се — отвърна сухо Найдълман. — Той сам би искал да постъпим така.

В следващия миг него вече го нямаше и единствената следа от посещението му бе слабият аромат на тютюневия дим, който се носеше в нощния въздух.

31.

Бъд Роуел не бе особено усърден в ходенето си на църква. А в годините след идването на Уди Клей стана още по-нередовен; проповедникът имаше суров стил, какъвто рядко се срещаше в конгрегационните църкви. Той често гарнираше проповедите си с призови към енорияшите си да заживеят по-духовен живот, прекалено взискателен за вкуса на Бъд. Ала в Стормхейвън от един магазинер се изискваше способността умело да клюкарства. И като професионален клюкар Роуел никак не обичаше да пропусне нещо. Бе тръгнал слухът, че преподобният Клей подготвил специална проповед — проповед, която включвала много интересна изненада.

Роуел пристигна десет минути преди службата и намери църквата претъпкана от жителите на града. Проби си път към задните редове и потърси място зад някоя колона, за да може да се измъкне незабелязано. Като не успя, настани едрото си тяло на края на една от пейките; ставите му протестираха срещу твърдата седалка.

Огледа бавно събралото се паство, като кимаше на онези клиенти на магазинчето си, чиито погледи можеше да улови. Видя кмета Джаспър Фицджералд на предните пейки до председателя на градския съвет. Бил Банс, редакторът на вестника, бе няколко реда по-назад, с неизменната си зелена козирка, наложена на челото му така, сякаш е била посадена там. А Клеър Клей бе на обичайното си място в средата на втория ред. Беше се превърнала в свършената съпруга на проповедник — чак до тъжната усмивка и излъчващите самота очи. Присъстваха и неколцина непознати, които, предположи той, навярно бяха от екипа на „Таласа.“ Това бе необичайно; никой от експедицията досега не се бе появявал в църквата. Може би случилото се нещастие там ги бе поразтърсило малко.

След това погледът му се спря върху някакъв непознат предмет, поставен на масичка до амвона, покрит с колосана ленена покривка. Това определено бе странно. Проповедниците в Стормхейвън не

прибягваха до сценични ефекти, нито пък имаха обичая да крещят, да размахват юмруци или да удрят по Библията.

Църквата утихна едва когато мисис Фанинг се настани превзето на пейчицата зад органа и взе първите акорди на „Бог е нашата крепост.“ След седмичните съобщения и молитвите Клей пристъпи напред. Черната мантия висеше свободно върху мършавото му тяло. Той застана зад амвона и огледа паството си с мрачно изражение на яростна решителност, изписана върху лицето му.

— Някои хора — започна той — може би си мислят, че работата на проповедника е да утешава хората. Да им помогне да се почувстват по-добре. Но днес аз не съм тук, за да накарам когото и да е да се почувства по-добре. Не това е моята мисия и моето призвание — да ви заслепявам с утешителни баналности или успокояващи полуистини. Аз съм пряк човек и онова, което ще ви кажа сега, ще накара някои хора да се почувстват неудобно. „Ти ще покажеш на своя народ всички трудности.“

Той отново се огледа, сетне сведе глава и произнесе кратка молитва. След миг мълчание се върна към Библията и я отвори на текста, с който да започне проповедта си.

— „И като затръби петият ангел — започна той със силен, резониращ глас: ... видях една звезда да пада на земята от небето, на която се даде ключа от бездънната пропаст.

И тя отвори бездънната пропаст; и дим се издигна от пропастта като дим от голяма пещ...

... Имаха над себе си за цар ангела на бездната, който по еврейски се нарича Авадон.

... От тия три язви — от огъня, от дима и от жупела, що излизаха от устата им — биде избита една трета от човеците.

... И останалите човеци, които не бяха избити от тия язви, не се покаяха от делата на ръцете си, да не се кланят вече на бесовете и на златните, сребърните, медните, каменните и дървените идоли...“

Клей вдигна глава и бавно затвори книгата.

— Откровение, глава девета — рече той и усети как неловкото мълчание сякаш се сгъстява.

Сетне продължи по-тихо:

— Преди няколко седмици една голяма компания дойде тук да начене още едно обречено усилие да извади съкровището на остров

Рагид. Всички сте чули взривовете, двигателите, които работят ден и нощ, сирените, вертолетите. Видели сте острова, осветен нощем като нефтена платформа. Някои от вас работят за компанията, дават стаи под наем на служителите ѝ или печелят финансово от търсенето на съкровището.

Погледът му обходи залата и се спря за миг върху Бъд. Бакалинът се размърда на мястото си и заби поглед в пода.

— Онези от вас, които са разтревожени за околната среда, може би се питат какъв ще е ефектът на това изпомпване на мътните води, на газта и нефта, на експлозиите, на цялата тази безспирна дейност върху екологията на залива. А рибарите и ловците на омари между вас сигурно се питат дали това има нещо общо с намаления с двайсет процента улов на омари и на скумрията, която намаля пак с толкова.

Проповедникът замълча. Бъд знаеше, че уловът намалява с устойчив темп през последните двайсет години — със или без разкопки на острова. Ала това не попречи на значителен брой рибари в залата да се размърдат неспокойно на местата си.

— Но моята загриженост днес не е просто за шума, за замърсяването, за съсипания улов или за ограбването на залива. Тези светски факти са от компетенциите на кмета, ако реши да се заеме с тях.

Клей хвърли недвусмислен поглед към кмета. Бъд видя как Фицджералд се усмихва неловко и вдигна ръка да оглади единия от великолепните си мустаци.

— Моята загриженост е за *духовния* ефект от това търсене на съкровище. — Клей отстъпи от амвона. Библията е много ясна по този въпрос. Любовта към златото е коренът на злото. И само бедните отиват на небето. Няма двусмислици, няма спорове по интерпретацията. Трудно е да се приеме, но е така. И когато един богат човек решил да последва Исус, Той му казал: раздай първо богатствата си. Ала мъжът не могъл да го стори. Спомнете си Лазар, просякът, който умрял пред портите на богаташа и се въздигнал до сърцето на Авраам. А богаташът, който живеел зад портите, отишъл в ада и се молел за капка вода, за да разхлади изгорелия си език. Ала не я получил. Исус не би могъл да го каже по-ясно: „По лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство.“^[1]

Той замълча и се огледа.

— Може би това досега ви е изглеждало не ваш, а нечий чужд проблем. В крайна сметка повечето хора в този град не са богати, както и да ги погледнем. Но преставали ли сте да мислите — всеки от вас — какво ще стане с нашия град, ако те успеят? Нека ви подсказва. Стормхейвън ще се превърне в най-голямата атракция след Дисниленд. В сравнение с него Бар харбър и Фрийпорт ще изглеждат като градове-призраци. И ако мислите, че риболовът сега е слаб, почакайте да видите какво ще стане, когато стотици туристически лодки започнат да порят тези води, когато по брега се издигнат хотели и летни вили. Трафикът. Помислете си за безбройните предприемачи и златотърсачи, които ще дойдат — ще копаят тук, ще копаят там, в морето и на сушата, ще грабят и замърсяват, докато земята не бъде съсипана, а риболовните полета — унищожени. Разбира се, някои в тази зала ще спечелят пари. Но дали съдбата ви ще бъде по-различна от тази на богаташа в притчата за Лазар? А най-бедните сред вас — онези, които изкарват прехраната си от морето — няма да имат късмет. За тях ще останат само два избора: социални помощи или еднопосочен билет до Бостън.

При споменаването на тези две най-презрени неща в Стормхейвън — помощите и Бостън — в залата се понесе неодобрителен шепот.

Клей изведнъж се наведе напред и се улови за амвона.

— Те ще отвържат звяра, чието име е Авадон. Авадон, царят на Бездната. Авадон, чието име на еврейски означава „Погубител“.

Той огледа строго редиците.

— Искам да ви покажа нещо.

Отдръпна се от амвона и посегна към покрития с ленената покривка предмет. Бъд се наведе напред, а залата зашумя в очакване.

Клей се спря за миг, после дръпна покривката. Разкри се плосък черен камък с размери около трийсет и пет на петдесет и пет сантиметра, със силно начупени и ерозирали краища. Той бе подпрян на стара кутия от тъмно дърво. Върху челото на камъка бяха издълбани три неясни реда букви, грубо подчертани с жълт тебешир.

Клей пристъпи към амвона и с висок, треперещ глас повтори надписите:

Най-първо — ще Излъжеш
И прокълнат — ще Плачеш
Най-лошо — трябва да Умреш

— Не е никак случайно, че камъкът е бил намерен, когато за пръв път е била открита Шахтата и че неговото отместване е предизвикало първата смърт, причинена от Наводнената шахта. Оттогава насам пророчеството, изписано върху този дяволски камък, винаги е излизало вярно. Всички вие, които търсите идолите на златото и среброто — дали директно, чрез разкопки, или индиректно, като печелите от копачите — трябва да помните прогресията, която то описва. *Първо ще излъжеш*: алчността ще извърти благородните ти инстинкти.

Проповедникът се изправи:

— На празника на омара Малин Хач лично ми каза, че съкровището било на стойност няколко милиона долара. Сума, която не е за пренебрегване, дори и за един бостънчанин. Но по-късно научих, че предполагаемата му стойност възлизала на близо два милиарда. *Два милиарда!* Защо доктор Хач ме заблуди така? Мога да ви кажа само това: идолите на златото притежават изкусителна сила. *Първо ще излъжеш.*

Тонът му се сниши:

— А сетне идва вторият ред: *проклет ще плачеш*. Защото златото води след себе си проклятието на скръбта. Ако се съмнявате в това, поговорете с човека, който изгуби краката си. И какъв е последният ред на проклятието? *Най-лошо ще умреш.*

Хлътналите му очи огледаха критично аудиторията.

— Днес мнозина от вас искат, образно казано, да вдигнат камъка, за да вземат идола под него. Същото, което е желал и Саймън Рътър преди двеста години. Е, помнете какво се е случило с Рътър. — Той се върна на амвона.

— Миналия ден един мъж загина в Шахтата. Аз разговарях с него преди по-малко от седмица. Той не намери извинение за собствения си ламтеж за злато. Всъщност дори бе доста безсрамен по въпроса. „Не съм Майка Тереза“, каза ми той. А сега този мъж е мъртъв. Загинал по *най-лошия* начин — животът му е бил направо

изтръгнат от тялото, смазано от голям камък. *Най-лошо ще умреш.* И наистина, казвам ви, той получи възмездието си.

Клей замлъкна, за да си поеме дъх. Бъд огледа сбралите се хора. Рибарите и ловците на омари шепнеха помежду си. Клеър не гледаше към проповедника, а бе свела поглед към ръцете си.

Клей поде отново:

— Ами какво да кажем за другите загинали, за осакатените, за разорилите си поради това прокълнато съкровище? Това търсене на съкровище е възплъщение на злото. И всички, които спечелят от него, пряко или непряко, трябва да очакват да им бъде потърсена отговорност. Разбирате ли, в крайна сметка няма да има значение дали съкровището ще бъде открито, или не. Самото търсене е грях, отвратителен грях пред Бога. И колкото повече Стормхейвън следва този път на греха, толкова по-голямо наказание трябва да очакваме. Наказание — в съсипания поминък. Наказание — в съсипания риболов. Наказание — в съсипания ни живот.

Той се прокашля.

— В продължение на години се е говорело много за проклятието върху остров Рагид и Наводнената шахта. Сега мнозина биха отхвърлили подобни приказки. Ще ви кажат, че само невежите, необразованите хора вярват в подобни суеверия. — Той посочи камъка. — Кажете това на Саймън Рътър. Кажете това на Езекиил Харис. *Кажете това на Джон Хач.*

Гласът на Клей премина почти в шепот.

— На острова стават някои странни неща. Неща, за които не ви казват. Техниката мистериозно се разваля. Необясними случки провалят графика. А само преди няколко дни откриха на острова масов гроб. Гроб, набързо запълнен с труповете на пирати. Осемдесет, а може би и сто човека. Няма следи от насилие. Никой не знае как са умрели... „От тия три язви — от огъня, от дима и от жупела, що излизаха от устата им — биде избита една трета от хората...“

— Как са умрели тези хора? — изведнъж извиси гръмовно глас Клей. — Това е дело на Божията ръка. Защото знаете ли какво друго е било открито при умрелите?

Залата дотолкова притихна, че Бъд можеше да чуе драскащата по близкия прозорец вейка.

— *Злато* — довърши с пресипнал шепот Клей.

---

[1] Библия, евангелия на Матя 19:23–24, Марка 10:23–25, Лука 18:24 — Б.пр. ↑

32.

Като полеви лекар на експедицията на остров Рагид, от Хач се изискваше да свърши всички формалности, свързани със смъртта на Уопнър. Затова след като доведе една лицензирана медицинска сестра от крайбрежието да се заеме с медицинския пункт, той заключи голямата къща на „Оушън лейн“ и отиде с колата си до Мачиаспорт, където бе проведено официалното следствие. На следващата сутрин отпътува за Бангор. И докато свърши с попълването на цяло тесте архаични бюрократични формуляри, изминаха три работни дни.

Когато следобеда пое към острова, скоро се почувства по-уверен, че е взел правилното решение да не се възпротиви на Найдълман да продължи. И макар през последните няколко дни капитанът да гонеше хората си повече от всякога, усилията — и изтощителните нови предпазни мерки, които екипите вземаха след смъртта на Уопнър — изглежда разпръснаха до голяма степен потиснатостта. И все пак темпото си вземаше своето: Хач трябваше да се заеме с лечението на половин дузина леки травми, а сестрата му докладва три случая на заболяване — относително висок процент, като се има предвид, че броят на работещите на острова бе намален наполовина. Един се оплакваше от апатия и гадене, друг бе развил бактериална инфекция, за която Хач бе чел, но никога не се бе сблъсквал с нея. А третият имаше обикновена вирусна инфекция: не бе сериозна, но човекът бе развил доста силна треска. „Найдълман поне не би могъл да ме обвини в малодушие“, помисли си Хач, докато вземаше кръв за по-сетнешно изследване на борда на „Серберъс“.

Рано на следващата сутрин той пое по пътеката нагоре към входа на Наводнената шахта. Там цареше вихрено темпо — дори Бонтер, която излезе от Шахтата с ръчен лазерен далекомер, едва намери време да му кимне и да се усмихне. Ала бе извършен забележителен обем работа. Стълбищното устройство вече бе укрепено отгоре до долу, от

едната му страна бе монтиран асансьор за по-бърз транспорт към дълбините. Един техник му съобщи, че измерванията във вътрешността на Шахтата почти приключвали. Найдълман не се виждаше никъде, ала според техника капитанът изкарал последните три дни на практика без сън, затворен в Ортанк, откъдето ръководел работата по проучването на Шахтата.

Хач се улови, че мисли какво щеше да предприеме оттук нататък капитанът. Не беше учудващо, че се бе забравил напълно в работа след смъртта на Уопнър. Ала очевидните задачи вече бяха изпълнени: стълбищното устройство бе завършено, а Шахтата скоро щеше да бъде изцяло картирана. Не оставаше нищо друго, освен да се спуснат на дъното и да копаят — изключително внимателно, — за да стигнат до златото.

Хач постоя известно време смълчан. Мислеше за златото и за това какво ще прави със своя дял. Един милиард долара бе изумително голяма сума пари. Може би не се налагаше да вложи цялата сума във фондацията „Джони Хач.“ Щеше да бъде трудно дори да се дари такава сума. Освен това би било добре да се сдобие с нова лодка за пристана си в Лин. Улови се, че си спомня и за красивата, уединена къща на улица „Братъл“, близо до болницата, която бе обявена за продан. Не биваше да забравя също, че някой ден щеше да има и деца. Справедливо ли щеше да бъде да ги лиши от такова богато наследство! Колкото повече мислеше за това, толкова повече придобиваше смисъл идеята да си остави няколко милиона, може би около пет, за лично ползване. А може би дори десет, за всеки случай. Никой не би се възпротивил на това.

Гледа още известно време надолу в шахтата, запита се дали старият му приятел Дони Труит бе част от екипа, който работеше в тъмните пространства някъде долу, под краката му. След това се обърна и тръгна обратно по пътеката.

Влезе в „Остров-1“ и намери Магнусен пред компютъра — пръстите й бързо бягаха по клавиатурата, а устните й бяха свити в неодобрителна чертица. Нямаше ги опаковките от сладоледови сандвичи и повредените дънни платки, а претрупаните лавици с електронна техника и дебелите им, виещи се кабели и разноцветни ленти, бяха перфектно подредени. Всички следи от Уопнър бяха изчезнали. Хач се огледа и изпита алогичното чувство, че бързото

почистване по някакъв странен начин бе своего рода незачитане на паметта на програмиста. Както винаги Магнусен продължи работата си, без изобщо да му обърне внимание.

Той погледа още минутка.

— Извинете! — изстреля най-накрая и се почувства безкрайно доволен, като я видя, че леко подскочи. — Бих искал да получа разшифрования текст на дневника — обясни той, след като Магнусен спря да работи с клавиатурата и го погледна с удивително безизразното си лице.

— Разбира се — отвърна спокойно тя и се облегна назад в очакване.

— Е?

— Къде е? — отвърна тя.

Той не разбра.

— Какво къде е? — попита Хач.

В следващия миг той бе сигурен, че видя как по лицето на инженерката пробяга определено тържествуващо изражение, преди обичайната ѝ маска да се спусне отново.

— Искате да кажете, че нямате разрешение от капитана ли?

Изненаданият му вид бе достатъчен отговор.

— Нови правила — продължи тя. — В склада се пази едно единствено разпечатано копие на дневника и то не може да бъде давано без изричното разрешение на капитана.

Хач се усети за миг като в небрано лозе.

— Доктор Магнусен — каза ѝ той с възможно най-спокоен тон, — това правило не може да се отнася до мен.

— Капитанът не спомена за никакви изключения.

Без да каже и думица повече, Хач пристъпи към телефона. Набра номера на Ортанк по вътрешната централа и поиска да говори с капитана.

— Малин! — чу се силният глас на Найдълман. — Възнамерявах да се отбия и да видя как вървят нещата на сушата.

— Капитане, аз съм тук, на „Остров-1“ с доктор Магнусен. Какво означава това, че ми е необходимо разрешение за достъп до дневника на Макалън?

— Това е просто мярка за сигурност — долетя отговорът. — Един начин да сме наясно кой е имал достъп до него. Аз и ти

говорихме за необходимостта от това. Не го приемай лично.

— Боя се, че наистина го приемам лично.

— Малин, дори аз се подписвам като вземам текста. Направихме така, за да защитим не само интересите на „Таласа“, но и твоите интереси. А сега ако предадеш слушалката на Сандра, ще ѝ обясня, че имаш разрешение за достъп.

Хач подаде слушалката на Магнусен, която слуша дълго без да каже нещо или да промени изражението си. Затвори телефона, след това бръкна в едно чекмедже и извади малка жълта бележчица.

— Дайте това на дежурния пазач в склада — рече тя. — Ще трябва да впишете името си, подпис, дата и времето в книгата.

Хач мушна бележката в джоба си, смутен от избора на Найдълман, който се бе спрял на доктор Магнусен. Нали и тя бе в списъка на потенциалните саботьори?

Във всеки случай посред бял ден самата идея за присъствието на саботьор изглеждаше твърде далечна. Всички на острова бяха изключително високо платени. Някои очакваха да спечелят милиони. Нима някой саботьор би рискувал да изложи на опасност сигурното богатство в името на по-голяма, но и по-несигурна печалба? Нямаше логика.

Вратата се отвори отново и в командния център се появи високата и прегърбена фигура на Сейнт Джон.

— Добро утро — кимна той.

Хач също му кимна, изненадан от промяната, която бе настъпила у историка след смъртта на Уопнър. Пълноватите бузи и жизнерадостният, самодоволен вид бяха отстъпили място на отпусната кожа и торбички под зачервените му очи. Неизбежното сако от туид бе необичайно омачкано.

Сейнт Джон се обърна към Магнусен:

— Готово ли е вече?

— Почти — отвърна тя. — Очакваме още един комплект данни. Вашият приятел Уопнър е създал много объркана система и ни отне известно време да оправим всичко.

По лицето на Сейнт Джон пробяга изражение на неудоволствие, дори болка.

Магнусен кимна към екрана.

— Сравнявам данните на екипа по картирането с последните спътникови изображения.

Погледът на Хач се отмести към големия монитор пред Магнусен. Той бе изпълнен с невероятна плетеница от пресичащи се линии с различна дължина и в различен цвят. В дъното на екрана се появи надпис:

Видеозапис с ограничен достъп, начало 11:23 от
Телстар 704 Транспондер 8Z (KU-честота). Обратна връзка
на честота 14,044 MHz.

Приемане и интегриране.

Сложната плетеница на екрана се промени сама. Сейнт Джон наблюдаваше безмълвен екрана.

— Бих искал да поработя известно време с него — рече накрая той.

Магнусен кимна.

— Насае, ако не възразявате.

Магнусен се изправи.

— Трите бутона на мишката отговарят на осите на трите координата. Или бихте могли да...

— Наясно съм как работи програмата.

Магнусен излезе и затвори вратата на „Остров-1“ без да произнесе и дума повече. Сейнт Джон въздъхна и се настани на опразнения стол. Хач се обърна да си върви.

— Нямах предвид да си тръгваш и ти — рече Сейнт Джон. — А само тя. Каква ужасна жена! — Той поклати глава. — Виждал ли си вече това? Наистина е забележително.

— Не — отвърна Хач. — Какво е то?

— Наводнената шахта и всичките ѝ тунели. Или по-скоро онова, което е картирано досега.

Хач се приведе по-близо. Разбра, че онова, което изглеждаше безсмислена бъркотия от многоцветни линии, бе всъщност триизмерна схема на Шахтата с дълбочинни градиенти в единия край на екрана. Сейнт Джон натисна някакъв клавиш и целият комплекс се задвижи:

Шахтата и прилежащите ѝ тунели се завъртяха бавно в призрачната чернота на компютърния екран.

— Боже мой — ахна Хач. — Нямах представа, че конструкцията е толкова сложна.

— Картиращите екипи вкарват измерванията си в компютъра два пъти на ден. Моята работа е да изследвам архитектурата на Шахтата за някакви исторически успоредици. Ако успея да открия сходство с други строежи от онова време, още повече в други творения на Макалън, това би ни помогнало да определим какви още капани остават и как могат да бъдат обезвредени. Но никак не ми е лесно. Трудно е да не бъдеш смазан от сложността на конструкцията. И въпреки онова, което казах преди минута, имам само най-бегла представа как работи тази дяволия. Но по-скоро ще се люшна на бесилката, отколкото да помоля тази жена за помощ.

Той натисна няколко клавиша.

— Нека видим дали можем да изчистим всичко и да остане само оригиналната конструкция.

Повечето от цветните линии изчезнаха, останаха само червените. Сега диаграмата изглеждаше на Хач по-логична. Виждаше ясно голямата централна шахта, забита в земята. На равнище трийсет и три метра един тунел водеше към голяма камера: сводестото помещение, където бе загинал Уопнър. По-надолу, близо до дъното на Шахтата, шест по-малки тунела се разперваха под ъгъл като пръстите на ръка; точно над тях един голям тунел се издигаше стръмно към повърхността. Имаше и друг, тесен, който също тръгваше от дъното, както и малък набор от странични галерии. Сейнт Джон посочи долната група.

— Това са шестте наводнителни тунели.

— Шест ли?

— Да. Петте, които намерихме и един дяволски, който не изхвърли боя по време на тестването. Магнусен спомена нещо за хитра хидроложка система на обратен вток. Честно казано, не разбрах и половината от думите ѝ. — Той се намръщи. — Хм. Тунелът точно над тези с постепенното издигане е на Бостънската шахта, която е била построена доста по-късно. Не бива да се появява тук с оригиналните галерии.

Натисна още няколко клавиша и тунелът-натрапник изчезна от екрана.

Сейнт Джон хвърли бърз поглед на Хач, след това отново се обърна към екрана.

— А сега, този тунел, който води към брега... — той преглътна. — Той не е част от централната Шахта и не може да бъде изследван засега напълно. Отначало си мислех, че е оригиналната „задна врата“ на Шахтата. Ала изглежда той стига до водонепроницаем задънен край на половината път до брега. Може би е свързан по някакъв начин с капана, в който брат ти...

Гласът му стихна от неудобство.

— Разбирам — успя да каже Хач и неговият собствен глас прозвуча сух и необикновено тънък. Пое дълбоко дъх. — Правят се всички усилия да го изследват, нали?

— Разбира се.

Сейнт Джон се вторачи в компютърния екран.

— Знаеш ли, допреди три дни се възхищавах неимоверно на Макалън. А сега се чувствам съвсем различно. Проектът му е блестящ и не мога да го виня, че е искал да отмъсти на пирата, който го отвлякъл. Но той е знаел много добре, че Шахтата би могла да убива и невинни хора, ведно с виновните.

Той отново се зае да завърти конструкцията.

— Разбира се, историкът у мен би казал, че Макалън е имал всички основания да вярва, че Окъм ще живее достатъчно дълго, за да се върне и да задейства сам капана. Ала Шахтата е била проектирана да продължи да съществува и да пази съкровището още много време след като Окъм евентуално би загинал при опита си да измъкне съкровището.

Той натисна друг клавиш и диаграмата светна с гора от зелени линии.

— Тук можеш да видиш целия крепеж на главната Шахта. Четиристотин хиляди дъбови греди. Достатъчно, за да бъдат построени две фрегати. Конструкцията е била замислена да просъществува стотици години. Защо, мислиш, Макалън е направил своята машина на смъртта толкова здрава? А сега, ако завъртим в тази посока... — Той натисна друг клавиш, сетне втори, трети. — По

дяволите... — изруга той, когато графиката започна да се върти бързо на екрана.

— Ей, ще изгориш RAM-а на видеото, ако завъртиш тази картинка още малко по-бързо!

На вратата бе застанал геологът Ранкин, мечешката му фигура препречваше достъпа на мъглявата утринна светлина. Русата брада бе разчленена от изкривената му усмивка.

— Отдръпни се от това нещо, преди да си го строшил — пошегува се той, затвори вратата и пристъпи към екрана.

Седна на мястото на Сейнт Джон, натисна няколко клавиша, изображението покорно спря да се върти и застана неподвижно, сякаш в стойка „мирно“.

— Излезе ли нещо? — попита геологът.

Сейнт Джон поклати глава.

— Трудно е да се установят някакви очевидни модели. Виждам тук там сходство с някои от хидравличните конструкции на Макалън, но само толкова.

— Нека да я завъртим около оста Z с пет оборота в минута, И да видим дали ще ни вдъхнови за нещо.

Ранкин набра няколко клавиша и конструкцията на екрана отново се завъртя. Облегна се на стола, сложи ръце на тила си и погледна към Хач.

— Доста учудващо е, човече. Изглежда вашият стар архитект е използвал, така да се каже, някаква помощ при копането.

— Каква помощ, по-точно?

Ранкин намигна.

— От Майката-природа. Последните томографски данни показват, че голяма част от Шахтата си е съществувала, още преди да се появят пиратите. Имам предвид — в естествен вид. Огромна вертикална цепнатина в основната скала. Може дори това да е била причината, поради която Окъм е избрал този остров.

— Не съм много сигурен, че те разбирам.

— Има голям разсед и размествания в метаморфната скала в основата на острова.

— Сега вече съм напълно сигурен, че не те разбирам.

— Говоря за пресичащи се, приплъзващи се пластове току под острова. Пластове, които по някакъв начин са се раздалечили.

— Значи е имало множество подземни кухни?

Ранкин кимна.

— Да, много. Отворени пукнатини и цепнатини, водещи във всички посоки. Нашият приятел Макалън просто е разширил някои от тях и е добавил необходимото. Въпросът, с който обаче продължавам да се мъча, е защо го има и защо само под този остров? Обикновено подобни разседи са в по-голям мащаб. А тук изглежда са ограничени само до района на остров Рагид.

Разговорът им прекъсна с влизането във фургона на Найдълман. Той ги изгледа един по един, по лицето му пробяга усмивка и мигновено изчезна.

— Е, Малин, Сандра даде ли ти бележката-пропуск?

— Да, благодаря — отвърна Хач.

Найдълман се обърна към Ранкин.

— Не прекъсвай работата си заради мен.

— Просто помагах на Сейнт Джон тук с този триизмерен модел — рече Ранкин.

Хач погледна първо единия, а после — другия. Безгрижният геолог изведнъж бе станал официален, нащрек. „Дали не се е случило нещо между тях двамата?“ — запита се той. След това осъзна, че то се дължеше на начина, по който Найдълман ги изгледа. Той самият почувства почти неотразимо желание да изрича със заекване извинения и обяснения за онова, което правеха.

— Ясно — рече Найдълман. — В такъв случай имам добра новина за вас. Последният масив данни от измерванията вече е вкаран в мрежата.

— Чудесно — рече Ранкин и натисна още няколко клавиша. — Взех ги. Сега ги интегрирам.

Хач видя как на екрана малки линейни сегменти се добавиха към графиката със заслепяваща скорост. Прехвърлянето на данните приключи за секунда-две. Изображението бе почти същото, само гдето беше с по-наситен „килим“.

Сейнт Джон, който гледаше иззад рамото на геолога, въздъхна дълбоко. Ранкин набра още няколко клавиша и моделът отново се завъртя бавно по вертикалната си ос.

— Изчисти всичко, освен най-ранните конструкции — рече Сейнт Джон.

Ранкин натисна няколко клавиша и от изображението на екрана изчезнаха безброй тънки линии. Сега Хач можеше да види само картината на самата централна Шахта.

— Значи водните капани са били добавени към края — рече Найдълман. — Нещо, с което бяхме наясно още отначало.

— Забелязвате ли елементи от предишни строежи на Макалън? — попита Ранкин. — Или нещо, което да ви прилича на капан?

Сейнт Джон поклати отрицателно глава.

— Махни, моля те, всичко, освен дървените греди.

Последва нов набор по клавиатурата и на тъмния екран се появи необичаен скелет на конструкцията.

Историкът пое толкова дълбоко дъх, че се чу изсъскване.

— Какво има? — попита веднага Найдълман.

Последва кратка пауза. След това Найдълман поклати глава.

— Не знам. — Той посочи на екрана две точки, в които се пресичаха няколко линии. — Има нещо познато в тези връзки, ала не съм сигурен какво точно.

Останаха си така — потънал в мълчание полукръг, взрян в екрана.

— Може би това е безсмислено занимание — продължи Сейнт Джон. — Имам предвид какви точно успоредици можем да се надяваме да намерим в други строежи на Макалън? Кои сгради са широки три метра и високи над трийсет метра?

— Наклонената кула в Пиза? — предложи Хач.

— Един момент! — прекъсна го рязко Сейнт Джон. Той се взря още по-внимателно в екрана. — Вижте тези симетрични линии отляво, тук и тук. И погледнете тези извивки тук, една под друга. Ако се абстрахирам от всичко друго, бих рекъл, че това са обърнати наопаки сводове. — Извърна се към Найдълман: — Знаеше ли, че Шахтата е стеснена в средата?

Капитанът кимна.

— От метър и двайсет до около метър на равнище двайсет и един метра.

Историкът проследи с показалец контактните точки върху графичния модел на екрана.

— Да — прошепна той. — Това би трябвало да е дъното на обърнатата наопаки колона. А това пък е основата на вътрешния

контрафорс. А и този свод тук, където се съсредоточава натискът. Обратното на обичаен свод.

— Ще имаш ли нещо против да ни обясниш за какво става дума?
— намеси се Найдълман.

Тонът му бе спокоен, ала Хач мярна пламъчето на любопитството, което блесна в очите му.

Сейнт Джон се отдръпна от монитора, върху лицето му бе изписано огромно удивление.

— Това е напълно логично. Дълбоко и тясно като... в крайна сметка Макалън е бил религиозен архитект... — и гласът му стихна.

— Какво бе, човече? — просъска Найдълман.

Сейнт Джон обърна ококорените си очи към Ранкин.

— Завърти изображението на 180 градуса около оста Y.

Ранкин изпълни нареждането му и графиката на екрана се обърна с главата надолу. Сега контурите на Шахтата бяха изправени, застинаха на екрана — пулсиращ червен скелет от тънки линии.

Капитанът изведнъж пое дълбоко дъх.

— Боже мой — рече шепнешком той. — Това е катедрала.

Историкът кимна с победоносна усмивка на лице.

— Макалън е проектирал онова, което е познавал най-добре. Наводнената шахта не е нищо друго, освен катедрална кула. Шибана, обърната с главата надолу катедрална кула.

33.

Таванът бе повече или по-малко същият, какъвто Хач го помнеше: препълнен с всякакъв вид вехтории, които семействата събират през десетилетията съвместен живот. Прозорците на капандурата пропускаха слаб поток от следобедната светлина, която бързо изчезваше в мрачните редици тъмни мебели, стари гардероби и нощни шкафчета, лавици и кутии за шапки, най-различни столове. Хач изкачи последното от износените стъпала и жегата, прахът и мирисът на нафталин извикаха в паметта му един съвсем отчетлив спомен: как играе на криенца с брат си и дъждът барабани силно по покрива.

Пое дълбоко дъх и продължи предпазливо напред, боеше се да не събори нещо или да не вдигне силен шум. Този склад на спомени бе своего рода свещено място и той се чувстваше едва ли не като натрапник, който нарушава светостта му.

След като изследването на оригиналната Шахта вече бе завършено от картиращите екипи, а застрахователният агент трябваше да пристигне следобед на острова, на Найдълман не му оставаше нищо друго, освен да даде половин ден почивка. Малин се възползва от възможността да се върне у дома, да обядва и евентуално да се поразтършува малко. Спомни си големият картинен албум „Великите катедрали на Европа“, който някога бе собственост на сестрата на баба му. Ако извадеше късмет, щеше да го намери сред книгите, които майка му грижливо бе складирала на тавана. Искаше сам да разбере — при това малко по-добре — какво означаваше откритието на Сейнт Джон.

Проправи си път сред вехториите и едва не събори стар и достопочтен грамофон от времето на кралица Виктория, опасно поставен върху кутия с плочи на 78 оборота. Спомни си как баща му настояваше да му пускат този дъвен грамофон в летните вечери и дрезгавите стари песни и танци се носеха нелепо над двора към каменистия плаж.

В сумрака на тавана успя да разпознае голямата, резбована табла на семейната спалня, опряна в отсрещния ъгъл. Прадядо му подарил леглото на прабаба му в деня на сватбата им. „Интересен подарък“, помисли си той.

И разбира се, до таблата се издигаше старинен гардероб. А до него видя кашоните с книги, грижливо подредени от самия него и от Джони по указания на майка им.

Хач пристъпи към гардероба и се опита да го отмести. Той мръдна с три-четири сантиметра. Дръпна се назад и огледа ужасната, масивна викторианска мебел от времето на дядо му. Напъна с рамо и той отстъпи с още няколко сантиметра и се заклати неустойчиво.

Горните вратички на гардероба не бяха заключени и се отвориха, за да разкрият мухлясалата си празна вътрешност. Хач провери долните чекмеджета — бяха също тъй празни. Всички, освен най-долното: там, на дъното, намери прокъсана и избеляла тениска с щампа на емблемата на „Лед Цепелин.“ Спомни си, че му я бе купила Клеър по време на екскурзия от училище до Бар харбър. Прехвърли за миг тениската през ръце, припомняше си как му я бе подарила. А сега фланелката представляваше парцал на двайсетгодишна възраст. Бутна я настрана. Клеър бе намерила щастието си — или го бе изгубила, — зависи кого ще попиташ.

„Още един опит.“ Той сграбчи гардероба и го заклати напред-назад. Той изведнъж поддаде и се наклони опасно напред. Хач отскочи назад и гардеробът се стовари върху пода с ужасяващ трясък. Изправи се на крака, докато огромният облак прах се заиздига нагоре.

След това се наведе, обзет от любопитство, и нетърпеливо изтри праха с ръка.

Дървеният гръб на гардероба се бе сцепил на две места и бе разкрил тясна ниша. Забеляза вътре в нея неясните очертания на вестникарски изрезки, с тънки и крехки краища на фона на стария махагон.

34.

Дългият нос от оцветена в охра земя, наричан Бърнт хед, се намираше южно от града и се вдаваше в морето като гигантски чворест пръст. В далечния край на този полуостров обраслата в гори скала се спускаше стръмно към залива, наричан Скърцащото заливче. Безброй мидени черупки, които се триеха една о друга в кроткия прибой, бяха причината пустото място да се сдобие с това име. Гористите пътеки и долчинки, които се криеха в сянката на фара бяха известни като Скърцащата долина. За учениците от гимназията в Стормхейвън това име имаше двойко значение; долчинката служеше и като гнезденце за влюбените и точно там неведнъж младите бяха губили девствеността си.

Преди двайсетина години Малин Хач бе един от тези несръчни девственици. И ето, че сега бродеше пак по тези пътеки из горичката, без да е сигурен какъв точно импулс го бе довел до това място. Бе разпознал почерка на дядо си върху един от листите, скрити в гардероба. Тъй като не бе в състояние да ги прочете веднага, той излезе от къщата с намерението да се поразходи по крайбрежната улица. Ала краката му сами го отведоха извън града, покрай ливадите на Форт Блаклок към фара на Скърцащото заливче.

Зави по една утъпкана, тънка като конец пътека, която се спускаше през гъсталака. След няколко метра пътеката излезе на малка поляна. От трите ѝ страни се издигаха стръмно скалистите шкарпове на Бърнт хед, покрити с мъх и пълзящи растения. Откъм четвъртата страна гъсталакът скриваше гледката към морето, ала странният шепот на мидените черупки издаваше близостта на брега. Замъглени снопове светлина се спускаха косо през дървесния покров и шареха тревата със слънчеви петна. Хач се усмихна, когато в съзнанието му неканени прозвучаха стиховете на Емили Дикинсън:

Има едни диагонални светлини,

*през зимата — в следобедите тесни —
те ни притискат — като тежестта
на катедрални песни.*^[1]

Огледа уединената полянка и спомените отново го връхлетяха. Особено за онзи майски следобед, изпълнен с нервно блуждаещи ръце и накъсано, задъхано дишане. Новостта на преживяването, екзотичното чувство, че си нахлул в територията на възрастните, бе опияняващо. Той прогони спомена, изненадан как мисълта за нещо, което се бе случило толкова отдавна, можеше да бъде тъй възбуждаща. Това се бе случило шест месеца преди майка му да им събере багажа и да заминат за Бостън. Клеър повече от всеки друг разбираше настроенията му; приемаше всичкия товар, който той носеше, само защото той бе Малин Хач, момчето, изгубило по-голямата част от семейството си.

„Не мога да повярвам, че това местенце още съществува“, помисли си той. Погледът му попадна на смачкана кутийка от бира, която надничаше зад един камък; местенцето си беше още тук и явно се използваше пак за същите цели.

Седна на уханната трева. Беше хубав, късен летен следобед и поляната му принадлежеше изцяло.

Не, не съвсем. Хач дочу шумолене по пътеката зад гърба си. Обърна се рязко и за своя изненада видя към поляната да пристъпва Клеър.

При вида му тя се закова на място и се изчерви силно. Носеше лятна щампована рокля с дълбоко деколте и голи рамене, а дългата ѝ златиста коса бе сплетена на плитка, която се спускаше по обсипания ѝ с лунички гръб. Тя се поколеба за миг, след това решително пристъпи напред.

— Здравей отново — рече Хач и скочи на крака. — Какъв хубав ден да налети човек на теб.

Опита се тонът му да прозвучи леко и приветливо. Поколеба се дали да се ръкува с нея или да я целуне по бузата, но докато се колебаеше, разбра, че мигът и за двете бе отлетял.

Тя се усмихна леко и кимна.

— Как мина вечерята? — попита той.

Въпросът му прозвуча глуповато, още щом го изрече.

— Добре.

Последва неловка пауза.

— Съжалявам — рече тя. — Сигурно наруших уединението ти.

Обърна се да си върви.

— Почакай! — извика той по-силно, отколкото бе искал. — Искан да кажа, че не е нужно да си вървиш. Просто се разхождах. Освен това ми се иска да наваксам.

Клеър се огледа малко нервно.

— Знаеш как е в малките градчета. Ако някой ни завари тук, ще си помисли, че...

— Никой няма да ни зърне — рече той. — Това е Скърцащата полянка, не помниш ли?

Той седна отново и потупа мястото до себе си. Тя приближи и приглади роклята си със стеснителния жест, който той много добре помнеше.

— Странно е, че се срещнахме точно тук — рече той.

Тя кимна.

— Спомням си онова време, когато си слагаше дъбови листа около ушите, качваше се на онзи камък и рецитираше целия „Ликид“.

[2]

Хач бе изкушен да спомене още някои неща, които той пък помнеше.

— И ето ме сега, стар касапин, да подхвърлям медицински метафори вместо отвличената поезия.

— Както преди... преди двайсет и пет години ли? — попита тя.

— Почти. — Той замълча в един неловък миг. — И какво прави ти през цялото това време?

— Нали знаеш? Завърших гимназия, възнамерявах да отида в Ороно и да запиша Щатския университет в Мейн, ала вместо това налетях на Уди. Омъжих се, нямаме деца. — Тя сви рамене, седна на близкия камък и прегърна коленете си. — Това е всичко.

— Нямате деца ли? — попита Хач.

Още в гимназията Клеър говореше за желанието си да има деца.

— Не, нямаме — отвърна делово тя. — Ниско процентно съдържание на сперматозоиди.

Последва мълчание. А след това Хач — за свой ужас и поради причина, която не можеше да си обясни — усети как го облива радостна вълна при този нелеп развой, който бе приел разговорът им. Изсумтя неволно, след това избухна в смях и продължи да се смее, докато не го заболя коремът и по лицето му не започнаха да се стичат сълзи. Замъгленият му поглед улови Клеър, която също се смееше тъй силно, като самия него.

— О, Господи — рече тя и изтри накрая очите си, — какво облекчение е човек просто да се посмее. Особено за това. Малин, можеш ли да си представиш доколко е забранена тази тема у дома. Ниско процентно съдържание на сперматозоиди.

И тя отново избухна в задавящ я смях.

След като смехът им затихна, на негово място сякаш се настаниха изминалите години и ведно с тях — неловкостта. Хач я заля с истории от следването си по медицина, за отвратителните шеги, които си правеха на лекциите по анатомия, за приключенията си в Суринам и Сиера Леоне, а тя му разказваше за различните съдби на общите им приятели. Почти всички се бяха преселили в Бангор, Портланд или Манчестър.

Най-накрая тя замлъкна.

— Искам да ти доверя нещо, Малин — рече тя. — Тази среща не бе напълно случайна.

Хач кимна.

— Разбираш ли, видях те да минаваш покрай Форт Блалок и... ами предположих накъде си се запътил.

Тя го погледна.

— Искях да се извиня. Имам предвид, че не споделям мнението на Уди за онова, което правите тук. Знам, че не участваш само заради парите и исках да го чуеш от мен самата. Надявам се да успеете.

— Няма нужда да се извиняваш — рече Хач и замълча. — Каж ми как стана така, че се омъжи за него.

Тя въздъхна и извърна погледа си.

— Трябва ли?

— Трябва.

— О, Малин, бях толкова... не знам. Ти замина и не ми написа нито ред. Не, не — продължи бързешком тя, — не те обвинявам. Знам, че престанах да излизам с теб още преди това.

— Точно така. Тръгна с Ричард Моу, защитникът-звезда на футболния отбор. Колко ли е остарял Дик?

— Не знам. Скъсах с него три седмици, след като ти замина от Стормхейвън. А и без това никога не съм го харесвала. Тогава ти бях адски ядосана, това бе причината. Съществуваше онази част от теб, до която не можех да припаря, онова съкровено местенце, до което не ме допускаше. Ти напусна Стормхейвън далеч преди наистина да заминеш, ако разбираш какво имам предвид. А всичко това мен ме връхлетя по-късно. — Тя сви рамене. — Все се надявах, че ще ме потърсиш. Но, един ден ти и майка ти вече бяхте заминали.

— Аха. Заминахме за Бостън. Предполагам съм бил доста мрачен хлапак.

— След като замина, останаха все същите познати момчета от Стормхейвън. Господи, колко отегчителни бяха. И тогава се появи този млад проповедник. Бил е в Уудсток, обгазили го със сълзотворен газ на митинга в Чикаго. Изглеждаше толкова въодушевен и искрен. Беше наследил милиони, нали разбираш — от търговията с маргарин — и бе раздал всичко на бедните, до последното пени. Малин, бих искала да го бе срещнал тогава. Беше съвсем различен. Изгарящ от страст за велики дела, човек, който наистина смяташе, че може да промени света. Беше толкова силен. Не можех да повярвам, че би могъл да се интересува от мен. И нали разбираш, той никога не проповядваше пред мен. Просто се опитваше да живее по Неговия пример. Още си спомням как не можеше да понесе мисълта, че той е причината да не завърша висше образование. Настояваше да постъпя в колежа „Къмюнити“. Той е единственият ми познат мъж, когото никога няма да излъжа, независимо колко болезнена може да се окаже истината.

— И какво стана после?

Клеър въздъхна и положи брадичката си върху коленете.

— Не знам точно. С години той сякаш започна някакси да се свива, да се отдръпва. Малките градчета могат да бъдат смъртно опасни, Малин, особено за хора като Уди. Знаеш какво е. Стормхейвън е един обособен малък свят. Тук никой не е давал пет пари за политиката, никой не дава пет пари за разпространението на ядрените оръжия или за гладуващите деца в Биафра. Молах Уди да замине, ала той е толкова упорит. Бе дошъл тук да промени това градче и нямаше намерение да го напусне, докато не го стори. О, хората се отнесоха с

разбиране към него, отнасяха се с добродушен хумор към всичките му каузи и фондове за набиране на средства. Никой дори не се ядоса на либералните му политически възгледи. Просто го игнорираха. Това бе най-лошото за него — учтиво да го пренебрегват. И той ставаше все повече и повече — тя замлъкна замислена, — не знам как да го изразя точно. По-твърд и по-голям моралист. Дори у дома. Никога не се научи как да се весели. И липсата му на чувство за хумор още повече утежняваше нещата.

— Е, трудно е да се свикне с чувството за хумор на жителите на Мейн — вметна Хач с възможно най-снизходителния си тон.

— Не, Малин, говоря буквално. Уди никога не се смее. Никога не намира нещо за достатъчно смешно. Това просто не достига до него. Не знам дали това има нещо общо с произхода му, с гените или Бог знае какво. Не говорим за тези неща. Може би това е една от причините да бъде толкова ревностен, толкова непоклатим за нещата, в които вярва. — Тя се поколеба, но продължи: — И сега вече има нещо, в което да повярва. С този кръстоносен поход срещу вашата експедиция той сякаш намери своята нова кауза. Нещо, за което смята, че Стормхейвън *ще* го подкрепи.

— И какво толкова има в крайна сметка около разкопките? — попита Хач. — Или става дума за самото място? Какво знае той за него?

Тя се обърна да го погледне.

— Той, разбира се, знае за нас двамата. Преди доста време настоя за пълна откровеност, тъй че му казах всичко. Не че имаше кой знае колко за разказване — добави през смях тя.

„Така ми се пада, като попитах“, помисли си Хач.

— Е, най-добре е да си потърси някоя нова кауза. Ние почти приключваме.

— Наистина ли? Защо си толкова сигурен?

— Историкът от екипа направи тази сутрин откритие. Той разбра, че Макалън, човекът, който е построил Наводнената кула, я е проектирал като своего рода катедрална кула.

Клеър се намръщи.

— Кула ли? На острова няма никаква кула.

— Не, не, имам предвид *обърната наопаки* кула. На мен също ми се видя невероятно. Но като се замисли човек, в това има логика.

Добре му беше да говори. А и усещаше, че можеше да се довери на Клеър да запази тайната.

— Разбираш ли, Ред Нед Окъм е искал Макалън да построи нещо, което да запази съкровището му, докато отиде да си го прибере.

— Как да го прибере?

— Чрез тайна задна врата. Ала Макалън е имал нещо друго наум. За да отмъсти за отвличането си, той е проектирал Шахтата така, че никой, дори и Ред Нед да не може да се добере до съкровището. Направил я е така, че ако Ред Нед някога се опита да го стори, да бъде убит. Разбира се, Ред Нед е загинал преди да се завърне да потърси плячката си, ала Шахтата се съпротивлява на нападенията оттогава насам. Ние обаче използваме технологии, които Макалън дори не би могъл да сънува. А сега, след като Шахтата бе осушена, получихме възможността да разберем какво точно е построил. Макалън е проектирал църкви. Знаеш какви сложни вътрешни и външни подпори имат църквите, за да не се срутят, нали? Е, Макалън просто е обърнал схемата наопаки и е използвал същата система от подпори за строителството на Шахтата. След това, при напълването на Шахтата, тайно е махнал най-важните подпори. Никой от пиратите не би заподозрял, че има нещо нередно. Когато Окъм се завърне, той би трябвало да построи отново водонепроницаемата камера, да затвори наводнителните тунели и да осуши, ако е необходимо Шахтата. Ала когато се опита да прибере съкровището, цялата Шахта би трябвало да се срути върху него. Това е капанът на Окъм. Ала като възстановим укрепването, характерно за катедралната кула, можем да стабилизираме Шахтата и да измъкнем съкровището без всякакъв риск.

— Това е невероятно — рече тя.

— Да, така е.

— Тогава защо не се радваш?

Хач замълча един миг.

— Толкова ли е очевидно? — засмя се тихо той. — Въпреки всичко, което се случи, предполагам, че има моменти, в които се чувствам малко раздвоен за целия проект. Златото, или съблазънта на златото, влияе по необичаен начин върху хората. Аз не правя изключение. Непрекъснато си повтарям, че всичко това е за да разбере какво се е случило с Джони. Възнамерявах да вложа своя дял във

фондация в негова памет. Но от време на време се улавям да мисля какво бих сторил с всичките тези пари.

— Това е естествено, Малин.

— Може би. Но от туй не ми става по-топло. Нали не си забравила, че твоят преподобен е раздал всичко, което е притежавал? — Той въздъхна. — Може би той е донякъде прав в отношението си към мен. Във всеки случай досега не изглежда да е навредил много с противопоставянето си.

— В това отношение грешиш — погледна го Клеър. — Чу ли за проповедта му в неделя?

— Дочух нещичко.

— Той прочете откъс от „Откровението на Йоана.“ Въздейства много силно върху рибарите. А чу ли, че изнесе Камъка на проклятието.

Хач се намръщи.

— Не.

— Той каза, че съкровището било на стойност два милиарда долара. И че ти си го излъгал, като си му казал, че е далеч по-скромно. Излъга ли го, Малин?

— Аз... — Хач се спря, не знаеше дали да се ядоса повече на себе си, или на Клеър. — Предполагам, че бях заел отбранителна позиция, след като той така ме притисна в ъгъла на Празника на омара. И, да — посмалих числото. Не исках да му давам на въоръжение повече информация от необходимата.

— Е, сега вече е добре въоръжен. Уловът тази година е спаднал и в съзнанието на рибарите това се свързва с разкопките. Той настина успя да разцепи града по този въпрос. Най-накрая откри каузата, която търсеше през последните двайсет години.

— Клеър, уловът спада всяка година. От половин век уловите на риба и на омари са прекалено големи за нормално възпроизводство.

— Ти го знаеш, аз също го зная. Но сега те имат нещо, за което да обвиняват. Малин, те планират някакъв протест.

Хач я погледна.

— Не знам подробностите. Но откак сме се оженили не съм виждала Уди толкова ангажиран. И всичко това стана през последните ден-два. Той обединява рибарите и ловците на омари и те планират нещо голямо.

— Можеш ли да научиш нещо повече?

Клеър замълча, забила поглед в тревата.

— Казах ти толкова много — рече след малко тя. — Не ме карай да шпионирам съпруга си.

— Извинявай — каза Хач. — Нямах това предвид. Знаеш, че то е последното нещо, което бих поискал.

Клеър изведнъж скри лице в шепите си.

— Ти не разбираш — извика тя. — О, Малин, само да можех...

Раменете ѝ се отпуснаха и тя се разрида. Малин нежно обхвана рамото ѝ с ръка.

— Извинявай — изхлипа тя. — Държа се като дете.

— Ш-ш-ш-т — прошепна той и я потупа по раменете.

След като риданията ѝ стихнаха, той вдиша свежия ябълков аромат на косата ѝ, усети влажния ѝ дъх да прониква през ризата му. Бузата ѝ опираше неговата и докато тя шепнеше нещо неразбираемо, той усети как топлата струйка на сълзата докосна устните му. Пое я с език. А когато тя се обърна към него, той отдръпна глава назад, за да може да докосне устните ѝ със своите. Целуна я леко, усети плавната линия на устните ѝ, отпуснатата долна челюст. Целуна я отново, този път малко по-силно. И тогава изведнъж устните им се впиха, а ръцете ѝ се заровиха в косите му. Странният шум на приборя, топлината на поляната сякаш изчезнаха в небитието. Светът сега се състоеше само от тях двамата. Сърцето му се разтупка, когато мушна езика си напред и тя го засмука. Ръцете ѝ вече притискаха раменете му, ноктите ѝ се забиваха в ризата му. Той смътно си спомни, че като деца никога не бяха се целували с такава увлеченост. „Дали пък не е било защото не сме знаели как?“ Наведе се жадно към нея, едната му ръка нежно галеше мъха по врата ѝ, докато другата почти неволно се плъзна в деколтето ѝ, към кръста, към разтреперените ѝ колене. От устните ѝ се откъсна стон и тя разтвори бедра. Той усети тънката струйка пот, която се стичаше по вътрешната страна на коляното ѝ. Ябълковият аромат на въздуха се примеси с мирис на мускус.

Тя рязко се отдръпна от него.

— Не, Малин — произнесе дрезгаво, изправи се и приглади роклята си.

— Клеър — опита се да каже нещо той и протегна ръка.

Ала тя вече се бе извърнала.

Гледаше я как се препъва нагоре по пътеката и как изчезва бързо в зеления гъсталак отвъд поляната. Сърцето му биеше до пръсване, а във вените му течеше буреносната смес от страст, чувство за вина и адреналин. Любовна връзка с жената на проповедника. Стормхейвън никога не би го допуснал. Той просто бе извършил най-неразумното деяние през живота си. Беше грешка, пълна липса на преценка — ала въпреки това, като се изправи и пое бавно по друга пътека, той се улови, че разпаленото му въображение рисува картината на онова, което би се случило, ако Клеър не се бе изтръгнала от обятията му.

---

[1] „Крехки небеса“ — Емили Дикинсън. Изд. „Народна култура“ 1988 г., София. — Б.ред. ↑

[2] „Ликид“ — елегия, написана в пасторален стил от Джон Милтън през 1637 година. — Б.пр. ↑

35.

Рано на следващата сутрин Хач пробяга късото разстояние по пътеката, която водеше към базовия лагер и отвори вратата на кабинета на Сейнт Джон. За негова изненада историкът вече беше там, старинната му пишеща машина бе избутана на края на писалището, а пред него бяха струпани половин дузина книги.

— Не вярвах, че ще те намеря тук толкова рано — рече Хач. — Възнамерявах да ти оставя бележка да наминеш към медицинския пункт.

Англичанинът се облегна назад и разтърка уморените си очи.

— Всъщност и аз исках да поговорим. Направих едно интересно откритие.

— Аз също.

И без да казва нищо повече, Хач му подаде дебела купчина от пожълтели листи, напъхани в няколко папки. Сейнт Джон разчисти местенце на отрупаното си бюро и разтвори папките. Постепенно умората се стопи от изражението му. Вдигна един стар като пергамент лист и поклати глава.

— Къде ги намери? — попита той.

— Бяха скрити в един стар шкаф на тавана на къщата ми. Това са архиви от изследванията на дядо ми. Разпознах почерка му на няколко от листите. Той е бил обсебен от съкровището, нали разбираш, и това го е разорило. Баща ми е изгорил голяма част от архивите след смъртта на дядо, но тези май ги е пропуснал.

Сейнт Джон се върна отново към пергамента.

— Изключително — промърмори той. — Някои от тези са убягнали дори на нашите изследователи в „Archivos de los Indios“ в Севиля.

— Моят испански е малко слабават, тъй че не можах да превода всичко. Но ето това ми се стори най-интересно. — Хач посочи папка с надпис „Archivos de la Ciudad de Cadiz“. В нея имаше тъмна, размазана

фотография на оригиналния ръкопис, доста омърлян от множеството ръце, през които бе преминал.

— Нека видим — започна Сейнт Джон. — „Архив на Кадиския съд, 1661 до 1700 година. Октаво 16.“ Хм. „По време на царуването на свещения император Каролус II — с други думи Карл II — бяхме силно обезпокоявани от пиратите. Само през 1690-а година Кралската сребърна флотилия“ — наричат я Сребърна, макар Flota de Plata да е пренасяла и много злато...

— Продължавай.

— „... бе пленена и ограбена от езичника пират Едуард Окъм и загубите се оценявт на деветдесет милиона реала. Той се превърна в най-голямата напаст, чума, изпратена от самия дявол. В крайна сметка, след множество спорове, тайните съветници ни позволиха да му предадем Меча на Архангел Михаил, нашето най-голямо, най-тайно и най-ужасно съкровище. В името на Бога, нека Той се смили над душите ни, че направихме това...“

Сейнт Джон остави папката и сбърчи заинтригуван вежди.

— Какво означава това: *нашето най-голямо, най-тайно и най-ужасно съкровище?*

— Нямам представа. Може би са смятали, че мечът притежава някакви магически свойства. И че би могъл по някакъв начин да изплаши Окъм. Нещо от рода на испански Ескалибур.

— Малко вероятно. Не забравяй, че светът тогава се е намирал на прага на Ренесанса и че Испания е била една от най-цивилизованите страни в Европа. Тайните съветници на краля едва ли са вярвали в някакви средновековни предразсъдъци.

— Освен ако мечът наистина е бил прокълнат — промърмори весело Хач и театрално ококори очи.

Сейнт Джон не се усмихна.

— Показа ли вече тези неща на капитан Найдълман?

— Не. Всъщност си мислех да изпратя по електронната поща препис до една стара приятелка, която живее в Кадис. Маркиза Хермионе Конча де Хохенцолерн.

— Маркиза ли? — попита Сейнт Джон.

Хач се усмихна.

— Не би познал, че е такава, като я видиш. Ала си умира да отегчава слушателите си с вековното си видно потекло. Запознах се с

нея, когато участвах в движението „Лекари без граници.“ Тя е много ексцентрична, почти на осемдесет години е, ала е първокласна изследователка, ползва всички европейски езици и множество диалекти и архаични езикови форми.

— Може би си прав да потърсиш външна помощ — рече Сейнт Джон. — Капитанът е толкова погълнат от работата по Наводнената шахта, че се съмнявам дали ще намери време да хвърли око на тези неща. Знаеш ли, вчера, след като застрахователният агент си тръгна, той дойде при мен и ме помоли да сравня дълбочината и широчината на Шахтата с различни катедрални кули. След това поиска да се скицират допълнителни подпори, които биха играли ролята на вътрешен крепеж в една катедрала, за да се направи възстановка на натоварванията и напреженията в оригиналната кула на Макалън. На практика — да се обезвреди Шахтата.

— Разбрах това. Вижда ми се дяволски много работа.

— Няма да се занимаваме със същинската конструкция — отвърна Сейнт Джон. — Твърде сложно бе изследването на предишни строежи. — Той посочи с ръка купчината книги. — Отне ми цял ден и цяла нощ да скицирам.

— Тогава най-добре си почини малко. Аз ще ида до склада да взема втория дневник на Макалън. Благодаря ти за помощта при превода.

Хач събра папките и понечи да си тръгне.

— Един момент — спря го Сейнт Джон.

Хач се обърна, а англичанинът се изправи и заобиколи писалището си.

— Споменах ти, че съм направил откритие.

— Точно така, каза го.

— То е свързано с Макалън. — Сейнт Джон се зае да оправя преднамерено бавно възела на вратовръзката си. — Е, непряко свързано с него. Погледни това.

Той взе лист хартия от бюрото си и му го подаде. Хач се взря в единствения ред букви, изписани върху листа:

ETAONISRHLDCUFPMWYBGQXYZ

— Изглежда ми напълно безсмислено — поклати глава Хач.

— Погледни по-внимателно първите седем букви.

Хач ги произнесе на глас.

— Е, Т, А, О... ей, чакай малко. Ета Онис! На нея Макалън е посветил книгата си по архитектура.

Замълча и отново се вгледа в листа.

— Това е таблица на повторемостта в английския език — обясни Сейнт Джон. — Подреждане на буквите, според вероятността да бъдат използвани в изречения. Криптоанализаторите ги използват за дешифриране на кодирани съобщения.

Хач подсвирна.

— И кога го забеляза?

Сейнт Джон си придаде още по-голяма важност.

— Всъщност в деня след смъртта на Кери. Не съм казвал още никому за това. Само като си помисля, че през цялото време ми е избождало очите. Ала колкото повече си мисля за него, толкова повече неща ми стават ясни. Разбрах, че Макалън е бил нещо повече от обикновен архитект. Щом е знаел за таблицата на повторемостта, значи навярно е бил свързан с разузнавателните служби на Лондон или най-малкото — с някое тайно общество. Тъй че направих някои проучвания в миналото. И се натъкнах на информации, които са твърде интригуващи, за да бъдат плод на съвпадение. И сега съм вече убеден, че през онези „липсващи“ от биографията му години Макалън е работел за Черната камара.

— Какво?

— Наистина е вълнуващо. Виждаш ли... — Сейнт Джон изведнъж спря наред изречението и погледна през рамо.

Прободен от съчувствена болка, Хач разбра, че Сейнт Джон гледаше към кабинета на Уопнър в очакване на язвителна забележка какво точно прашният архивар намира за вълнуващо.

— Хайде — подкани го Хач. — Можеш да ми обясниш, докато вървим към склада.

— Черната камара — продължи Сейнт Джон, когато излязоха на утринната мъгла, — е била таен отдел на Английските пощи. Задължението на служителите ѝ е било да прехващат кореспонденцията, да снемат съдържанието ѝ, след което да запечатват отново пликовете с подправени печати. Ако документите са били

шифровани, били изпращани до т.нар. дешифровъчен отдел. Разшифрованият текст се предоставял или на краля, или на определени високопоставени министри, в зависимост от характера на информацията.

— Значи толкова бурна дейност са развивали рицарите на плаща и кинжала в стюартова Англия?

— Не е само Англия. Всички европейски държави са поддържали подобни служби. Всъщност това са били много популярни и желани места за изява на високоинтелигентни млади аристократи. Ако се справяли с криптоанализите, били възнаграждавани богато и получавали постове в двора.

Хач поклати глава.

— Нямах си и представа.

— И не само това. Четейки между редовете на някои стари съдебни архиви, стигнах до заключението, че Макалън най-вероятно е бил двоен агент, работел е и за испанците, поради съчувствието си към ирландската кауза. Ала е бил разкрит. Мисля, че истинската причина да напусне страната е била да спаси живота си. Може би е бил изпратен в Америка не само да построи катедрала за Нова Испания, но и поради други, тайни причини.

— И Окъм е турил край на тези планове.

— Да. Но в случая с Макалън той е получил много повече от онова, което е очаквал.

Хач кимна.

— Това обяснява защо Макалън е бил толкова вещь в използването на шифри и симпатично мастило в дневника си.

— И защо вторият му шифър е тъй дяволски сложен. Не са много хората, които биха имали присъствието на духа да планират толкова сложна двойна игра, като тази с Наводнената шахта. — Сейнт Джон замлъкна за миг и продължи: — Споменах за това на Найдълман, когато разговаряхме вчера следобед.

— И?

— Каза ми, че това било интересно и че ще се заеме с него по някое време, но приоритетът му сега бил да укрепи Шахтата и да извади златото. — По лицето му пробяга нещо като усмивка. — Ето защо няма смисъл да му показваш документите, които си открил. Той

просто е твърде зает с разкопките, за да мисли за нещо, което не е пряко свързано с тях.

Стигнаха до бараката на склада. След като бяха открити първите находки от лагера на пиратите, тя се бе разраснала и бе променила първоначалния си невзрачен вид. Сега на двете прозорчета бяха поставени решетки, а на входа седеше пазач от „Таласа“, който вписваше всичко, което се внася и изнася.

— Извинявай за това — рече Сейнт Джон и направи гримаса, докато Хач получава текст на разшифрования дневник на Макалн и представяше бележката на Найдълман. — С удоволствие бих ти отпечатал едно копие, ала Стрийтър дойде онзи ден и нареди целият шифрован материал да бъде свален на дискове. Целият, включително и дневникът. След това информацията бе изтрита от сървърите, а резервните копия бяха унищожени. Ако знаех малко повече за компютрите, бих могъл да...

Прекъсна го вик, който идеше от мрачната вътрешност на склада. Миг по-късно се появи Бонтер с поставка за писане в едната ръка и някакъв странен предмет — в другата.

— Моите двама любимци! — рече тя и се усмихна широко.

Сейнт Джон се обърка и млъкна.

— Е, как вървят нещата в Пиратския град? — попита Хач.

— Работата е почти завършена — отвърна Бонтер. — Тази сутрин приключваме с последния квадрат. Ала досущ като с любенето, най-хубавото идва накрая. Вижте какво откриха моите копачи вчера.

Тя вдигна предмета, който държеше и се усмихна още по-широко.

Хач видя, че бе сложна изработка, на пръв поглед от бронз, а върху външния ръб бяха фино гравирани някакви числа. Две изострени метални пръчки стърчаха от средата му като стрелки на часовник.

— Какво е това? — попита той.

— Астролабия. Уред, който се е използвал за определяне на географската ширина по височината на слънцето. По времето на Ред Нед е струвала в злато толкова, колкото тежи. Но и тя е била изоставена от пиратите. — Бонтер прокара нежно показалеца си по повърхността на уреда. — Колкото повече неща намирам, толкова повече се обърквам.

Най-неочаквано вик процепи въздуха.

— Какво беше това? — рече сепнат Сейнт Джон.

— Стори ми се, че някой изкрещя от болка — отвърна Хач.

Бонтер посочи с ръка:

— Мисля, че дойде откъм фургона на геолога.

Тримата взеха на спринт късото разстояние до кабинета на Ранкин. За изненада на Хач русият мечок не бе изпаднал в агония, а си седеше на стола, взирайки се ту в монитора, ту в принтера, който печаташе дълга разпечатка.

— Какво става? — извика Хач.

Без да ги погледне, Ранкин вдигна ръка, за да възпре понататъшните въпроси. Провери отново разпечатката, устните му мърдаха, сякаш броеше нещо. След това я остави.

— Проверих я по два начина — рече той. — Този път не може да има фал.

— Да не би този мъж да се е побъркал? — попита Бонтер.

Ранкин се обърна към тях.

— Точно така — рече развълнуван той. — Така и трябваше да бъде. Найдълман ме напираше да събера данни за онова, което е погребано под дъното на Шахтата. След като тя най-сетне бе осушена, си помислих, че странните показания ще изчезнат. Но те не изчезнаха. Какво ли не опитах, но всеки път получавах различни данни. До този момент. Погледнете сега.

Той им подаде разпечатката — неразгадаема плетеница от черни точки и линии около неясните очертания на тъмен правоъгълник.

— Какво е това? — попита Хач. — Някаква загадка ли?

— Не, човече. Това е желязна камера, може би със страни, дълги по три метра и на около петнайсет метра под дъното на Шахтата. Изглежда не е повредена от водата. Току-що успях да уточня съдържанието ѝ. Сред другите неща има еднородна маса от може би двайсет тона плътен цветен метал. Специфично тегло малко над деветнайсет.

— Чакай малко — рече Хач. — Има само един метал с такава специфично тегло.

Устните на Ранкин се разтеглиха в усмивка.

— Аха. И той не е олово.

Последва кратка, но наелектризирана пауза. След това Бонтер извика и се хвърли в обятията на Хач. Ранкин изрева и тупна Сейнт

Джон по гърба. Четиримата изскочиха от фургона с викове и радостни възгласи.

Надойдоха бързо още хора и слухът за откритието на Ранкин се разнесе бързо. Сред десетките работници на „Галаса“ на острова мигновено започна спонтанно празнуване. Потискащите последици от смъртта на Уопнър, непреставашите несполуки и изнурително тежката работа бяха забравени за сметка на обезумялото, почти истерично тържество. Скопати подскачаше сред другите с водолазния си нож между зъбите, събу работните си обувки и ги хвърли във въздуха.

Хач се изненада като чу самия себе си да крещи с останалите, да се прегръща с техници, които познаваше съвсем бегло, полудял от радост при най-сетне полученото доказателство, че златото лежи под краката им. И все пак съзнаваше, че това бе своего рода отдушник, от който всички отчаяно се нуждаеха. „Работата не е само в златото“, мислеше си той. „А в това да не се оставим този проклет остров да ни победи.“

Ликуването свърши, когато капитан Найдълман навлезе с бърза крачка в базовия лагер. Той се огледа, уморените му очи бяха студени и сиви.

— Какво, по дяволите, става тук? — попита той с тон, в който се усещаше едва стаена ярост.

— Капитане! — рече Ранкин. — Има злато, на петнайсет метра под дъното на шахтата. Най-малко петнайсет тона!

— Разбира се, че има — сопна се капитанът. — Да не си мислите, че сме копали за здраве? — Огледа смълчалите се изведнъж хора. — Това тук не е екскурзия на забавачницата. Вършим сериозна работа и всички трябва да се отнасят към нея като към такава. — Погледна към историка. — Доктор Сейнт Джон, приключихте ли с анализа си?

Сейнт Джон кимна.

— Тогава го вкарайте в компютъра на „Серберъс.“ Всички останали: не забравяйте, че графикът ни е максимално сгъстен. Тъй че връщайте се на работа.

Обърна се и закричи надолу по склона към понтона. Сейнт Джон го следваше по петите и припикаше, за да не изостане.

36.

Следващият ден бе събота, ала на остров Рагид нямаше почивка. Хач, който както никога се успа, изскочи от вратата на „Оушън лейн“ 5 и забърза по алеята към улицата, като се спря само да вземе от кутията забравената си поща, преди да се отправи към пирса.

Мина през канала на Олд Хъмп и се намръщи при вида на оловносивото небе. По радиото бе чул за атмосферни смущения, оформили се над Голямата плитчина^[1]. А вече беше 28 август и оставаха няколко дни до определената от самите тях крайна дата; оттук нататък времето можеше само да се влошава.

Натрупалите се повреди в екипировката и компютърните проблеми бяха причината да изостанат сериозно от графика, а зачестилите напоследък заболявания и злополуки сред екипажа само добавяха своето към закъснението. Когато Хач пристигна в медицинския пункт около десет без четвърт, вече го чакаха двама души. Единият бе развил необичайна бактериална инфекция на зъбите; трябваше да му направи изследване на кръвта, за да разбере каква точно бе инфекцията. Другият бе хванал вирусна пневмония.

Хач тъкмо уреди прехвърлянето на втория си пациент в болницата на сушата и подготви кръвните проби на първия за изследвания на „Серберъс“, когато се появи трети — оператор на вентилационна помпа, който наранил пищяла си на някакъв сервомотор. Вече бе станало почти пладне, когато Хач намери време да пусне компютъра си, да влезе в Интернет и да изпрати електронна поща на приятелката си — маркизата от Кадис. След като обрисова цялата история в два-три къси абзаца, той добави препис на няколко от най-неизвестните документи на дядо си, като я молеше да потърси колкото е възможно повече допълнителен материал за Меча на Архангел Михаил.

Излезе от Интернет и се зае с малкото пакетче поща, което бе грабнал сутринта пътъом от кутията си; септемврийското издание на списанието на Американската медицинска асоциация; рекламна

листовка за вечеря по италиански в пожарната; последният брой на „Газет“ и малко кремаво пликче без адрес и марка.

Отвори го и веднага позна почерка.

Скъпи Малин,

Не знам как да ти обясня всичко това, а и понякога не ме бива да се изразявам добре, тъй че ще се опитам да ти ги опиша колкото е възможно по-просто.

Реших да напусна Клей. Това е нещо, което повече не мога да отлагам. Не искам да остана тук, да ставам все по-мрачна и гневна. Това би било лошо и за двама ни. Ще му кажа, след като приключи протестът. Не се и съмнявам, че това ще го нарани много силно. Но знам, че е правилно да постъпя така.

Знам също, че ти и аз не сме един за друг. Запазвам някои чудесни спомени, надявам се — ти също. Но това, което едва не започнахме, означава да се върнем към миналото. А то ще свърши болезнено и за двама ни.

Онова, което едва не се случи на Скърцащата полянка — което едва не позволих да се случи — ме изплаши. Ала то също ми помогна да си проясня множество смътни идеи и чувства, които са пулсирани в съзнанието ми. Тъй че ти благодаря за това.

Мисля, че ти дължа обяснение за онова, което възнамерявам да направя. Обадох се на стара приятелка от колежа „Къмюнити“, която има малка архитектурна фирма там. Тя ми предложи работа като секретарка и обеща да ме обучи за чертожничка. Това е едно ново начало в града, за който винаги съм копнеела.

Моля те, не отговаряй на това писмо и не се опитвай да промениш решението ми. Нека не разваляме миналото с някоя глупост, която бихме извършили в настоящето.

С обич,
Клеър

Иззвъня вътрешният телефон. Бавно, като на сън, Хач вдигна слушалката.

— Тук е Стрийтър — чу се резкият глас.

— Какво има? — попита все още несъвзелият се от шока Хач.

— Капитанът иска да отидеш в Ортанк. Веднага.

— Кажу ми, че аз... — започна Хач, но Стрийтър вече бе затворил телефона и в слушалката не се чуваше нищо, дори и сигналът „свободно“.

---

[1] Голямата плитчина — сравнително плитък и богат на риба район около остров Нюфаундленд. — Б.пр. ↑

37.

Хач изкачи последната серия от рампи и стълби до основата на Ортанк. Над шахтата се издигаше конструкцията на новоинсталираната вентилационна система; три масивни отдушника, които изсмукваха мръсния въздух от дълбините и го изхвърляха нагоре, където той се кондензираше в сивкави вълма от пара. Светлината, която извираше от самата шахта, се разпръскваше в заобикалящата я мъгла.

Хач пристъпи, хвана се за перилата на стълбата и се изкачи до наблюдателната платформа, която обрамчваше командната кула на Ортанк.

Найдълман не се виждаше никъде. Всъщност в кулата нямаше никой, освен Магнусен, която наблюдаваше показанията от комплекса сензори, поставени за мониторинг на напреженията и товарите върху гредите в Шахтата. Сензорите светеха в редица от зелени светлинки. При най-малкото повишаване на напрежението върху някоя от гредите, при най-малкото разместване на някоя подпора, съответната лампичка щеше да светне в червено и щеше остро да завие сирена. С напредването на работата по укрепването, честотата на аварийните сигнали непрекъснато намаляваше. Дори грешките в компютърната система на острова изглежда бяха в този случай изчистени почти до край. Сложната система от сензори, чието монтиране започна с последните часове от живота на Уопнър, вече бе завършена.

Хач пристъпи към средата на залата и се взря през стъкления люк към Шахтата под него. Съществуваха многобройни странични тунели и шахти, които все още бяха изключително опасни, но ги оградиха с жълта лента и никой, освен картиращите екипи, нямаше достъп до тях.

Порив на вятъра отвя вълмата мъгла от входа на Шахтата и гледката се проясни. Стълбищното устройство се спускаше стръмно надолу — три блестящи перила, от които се разклоняваха многобройни платформи. От устройството радиално се разчленяваше

сложен набор от титанови подпори. Визуалният ефект бе умопомрачаващ: лъскавите подпори, осветени от безброй лампи, хвърляха пръски светлина по цялата мъхеста на вид Шахта, отразяваха и преотразяваха невероятната плетеница от титан, която се спускаше в бездната.

Титановата конструкция бе доста сложна. Същата сутрин хората на Найдълман работиха усилено да подменят липсващите елементи от оригиналния крепеж на Макалън с допълнителни титанови подпори, следвайки указанията на Сейнт Джон. Други подпори бяха добавени в резултат на компютърното моделиране, извършено на борда на „Серберъс.“ До края на деня трябваше да бъдат готови да започнат прокопаването на последните петнайсет метра до камерата на съкровището.

Вгледан в яркоосветената бездна, все още неспособен да приеме реалността от писмото на Клеър, Хач забеляза някакво движение: беше Найдълман, който се издигаше с механичния асансьор. До него стоеше Бонтер, която се бе обгърнала с ръце, сякаш ѝ бе студено. Светлината от лампите с натриева пара позлатяваше пясъчнорусата коса на капитана.

Хач се запита защо ли капитанът искаше да се срещне с него тук. „Може би язвата му се е раз лютила“, помисли си мрачно той. Всъщност нямаше да се учуди, ако причината да го извикат, се оказеше от здравословно естество. Никога не бе срещал човек, който да работи толкова много, или да прекарва толкова време без сън, както Найдълман през тези последни няколко дни.

Капитанът скочи на платформата, след това изкачи стълбите до Ортанк; калните му ботуши оставяха следи от стъпки по металния под. Бонтер стигна до платформата и влезе в залата след капитана. Хач я погледна и се сепна от изражението ѝ. И двамата кой знае защо не проговаряха.

Найдълман се обърна към Магнусен.

— Сандра, можем ли да останем за малко насаме?

Инженерката се изправи, излезе на наблюдателната площадка и затвори вратата подире си. Найдълман пое дълбоко дъх и погледна към Хач с уморени очи.

— Най-добре се стегни — рече тихо той.

Бонтер не каза нищо, само го гледаше.

— Малин, намерихме брат ти.

Хач почувства как изведнъж губи почва под краката си, сякаш по неведом начин се откъсваше от окръжаващия го свят, запратен в някаква забулена, смътна далечина.

— Къде? — успя да отрони.

— В дълбока кухня под сводестия тунел. Под решетката.

— Сигурни ли сте? — прошепна Хач. — Възможно ли е да има грешка?

— Скелет на дете е — рече Бонтер. — На около дванайсет, може би тринайсет години, с дочени панталонки, бейзболна шапка...

— Да — прошепна Хач и се отпусна на някакъв стол, най-неочаквано облян от вълна на замайване, от която коленете му омекнаха и главата му се изпразни.

Известно време на кулата се възцари мълчание.

— Трябва да го видя сам — рече най-сетне Хач.

— Знаем това — рече Бонтер и внимателно му помогна да се изправи на крака. — Ела.

— Има рязко спускане по вертикална шахта — рече Найдълман. — Най-долната кухня не е напълно укрепена. Съществува реална опасност.

Хач махна с ръка.

Навлече непромокаемо яке и се качи в малкия електрически асансьор, който се спускаше по стълбищното устройство. Следващите няколко минути протекоха като в някаква сива мъгла. Крайниците го боляха, а и собствените му ръце, с които бе сграбчил перилата, изглеждаха сиви и безжизнени на ярката светлина в Шахтата. От двете му страни стояха Найдълман и Бонтер, а членове на екипите по укрепването ги наблюдаваха отдалеко, докато преминаваха покрай тях.

Като стигнаха площадката на трийсет и третия метър, асансьора спря. Излязоха на металната платформа и преминаха по мостчето към входа на тунела. Хач се поколеба.

— Това е единственият път — рече Найдълман.

Хач влезе в тунела покрай голяма вентилационна тръба. Таванът вътре вече бе укрепен с метални греди, свързани с редица винтови крикове от титан. След още няколко кошмарни стъпки се озова отново в осмоъгълната каменна камера, в която бе загинал Уопнър. Големият камък си лежеше притиснат към стената, на пръв поглед недокоснат,

смразяващ паметник на програмиста и на машината на смъртта, която го бе унищожила. Чифт крикове още си стоеше на мястото срещу скалата — там, където ги бяха монтирали, за да извадят трупа. Вътрешната страна на скалата и стената бяха обагрени в ръждивочервен цвят, ярко осветен от лампите. Хач се извърна.

— Ти го желаете, нали? — попита Найдълман с изпълнен от любопитство тон.

Хач с огромно усилие направи крачка напред, мина покрай скалата, покрай ръждивото петно и пристъпи към кладенеца в средата на помещението. Желязната решетка бе махната, а в тъмната шахта се спускаше въжена стълба.

— Нашите дистанционно картиращи екипи започнаха да работят по тези вторични тунели едва вчера — рече Найдълман. — След като се върнаха към тази камера, изследваха решетката и изчислиха, че шахтата под нея се пресича с тунел, водещ към брега. Онзи същият, който си открил като момче. Тъй че изпратили човек долу да провери. Той минал през нещо, което някога е било своего рода водонепроницаема преграда. — Той пристъпи напред. — Аз ще се спусна пръв.

Капитанът изчезна надолу по стълбата. Хач изчака; съзнанието му бе напълно пусто, единственото възприятие бе от хладния полъх, който идваше от тунела под него. Без да каже нищо, Бонтер улови ръката му.

След няколко минути Найдълман им извика отдолу. Хач пристъпи напред и се улови за дръжките на тясната стълбица.

Кладенецът бе с диаметър едва метър и двацет. Хач заслиза, следваше очертанията на гладката шахта, която се изви, за да заобиколи голяма скала. Стъпи на последното стъпало и кракът му потъна във воняща тиня; огледа се и страхът едва не го задави.

Намираше се в малка камера, изрязана в глинещата почва от ледниково време. Изглеждаше като тясна тъмница, обградена от всички страни с масивни скали. Ала след това забеляза, че една от стените не стигаше до пода. Всъщност, това, което бе взел за стена, бе масивна зидария от дялани квадратни камъни.

Найдълман насочи лъча на лампата си към камъка. Просветна някакво размазано бяло петно.

Усетил как кръвта бие в слепоочията му, Хач пристъпи напред и се наведе. Откачи фенера от осигурителния си колан и го насочи.

Под камъка бе притиснат скелет. Шапката на „Ред сокс“ още стоеше на черепа, а под нея се подаваха кичури кестенява коса. Почти изгнилата риза бе залепнала по гръдния кош. Под нея имаше чифт орфани панталони, все още стегнати с колан. Изпод плата се подаваше колянна кост. Червен, висок кец скриваше дясното ходило, докато лявото бе все още затиснато зад камъка, смазано в някаква пихтиеста маса.

Сякаш някъде отдалеч Хач забеляза, че краката и ръцете са силно натрошени, ребрата стърчаха от гръдната кост, а черепът бе смазан. Джони — а това можеше да бъде единствено Джони — бе станал жертва на един от капаните на Макалън, подобен на онзи, който бе убил Уопнър. Но без шлема, който да забави движението на скалата, смъртта при него трябва да е настъпила по-бързо. Хач можеше да се надява поне на това.

Той протегна ръка и нежно докосна козирката на шапката. Тя бе любимата на Джони, с автограф от Джим Лонборг. Баща им му я бе купил при онова пътуване до Бостън в деня, когато „Ред сокс“ спечелиха титлата. Пръстите му се плъзнаха надолу, за да погалят кичур коса, сетне проследиха извивката на челюстта, минаха по брадичката към смазания гръден кош. Запечатваше всяка подробност като на сън: далечно, но в същото време особено ярко възприятие, както понякога става като сънуваш. Всяка подробност се връзваше в съзнанието му с резкостта на свършено шлифован диамант.

Хач остана неподвижен, обхванал с ръка студените, тънки кости в гробовната тишина на ямата.

38.

Хач изви дингито на „Плейн Джейн“ покрай Кранбъри нек към широко разлелите се бавни води на река Пасабек. Погледна през рамо и насочи лодката към брега: носът Бърнт хед бе на три мили зад него — червеникаво петно на фона на южния хоризонт. Въздухът в късната лятна утрин бе хладен и сякаш бременен с очакването на зимата.

Караше на пълен ход и се опитваше да не мисли за нищо.

След като руслото на реката се стесни и вече не бе така повлияно от прилива, водата стана тиха и зелена. Сега плаваше покрай онова, което на времето като деца наричаха „Милионерската улица“: поредица от величествени, строени през деветнайсети век „вили“, украсени с кулички, триъгълни и мансардни покриви. Едно малко дете, облечено във фантастично анахроничен костюм с престилка и с жълт чадър, му помаха от верандата, докато минаваше покрай него.

Във вътрешността пейзажът вече се посмекчаваше. Каменистите брегове отстъпваха място на ниски, покрити с камъчета плажове, а смърчовете бяха заместени от обрасли с мъх дъбове и малки брезови горички. Мина покрай един разрушен пирс, след това покрай рибарска наколна колиба. Не му оставаше да плава още много — до следващия завой. И ето го мястото: плажът с едър пясък и камъчета, който си спомняше толкова добре, и масивният, невероятен пласт омарови черупки, висок седем метра. Както и очакваше, той беше пуст. Повечето от местните жители на Стормхейвън и Блек харбър не проявяваха интерес към праисторическите индиански лагери или към черупките, които бяха оставили подире си. Повечето, но не и всички: точно тук ги бе довел професор Хорн с брат му един топъл, безоблачен следобед — в деня преди Джони да умре.

Хач изтегли дингито на брега, след това извади очуканата си кутия с бои и сгъваемото столче от носа на лодката. Огледа се за миг и си избра място под една самотна бреза. Беше защитено от ослепителните слънчеви лъчи и боите му нямаше да изсъхнат от

жегата. Постави кутията и столчето на сянката под дървото, след което се върна до дингито да вземе сгъваемия статив и папката си.

След като се настани, се огледа да избере темата и гледната си точка, да аранжира елементите от пейзажа. Седна и се вторачи към гледката през „екранчето“, което оформи с пръсти, присвил очи, за да схване по-добре разпределението на формите и цветовете.

Отвори папката и внимателно извади голям лист плътна, студено пресована хартия. Окачи я на статива, след това прокара одобрително пръсти по чистата ленена материя. Скъпо удоволствие, но си струваше всяко пени: хартията имаше пори, които щяха да задържат боята и да улеснят нанасянето на подробностите, дори и при метода „мокро върху мокро“, който използваше.

Отви картончетата, с които бе обвил четките си, след това огледа онези, които бе избрал: една с квадратен край, няколко с остри като саби върхове, една „баданарка“ от козя козина и плоска, едносантиметрова четка, с която нанасяше облаците в дъното на картината. След това напълни наполовина с вода кладенчето на палитрата си. После бръкна в кутията с бои и извади тубичка с небесносиня боя, изстиска я в кладенчето и я разбърка, като за миг се ядоса, че наранената му ръка не зарастваше толкова бързо, колкото би трябвало. Намокри хартията с тампон памук, след това се вгледа задълго в пейзажа. Най-накрая пое дълбоко дъх, бръкна с четката в кладенчето и постави широк слой синя боя върху горните две трети на платното.

Докато четката пробягваше по листа с плътни, широки мазки, Хач усети как започва да се освобождава от нещо, което се бе свило като змия в сърцето му. Да рисуваш пейзажи бе оздравителна, пречистваща дейност. И му се струваше добро решение, че се бе завърнал към това място. В годините след смъртта на Джони не можа да намери сили да се върне към купищата черупки на индианците. Ала все пак, след като се бе завърнал четвърт век по-късно в Стормхейвън — и особено сега, след като бе открил скелета на брат си, — Хач се почувства като натикан в ъгъла. Изпитваше болка, но нямаше и край на тази болка. Бяха открили костите на брат му. Може би — ако се решеше на подходяща възпоменателна церемония, — костите му щяха да бъдат извадени изпод земята, където бяха пролежали толкова дълго. А може би щеше да има време и да разгадае дяволския механизъм,

който бе причинил смъртта му. Но дори това вече не беше толкова важно. Той можеше да затвори тази глава и да продължи нататък.

Върна се към картината си. Време бе да се заеме с предния план. Блестящите камъчета на брега отговаряха почти напълно на жълтата му охра. А можеше да смеси охрата с тубичка сиво, за да наподоби цвета на купчините от черупки.

Посегна към следващата четка, но чу шума на извънбордов двигател, който приближаваше нагоре по реката. Вдигна глава и забеляза позната фигура — оглеждаше бреговете на реката; загорялата ѝ кожа бе тъмна под сламената шапка с широка периферия. Бонтер го видя, усмихна се и помаха, след това насочи работната лодка на „Таласа“ към брега и угаси мотора.

— Изабел! — извика той.

Тя привърза лодката към брега, след това приближи, като същевременно махна шапката и разтърси дългата си черна коса.

— Проследих те от пощата. Видях те как влезе с лодчицата си в реката и ми стана любопитно.

„Значи такава игра е замислила“, помисли си той: както винаги делова, без съзливо съчувствие, без сладникави реминисценции за случилото се предишния ден. Испита огромно облекчение.

Тя посочи с палец надолу, към реката.

— Там има много впечатляващи къщи.

— Група богати нийоркски фамилии идваха в Блек харбър да прекарат известна част от лятото — отговори ѝ той. — И построиха всичките тези къщи. Рузвелт също е прекарвал лятото на остров Кампобело, на десетина мили северно от тук.

— Аха. — Очите ѝ се разтвориха широко. — Ама я чакай, какво правиш ти? Рисуваш? Мосю доктор, никога не съм очаквала такава артистична дълбочина.

— По-добре да изчакаш със заключенията, когато свърша работата си — отвърна той и нанесе няколко петна върху каменистия бряг с отсечени движения на четката. — Запалих се в медицинския факултет. Рисуването ми помагаше да се отпусна. Открих, че най-много ми допадат акварелите. Особено на пейзажи като този.

— И то какъв пейзаж! — рече Бонтер и посочи купчините черупки. — Боже мой, огромни са!

— Да. Черупките в основата им са навярно отпреди три хиляди години, а онези най-отгоре са от началото на седемнайсети век, когато са били прогонени индианците. — Хач посочи нагоре срещу течението на реката. — По бреговете ѝ има няколко доисторически индиански селища. А и на остров Ракиташ има много интересно поселище на мисмаките.

Бонтер тръгна встрани, изкатери се по покрития с черупки бряг до основата на най-близката могила.

— Но защо са оставяли черупките си точно тук? — извика тя.

— Никой не знае. Сигурно не им е било лесно да го правят. Спомням си, че прочетох някъде, че било свързано с някакви религиозни причини.

Бонтер избухна в смях.

— Аха. Религиозни причини. Археолозите винаги ги изтъкват, когато не могат да разберат нещо.

Хач взе друга четка.

— Каж ми, Изабел, на какво дължа това посещение? Сигурно има и по-добър начин да прекараш неделите си, вместо да преследваш един застаряващ доктор-ерген.

Бонтер се усмихна палаво.

— Исках да разбера защо още не си ме поканил да излезем за втори път.

— Предположих, че си ме сметнала за слаба ракия. Спомни си какво каза за нас, северняците — че мозъкът е изсмукан от костите ни.

— Това си е съвсем вярно. Но не бих те нарекла слаба ракия, ако добре разбирам термина. Може би повече ще подхожда непреварена ракия. Нуждаеш се единствено от жена, която би могла да те възпламени. — Тя небрежно взе една черупка от омар и я захвърли във водата. — Единственият проблем ще е да се направи така, че да не прегориш твърде бързо.

Хач се обърна отново към картината си. Бонтер винаги излизаше победителка в подобни словесни спаринг-двубои.

Бонтер отново приближи.

— Освен това се боях, че се срещаш с онази, другата жена.

Хач вдигна глава.

— Да, не знам какво е името ѝ: съпругата на проповедника. Твоята стара, *стара* приятелка.

— И тя е само това — отвърна Хач по-остро, отколкото възнамеряваше. — Приятелка.

Бонтер го изгледа изпитателно и с любопитство и той въздъхна.

— Даде ми ясно да разбера това.

Бонтер сви вежди.

— И ти си разочарован.

Хач отпусна четката си.

— Да ти кажа истината, не знаех какво да очаквам след завръщането си у дома. Ала тя ми даде да разбера недвусмислено, че нашата връзка принадлежи на миналото, а не на настоящето. Всъщност ми написа и писъмце. А от това боли. Но знаеш ли какво? Тя е напълно права.

Бонтер го погледна, устните ѝ бавно се разтеглиха в усмивка.

— На какво се смееш? — попита Хач. — На доктора и на любовните му проблеми? И ти сигурно си имаш своите малки прегрешения.

Бонтер се разсмя силно, но не се поддаде на уловката.

— Смея се с облекчение, мосю доктор. Но сигурно си ме разбирал погрешно през цялото време. — Тя поглади с показалец гърба на китката му. — Аз обичам да играя тази игра, *comprends*? Но бих си позволила да падна в капана само на най-подходящия мъж. Майка ми ме е възпитала като една добра католичка.

Хач я изгледа за миг, напълно изненадан. След това вдигна отново четката си.

— Предполагам, че днес ще се затворите с Найдълман, наведени над карти и диаграми.

При тази смяна на темата по лицето ѝ пробяга сянка.

— Не — отвърна тя и веселото ѝ настроение изведнъж се изпари. — Капитанът вече няма търпение за внимателни археологични проучвания. Исква единствено темпо, темпо, *vivement*^[1], и по дяволите всичко друго. Той сега е на дъното на Шахтата и подготвя разкопките там. Никакво търсене на артефакти, никакви стратиграфски анализи. Не мога да се примиря с това.

Хач я погледна изненадан.

— Значи той работи и днес, така ли?

Да се работи в неделя без функциониращ медицински пункт бе нарушение на правилата.

Бонтер кимна.

— След като бе направено откритието за обърнатата наопаки катедрална кула, той сякаш бе обсебен от идеята. Мисля, че през последната седмица изобщо не е мигнал, толкова е зает. Но знаеш ли, въпреки нетърпението му, все пак му потрябваха два дни преди да помоли за съдействие моя най-мил копач. Повтарях му непрекъснато, че Кристоф с познанията си по архитектура е точно човекът, който му е необходим, за да възстанови крепежа. Ала той не ме послуша. — Тя поклати глава. — Никога не съм могла да го разбера напълно. А сега, струва ми се, го разбирам още по-малко.

В един миг Хач се замисли дали да не ѝ каже за опасенията на Найдълман, че има предател, но реши да не го прави. Помисли да ѝ съобщи и за намерените от него документи, ала пак прецени, че и това може да почака. Остави Найдълман да се спуква през гърба от работа в неделя, след като иска да е така. Това бе почивният ден на Хач и той искаше да завърши картината си.

— Време е вече да добавя и връх Ловъл — рече той и кимна към тъмните очертания в далечината.

Под погледа на Бонтер бръкна в сивата боя, смеси я с кобалтово синьо, след което очерта дебела линия, която се проточи до мястото, където земята се сливаше с небето. След това свали платното от статива, обърна го наопаки и изчака току-що нанесената боя да се стече към хоризонта. След това я обърна отново и го постави на статива.

— *Mon dieu!* Откъде си научил този номер?

— Във всеки занаят си има номера — отвърна Хач, изчисти четките и прибра тубичките с боя в кутията. Изправи се. — Трябва малко да поизсъхне. Искаш ли да се покатерим?

Поеха по склона на най-близката могила; омаровите черупки хрущяха под краката им. Вече на върха, Хач погледна отвъд лодките им — към реката. В разперилите се дъбове пърхаха птички. Въздухът бе топъл и ясен: ако някъде се зараждаше буря, то тук нямаше никакви признаци за това. Нагоре по течението на реката нямаше никакви следи от човешка дейност — виждаха се само сините криволици на водата и върховете на дърветата, разкъсвани тук-таме от ливади, които се простираха докъдето поглед стига.

— Великолепно — прошепна Бонтер. — Това е магическо място.

— Идвахме с Джони — каза Хач. — Един мой стар учител от гимназията от време на време ни водеше тук в неделя следобед. Бяхме тук и в деня, преди Джони да почине.

— Разкажи ми за него — рече простичко Бонтер.

Хач кротко се отпусна на земята, а черупките изхрущяха под тежестта му.

— Ами, той бе много властен. В Стормхейвън нямаше чак толкова много деца, затова вършехме всичко заедно. Предполагам, че сме били най-близки приятели — поне дотогава, докато не се заемеше да ме натупа.

Бонтер се разсмя.

— Обичаше всичко, свързано с науката — дори повече от мен. Имаше невероятна колекция от пеперуди, скали и вкаменелости. Знаеше имената на всички съзвездия. Дори си направи сам телескоп.

Хач се излегна назад, опря се на лакти и се вгледа през дърветата.

— Джони щеше да постигне нещо изумително през живота си. Мисля си, че една от причините да се потрудя толкова много, за да вляза в медицинския факултет на Харвард, бе да компенсирам случилото се.

— И какво е трябвало да компенсираш? — попита благодушно Бонтер.

— Предложението да отидем онзи ден до остров Рагид беше мое — отвърна Хач.

Бонтер не изрече нито една от обичайните за подобен случай баналности и Хач отново изпита благодарност към нея. Пое дълбоко дъх, после още веднъж и издиша бавно. Струваше му се, че с всяко издишване изхвърляше и натрупаните през всичките тези години отрови.

— След като Джони изчезна в тунела — продължи той, — ми бе необходимо известно време, за да намеря изход. Не помня колко дълго беше. Истината е, че не помня много неща от тогава. Опитвал съм се, но има отрязъци от време, които си остават за мен абсолютно празни. Пълзяхме надолу по шахтата, Джони запали нова клечка кибрит... След това първото нещо, което си спомням ясно, е как пристигам до понтона на родителите ми. Те току-що се връщаха у дома от обяд или нещо подобно и веднага се втурнаха към остров Рагид ведно с

половината град. Никога няма да забравя лицето на баща си, когато той се появи от входа на тунела. Беше целият оплескан с кръвта на Джони. Крещеше ми, блъскаше с юмруци по гредите, плачеше.

Замълча за миг, сякаш за да огледа още веднъж сцената в съзнанието си.

— Не можах да открият тялото. Търсиха, копаха дупки в стените и таваните на шахтите. Дойдоха хора от Бреговата охрана, минен инженер с подслушвателно устройство. Закараха багер с обратен кош, но почвата бе толкова нестабилна, че не можах да го закрепят.

Бонтер слушаше без да го прекъсва.

— Прекараха там цялата нощ, следващия ден и по-следващия. Сетне, когато стана ясно, че Джони не би могъл да е вече жив, хората започнаха да се оттеглят един по един. Лекарите казаха, че, съдейки по количеството кръв в тунела, Джони би трябвало да е починал, ала татко продължи да търси. Не искаше да се прибере. След като измина седмица хората се отказаха, дори и мама, ала татко остана. Трагедията направи нещо с ума му. Бродеше наоколо, слизаше в шахтите, копаеше дупки с кирка и лопата, крещеше, докато пресипне дотолкова, че да не може да говори. Не искаше да напусне острова. Господи, минаха цели седмици. Мама го молеше да се прибере, ала той не искаше. Сетне един ден тя отиде да му занесе храна и не го намери. Последва ново търсене и този път намериха трупа. Татко плуваше в една от шахтите. Удавен. Никой не ни каза нищо тогава. Но тръгнаха приказки за самоубийство.

Хач продължаваше да гледа играта на листата на фона на синьото небе. Никога не бе разказвал историята с такива подробности никому и не си бе представял какво голямо облекчение представляваше самото говорене: да отхвърли товара, който бе носил толкова дълго, че чак бе забравил за него.

— Останахме в Стормхейвън още шест години. Смятам, че мама си е мислела как всичко някакси ще отmine. Ала това не стана. Малко градче като това никога не забравя. Всички бяха толкова... *мили*. Ала приказките изобщо не престанаха. И това продължаваше и продължаваше. В това, че тялото не бе намерено, имаше нещо, което смущаваше мислите на хората. И нали знаеш, някои от рибарските семейства вярват в проклятието. По-късно узнах, че някои от

родителите не разрешавали на децата си да играят с мен. Най-накрая, когато навърших шестнайсет години, мама вече не издържаше. Отведе ме за лятото в Бостън. Възнамерявахме да останем само няколко месеца, но дойде септември, трябваше да започна училище. Мина година, после втора. И след това постъпих в колежа. И никога повече не се върнах. Досега.

Голяма синя чапла се спусна по течението на реката и кацна в очакване на изсъхнал клон.

— А после?

— Медицинският факултет, Корпусът на мира, „Лекари без граница“, болницата „Маунт Обърн.“ А един ден в кабинета ми влезе вашият капитан. И ето ме тук. — Хач замълча. — Знаеш ли, след като Шахтата бе отводнена и намериха мястото, откъдето в нея навлиза тунелът откъм брега, аз си замълчах. Не настоях да го изследват веднага. Може би си очаквала, че ще настоявам непрестанно пред капитана. Ала фактът е, че след като бяхме стигнали толкова близо, аз се изплаших. Не бях сигурен, че искам да разбера какво всъщност се е случило.

— Значи съжаляваш, че подписа споразумение с капитана? — попита Бонтер.

— Всъщност той подписа моето споразумение — отвърна Хач след кратко мълчание. — Но не, не съжалявам. Ако съм съжалявал, то вчерашният ден промени всичко.

— А след седмица-две ще можеш да се оттеглиш като един от най-богатите хора в Америка.

Хач се засмя.

— Изабел — рече той, — решил съм да вложа парите във фондация на името на брат си.

— Всичките ли?

— Да. — Той се поколеба. — Е, още обмислям въпроса.

Бонтер се излегна на черупките и го изгледа скептично с присвити очи.

— Аз добре познавам хората, мосю доктор. Може и да вложиш повечето пари в тази фондация. Но да ме одерат жива, ако не запазиш една тлъста сумичка за себе си. Инак няма да постъпиш по човешки. И съм сигурна, че нямаше да ми харесваш толкова, ако не постъпваше по човешки.

Хач машинално отвори уста да възрази, ала отново се отпусна.

— И в двата случая ти си светец — рече Бонтер. — Аз планирам да постъпя далеч по-меркантилно с моя дял. Като например да си купя много бърза кола и, разбира се, да изпратя една голяма сума на семейството си в Мартиника.

Тя го погледна и той с изненада забеляза, че тя търсеше одобрението му.

— Това е хубаво — рече той. — За теб това е професия, а за мен — нещо лично.

— За теб и за Джерард Найдълман — отговори му Бонтер. — Ти може и да си прогонил демоните си, но мисля, че той още събира своите, не е ли така? За него съкровището на остров Рагид винаги е било особено притегателно. Ала тази му обсебеност от Макалън е невероятна! Всичко вече заприличва на личен, на пряк двубой. Не мисля, че ще се успокои, докато не свие врата на стария архитект.

— Докато не го извие — поправи я лениво Хач.

— Както и да е. — Бонтер се размърда и се настани по-удобно. — Напаст и за двама ви.

Замълчаха, излегнали се по гръб на утринното слънце. Катеричка се залюля на клонче над главите им — събираше жълъди и цвъртеше тихо. Хач затвори очи. Напомни си разсеяно да съобщи на Бил Банс във вестника за намерения скелет на Джони. Бонтер говореше нещо, ала той бе твърде отнесен, за да я слуша. След което изпадна в спокоен, несмуцаван от видения сън.

---

[1] Бързина, (фр.). — Б.пр. ↑

39.

Следващия следобед Хач получи съобщение от маркизата.

В долния десен ъгъл на лаптопа му се появи иконката на запечатан плик въздушна поща, което означаваше, че има нов e-mail. Ала когато се опита да го отвори, Хач установи, че интернет-връзката му непрестанно се разпадаше. Реши да си почине за малко, изтича до пирса и отплава с „Плейн Джейн“ от стоянката ѝ. След като се отдалечи от острова и вечната му мъглива шапка, свърза модема на лаптопа с клетъчния си телефон и без проблеми отвори съобщението на маркизата. „Какво става с компютрите на този остров?“ — запита се той.

Запали отново дизелите и завъртя „Плейн Джейн“ обратно към остров Рагид. Носът на лодката разсичаше лъскавите като стъкло леки вълни, подплаши един корморан, който се гмурна във водата. Появи се на няколко метра встрани и загреба яростно с крака.

По морската радиостанция изпука метеорологична сводка: смущенията над Голямата плитчина се бяха развили в област от ниско налягане, която в момента се придвижваше към бреговете на Северен Мейн. Ако бурята запазеше сегашния си курс, на следващия ден по обед щяха да излъчат щормово предупреждение за малките съдове. „Типичен североизточен щорм“, помисли си мрачно Хач.

Забеляза необичаен брой лодки за лов на омари, пръснати по целия хоризонт — прибираха кошовете си. Може би се готвеха да посрещнат бурята. Или имаше някаква друга причина. Не бе виждал повече Клеър след Скърцащата полянка, ала Бил Банс му се бе обадил в събота вечерта да му съобщи, че Клей бил насрочил протеста за последния ден на август.

Върна се в кабинета си, допи утайката от кафето и включи лаптопа: гореше от нетърпение да прочете съобщението на маркизата. В типичния си стил, палавата стара дама започваше с описание на поредното си младо завоевание.

Той е ужасно свенлив, но е толкова сладък и тъй силно желае да ти достави удоволствие, че направо съм полудяла по него. Косата му се спуска на челото на малки кестеняви пръстенчета, които потъмняват, когато се изпоти. А още много може да се говори за ентузиазма му, нали?

По-нататък продължаваше с подробности за бивши любовници и съпрузи и с по-специфични детайли за анатомичните ѝ предпочитания у мъжете. Маркизата винаги се отнасяше към електронната поща като към среда за разпространяване на клюкарски изповеди. Ако още държеше на стила си, то след това съобщението ѝ щеше да се заеме с хроничния ѝ недостиг на средства и със семейното потекло, което можеше да се проследи чак до Свещената римска империя и до самия Алерик Вестгота. Този път обаче тя бе пристъпила с необичайна бързина към информацията, която бе изровила в архивите на Кадиската катедрала. След като прочете и препрочете съобщението ѝ, Хач усети как по гърба му пробягаха студени тръпки.

На вратата се почука.

— Влез — рече Хач и прати съобщението на маркизата към близкия принтер. Вдигна глава към работника, който бе застанал на прага и се смръзна на място.

— Боже мой — извика той и скочи от мястото си. — Какво, по дяволите, се е случило с теб?

40.

Петдесет минути по-късно Хач вече бързо се изкачваше по пътечката към Наводнената шахта. Лъчите на ниското слънце пламтяха върху водата и превръщаха мъглата около острова в огнен водовъртеж.

Ортанк бе празен, ако се изключат Магнусен и един техник, който управляваше винча. Чу се стържещ звук и от Наводнената шахта се появи масивна кофа, увиснала на дебела стоманена проволка. Хач видя през стъкления люк на пода как екипът до отвора на шахтата наклони кофата настрани и я изсипа в един от изоставените тунели. Чу се силен шум на всмукване и маса кубически метри кал и пръст се сринаха в него. Работниците изправиха изпразнената кофа и я залюляха обратно към Наводнената шахта, където тя отново изчезна от полезрение.

— Къде е Джерард? — попита Хач.

Магнусен наблюдаваше разграфеното като решетка дъно на Шахтата. Погледна го за миг, след което отново се вторачи в екрана си.

— Долу, с екипа от копачи — отвърна тя.

На стената до техника, който управляваше винча, имаше батарея от шест червени телефона, свързани пряко с различни точки от мрежата на острова. Хач вдигна слушалката на онзи, който имаше етикетче:

Наводнената шахта, преден екип.

Прозвучаха три бързи сигнала. В следващия миг чу гласа на Найдълман.

— Да?

Хач дочуваше шумното блъскане около него.

— Трябва да поговорим — рече Хач.

— Важно ли е? — попита Найдълман и в тона му прозвуча раздражение.

— Да, важно е. Имам нова информация за Меча на Архангел Михаил.

Последва пауза, в която блъскането долу се засили.

— Щом е наложително — отвърна най-сетне Найдълман, — ще трябва да слезеш тук, долу. Тъкмо сме по средата на монтажа на няколко нови подпори.

Хач остави слушалката, взе осигурителен колан и каска, след това излезе навън и се спусна по стълбицата към платформата. В падащия сумрак Шахтата изглеждаше още по ярко осветена, от нея към мъглата се издигаше мощен стълб светлина. Един от работниците на входа му помогна да се качи в електрическия асансьор. Той натисна бутона, малката платформа се заклати и пое надолу.

Мина през блестящата паяжина от титанови подпори и кабели и се възхити неволно на сложността ѝ. Лифтът се спусна покрай екип, който проверяваше група подпори на тринайсетметровата платформа. След минута и половина спускане вече можеше да се види дъното на Наводнената шахта. Тук работата бе много по-интензивна. Калта и мръсотииите бяха изчистени, бе издигната цяла батарея лампи. От дъното на Шахтата сега се спускаше по-малък кладенец, укрепен от всички страни. На тънки кабели се люлееха няколко инструменти и измервателни уреди — навярно принадлежащи на Магнусен или може би на Ранкин. Проволката на винча се спускаше в единия ъгъл, а в срещуположния бе застопорено титановото стълбищно устройство. След като слезе от лифта, Хач продължи надолу по стълбата и попадна в адски шум: от лопати, чукове, от филтриращите въздуха апарати.

На десетина метра по-долу стигна до същинското дъно на разкопките. Тук под погледа на обектива на самотна камера от вътрешната телевизионна мрежа, работниците копаеха пропитата с влага почва и я товареха в голяма кофа. Други използваха смукателни тръби, за да изтеглят водата и калта. Найдълман стоеше в единия ъгъл, нахлупил каска на строител, и ръководеше поставянето на подпорите. Стрийтър се въртеше наоколо с комплект планове в ръка.

Малин се запъти към тях и капитанът му кимна.

— Изненадан съм, че досега не слезе да видиш какво става тук — рече той. — Сега, след като Шахтата е стабилизирана, можем да продължим последните разкопки с пълна скорост.

Последва пауза, в която Хач не отговори нищо.

Найдълман го погледна с белезникавите си очи.

— Знаеш колко сме притиснати от времето — рече той. — Надявам се, че това което ще ми кажеш, е много важно.

През седмицата след смъртта на Уопнър у него бе настъпила голяма промяна. Изражението на спокойна увереност се бе изпарило ведно с хладнокръвието, което го обгръщаше като мантия още от първия ден, когато влезе в кабинета на Хач и погледна към река Чарлз. Сега Хач трудно можеше да определи изражението му: на изнурен, почти обезумял, обзет от решителност мъж.

— Важно е — отвърна Хач. — Но трябва да ти го кажа насаме.

Найдълман задържа малко по-дълго очите си върху него. След това погледна часовника си.

— Слушайте! — обърна се той към останалите. — Смяната свършва след седем минути. Спирайте работа, качвайте се горе и кажете на следващия екип да слезе малко по-рано.

Работниците оставиха инструментите си и се заизкачваха по стълбата към асансьора. Стрийтър остана безмълвен там, където си беше. Големите тръби млъкнаха, а напълнената наполовина кофа пое нагоре към повърхността, люлеейки се на тежката си стоманена проволка. Стрийтър продължи да стои мълчалив настрани. Найдълман се обърна рязко към Хач.

— Разполагаш с пет, може би десет минути.

— Преди няколко дни — започна Хач, — попаднах на купчина книжа на дядо ми — документи, които е събирал за Наводнената шахта и за съкровището на Окъм. Бяха скрити в тавана на семейната къща; ето защо баща ми не е успял да ги унищожи. В някои се споменава Меча на Архангел Михаил. Намеква се, че мечът бил някакъв вид страховито оръжие, което испанското правителство възнамерявало да използва срещу Ред Нед Окъм. Имаше и някои други обезпокоителни отправки. Затова се свързах с една моя позната изследователка в Кадис и я помолих да се поразрови малко в историята на този меч.

Найдълман огледа калната почва под краката им и сви устни.

— Това може да се смята за информация, принадлежаща на собствениците. Учуден съм, че си предприел такава стъпка, без да се консултираш с мен.

— Тя откри ето това. — Хач бръкна в джоба на якето си и подаде на Найдълман лист хартия.

Капитанът го прегледа набързо.

— Написано е на староиспански — рече той и се намръщи.

— По-надолу е преводът, дело на моята приятелка.

Найдълман му върна листа.

— Разкажи ми го с няколко думи.

— Текстът е фрагментарен. Но разказва за първоначалното откриване на Меча на Архангел Михаил и какво се е случило след това.

Найдълман повдигна вежди.

— Наистина ли?

— По време на Голямата чума един богат търговец от Кадис отплавал със семейството си с някакъв барк. Пресекли Средиземно море и акостирали на безлюдна ивица от берберския бряг. Там намерили останки от древно римско селище. Установили се там, за да изчакат преминаването на чумата. Хора от приятелски настроени берберски племена ги предупредили да не приближават до разрушения храм, който бил разположен на един близък хълм, тъй като бил прокълнат. Предупрежденията били повторени няколко пъти. След известно време, когато чумата започнала да стихва, търговецът решил да изследва храма. Може би е предусещал, че берберите са скрили там нещо ценно и не искал да си тръгне, без да хвърли едно око. Сред руините намерил мраморна плоча, скрита зад някакъв олтар. Под нея се намирала старинна метална и добре запечатана кутия. Върху нея имало надписи на латински. Надписът гласял, че в кутията има меч, който е най-смъртоносното от всички оръжия. „Смъртта ще те връхлети, дори само ако го погледнеш.“ Той отнесъл кутията до кораба, ала берберите отказали да му помогнат да я отвори. Всъщност те дори го прогонили от брега.

Найдълман слушаше, все така забил поглед в земята.

— Няколко седмици по-късно — в Деня на Свети Архангел Михаил — корабът на търговеца бил намерен да дрейфува безцелно из Средиземно море. По всички реи били накацали лешояди. Целият екипаж бил мъртъв. Кутията била затворена, ала оловният ѝ печат бил строшен. Отнесли я в манастир в Кадис. Монасите разчели латинския надпис, както и дневника на търговеца. Решили, че мечът бил — сега ще цитирам от превода на моята приятелка — „фрагмент, изхвърлен от самия ад“. Те отново запечатали кутията и я прибрали в катакомбите под катедралата. Документът завършва с това, че монасите, които са държали кутията, скоро се разболели и измрели.

Найдълман вдигна глава към Хач.

— Това има ли нещо общо с нашите сегашни усилия?

— Да — отвърна твърдо Хач. — Много общо.

— Осветли ме тогава.

— Там, където се е намирал Мечът на Архангел Михаил, хората са загинали. Първо — семейството на търговеца. След това — монасите. А когато Окъм го задига, осемдесет души от екипажа му умират тук, на острова. Шест месеца по-късно корабът на Окъм е намерен да дрейфува досущ като кораба на търговеца, а екипажът му бил мъртъв.

— Интересна история — рече Найдълман. — Но не мисля, че си струва да спирам работа, за да я изслушам. Сега сме в двайсети век. Това няма нищо общо с нас.

— Точно тук грешиш. Не си ли забелязал нарасналата заболяемост сред екипа напоследък?

Найдълман сви рамене.

— В такава голяма група винаги ще се появят болни. Особено когато хората са изтощени и работата е опасна.

— Не става въпрос за симулации. Направих кръвни изследвания. Почти във всички случаи броят на белите кръвни телца е изключително нисък. А този следобед един от копачите дойде в кабинета ми с най-необикновеното кожно заболяване, което съм виждал. Имаше грозни обриви и отоци по ръцете, бедрата и слабините.

— И какво е то? — попита Найдълман.

— Още не знам. Направих справки в справочниците си, но не можах да поставя някаква точна диагноза. Ако не мислех, че ще ме вземете за глупак, бих рекъл, че това са подутини на лимфните жлези.

Найдълман погледна Хач и отново повдигна вежди.

— Черната смърт? Бубонна чума в Мейн през двайсети век?

— Както казах, още не съм поставил диагнозата.

Хач пое дълбоко дъх в опит да запази самообладание.

— Джерард, не знам още какво точно представлява Мечът на Архангел Михаил. Но той очевидно е много опасен. Оставил е подире си смъртоносни следи навсякъде, откъдето е минал. Питам се дали сме били прави, като приехме, че испанците са възнамерявали да използват меча срещу Окъм. Може би те са му го пробутали *нарочно* да го задигне.

— Аха — кимна Найдълман и в тона му прозвуча саркастична нотка. — Може би в крайна сметка мечът наистина е прокълнат?

Застаналият встрани Стрийтър изсумтя подигравателно.

— Знаеш, че аз не вярвам в проклетия повече, отколкото ти самият вярваш — сопна се Хач. — Това обаче не означава, че в легендата няма скрита физическа причина. Нещо като епидемия. Мечът носи всички характеристики на тифоидна треска.

— И това идва да обясни защо неколцина от заболелите ни хора имат бактериални инфекции, докато други са с вирусна пневмония, а трети — със странна инфекция на зъбите. Каква точно епидемия би могла да бъде тази, докторе?

Хач се взря в мършавото му лице.

— Знам, че разнообразието от заболявания е озадачаващо. Въпросът е, че мечът *наистина е* опасен. Трябва да разберем *как и защо*, преди да се втурнем да го извадим.

Найдълман кимна и се усмихна резервирано.

— Разбирам. Ти не можеш да разбереш защо се разболяват хората ни. Дори не си сигурен *от какво точно* са болни някои от тях. Но мечът е някак си отговорен за всичко това.

— Работата не е само в болестите — възрази Хач. — Сигурно знаеш, че се заражда силна североизточна буря. Ако продължи пътя си към нас, щормът от миналата седмица ще ни се стори като пролетен дъждец. Ще бъде истинска лудост да продължим.

— Лудост да продължим... — повтори Найдълман. — И как точно предлагаш да преустановим разкопките?

Хач замълча за миг, докато осъзнае казаното.

— Като апелирам към здравия ти разум — рече той колкото можа по-спокойно.

Последва напрегнато мълчание.

— Не — рече Найдълман с тежкия тон на окончателно взетото решение. — Разкопките продължават.

— Тогава твоята упоритост не ми оставя никакъв избор. Ще се наложи да прекратя сам разкопките и то веднага.

— И как точно?

— Като приложа член деветнайсети от договора ни.

Никой не му отвърна.

— Допълнението, не помниш ли? — продължи Хач. — Което ми дава правото да прекратя разкопките, ако преценя, че условията са станали прекалено опасни.

Найдълман бавно измъкна лулата от джоба си и я напълни с тютюн.

— Странно — рече той с тих, мъртвешки тон и се обърна към Стрийтър. — Много странно, нали, мистър Стрийтър? Сега, когато от камерата със съкровището ни делят само трийсет часа работа, доктор Хач иска да прекрати цялата операция.

— След трийсет часа — рече Хач, — бурята може да се стовари право върху нас.

— Кой знае защо — прекъсна го капитанът, — но изобщо не съм убеден, че се безпокоиш толкова за меча или за щорма. А тези твои книжа са средновековни дрънканици, ако изобщо са истински. Не виждам защо ти... — Той замълча. След това очите му се оживиха. — Но да. Разбира се, че виждам защо. Ти имаш и друг мотив, не е ли така?

— За какво говориш?

— Ако се оттеглим сега, „Таласа“ ще изгуби цялата си инвестиция. Знаеш много добре, че нашите инвеститори вече са изправени пред десетпроцентен преразход. И те няма да кихнат още двайсет милиона долара за разкопки догодина. Но ти разчиташ тъкмо на това, нали?

— Не прехвърляй параноичните си фантазии върху мен — рече ядно Хач.

— О, но това не са фантазия, не е ли така? — Найдълман сниши още повече тона си. — Сега, след като получи от „Таласа“ цялата ти необходима информация, сега, след като практически ти отворихме входната врата, не би желал по-силно нещо друго, освен да се провалим. След това, на следващата година, можеш да дойдеш, да довършиш работата и да прибереш *цялото* съкровище. И най-важното — да вземеш проклетия меч. — В очите му проблеснаха пламъчетата на подозрението. — Да, всичко това е логично. Обяснява например защо толкова настояваше за този член деветнайсети. Обяснява компютърните проблеми, безкрайните забавяния. Защо всичко на „Серберъс“ работи, а на острова се получава пълна бъркотия. Ти си го измислил още от самото начало. — Той поклати мрачно глава. — И

като си помисля, че ти се доверих. Като си помисля, че се обърнах именно към теб, когато заподозрях, че сред нас има саботьор.

— Не се опитвам да те измамя за дела ти от съкровището. Не давам и пет пари за твоето съкровище. Единственият ми интерес е безопасността на екипа.

— Безопасността на екипа — повтори подигравателно Найдълман.

Той извади кутия кибрит и запали една клечка. Но вместо да запали лулата си, изведнъж я приближи до лицето на Хач. Младият мъж отстъпи леко назад.

— Искам да разбереш едно нещо — продължи Найдълман и изгаси клечката. — След трийсет часа съкровището ще бъде мое. Сега, след като знам каква е играта ти, Хач, просто няма да я играя. На всеки опит да бъда възпрян, ще отговоря със сила. Ясен ли съм?

Хач погледна внимателно Найдълман, опитваше се да разбере какво се криеше зад леденото му изражение.

— Със сила ли? — повтори той. — Това заплаха ли е?

Последва дълга пауза.

— Това е може би една разумна интерпретация на думите ми — отвърна Найдълман с още по-тих глас.

Хач се изправи.

— Когато утре слънцето изгрее — рече той, — ако още не си напуснал този остров, ще бъдеш прогонен по съдебен ред. И ти гарантирам лично, че ако някой загине или бъде ранен, ще бъдеш обвинен в опит за убийство поради небрежност.

Найдълман се обърна.

— Мистър Стрийтър?

Стрийтър пристъпи напред.

— Съпроводете доктор Хач до пристана.

Тясното лице на Стрийтър се сбръчка в нещо като усмивка.

— Нямате право да направите това — рече Хач. — Островът е мой.

Стрийтър пристъпи и улови Хач за ръката.

Хач направи крачка встрани, след това сви дясната си ръка в юмрук и заби кокалчетата си в слънчевия му сплит. Ударът не беше много силен, но бе нанесен с хирургическа точност. Останал без въздух, Стрийтър се свлече на колене с широко отворена уста.

— Ако ме докоснеш още веднъж — рече Хач на задъхания мъж, — и ще си разнасяш топките в чаша за кафе.

Стрийтър се изправи с мъка, очите му яростно блестяха.

— Мистър Стрийтър, не мисля, че ще е необходимо да се прилага сила — рече остро Найдълман, като видя водачът на екипа да тръгва заплашително напред. — Доктор Хач ще се завърне тихо и мирно на лодката си. Той разбира, че не може да стори нищо, за да ни спре, сега, след като разкрихме плана му. И ми се струва, че разбира колко глупаво би било да опитва.

Обърна се отново към Хач.

— Аз съм справедлив човек. Ти опита най-добрата си възможност и се провали. Твоето присъствие на остров Рагид вече не е необходимо. Ако си тръгнеш и ме оставиш да довърша, както се бяхме договорили, все още можеш да получиш дела си от съкровището. Но ако се опиташ да ме спреш...

Той замълча, изви ръце назад и ги постави върху бедрата си, като междуременно разтвори пешовете на якето си. Хач ясно видя пистолета, мушнат в колана му.

— Е, какво знаете вие — рече Хач. — Капитанът фалира.

— Тръгвай — рече Стрийтър и тръгна напред.

— Мога сам да намеря пътя си.

Хач се оттегли заднешком до далечната стена и тогава — без да сваля очи от капитана — се изкачи по стълбата от кладенеца на разкопките към основата на стълбищното устройство, където от асансьора вече слизаха първите копачи от новата смяна.

41.

Изгряващото слънце се освободи от далечния облачен покров, хвърли огнената си следа върху океана и освети струпалите се лодки, които задръстваха малкото пристанище на Стормхейвън от входния му канал до пирсовете.

Бумтейки тихо, в малкия кръг в средата на струпването се полюшваше малък траулер, зад чийто щурвал стоеше Уди Клей. Корабчето се завъртя и едва не блъсна буя на входа на канала, преди да стабилизира курса и да продължи пътя си към открито море — Клей беше посредствен моряк.

Като стигна до входа на пристанището, той обърна корабчето и угаси двигателя. Вдигна очукан мегафон и извика нарежданията си към наобиколилата го тълпа. Гласът му бе толкова убедителен, че дори старинният бръмчащ усилвател не можеше да го изкриви. Отговори му с прокашляне и рев множеството припалващи двигатели. Лодките до входа отдадоха вързалата си, минаха през канала и дадоха ход. Последваха ги още и още, докато заливът не се изпълни с пенливите дири на флотилията, поела към остров Рагид.

Три часа по-късно и на шест мили в югоизточна посока, светлината се мъчеше да пробие мъглата към обширния, влажен лабиринт от подпори и крепежи, който представляваше сега Наводнената шахта. Тя осветяваше мъгляво призрачно сложните минни съоръжения, струпани около входа.

В дъното ѝ, на 60 метра дълбочина, беше без значение дали е ден или нощ. Джерард Найдълман стоеше до малка повдигната платформа и наблюдаваше екипа, който трескаво копаеше под него. Оставаха няколко минути до пладне. Сред ропота на въздушните тръби и подрънкването на проволката на винча, едва-едва долови далечната врява от корабни тромби, сирени и рогове за мъгла на повърхността.

Той се заслуша за миг. След това бръкна и извади портативния си телефон.

— Стрийтър?

— Слушам, капитане — долетя гласът от Ортанк, седемдесет метра по-горе, далечен и пресипнал от статичното електричество.

— Да чуем доклада ти.

— Всичко около две дузини лодки, капитане. Оформиха кръг около „Серберъс“, опитват се да направят блокада. Предполагам смятат, че всички са там. — Чу се леко изпукване на статичното електричество, или може би нещо като смях. — На борда може да ги чуе единствено Роджърсън. Снощи прехвърлих останалата част от изследователския екип на острова.

— Някакви признаци за саботаж или намеса?

— Не, капитане, държат се доста кротко. Вдигат много шум, но няма за какво да се безпокоим.

— Нещо друго?

— Магнусен е засякла сензорна аномалия на ниво деветнайсет метра и двайсет. Навярно не е нещо сериозно, втората мрежа не показва нищо необичайно.

— Ще хвърля едно око — рече Найдълман и се замисли. — Мистър Стрийтър, искам да ме чакаш там.

— Слушам.

Найдълман се изкачи по стълбата от терена на разкопките до основата на електрическия асансьор; движенията му бяха гъвкави и плавни, въпреки дългото безсъние. Взе асансьора да площадката на деветнайсет метра и се спусна внимателно по гредите до сензора, който даваше грешка. Увери се, че сензорът функционира нормално и се върна на платформата, тъкмо когато Стрийтър вече завършваше спускането си по далечните стъпала на стълбищното устройство.

— Някакви проблеми? — попита Стрийтър.

— Не и със сензора. — Найдълман се протегна и изключи интеркомната връзка на Стрийтър с Ортанк. — Но си мислех за Хач.

Долетя вой на предавателни механизми, след това отдолу се чу механичен стон и мощният винч започна да издига поредния товар от пръст и кал от разкопките.

— До камерата на съкровището остават само два метра и четирийсет — промърмори Найдълман, загледан в кофата, която

изчезваше в кръга светлина над тях. — Деветдесет и шест инча.

Обърна се към Стрийтър.

— Искам всички, които не са ни необходими, да напуснат острова. Всички. Кажете им каквото ти хрумне, позови се на протеста или на щормата като извинение, както решиш. След като завърши смяната в два, изпрати на брега и копачите от нея. Следващата смяна ще довърши работата. Ще изтеглим съкровището горе в кофата, а аз сам ще изнеса мечта. Ще трябва да се измъкнем колкото е възможно по-бързо. Може ли да се има доверие на Роджърсън?

— Той ще направи онова, което му наредя, сър.

Найдълман кимна.

— Докарайте „Серберъс“ и моя команден кораб близо до острова, но на безопасно разстояние от рифа. Ще използваме работните катери и като предпазна мярка ще разделим съкровището на двата.

Той замълча за миг, погледът му блуждаеше някъде надалеч.

— Не мисля, че сме приключили с него — започна отново с тих глас, сякаш Хач изобщо не бе напускал мислите му. — През цялото време съм го подценявал, а може би го подценявам и сега. След като се прибере у дома, той ще се замисли. Ще осъзнае, че ще са нужни дни, дори седмици, докато се сдобие със съдебно запрещение срещу нас. Може да си предявява член деветнайсети до посиняване. Ала дотогава всичко ще е вече въпрос само на научни спорове.

Той докосна ревера на Стрийтър.

— Кой би си помислил, че един милиард долара няма да са му достатъчни на това алчно копеле? Той ще се опита да състави някакъв план. Искам да разбере какъв ще е този план и да го спрем. От съкровището на Окъм ни делят броени часове и, в името на Бога, не искам никакви гадни изненади преди да сме се добрали до него. — Той рязко сграбчи ревера на Стрийтър. — И моля те, каквото искаш прави, но не допускай Хач да стъпи отново на острова. Може да ни докара големи бели.

Стрийтър отвърна с безстрастен поглед.

— Предлагате ли някакъв конкретен начин да се справим с него?

Найдълман пушна ревера му и отстъпи крачка назад.

— Винаги съм те смятал за творчески мислещ и находчив моряк, мистър Стрийтър. Оставям те да решиш този проблем съобразно

преценката си.

Стрийтър за миг повдигна вежди — може би в очакване, а може би бе просто мускулен спазъм.

— Слушам, сър — отвърна той.

Найдълман се наведе напред и отново включи интеркомната му връзка.

— Дръж ме в течение, мистър Стрийтър.

След това се качи на асансьора и отново се спусна надолу. Стрийтър се обърна към стълбищното устройство и в следващия миг също изчезна.

42.

Хач стоеше на широката стара веранда на къщата на „Оушън лейн.“ Онова, което предишния ден бе просто предупреждение на метеоролозите, бързо се превръщаше в реалност. От изток се носеше тежко мъртво вълнение и създаваше начупена линия от разпукващи се гребени върху рифовете на Брийдс пойнт. От другата страна на пристанището, зад буйовете на канала, прибоят биеше здраво отново и отново върху гранитните скали зад фара на Бърнт хед, а грохотът на разбиващите се вълни се носеше над залива с отмерен ритъм. Небето бе просечено от грозния търбух на масивен атмосферен фронт, който вещаеше лошо време, облаците бяха разбъркани и се виеха в бързия си полет над водата. Далеч навътре в морето, около Олд Хъмп, се бе оформила зловеща прибойна ивица. Хач поклати глава; щом вълните вече заливаха плешивата скала, то ударът щеше да бъде ужасен.

Той погледна към пристанището, в което вече се завръщаха няколко от съдовете на протестната флотилия: по-малките лодки и струващите по милион долара съдове на по-предпазливите капитани на траулери.

Някакво движение привлече погледа му към къщата: обърна се и видя познатата тъпа муцуна на камионетката на „Федерал експрес“, която се насочи по уличката: изглеждаше съвсем не на място, докато подскачаше по калдъръма. Тя спря пред дома му и Хач слезе по стъпалата, за да се подпише за пратката.

Върна се в къщата, разкъса опаковката на кутията и възбуден извади дебелия пакет, който бе вътре в нея. Когато видяха пакета, професор Хорн и Бонтер, застанали до пиратските скелети, прекъснаха разговора си.

— Направо от физико-антроположката лаборатория на Смитсъновия институт — обясни Хач, докато разкъсваше пластмасовия печат.

Той извади дебела компютърна разпечатка, постави я на масата и започна да я прелиства. Възцари се тежко мълчание, пропито с почти

осезаемо разочарование, когато се приведоха над доклада с резултатите. Най-накрая Хач въздъхна и се отпусна върху близкия стол. Професорът се затътри по-нататък и се настани срещу Хач, облегна брада на бастуна си и се вгледа замислен в бившия си ученик.

— Доколкото разбирам, не е онова, което си очаквал? — попита той.

— Не е — отвърна Хач и поклати глава. — Изобщо не е.

Професорът сбърчи вежди.

— Малин, ти винаги си приемал прекалено бързо поражението.

Бонтер взе разпечатката и я разлисти.

— Не мога да му хвана ни края, ни началото на този медицински жаргон — рече тя. — Какви са всичките тези ужасно звучащи имена на болести?

Хач въздъхна.

— Преди няколко дни изпратих парчета кости от тези два скелета в Смитсъновия институт. Включих и произволно взети проби от дузина скелети, открити от теб при разкопките.

— За да бъдат проверени за заболявания — добави професор Хорн.

— Да. След като все повече и повече от нашите хора се разболяваха, запитах се какво всъщност подсказва този масов пиратски гроб. Надявах се, че скелетите могат да ми бъдат от полза в изследванията. Ако човек умре от някаква болест, той обикновено умира с голямо количество антитела на тази болест в организма си.

— Става интересно — погледна го Бонтер.

— Големите лаборатории като Смитсъновата могат да тестват стари кости за наличие на малки количества от тези антитела и да разберат точно каква болест е причинила смъртта. — Хач замлъкна за миг, после продължи: — Нещо, свързано с остров Рагид — и преди, и сега — разболява хората. Най-вероятният кандидат за това „нещо“ на мен ми изглежда мечът. Стигнах до извода, че той по някакъв начин е причинителят на болестта. Където е минал, там са умирали хора. — Той взе разпечатката. — Но според тези тестове няма двама пирати, които да са починали от една и съща болест. Клебсиела, Болестта на Бруниер, дентритична микоза, Таитянска кърлежна треска — починали са от какви ли не болести, някои от които — изключително редки. А

при почти половината от случаите, причините за смъртта остават неизвестни.

Той грабна наръч листи от масичката в дъното.

— Толкова е загадъчно, колкото и кръвните изследвания на пациентите, които прегледах през последните два дни.

Той подаде на професор Хорн горното листче, върху което бе изписана пълна кръвна картина.

— Резултатите от кръвните изследвания винаги са аномални, но по различен начин у всеки човек. Единственото сходство е ниското количество на бели кръвни телца. Вижте този. Две хиляди и петстотин клетки на кубичен милиметър. Нормата е от пет до десет хиляди. А и лимфоцити, моноцити, базофили — всички са с намалена бройка. Господи!

Той пусна листчето, отдалечи се и въздъхна мрачно.

— Това бе последната ми възможност да спра Найдълман. Ако имаше очевидно избухване на епидемия или на някакво вирусно заболяване на острова, може би щях да успея да го убедя или да използвам медицинските си връзки да наложа карантина над мястото. Но сред заболяванията няма епидемиологичен модел — нито при предишните, нито при сегашните.

Последва дълга пауза.

— Ами по законов път? — попита Бонтер.

— Говорих с адвокатата си. Каза ми, че би било просто нарушаване на договора. За да спра Найдълман, ще трябва да се сдобия със съдебно запрещение. — Хач погледна часовника си. — А ние не разполагаме със седмици. При темпото, с което копаят, имаме на разположение броени часове.

— Не може ли да бъде арестуван за нахлуване в чужда собственост? — попита Бонтер.

— Практически погледнато, той не нахлува. Договорът му дава, на него и на „Галаса“, разрешение да пребивават на острова.

— Разбирам тревогите ти — рече професорът, — но не и заключенията ти. Как би могъл мечът да бъде опасен сам по себе си? Имам предвид освен ако не те разпори острието му.

Хач го погледна.

— Трудно е да се обясни. Като диагностик понякога развиваш шесто чувство. Точно това изпитвам сега. Някакво чувство, *убеденост*,

че този меч е някакъв преносител. Непрекъснато слушаме за проклятието върху остров Рагид. Може би той е нещо такова, само че обяснено с понятията от реалния свят на двайсети век.

— Защо отхвърляш идеята наистина да е проклятие?

Хач го погледна смаян.

— Шегувате се, нали?

— Живеем в една странна вселена, Малин.

— Не е *чак толкова* странна.

— Единственото, което искам, е да помислиш и за немислимото.

Да потърсиш връзката.

Хач отиде до прозореца на всекидневната. Вятърът гонеше окапалите листа на дъба по моравата. Затупкаха едри капки дъжд. Още лодки се тълпяха при входа на пристанището; няколко от по-малките бяха до хелинга и очакваха да бъдат изтеглени на брега. Белите зайчета на вълните вече покриваха целия залив — докъдето ти стига погледът, а с началото на отлива започваше да се образува неприятно объркано вълнение.

Той въздъхна и се обърна.

— Не я виждам. Какво общо може да има една стрептококова пневмония с кандидиозиса, например?

Професорът сви устни.

— Спомням си, че на времето, през 1981-а или 82-а, прочетох подобен коментар на епидемиолог от Националния здравен институт.

— И какво точно пишеше той?

— Питаше се какво общо би могло да има между саркомата на Капоши и пневмоцистис каринии?

Хач се обърна рязко.

— Вижте какво, това не би могло да е HIV-вирус.

Но веднага след това — преди професорът да е успял да подготви жлъчния си отговор — Хач осъзна накъде биеше старикът.

— HIV убива като изтощава човешката имунна система — продължи той. — Като допуска развитието на множество злокачествени заболявания.

— Точно така. Сега ще трябва да филтрираш, така да се каже, заразния шум и да видиш какво ще остане.

— Значи може би търсим нещо, което деградира човешката имунна система.

— Не знаех, че на острова има толкова болни — рече Бонтер. —
Никой от моите хора не се оплаква.

Хач се обърна към нея.

— Никой ли?

Бонтер поклати глава.

— Ето, виждаш ли? — доктор Хорн се усмихна и почука с бастуна си по пода. — Ти питаше за обща тенденция. А сега можеш да проследиш няколко нишки.

Той се изправи и разтърси ръката на Бонтер.

— Беше ми много приятно да се запозная с вас, мадмоазел, и би ми се искало да остана още. Но ще връхлети буря и бих искал да съм си у дома при своите шери, чехли, куче и огън в камината.

Когато професорът приближи вратата, се чуха тежки стъпки, които бързо прекосиха верандата. Вратата се отвори с порива на вятъра и на прага ѝ застана разгърден Дони Труит. Дъждът се стичаше по лицето му на широки ручейчета.

Светкавица раздра небето и над залива отекна силният тътен на гърма.

— Дони? — изгледа го въпросително Хач.

Труит посегна към мократа си риза и я раздра с две ръце. Хач и професорът ахнаха.

— *Господи!* — прошепна Бонтер.

Подмишниците на Труит бяха нашарени с големи напукани плюски. Дъждовната вода се стичаше от тях и ги обагреше в розово-зелено. Очите на Труит бяха подпухнали, торбичките под тях — синьочерни. Просветна нова светкавица и в затихващия гръм се чу викът на Труит. Той залитна напред и свали рибарската си шапка с широка периферия.

В първия миг всички в къщата останаха като парализирани. След това Хач и Бонтер хванаха Труит за ръцете и го настаниха на дивана във всекидневната.

— Помогни ми, Мал — рече задъхан Труит и улови главата си с две ръце. — Досега не съм боледувал никога — и един ден през живота си.

— Ще ти помогна — отвърна Хач. — Но трябва да легнеш и да прегледам гърдите ти.

— Забрави за проклетите ми гърди — рече Дони. — Говоря за *това!*

И като отдръпна в конвулсивен жест ръцете от главата си, Хач видя ужасен, че между пръстите му бе останал дебел кичур морковеночервена коса.

43.

Клей стоеше на кърмовия релинг на своето корабче, което имаше само един дизелов двигател. Мегафонът висеше в кабинката, мокър и безполезен, поради късото съединение, причинено от дъжда. Той и останалите шестима протестиращи бяха намерили временно убежище от подветрената страна на големия кораб на „Таласа“ — корабът, който първоначално се опитаха да блокират.

Клей бе мокър до кости, ала чувството за загуба — горчивото чувство за празнота — се пропиваше по-надълбоко от влагата. Големият кораб, „Серберъс“, бе необяснимо защо пуст. Или бе празен, или на хората на борда им бе наредено да не се показват: въпреки сирените и виковете на палубата не се появи и един човек. Може би сгрешиха, помисли си нещастен той, че си поставиха като цел най-големия кораб. Може би трябваше да се насочат към острова и да блокират пирсовете. Те поне бяха населени: два часа по-рано група катери напусна острова, натоварени с пътници, отклониха се от флотилията на протестиращите и поеха с голяма скорост към Стормхейвън.

Той погледна към останките на протестната флотилия. Когато напуснаха пристанището сутринта, той се чувстваше духовно силен: така убеден в правотата си, както беше на млади години, а може би и повече. Беше сигурен, че най-накрая за него нещата в града щяха да се променят. Че можеше най-сетне да стори нещо, да помогне на тези добри хора. Ала докато гледаше шестте облени от дъжда лодки, които се люлееха на вълните, призна пред себе си, че протестът, като всичко останало, което бе начевал в Стормхейвън, бе обречен на провал.

Председателят на кооперацията на ловците на омари Лемюъл Смит, спусна кранци и застана с лодката си до борда на Клей. Двете лодки се издигаха и се блъскаха една о друга в шибаното от дъжда море край тях. Клей се наведе на планшира. Косата му се бе слепнала по ъгловатия череп и целият му вид внушаваше чувство на обреченост.

— Време е да се връщаме, преподобни — извика ловецът на омари, стиснал здраво борда на лодката си. — Тази буря ще бъде чудничка. Може след като преминат пасажите със скумрия да опитаме отново.

— Тогава ще е вече твърде късно — опита се да надвика вятъра и дъжда Клей. — Белята ще е сторена.

— Ние изразихме своето становище — рече ловецът.

— Лем, работата не е да изразиш становище — каза Клей. — И аз съм мокър и ми е студено, както на теб. Но ние трябва да направим тази жертва. Трябва да ги *спрем*.

Ловецът на омари поклати глава.

— Няма да можем да ги спрем в това време, преподобни. Във всеки случай това щормче от североизток може и да свърши работата вместо нас.

Смит погледна с око на познавач нагоре, огледа небето, след това се обърна към сушата в далечината — призрачна синкава линия, която изчезваше в проливния дъжд.

— Не мога да си позволя да загубя лодката си.

Клей замълча. „Не мога да си позволя да загубя лодката си.“ Това бе всичко, изразено по най-лаконичния начин. Те не разбираха, че има и по-важни неща от лодки и пари. И навярно никога нямаше да разберат. Усети някакво странно присвиване около очите и установи изненадан, че плачеше. Няма значение: още две сълзи в безкрайния океан.

— Не бих искал да съм отговорен, ако някой загуби лодката си — успя да рече той, докато се извърщаше. — Прибирайте се, Лем. Аз ще остана.

Ловецът на омари се поколеба.

— Ще се чувствам по-спокоен, ако дойдеш и ти. Можеш да се бориш срещу тях някой друг ден, но не можеш да се бориш с океана.

Клей махна с ръка.

— Може би ще сляза на острова, ще поговоря лично с Найдълман...

Думите му секнаха и той скри лице, преструвайки се, че е зает с нещо по лодката.

Смит го погледна за миг с разтревожените си, потънали в бръчки очи. Клей не го биваше много като моряк. Ала да кажеш на някой мъж

какво да прави с лодката си бе непростима обида. Освен това Смит успя да зърне нещо, изписано по лицето на преподобния — някакво неочаквано, изпълнено с безразличие безразсъдство, което му даде да разбере, че каквото и да кажеше, щеше да е безполезно.

Той плесна планшира на лодката на Клей с ръка.

— Ами тогава най-добре да тръгваме. Ще слушам на канал 10.5, в случай, че се нуждаеш от помощ.

Клей остана в подветрената сянка на „Серберъс“ с работещ на празен ход двигател и загледа как последните лодки се насочиха към развълнуваното море. Шумът от двигателите им ту се усилваше, ту стихваше с поривите на вятъра. Загърна се по-добре с мушаменото яке и се опита да се задържи стабилно върху мократа палуба. На седем-осем метра от него плавно извитите форми на белия корпус на „Серберъс“ се издигаха и спадаха — корабът беше устойчив като скала във водата и вълните безшумно отминаваха под него.

Клей машинално огледа корабчето си. Трюмните помпи работеха равномерно и изхвърляха струи вода зад борда; двигателят мъркаше приятно, а му бе останало и достатъчно гориво. Сега, след като бе стигнал до тук — сега, след като бе останал сам и единствен. Всемогъщият му бе другар — той изпита странно чувство на покой. Може би бе грях да очаква толкова много от хората на Стормхейвън. Не можеше да разчита на тях, но можеше да разчита на себе си.

Щеше да изчака малко, преди да се насочи към остров Рагид. Разполагаше с лодка и с предостатъчно време. С всичкото време на света.

Стиснал здраво щурвала той гледаше как останките от флотилията се насочиха обратно към Стормхейвън. Скоро щяха да се превърнат в далечни, призрачни очертания на фона на прогизналото сиво небе.

Той не забеляза работния катер, който се отдели от острова и като се клатеше силно надлъжно и напречно, с виещ извънбордов мотор, когато винтът му изскачаше над водата, си запробива с мъка път към входния люк от другата страна на „Серберъс“.

44.

Дони Труит лежеше на дивана и дишаше вече по-спокойно, след като започна да действа инжектираният му един милиграм лоразепам. Беше забил поглед в тавана и премигваше търпеливо, докато Хач го преглеждаше. Бонтер и професорът се бяха оттеглили в кухнята, където разговаряха шепнешком.

— Дони, чуй ме — рече Хач. — Кога започнаха да се проявяват тези симптоми?

— Преди около седмица — отвърна жално Труит. — Не мислех, че е нещо сериозно. Започнах да се събуждам с гадене. На няколко пъти пропуснах закуската. След това на гърдите ми се появиха тези обриви.

— Как изглеждаха?

— Отначало като червени петна. След това взеха леко да се подуват. Започна да ме боли и вратът. Сякаш отстрани. И взех да забелязвам косми по гребена си. Отначало малко, но сега като че мога да сваля цялата си коса наведнъж. В семейството ми почти нямаме плешиви; винаги сме били с цели купи коси по главите. Честно ти казвам, Малин, не знам как ще го понесе жена ми, ако оплешивея.

— Не се безпокой. Това не е типичното за мъжете оплешивяване. След като разберем какво не е наред и се погрижим за него, косата ти отново ще порасне.

— Страшно се надявам да стане така — рече Труит. — Снощи смяната ми свърши в полунощ и си легнах веднага, но на сутринта се почувствах още по-зле. Никога досега не съм ходил на лекар. Но си помислих: нали си приятел, а? Не е същото като да ходиш в поликлиниката или нещо от сорта.

— Има ли още нещо, което не си ми казал? — попита Хач.

Дони изведнъж се притесни.

— Ами, моя... абе, боли ме и отзад. И там имам рани или нещо подобно.

— Обърни се на една страна — рече Хач. — Ще хвърля едно око.

Няколко минути по-късно Хач вече седеше сам в трапезарията. Бе повикал линейка от болницата, но тя щеше да пристигне най-рано след петнайсет минути. Тогава пък щеше да възникне проблем да качат Дони в нея. Като селски жител на Мейн, Труит изпитваше ужас от ходенето на лекар и още по-голям ужас от болницата.

Някои от симптомите бяха подобни на онези, от които се оплакваша и други членове на екипа: апатия, гадене. Ала както и при останалите, при Дони имаше симптоми, които бяха влудяващо уникални. Хач посегна и взе оръфания си екземпляр от наръчника на Мерк. Няколкото минути проучване му бяха достатъчни, за да определи работната диагноза: Дони страдаше от хронично грануломатозно заболяване. Множеството грануларни поражения по кожата, гноясалите лимфни възли, прекалено очевидният болезнен перианален абсцес правеха диагнозата почти категорична. „Ала ХГЗ обикновено е наследствено“, помисли си Хач. „Неспособност на белите кръвни телца да убиват бактериите. Защо ще се прояви едва сега?“

Той остави книгата и се върна във всекидневната.

— Дони — подзе той, — дай да погледна още веднъж скалпа ти. Искам да видя дали след като опада косата, остава гладка повърхност.

— Още малко и ще се превърна в Юл Брюнер. — Труит докосна внимателно главата си с ръка и докато го правеше, Хач забеляза грозна рана, която не бе видял досега.

— Свали ръката си за малко. — Той нави ръкава на Труит и огледа китката му. — Какво е това?

— Нищо. Одрасках се леко в Шахтата.

— Трябва да се почисти.

Хач взе чантата си, разрови се из нея и обля раната с физиологичен разтвор и бетадин, след това я намаза с малко антибактериален мехлем.

— Как стана?

— Порязах се на острия титанов ръб, докато нагласяхме онази модерна стълба в Шахтата.

Хач вдигна сепнат глава.

— Но това беше преди седмица. А раната изглежда съвсем прясна.

— Аз ли не знам? Проклетата рана се отваря непрекъснато. Жена ми я превързва всяка вечер, кълна се.

Хач я погледна по-внимателно.

— Не е инфектирана — рече той. И додаде: — А как си със зъбите?

— Странно е, че го споменаващ. Онзи ден забелязах, че един от стърчащите ми резци се е поразклатил. Предполагам, че вече остарявам.

Хач поклати глава. Това бяха всички класически симптоми на скорбут. Ала останалите уникални сипмптоми отхвърляха възможността за скорбут. И все пак нещо във всичко това му бе дяволски познато. „Както каза професорът, забрави останалите болести, махни ги настрани и виж какво ще остане. Анормален брой на белите кръвни телца. Окапване на косата, разклащане на зъбите, спиране на оздравителния процес, гадене, слабост, апатия...“

Изведнъж всичко му се проясни.

Хач бързо се изправи.

— О, Боже мой... — започна той.

След като различните парченца на пъзела си дойдоха на мястото, той бе като поразен — ужасен от изводите.

— Извини ме за минутка — рече на Труит, зави го с одеялото и се извърна.

Погледна часовника си: беше седем. Само след два часа Найдълман щеше да достигне до камерата на съкровището.

Хач пое дълбоко въздух на няколко пъти и изчака да се успокои и да усети отново твърдата земя под краката си. След това отиде до телефона и набра автоматичната клетъчна телефонна централа на острова.

Беше изключена.

— Мамка му! — промърмори на себе си.

Бръкна в докторската си чанта и извади радиотелефона за спешна връзка. Всички канали на „Таласа“ бяха залети от статично електричество.

Изчака минута, мислеше трескаво, опитваше се да прецени какви възможности му оставаха. И почти веднага осъзна, че му бе останала само една.

Влезе в кухнята. Професорът бе разпръснал стрелки по кухненската маса и обясняваше на Бонтер разположението на индиански селища по крайбрежието. Тя го гледаше възбудена, ала лицето ѝ помръкна като видя Хач.

— Изабел — рече тихо той. — Трябва да отида до острова. Ще помогнеш ли Дони да се качи на линейката и да отиде в болницата?

— Да отидеш до острова ли? — извика Бонтер. — Да не си полудял?

— Няма време за обяснения — рече Хач, вече запътил се към дрешника в коридора.

Чу зад гърба си шумоленето от разместените столове — Бонтер и професорът скочиха да го последват. Той отвори вратата на дрешника, извади два вълнени пуловера и започна да ги навлича.

— Извинявай, Изабел. Ще ти обясня по-късно.

— Ще дойда с теб.

— Забрави за това — каза ѝ Хач. — Прекалено опасно е. А и трябва да останеш тук, за да отпратиш Дони в болницата.

— Няма да ходя в никаква болница — долетя гласът откъм дивана.

— Разбра ли сега какво имах предвид? — Хач облече непромокаемото облекло и напъха в единия му джоб шапката с широка периферия.

— Не. Аз познавам морето. Знаеш много добре, че са необходими двама души, за да доплават до острова в такова време.

Бонтер започна да изважда от шкафа още дрехи — дебели пуловери, старата мушама на баща му.

— Съжалявам — рече Хач и нахлузи чифт ботуши.

После усети как върху рамото му ляга нечия ръка.

— Дамата е права — рече професорът. — Не знам за какво точно става дума. Но знам много добре, че не можеш да стоиш на руля, да определяш местоположението си и да пристанеш сам с лодката си в такова време. Аз ще кача Дони на линейката за болницата.

— Не ме ли чухте? — извика Дони. — Няма да се качвам на никаква линейка.

Професорът се обърна и го фиксира със строг поглед.

— Още една дума и ще те вържат на носилката като луд за връзване. Така или иначе *ти ще* отидеш.

Последва кратка пауза.

— Добре, сър — отвърна Труит.

Хач грабна фенерче и се обърна да погледне Бонтер; изпълнените ѝ с решителност очи надничаха изпод прекалено голямата жълта гумена шапка.

— Тя е толкова способна, колкото си и ти — рече професорът. — Дори повече, ако трябва да бъда откровен.

— Защо ти е да се заемаш с това? — попита Хач.

В отговор Бонтер плъзна ръка под лакътя му.

— Защото за мен ти си нещо специално, мосю доктор. Нещо много специално за мен. И никога няма да си простя, ако остана тук, а с теб се случи нещо лошо.

Хач се поспря да прошепне на професора наставленията си за лечението на Труит, след което изтичаха под проливния дъжд. През последния час бурята се бе засилила значително и на фона на виещия вятър и плющящите клони на дърветата Хач можеше да чуе грохота на разбиващите се атлантически вълни, които се стоварваха върху брега — ревът бе тъй басов и мощен, че го усещаше по-скоро като свиване в стомаха, отколкото с ушите си.

Втурнаха се по залетите улици, покрай къщите със затворени с капаци прозорци; поради преждевременно настъпилия мрак лампите вече бяха запалени. Само за минута Хач се измокри до кости въпреки гумираното яке. Когато приближиха кея, блесна огромна синкава светкавица, последвана от гръмовен тътен. Веднага след това Хач чу изпращяването на трансформатора при входа на пристанището. Градът мигновено потъна в мрак.

Проправиха си път по кея и внимателно слязоха на хлъзгавото мостче, което водеше към понтона. Всички дингита бяха привързани към тресящата се конструкция. Хач извади нож от джоба си, отрязва въжето на дингито на „Плейн Мери“ и с помощта на Бонтер го спусна във водата.

— Ако се качим двамата, водата може да го залее — рече Хач, докато се качваше. — Ще се върна да те взема.

— Само посмей да не го направиш — отвърна Бонтер; изглеждаше комично в прекалено големите ѝ пуловер и яке.

Без да си прави труда да пали двигателя, Хач прекара греблата през ключовете и загреба към „Плейн Джейн“. Водите в пристанището

бяха все още относително спокойни, ала вятърът бе вдигнал къса остра вълничка. Дингито подскачаше нагоре-надолу, стоварваше се в падините между две вълни и опасно потреперваше. Докато гребеше с гръб към морето, Хач виждаше смътните очертанията на града на фона на тъмното небе. Погледът му бе привлечен от тясната и висока сграда на жилището на пастора — досущ като дървен показалец в мрака. Последва проблясък от мъртвешка светлина и в този кратък миг на ослепителна светлина Хач видя, а може би му се стори, че вижда Клеър — облечена в жълта пола, с ръка, подпряна на дървената каса на отворената врата, взряна в морето към него. След това мракът отново погълна всичко.

Дингито се допря с глух удар о лодката му. Той го привърза към кърмовия кнехт, изкачи се на борда, провери двигателя, след това изрече една къса молитва и натисна стартера. „Плейн Джейн“ оживя веднага. Докато изтегляше котвената верига през клюза, Хач още веднъж изпита облекчение, че си бе осигурил толкова добър мореходен съд.

Включи муфата и даде ход, след което направи голям кръг и мина покрай кея. Със задоволство видя как Бонтер скача на борда със завидно моряшко умение, въпреки несъразмерните ѝ дрехи. Тя навлече спасителната жилетка, която Хач ѝ хвърли, след това напъха косата си под шапката с голяма периферия. Хач погледна компаса и отправи взор към морето — към двата светещи буя и входния буй с камбанката на входа на залива.

— Когато излезем в открито море — рече той — ще поддържам курс диагонално на вълните с половин газ. Ще ни подхвърля адски, тъй че се дръж здраво. Стой наблизко, в случай, че ми потрябва помощ на щурвала.

— Ти си глупчо — отвърна Бонтер, нервността ѝ бе превърнала чувството ѝ за хумор в сприхавост. — Да не мислиш, че бури има само около Мейн? Това, което искам да узная, е за какво е нужно това налудничаво пътешествие?

— Ще ти кажа — рече Хач, взрян в морето. — Но никак няма да ти хареса.

45.

Клей се взираше в ревящия мрак, стиснал щурвала с изнурени ръце. Лодката се забиваше във всяка висока вълна с оглушителен шум и разтърсване, водата заливаше носа, а вятърът откъсваше бяла пяна от гребените. Пяната на свой ред обливаше прозорците на рулевата рубка, когато корабчето се плъзгаше опасно по склона към падините между две вълни. За миг всичко потъваше в неочаквана, безветрена тишина, след това лодката се издигаше с умопомрачителен крен и цикълът започваше отново.

Десет минути по-рано, когато опита да запали предния прожектор, разбра, че са изгорели някои бушони и че бе изгубил до голяма степен електрическото си захранване. Резервните акумулатори също бяха извън строя — не ги бе проверявал, а знаеше, че би трябвало да го стори. Ала сега го занимаваше друго: малко преди това „Серберъс“ вдигна котва и отплава, без да обърне внимание на сирената му — големият бял корпус пое неумолимо в черното, развилняло се море. Останал сам, подхвърлян жестоко от вълните, той го следва известно време, викаше го безуспешно, докато корабът не изчезна в кипящата тъма.

Огледа кабината, опитваше се да оцени ситуацията. Сега вече осъзна, че бе допуснал сериозна грешка, когато последва „Серберъс“. Щом не му обърнаха внимание преди, сега със сигурност няма да спрат, за да го сторят. Освен това отвъд сянката на подветрената страна на остров Рагид океанът буквално вреше: източното вълнение се сблъскваше с отлива и се образуваше злокобна, висока, объркана вълна. Лоранът не работеше, единственото му навигационно средство оставаше компасът на нактоуза. Опитваше се да управлява по компас и по счисление. Ала Клей знаеше, че никак не го биваше за щурман и без светлина можеше да вижда показанията на компаса единствено при проблясването на светкавиците. В джоба си имаше фенерче, ала не можеше да го извади, тъй като се налагаше да управлява с две ръце.

Фарът на Бърнт хед не се виждаше, а виещият вятър и шумът на приборя бяха толкова силни, че току виж налетял върху буя с камбанката без изобщо да го види. Клей прегърна щурвала и се наведе върху него, опитваше се отчаяно да измисли нещо. Островът бе на по-малко от половин миля разстояние и преподобният знаеше, че дори за опитен мореплавател щеше да бъде трудна задача да прекара лодката си през рифовете към кея на „Галаса“ в такова време. Но дори яростната му решителност да слезе на остров Рагид да се бе разколебала, то изминаването на шест мили в този ад до Стормхейвън щеше да бъде още по-трудно.

На два пъти му се стори, че чу басовото бумтене на двигателите на „Серберъс“. Но в това нямаше логика: той първо се насочи на изток, а после на запад, сякаш търсеше или изчакваше нещо.

Погледна компаса при една светкавица, стиснал щурвала в отслабващите си ръце, а лодката пропадна в поредната падина. Коригира леко курса и се насочи почти направо към морето. Лодката потрепери и се заби в следващата разпенена вълна, отвесна стена от черно-сива вода се издигна от носа ѝ — все по-високо и по-високо — и той осъзна, че тази промяна в курса бе грешка. След като вълната се стовари върху рубката, цялата лодка бе натисната надолу, подложена на болезнено усукване. Огромната сила на вълната изкърти един от прозорците от рамката му и морската вода връхлетя Клей. Имаше време само да обгърне щурвала и да се притисне към него с все сила, за да преодолее удара.

Лодката потрепери, натискана все по-силно надолу във врящото море и тъкмо когато си мислеше, че ще се разбие, усети с благодарност, че плаваемостта ѝ се възстановява. Лодката се надигна, вълните се разцепиха и се оттекоха по палубата. След като тя изкачи поредния гребен, той зърна за миг надигналия се, изпъстрен с пяна океан. Пред него бе сянката на по-спокойна вода — подветреният бряг на остров Рагид.

Клей вдигна глава към черното небе и от устните му се откъснаха няколко думи: „О, Господи, ако това е Твоята воля...“ — и в следващия миг отново влезе в схватка с вълните, пое по диагонален спрямо тях курс, приведен над щурвала. Нов поток се изля с трясък през строшения прозорец. Спусна се по склона на вълната, лодката потрепери и се плъзна в по-тихи води.

Преди да успее да въздъхне с облекчение, Клей осъзна, че водите тук бяха по-спокойни, но само в сравнение с щорма, който вилнееше отвъд острова. От двете му страни се носеха тежки вълни, които се сблъскваха като във врящ котел. Сега обаче поне можеше да поддържа курс направо към кея. Даде още малко газ и чу как двигателят изръмжава послушно.

По-голямата скорост изглежда придаде на лодката и малко по-голяма устойчивост. Тя заора напред, издигна се стремително, след това отново се зарови. След като прозорчето бе счупено, а прожекторът не работеше, той управляваше трудно, като определяше мястото си, единствено когато лодката се издигаше върху гребените. Смътно осъзна, че може би щеше да е по-разумно да намали хода, в случай че...

Лодката се натъкна на рифа със зашеметяващ грохот. Клей се заби с все сила върху щурвала и си счупи носа; след това бе отхвърлен назад, върху задната стена на рубката. Прибойт, който заливаше рифа, отмести лодката странично, а следващата разпукваща се вълна я обърна на борд. Клей се добра до щурвала, издуха през носа си кръв и солена вода, опита се да проясни мислите си. След това трета вълна се стовари странично по цялата ѝ дължина и го изхвърли от палубата в пълния хаос от разпенена вода и виещ вятър.

46.

Хач насочи носа на „Плейн Джейн“ към канала. Зад гърба му се носеше хаотичната симфония на потракващи по мачтите фалове: лодките се мятаха като обезумели на вързалата си. Вятърът беше студен, небето сякаш се бе сгъстило от водните пари и пръски. Той го вкуси: повече сол, отколкото свежест. Беше виждал подобни вълни и преди, в детството си. Ала никога не бе проявявал такова безразсъдство да рискува и да излезе сред тях.

Хвърли последен поглед към брега, след това се обърна към морето и даде газ. Минаха покрай знаците „С пет мили в час“ и „Не вдигай вълна“, които така се люлееха на вълната, че бяха застанали странично, сякаш признали поражението си.

Бонтер застана до него, стиснала с две ръце командното табло.

— Е? — извика тя в ухото му.

— Изабел, проявих се като пълен глупак — изкрещя в отговор той. — Виждал съм същите основни симптоми хиляди пъти. Те просто ми избобдаха очите. Всеки, който някога се е подлагал на радиационно облъчване за лечение на рак, знае за какво става дума.

— Радиационно облъчване ли?

— Да. Какво става с подобни пациенти? Гади им се. Губят сили. Косата им... Броят на белите кръвни телца пада до минимума. Всичките най-странни заболявания, които видях миналата седмица, до едно имаха тези общи черти.

Бонтер се поколеба, широко отворила очи, въпреки ослепителния прибор.

— Мечът на Архангел Михаил е *радиоактивен*. Помисли. Продължителното излагане на радиация убива костния мозък, на практика спира деленето на клетките. То парализира имунната система, превръща те в лесна жертва. Ето защо хората от „Таласа“ се разболяха от най-различни болести, които отвялякоха вниманието ми. Ала липсата на клетъчно делене, освен другото, спира оздравителния процес и причинява окапване на косата. Виж само как моята собствена

ръка зарасна толкова бавно. По-голямата доза облъчване води до остеопороза и опадване на зъбите. Симптоми, сходни с тези на скорбута.

— А това би могло да обясни и компютърните проблеми.

— Какво имаш предвид?

— Произволната радиация има опустошителен ефект върху микроелектрониката.

Бонтер присви очи и го погледна; по лицето ѝ се стичаха поточета от дъжд и морска вода.

— Но защо трябва да излизаме в тази убийствена буря?

— Знаем, че мечът е радиоактивен. Но знаем единствено това. Той е поставен в оловна кутия и въпреки това е убил всички, които са имали контакт с него. Един Господ само знае какво ще се случи, ако Найдълман го извади от ковчежето. Не можем да позволим това да стане.

След като лодката излезе от подветрения бряг на Бърнт Хед, морето се нахвърли върху корпуса на „Плейн Джейн“ с брутална ярост. Хач млъкна изведнъж и завъртя щурвала, като се опита да поеме вълната „на буза“. Въздухът около лодката бе изпълнен с пулверизирана вода и пяна. Той погледна компаса, коригира курса и погледна към лорана.

Бонтер се улови с две ръце за перилата и сведе глава срещу проливния дъжд.

— Но какво точно е мечът, тогава?

— Един Господ знае. Но каквото и да е, то ще е адски горещо. Аз например не бих искал да...

Той изведнъж млъкна и се вторачи напред. В мрака се мержелееше бяла ивица, която се надигаше над лодката. В първия момент се запита дали това не бе някой голям кораб.

— Иисусе Христе — промърмори той, изненадан от собствения си спокоен тон. — Погледни това.

Не беше кораб. Той с ужас осъзна, че бе сриващият се връх на огромна вълна.

— Помогни ми да удържа щурвала! — изкрещя той.

Бонтер отскочи напред, стисна с две ръце щурвала, докато той отчаяно заработи с ръчките за газта. Лодката се издигна по почти вертикалната стена, Хач увеличи предпазливо газта, опитвайки се да

задържи лодката на курса ѝ. Когато сриващият се връх на вълната удари, последва експлозия в бяло и страхотен, кух рев; той се напрегна да удържи на водната маса и затай дъх.

За миг лодката сякаш увисна вътре във вълната, след това изведнъж се освободи и се гмурна надолу по склона с бясно въртеливо движение. Той веднага отне газта и тя потъна в следващата падина със страховита скорост. Последва миг на необичайна, призрачна тишина, докато лодката бе защитена от вятъра в падината между две вълни. После от тъмнината срещу тях се възправи нова зелена стена, изпъстрена с пяна.

— Отвъд остров Рек ще стане още по-лошо — извика той.

Бонтер не си направи труда да му отговаря, стиснала щурвала, докато се накрениха към следващия гребен, който посрещна с ужасяващ трясък.

Хач погледна екрана на лорана и забеляза, че високият прилив ги отнасяше на югоизток с цели четири възла скорост. Коригира курса, за да компенсира сноса: едната му ръка бе на щурвала, другата — върху ръчките за газта. Бонтер му помагаше да задържи руля при спусканията по склоновете на вълните.

— Професорът бе прав — извика Хач. — Нямахте да мога да се справя без теб.

Пръските и вятърът бяха измъкнали дългите коси на Бонтер изпод шапката и тя се виеше зад нея като пленителна черна плитка. Лицето ѝ бе зачервено — не можеше да се разбере дали от страх или от възбуда.

Нова разчупваща се вълна ги помете и Хач отново погледна напред към яростното море.

— Как ще убедиш Найдълман, че мечът е радиоактивен? — изкрещя Бонтер.

— Когато оборудвах кабинета ми, в апаратурата имаше най-различни, шантави инструменти. Включително и радиоложки радметър. Високотехнологичен гайгеров брояч. А аз изобщо не включих този проклет уред. — Хач поклати глава; започнаха да катерят поредната вълна. — Ако го бях сторил, уредът щеше да полудее. При всичките тези копачи, които идваха покрити с радиоактивна пръст... Няма значение колко силно желае Найдълман да се сдобие с меч. Той не ще може да оспори показанията на брояча.

Едва дочу на фона на вятъра и собствения си крясък далечния бумтеж на прибой откъм десния борд. Остров Рек. След като излязоха от подветрената му страна, вятърът се засили още повече. И веднага, сякаш по разписание, видя масивната бяла линия, далеч по-висока от всяка досегашна вълна, да се издига над „Плейн Джейн“. Тя се мержелееше високо над главите им, а водата на гребена шиптеше. Лодката слезе в тихата падина и миг след това се въззе нагоре. С разтуптяно сърце Хач даде още малко газ, за да ускори движението ѝ, усетил, че вълната отново започва да ги издига.

— Дръж се! — изкрещя той, когато гребенът ги застигна.

Даде газ и насочи лодката право срещу разпукващата се водна стена. „Плейн Джейн“ бе отхвърлена яростно назад в някакъв странен сумрачен свят, в който и въздухът, и морето бяха само вода. След това изведнъж пробиха, винтът зави безпомощно, когато носът на лодката се заби в разпенената задна стена на вълната. Спуснаха се по поредния лъскав като стъкло склон и Хач забеляза как в мрака пред тях се материализира следващата бяла линия, която вреше и се носеше като обезумяла.

Бореше се с паниката и отчаянието, които се надигаха у него. Тази последната не бе случайно насложила се вълна. През оставащите три мили щеше да бъде все същото.

Започна да изпитва злокобно чувство при всяко усукване на лодката: странни вибрации, подръпване на щурвала. Лодката се държеше, сякаш бе прекалено тежка, с голям баласт. Погледна назад през шибация вятър. Трюмните помпи работеха с целия си капацитет, откакто бяха напуснали пристанището, но старата „Плейн Джейн“ нямаше датчик за отчитане нивото на сантинните води. Нямаше как другояче да разбере колко вода имаше в трюма, освен ако не я измери сам.

— Изабел! — изрева той, запънал крака в стените на рубката и стиснал здраво щурвала. — Иди в предната кабина и развий металния люк в средата на пода. Виж колко вода има в трюма и ми го съобщи.

Бонтер избърса очи от дъжда и кимна, че е разбрала. Под погледа на Хач тя пропълзя по пода на рубката и отвори вратата на кабината. След малко се появи отново.

— Пълен е до една четвърт! — извика тя.

Хач изруга, сигурно се бяха ударили в някакъв плаващ предмет, който бе пробил корпуса; той изобщо не бе усетил удара в това бурно море. Погледна отново лорана. Две и половина мили до острова. Твърде далеч бяха стигнали, за да се връщат обратно. А може би и твърде далеч, за да успеят.

— Поеми щурвала! — извика той. — Ще отида да проверя дингито.

Той запълзя назад, стиснал отчаяно с две ръце планшира.

Дингито все още беше зад кърмата, подскачаше като коркова тапа на въжето си. Беше сравнително сухо, „Плейн Джейн“ го бе предпазила от повечето големи вълни. Ала сухо или не, Хач се молеше Богу да не им се налага да го използват.

Още в мига, в който смени Бонтер на щурвала, той усети, че лодката бе натежала забележимо. Трябваше й повече време, за да се изкачи по огромните маси вода, които я натискаха надолу.

— Добре ли си? — извика Бонтер.

— Засега — да — отвърна той. — А ти?

— Страх ме е.

Лодката отново се спусна в падина, в същата призрачна тишина, и Хач напрегнато зачака да се издигне, положил ръка върху ръчките за газта. Ала тя не се издигна.

Хач изчака. След това лодката пое нагоре, но далеч по-бавно отпреди. В един миг на надежда той си помисли, че може би лоранът се бе повредил и че вече бяха навлезли в подветрената сянка на острова. След това чу странен тътен.

Високо над главата си видя гладката, хималайска скала на водната стена. Гребенът изпревари врящата разпукваща се вълна с ръмжене и съскане като живо същество.

Извила врат нагоре, Бонтер също я видя. И двамата не казаха нищо.

Лодката се издигаше и издигаше, сякаш до безкрайност, докато водата постепенно изпълваше въздуха с рев на водопад. Последва страхотен трясък, вълната се стовари право върху тях; лодката бе отхвърлена назад и нагоре, палубата ѝ се изправи почти вертикално. Хач се улови отчаяно, усетил, че краката му се плъзгат по палубата. Усети как водата в трюма се отля и лодката се плъзна странично.

След това рулят изведнъж олекна. След като ревящата маса вода отмина, той осъзна, че лодката е наводнена.

„Плейн Джейн“ се накрени на борд и започна да потъва бързо, твърде пълна с вода, за да се изправи сама. Хач погледна назад. Дингито също бе поело известно количество вода, но все още бе на вода.

Бонтер проследи погледа на Хач и кимна. Притиснали се до борда, до кръста в мътната вода, те си запробиваха път към кърмата. Хач знаеше, че обикновено след голямата вълна следваха серии от няколко по-малки. Разполагаха с две, може би три минути, за да се качат на дингито и да се отделят от „Плейн Джейн“, преди тя да ги е повлякла със себе си.

Стиснал релинга, Хач затаи дъх, когато водата ги заля веднъж, а после и втори път. Усети, че ръката му напипва кърмовия релинг. Кнехта, на който бе завързал дингито, вече бе твърде дълбоко под водата, за да го достигне. Намери опипом въжето в студената вода. Пусна релинга и започна трескаво да обира въжето, като същевременно риташе с все сила с крака във водата; най-сетне чу как носът на дингито се удари о кърмата. Пълзешком се спусна в него, падна тежко на дъното, след това се изправи и потърси Бонтер.

Тя се държеше здраво за кърмовия релинг, а „Плейн Джейн“ вече почти се бе скрила под водата. Той хвана въжето и започна да обира, за да приближи дингито към кнехта. Нова голяма вълна ги повдигна и ги задуши със солената си пяна. Наведе се напред, сграбчи Бонтер под мишниците и я изтегли в дингито. След като водата се оттегли, „Плейн Джейн“ се преобърна с дъното нагоре и започна да потъва във водовъртеж от мехурчета.

— Трябва да отрежем въжето! — извика Хач.

Бръкна в джоба си за ножа и започна отчаяно да кълца въжето.

Дингито изостана назад върху вълните, а „Плейн Джейн“ повдигна кърмата си към мастиленото небе и изчезна с тежката въздишка на изтласкания от нея въздух.

Без да се бави и колебае, Бонтер грабна черпалката и заработи бързо да олекоти дъното на дингито. Хач се премести към кърмата и дръпна стартово въженце на извънбордовия мотор. Дръпна отново. Двигателят се закашля, изпръхтя и в следващия момент над ревящия океан се понесе тъничък стържещ шум. Хач остави двигателя на

празен ход и се зае с втората черпалка. Нямаше обаче особен ефект: след като „Плейн Джейн“ вече я нямаше, малкото динги поемаше целия удар на бурята. През борда му преливаше повече вода, отколкото можеха да изпомпят.

— Трябва да се обърнем срещу вълните — рече Бонтер. — Ти изчерпвай, аз ще управлявам.

— Но...

— Направи го!

Бонтер пропълзля назад, включи малкото двигателче на преден ход, даде пълна газ и завъртя лодчицата с борд към вълните.

— Какво, за Бога, правиш? — изкрещя Хач.

— Изчерпвай! — отвърна му също с крясък тя.

Лодката се люшна назад и нагоре и водата от дъното ѝ се изля към кърмата. В мига, в който ги връхлетя поредната разпукваща се вълна, тя рязко изви румпела и я изкатери. После мигновено завъртя отново лодката и я пусна да сърфира почти на борд по склона на вълната.

Това бе против всички правила за плаване с малки лодки, които Хач бе усвоил. Ужасен, той пусна черпалката и се улови здраво за планшира, докато набираха скорост при спускането си.

— Продължавай да изчерпваш! — Бонтер се пресегна и извади тапата от транеца на кърмата.

Водата се заизтича, а лодката набра още по-голяма скорост.

— Ще ни пребиеш! — извика Хач.

— Правила съм това и преди! — изкрещя Бонтер. — Като дете сърфирах по вълните.

— Но не и по такива вълни!

Дингито стигна с плъзгане до средата на падината, винтът изскочи от водата с отвратителен вой и те започнаха да се изкачват по предната стена на следващата вълна. Проснат на дъното, стиснал двата планшира, Хач прецени, че скоростта им приближаваше двайсет възла.

— Дръж се! — извика Бонтер.

Лодчицата се плъзна странично и прехвърли разпенения гребен. Докато Хач наблюдаваше със смесица от ужас и невяра как в един дълъг и страховит момент дингито полетя във въздуха, преди да се стовари върху задната стена на вълната.

— Не можеш ли да намалиш хода?

— Номерът не работи, ако намалиш! Лодката трябва да сърфира!
Хач погледна към носа.

— Но ние се движим в грешна посока!

— Не се безпокой. След няколко минути ще я оправя.

Хач седна до носа. Видя, че Бонтер се стремеше да остане колкото е възможно по-дълго в падините, където вятърът и вълните не ги достигаха, нарушавайки основното правило никога да не заставаш с борд към тежка вълна. Но въпреки това високата скорост на лодката ѝ придаваше устойчивост, даваше ѝ възможност да избере най-доброто място, където да пресече всяка вълна.

Над тях увисна гребенът на поредната вълна. Бонтер с нарочен тласък звъртя румпела на двигателя. Дингито прескочи гребена, промени курса си и се плъзна в следващата падина.

— Мили боже! — извика Хач, забил отчаяно нокти в банката на носа.

Вятърът малко постихна, когато навлязоха в подветрената сянка на острова. Тук вълните не бяха равномерни и за малката лодка стана по-трудно да язди.

— Обърни назад! — извика Хач. — Приливът ще ни отнесе покрай острова.

Бонтер понечи да отговори, но замлъкна.

— Светлини! — извика тя.

На около триста метра от тях в яростния щорм се появи „Серберъс“, мощните светлини на мостика и на предната палуба пронизваха мрака. Ето, че зави към тях, спасителна гледка в бяло, почти спокойна във виещата буря. „Може би са ни видели — помисли си Хач — не, те *наистина* са ни видели.“ Сигурно бяха забелязали „Плейн Джейн“ на радара си и идваха на помощ.

— Насам! — изкрещя Бонтер и размаха ръце.

„Серберъс“ забави ход и се завъртя с левия си борд към дингито. Двамата в лодката се оказаха в неспокойно затишие, след като голямата маса на кораба ги заслони от вятъра и вълните.

— Отворете входния люк — извика Хач.

Полюляха се известно време като коркова тапа, а „Серберъс“ си оставаше неподвижен и безмълвен.

— По-бързо, по-бързо — изкрещя нетърпеливо Бонтер. — Замръзваме!

Хач се взря във високата надстройка и чу високия вой на електромотор. Погледна към входния люк в очакване да се отвори. Ала той оставаше затворен и неподвижен.

Зигзагообразна светкавица проряза небето. На Хач му се стори, че видя далеч, нависоко, самотна фигура, която гледаше към тях: силуетът ѝ се очерта на фона на осветлението на мостика.

Воят на електромотора продължи. След това той видя, че харпунът на носа се завъртя бавно към тях.

Бонтер също гледаше слисана.

— Мили боже! — промърмори тя.

— Обърни лодката! — извика ѝ Хач.

Бонтер завъртя рязко румпела надясно и малката лодка се завъртя. С периферното си зрение Хач зърна синкав отблясък горе, над тях. Чу се остър свистящ звук, след това — шумен плясък отпред. Последва силен тътен и вдясно от носа на лодката им изригна гейзер, висок седем-осем метра, осветен в основата си в мъртвешко жълто.

— Експлозивен харпун! — извика Хач.

Последва нов проблясък и експлозия, застрашително близо до тях. Малкото динги се залюля силно, след това се накрени на една страна. След като се измъкнаха от сянката на „Серберъс“, подивялото море ги връхлетя отново. Изригна нова експлозия на харпуна пред носа им.

Без да изрече и думица, Бонтер завъртя отново лодката, даде газ и се насочи право към „Серберъс“. Хач се опита да ѝ изкрещи някакво предупреждение, но след това разбра какво бе намислила. В последния момент завъртя лодката на борд и я удари силно о борда на големия кораб. Намираха се под корпуса, прекалено близо, за да бъдат обстрелвани с харпуна.

— Ще се прехвърлим през кърмата! — извика Бонтер.

Хач се наведе напред да изчерпва водата, но забеляза странна гледка: тънка корда, която пращеше и святкаше във водата, се носеше право към тях. Заинтригуван, той се спря да види какво става. Тогава кордата стигна вълнореза на дингито пред него и с раздиращ трясък носът на дингито изчезна в облак от трески и пушек от дърво. Отхвърлен към кърмата, Хач вдигна глава и видя Стрийтър да се надвесва над перилата с някакво страховито оръжие в ръце, което той оприличи на арбалет със стрелички, насочено право срещу тях.

Преди Хач да успее да изрече нещо, Бонтер отново бе завъртяла лодката и бе дала пълна газ напред. Чу се звук като от някаква дяволска шевна машина и автоматът в ръцете на Стрийтър тропоса водата там, където дингито бе само преди секунда. В следващия миг вече бяха зад кърмата на кораба и отново в лапите на бурята; лодката се подмяташе на всички страни, а водата нахлуваше през разрушения ѝ нос. „Серберъс“ изрева и започна да завива. Бонтер даде рязко ляво на борд и едва не ги преобърна, но насочи лодката към пирсовете на остров Рагид.

Ала малкият извънбордов мотор не можеше да се мери в това зловещо море с мощта и скоростта на „Серберъс“. Хач забеляза в поривите на тежкия шквал, че големият кораб започва да ги настига. Само след минута щяха да бъдат отрязани от малкия вход през рифовете към пирсовете на остров Рагид.

— Насочи се към рифовете! — извика той. — Ако улучиш добре гребена на вълната, можеш да ги прескочиш. Тази лодка едва ли газии повече от трийсетина сантиметра!

Бонтер завъртя лодката на нов курс. „Серберъс“ продължи да ги преследва; настигаше ги неумолимо в бурята.

— Направи му финт, нека си помисли, че до рифовете Ще завием! — извика Хач.

Бонтер докара лодчицата успоредно на рифовете, току до разбиващия се прибой.

— Той си мисли, че ни е гепил! — рече Хач, след като „Серберъс“ зави отново.

Чу се нова разтърсваща експлозия току до борда и в следващия миг Хач вдиша солена вода вместо въздух. Изскочиха от пяната. Един поглед надолу показва, че половината от левия борд бе отнесен от харпуна.

— Имаме само една възможност! — изкрещя той. — Възсядай следващата вълна и да се прехвърлим оттатък.

Подмятаха се болезнено дълго време до рифа, след което той извика:

— Сега!

Бонтер зави потрошеното динги във врящия котел, покрил рифа, и тогава се чу нова експлозия. Хач долови някакъв странен звук на трошене и усети как нещо го изхвърля с все сила във въздуха. След

това всичко около него бе само вряща вода и парчета дървена обшивка, както и затихващият, приглушен звук на пукащи се въздушни мехурчета. Усети как нещо го тегли надолу и все по-надолу. Испита само един кратък миг на ужас, преди всичко да се превърне в наистина пълен покой.

47.

Уди Клей се подхлъзна, удари пищяла си и едва не изрече напразно Божието име. Скалите по брега бяха хлъзгави от изхвърлените водорасли. Реши, че ще е по-безопасно да пълзи.

Болеше го цялото тяло; дрехите му бяха разкъсани; болката в носа бе по-силна, отколкото можеше да си представи; а беше премръзнал почти до вкочаняване. И въпреки това се чувстваше жив, по-жив, отколкото от много години насам. Почти бе забравил това чувство, тази неистова бодрост на духа. Пропадналият протест вече нямаше значение. Всъщност, той не се бе провалил. Посланието бе предадено на този остров. Неведоми са пътищата Господни, ала Той очевидно бе довел Клей на остров Рагид поради някаква причина. Трябваше да извърши нещо тук — нещо от първостепенна важност. Какво точно, той още не знаеше. Но бе убеден, че когато му дойде времето, мисията щеше да му бъде разкрита.

Изкатери се над маркера за високата вода на прилива. Тук можеше да стъпва по-устойчиво; той се изправи и се закашля, да изхвърли и последната морска вода от дробовете си. С всяко закашляне строщеният му нос се пронизваше от ужасна болка. Ала той не й обръщаше внимание. Какво бе казал Свети Лаврентий, когато римляните го пекли жив над мангала с горещи въглени: „Обърни ме, Господи. Изпечи ме и от другата страна.“

Като малък, когато другите деца четяха средновековните романи от поредицата „Харди Бойс“ и биографиите на Бейб Рут и Тай Коб, любимата книга на Клей бе „Книга на мъчениците“ от Фокс. Дори днес, като проповедник, не виждаше нищо грешно в това да цитира буквално епизоди от живота на католическите светци и дори още по-буквално — епизоди от смъртта им. Това бяха хора, осенени от идеи и надарени със смелост да ги претворят, независимо на каква цена. Клей бе до голяма степен уверен, че притежаваше смелостта. Онова, което му липсваше напоследък — той го знаеше най-добре — бяха идеите.

Сега трябваше да намери подслон, да се стопли и да се помоли да му бъде разкрита целта.

Огледа брега, сивкав на фона на черното небе, поразен и обветрен от яростта на бурята. Вдясно от себе си видя в мрака няколко големи скали — онези, които рибарите наричаха „китови гърбове.“ Зад тях бе неестествено сухата лагуна, образувала се след като хората от „Таласа“ изградиха водонепроницаемата камера. Само че морското дъно не бе напълно сухо. Той забеляза с известно задоволство, че приборът блъскаше безмилостно камерата. Някои от подпорите бяха изкривени, а бетонните панели — разместени. Солидни струи пръски прехвърляха стената при всеки удар на вълните.

Клей закрачи по брега и намери подслон зад голямата землена дига — под висналите корени на изгнили дървета. Ала дори там дъждът плющеше силно и веднага щом спря да се движи, той започна да трепери. Изправи се отново и пое покрай основата на дигата в търсене на някаква защита от вятъра. Не видя и не чу никого. Може би в крайна сметка островът бе безлюден: грабителите се бяха евакуирали преди бурята, бяха се разпръснали като лихварите от храма.

Стигна до един нос. Зад скалата се намираще надветреният бряг на острова. Дори от това място можеше да чуе силното блъскане на прибора. Заобиколи носа и видя опънатата жълта лента от типа, с който полицаите ограждат местопрестъплението; единият ѝ края се бе освободил и плющеше силно на вятъра. Той продължи напред. Отвъд лентата имаше три подпори от някакъв лъскав метал, а зад тях бе тъмният, назъбен отвор, който водеше към дигата. Провирайки се между лентата и подпорите, Клей влезе в отвора и приведе глава под ниския таван.

Вътре шумът от прибора стихна значително, там беше уютно и сухо. Ако и да не беше топло, то поне не бе студено. Той бръкна в единия си джоб и извади скромните си аварийни запаси: фенерчето, кибритата в пластмасова опаковка, миниатюрен пакет за първа помощ. Освети с фенерчето стените и тавана. Беше някакво малко помещение, което се стесняваше и преминаваше в далечния си край в тунел.

Беше много интересно, много удовлетворително. По някакъв неведом начин той бе отведен до този тунел. Почти не се съмняваше, че тунелът се свързва със съоръженията, които, както се говореше,

били издупчили центъра на острова. Треперенето му се засили и той реши, че първо трябва да запали огън и да се произсуши.

Събра клонки, изхвърлени в пещерата от морето, след това отвори пластмасовата кутийка и я обърна надолу. В ръката му изпадна суха кибритена клечка. Усмихна се, едва сподавил победоносното си чувство. Беше носил тази водонепроницаема кутийка с кибрит при всяко свое плаване, откакто бе дошъл в Стормхейвън. Клеър го бе поднасяла за това, разбира се, ала въпреки това то го бе измъчвало, бе се настанило в онази скрита част от душата му, която той пазеше настрана от всяко живо същество. А сега кибритът щеше да изиграе своята роля в неговата съдба.

След малко огънят вече хвърляше веселите си отблясъци по стените на пещерата. Бурята виеше отвъд входа на тунела, но гнезденцето му бе непристъпно за нея. Болката в носа му бе спаднала до тъпо, но постоянно туптене.

Клей се сви по-близо до огъня и протегна ръце да ги стопли. Знаеше, че скоро — вече съвсем скоро — специалната задача, която му бе предопределена, щеше да стане ясна.

48.

Изабел Бонтер огледа като обезумяла каменистия бряг, присвила очи срещу вятъра и плющия дъжд. Накъдето и да погледнеше, виждаше по пясъка тъмни и неясни очертания, които можеха да бъдат тялото на Малин Хач. Но като приближеше достатъчно близо, за да ги огледа, се оказваше, че това са само скали.

Погледна към морето. Видя яхтата на Найдълман — „Грифин“ — двете ѝ котви я задържаха близо до рифа и тя упорито се съпротивляваше на ревящата буря. По-навътре в морето едва се виждаха блесналите в светлини елегантни форми на „Серберъс“: мощният прибой го бе свалил от рифа, на който бе заседнал. Очевидно бе изгубил управление и сега силният отлив го отнасяше в морето. Беше и леко накренен, може би една или две от водонепроницаемите прегради бяха разрушени и част от трюмовете — наводнени. Няколко минути преди това бе видяла малък работен катер да се отделя от борда му и с мъка да си пробива с отчаяна скорост път през вълните: той изчезна зад далечния край на острова към кея на базовия лагер.

Не знаеше дали на борда му бе Стрийтър или някой друг. Ала в едно нещо бе сигурна: колкото и да е усъвършенстван изследователският кораб, не бе възможно сам човек да управлява кораба и да насочва харпунното оръдие.

А това означаваше, че каквото и да ставаше тук, то не бе дело на един обезумял човек. Стрийтър си имаше помощник.

Тя потрепери, загърна се по-добре с прогизналото яке. От Хач все още нямаше и следа. Ако бе оцелял при разрушаването на дингито, би трябвало да излезе на този участък от брега. Ала това не бе станало, сега вече бе сигурна. Останалата част от брега бе обсипана със скали, незащитени от яростта на морето...

Тя потисна с все сила ужасното чувство, което заплашваше да разбие сърцето ѝ. Въпреки всичко, независимо какво се бе случило, тя трябваше да довърши онова, което бяха започнали.

Пое към базовия лагер по дългия, по-безопасен път, покрай тъмната брегова ивица. Яростта на вятъра се бе усилила, той откъсваше бели ивици пяна от гребените на вълните и ги отнасяше далеч във вътрешността на острова. Грохотът на прибоя в рифовете бе толкова силен и тъй постоянен, че Бонтер едва дочуваше гърмовете на фона на непрекъснатото бучене.

Тя бавно приближи скупчените една до друга къщички. Комуникационната кула бе тъмна, ултракъсовълновите антени висяха свободно и се люлееха на вятъра. Единият от генераторите бе замлъкнал, докато другият се тресеше като живо същество върху стоманената си платформа и виеше, сякаш за да протестира срещу натоварването си. Тя пропълзя покрай замлъкналия генератор и резервоарите за гориво и огледа лагера. В средата му се виждаха няколко светли квадратчета: прозорците на „Остров-1“.

Продължи внимателно да пълзи, криеше се в сенките, изпъстрили земята между фургоните. Стигна до „Остров-1“ и надникна през прозорчето. Командният център бе празен.

Бързо и безшумно отиде до прозорчето на медицинския пункт. Той също изглеждаше празен. Пробва дръжката на вратата и изруга, като разбра, че е заключена, след това пропълзя към задната страна на фургона. Взе камък и го стовари върху прозорчето отзад, сигурна, че никой нямаше да я чуе в тази буря. Бръкна през стъклените отломки, отключи отвътре и отвори широко прозореца. Помещението, в което се промъкна, бе спешният център на Хач. Тясната койка не бе използвана и бе непокътната, без нито една гънка — както в деня, в който я бяха монтирали. Прекоси бързо стаята, разрови се из чекмеджетата: търсеше пистолет, нож, каквото и да е оръжие. Намери само дълго, тежко фенерче. Светна, но насочи лъча към земята и премина в същинския медицински пункт. От едната му страна бе личният кабинет на Хач, а от другата коридор водеше към чакалнята. В далечния край на коридора имаше врата с табелка „Медицински запаси.“ Беше заключена, както и бе предположила, но изглеждаше паянтова, куха врата. Два точно премерени шута я разцепиха по средата.

До трите стени на помещението бяха подредени стъклени шкафове — горната им част бе заета от лекарства, а долната — от инструменти и оборудване. Бонтер нямаше представа как трябва да изглежда гайгеровият брояч; знаеше само, че Хач го бе нарекъл

радметър. Строши с фенерчето витрината на най-близкия шкаф и се разрови из долните чекмеджета, като изхвърляше съдържанието им на пода. Нищо. Обърна се и строши витрината на следващия шкаф, измъкна чекмеджетата и се спря да мушне нещо в джоба си. В най-долното чекмедже намери малка пластмасова чантичка с изрисуван върху нея символ на радиоактивност. В чантичката имаше странно на вид устройство със съваеми дръжки и кожена презрамка. Върху горната му повърхност бе разположен флуоресцентен дисплей и малко табло с клавиши. От предната част стърчеше израстък, който приличаше на насочен микрофон.

Тя потърси ключ за включване, намери го и се помоли батериите да са заредени. Машината тихо избибипка и на дисплея се появи съобщение:

РАДИМЕТРИЧНИ СИСТЕМИ ИНК.
СИСТЕМА ЗА РАДИАЦИОНЕН МОНИТОРИНГ И
ПОЗИЦИОНИРАНЕ
СОФТУЕР ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
РАДИМЕТРИЧНИТЕ НАБЛЮДЕНИЯ 3.0.2.
ДОБРЕ ДОШЪЛ, ПОТРЕБИТЕЛЮ
НУЖДАЕШ ЛИ СЕ ОТ ПОМОЩ? (ДА/НЕ)

— Нуждая се от всичката ти помощ — промърмори тя и натисна клавиша „Да“.

По екрана бавно потече сбита поредица от инструкции. Тя ги прегледа бързо, след което изключи машината; разбра, че бе загуба на време да се опитва да я усвоява до съвършенство. Батериите работеха, ала нямаше как да узнае доколко бяха заредени.

Затвори отново машината в чантичката ѝ и се върна в покоите на Хач. Изведнъж замръзна на място. Някакъв звук — остър и чужд — се откри на фона на еднообразното бучене на бурята: звук, който приличаше на изстрел.

Тя праметна чантичката през рамо и тръгна към строшения прозорец.

49.

Хач лежеше на камъните, замаян и спокоен; морето се плискаше върху гърдите му. Част от съзнанието му бе леко обезпокоено, че бе измъкнат от прегръдките на морето. Друга част, малка, но непрекъснато разширяваща се, бе ужасена от онова, което си мислеше първата.

Беше жив, това поне знаеше; жив с цялата болка и страдание, които съпровождаха това усещане. Можеше само да гадае колко време бе лежал тук.

Сега постепенно започваше да усеща болките в раменете, в коленете и ставите си. Само като си помисли за тях, болките бързо прераснаха в силно туптене. Дланите и стъпалата му бяха вкочанени от студ, а главата му сякаш бе пълна с вода. Втората част от съзнанието му — онази, която твърдеше, че всичко това е хубаво — сега му нареждаше да си вдигне жалкия задник от водата и да излезе на каменистия бряг.

Пое с хрип дъх, пълен с морска вода, и изпадна в пристъп на кашлица. Спазъмът го изправи на колене; крайниците му поддадоха и той отново се строполи върху мокрите камъни. Запълзя с мъка и успя да преодолее около метър разстояние, за да излезе извън обсега на водата. Там се отпусна на голяма купчина гранит: скалата бе хладна и гладка под бузата му.

Главата му започна да се прояснява и спомените да се връщат един по един. Спомни си Найдълман, меча, защо се бе върнал на острова. Спомни си прехода, преобръщането на „Плейн Джейн“, дингито, Стрийтър.

„Стрийтър.“

Изправи се седнал.

На лодката беше и Изабел.

Залитайки, се изправи на крака, падна, после отново се изправи, изпълнен с решимост. Бе паднал от носа на дингито и необикновено силният прилив го бе отнесъл до този каменист бряг в края на острова.

Видя пред себе си — тъмен на фона на разгневеното небе — niskия стръмен склон, който защитаваше пиратския лагер. Бонтер би трябвало да е излязла на по-близкия бряг. Ако изобщо бе излязла.

Той изведнъж почувства, че не би могъл да понесе мисълта, че тя е мъртва.

Тръгна неуверено напред и завика името ѝ. След малко спря да се огледа и разбра, че в объркването си бе поел от брега към niskия склон. Като залиташе, се изкатери наполовина по склона и се обърна към морето. Не се виждаше следа от Бонтер, нито от останките на дингито. Отвъд брега океанът блъскаше неумолимо водонепроницаемата камера и при всеки удар водата нахлуваше с високо налягане през мрежа от пукнатини.

Зърна мигновено примигване на светлинка, която раздра мрака, обвил тъмния бряг. Погледна отново, но нея вече я нямаше: блясък от светкавица, който се бе отразил от скалите. Заспуска се по склона.

Изведнъж светлината се появи отново, този път по-близо — подскачаше по брега. След това се вдигна нагоре — мощен, жълтеникав, халогенен лъч, забит в мрака. Движеше се напред-назад по брега, търсеше нещо. Светлината изведнъж го заслепи и той видя сянката зад прожектора да се издига на хълма пред него. Бяха го засекли.

Чу отново странния, насечен шум, който бе дочул да идва и от „Серберъс“: потракването надмогна рева на прибоя и воя на вятъра — тракането на гигантските игли за плетене. Вдясно от него в начупена линия се заиздигаха яростни облачета пръст и кал. Стрийтър бе в тъмното зад него и го обстрелваше с автомата с игличките.

Хач бързешком се претърколи наляво и отчаяно се устреми към върха на склона. Последва нов демоничен откос и оръжието раздра земята там, където Хач бе лежал само преди миг: сто волфрамови гвоздеа тропосаха пръстта.

Като пълзеше и се претъркулваше, Хач прехвърли склона, подхлъзна се върху мократа трева и падна върху дигата от далечната му страна. Изправи се и се огледа като обезумял. Нямаше дърво, зад което да се скрие, а само голата ливада и възвишението към Ортанк. Виждаше пред себе си малката барачка, която Бонтер използваше да складира оборудването си при разкопките, а до нея бе правилният квадрат на изкопа — пиратският гроб.

Погледът му се спря на навеса. Можеше да се скрие в него, или дори под него. Но това щеше да бъде първото място, където Стрийтър щеше да го потърси.

Хач се поколеба още секунда. След това спринтира през ливадата и скочи в гроба.

Залитна от удара при падането си от метър височина, след това се задържа. Лъчът светлина за миг освети ямата. Някои от пиратските скелети бяха извадени от масовия гроб. Но повечето си оставаха на място, покрити с брезент. Планираше се разкопките да бъдат заринати през следващата седмица; знаеше, че Бонтер бе извадила само толкова скелети, колкото ѝ бяха необходими да направи уникалното си напречно сечение.

Раздиращ гръмотевичен откос го сепна и го подтикна към действие. Бързешком пропълзя под единия от брезентите. Нещо отдолу му убиваше: той бръкна в пръстта и извади голямо парче от строшен череп. Избута го встрани и легна неподвижен, в очакване.

Пръстта под брезента бе влажна, но не беше кал; вече защитен от дъжда и вятъра, Хач усети как топлината бавно плъзва по вкочанените му крайници.

Долови шума на измъкващ се от калта ботуш.

Хач затаи дъх. Чу остро изскърцване на метал — отвори се с трясък вратата на бараката. След това — тишина.

Отново стъпки — отпървом далечни, после по-наблизо... Тежко, равномерно дишане, може би на три-четири метра разстояние. Хач дочу изцракването на затвора — оръжието бе заредено. И разбра, че Стрийтър не се бе подлъгал.

Автоматът изляя и дъното на гроба изведнъж оживя, загърчи се в миниатюрни облачета от прах, пясък и парчета кости. С периферното си зрение Хач видя как брезентът се разцепва и подскача, вдигнат във въздуха от ударите на стотици гвоздейчета, кокалите под него се сриваха в калта, превърнати на прах. Обезумелите смъртоносни откоси от иглички приближаваха към него и той осъзна, че разполагаше със секунда, може би две, да реши какви възможности му оставаха, ако изобщо имаше такива.

Автоматът се закашля и млъкна. Чу се изтракване на метал. Решил се на отчаян риск, Хач се надигна от гроба и скочи наляпо в посоката, от която идваха изстрелите; брезентът се разтвори широко

пред него. Блъсна се в Стрийтър и го събори по гръб в калта. Автоматът падна на земята, до него — новият пълнител, а фенерът отхвърча на метър в тревата. Хач сви коляно към слабините на Стрийтър и бе възнаграден от остра болка.

— Копеле! — извика Хач и затисна с едрото си тяло борещия се и удрящ напосоки под брезента Стрийтър. — Гадно копеле!

Последва внезапен удар по брадата му и Хач усети как зъбите му изскърцаха. Залитна назад, главата му сякаш изведнъж олекна; навярно Стрийтър го бе ударил с глава. Хач се стовари тежко върху брезента, но Стрийтър бе жилив и силен за ръста си и Хач почувства как започва да се изплъзва, гърчейки се. Той бързо скочи, грабна пълнителя и го захвърли надалеч в мрака. След това тръгна към фенера в момента, в който Стрийтър скочи на крака и се освободи от калния брезент. Ръката му се стрелна към колана и изскочи с малко автоматично оръжие. Взел мигновено решение, Хач настъпи фенера.

Мракът дойде едновременно с изстрела. Хач се затича напосоки и на зигзаг през ливадата, насочи се към възвишението в средата на острова и към лабиринта от пътечки отвъд него. Езикът на светкавица освети Стрийтър на около стотина метра по-надолу; онзи го видя, обърна се и хукна с все сила подире му. Хач се втурна към главните галерии, първо по една пътека, после по друга, като разчиташе единствено на интуицията си да не излезе извън обозначенията с жълта лента. Чуваше зад гръба си стъпките и тежкото дишане на Стрийтър.

Когато се изкачи най-горе видя сиянието на Органк, което пробиваше мъглата. Засили се отначало натам, сетне отново свърна встрани: дори приближаването му до светлината щеше да даде възможност на Стрийтър да се прицели точно.

Хач мислеше трескаво. Можеше да се спусне към базовия лагер и да се скрие сред струпаните там фургони. Ала също така лесно можеше да попадне и в капан. Освен това трябваше да се отърве по-скоро от преследвача си.

Постепенно стигна до извода, че не можеше да го направи на повърхността.

Имаше един тунел — Бостънската шахта, — който се спускаше под земята под лек наклон. Ако не грешеше, той излизаше в Наводнената шахта на голяма дълбочина. Найдълман му го бе показал

една утрин — само преди няколко седмици, нима бе възможно това? — когато за пръв път откриха местоположението на истинската Шахта.

Нямаше повече време. Погледна нагоре към заревото на Ортанк, ориентира се, след това пое по друга пътека. Ето я къде беше: тъмна, зееща дупка зад обезопасяващата лента, обрасла с рошав трънак.

Той се мушна под лентата и застана на ръба на Бостънската шахта. Беше много тъмно, а вятърът духаше почти хоризонтално в очите му. „Лек наклон ли?“ В мрака шахтата му изглеждаше като вертикален тунел. Поколеба се, взрян надолу. След това чу изтракването на стъпки по метално мостче. Сграбчи тънкото стъбло на храст дива череша, залюля се над ръба и се спусна, драскайки по хлъзгавите стени на шахтата, опитваше се да намери опора за краката си. Не успя обаче; корените на черешата се изтръгнаха с пукот и Хач усети как пада свободно в празното пространство.

След кратко, ужасяващо падане той се приземи тежко върху калното дъно. Изправи се с мъка на крака, разтърсен, но читав. Над главата си съзираше едва различимо късче небе, размазано, тъмносиво, почти черно петно. Ала видя, или му се стори, че вижда, някаква сянка да се движи по ръба на отвора.

Последва оглушителен рев, придружен с ослепителна светкавица. Вторият рев дойде почти веднага след първия и нещо изплющя в калната шахта на сантиметри от главата му.

Хач се извъртя и се затича надолу по тунела. Разбра какво целеше Стрийтър: използва проблясъка от първия си изстрел, да се прицели за втория.

Наклонът на тунела бе стръмен и Хач започна да се хлъзга по пода му. Губеше равновесие, докато тичаше, и с мъка се удържаше да не рухне, изгубил контрол, в пълния мрак. След няколко ужасяващи секунди наклонът намаля достатъчно, за да намери по-стабилна почва под краката си и да се спре.

Стоеше на влажния студ в тунела, слушваше се, опитваше се да овладее задъханото си дишане. Да тича сляпо напред бе равно на самоубийство. Тунелът можеше и да е надупчен и пресечен от други тунели или шахти...

Дочу зад гърба си движение, последвано от шумни, шляпащи в калта стъпки.

Хач опипом намери стената на тунела. Ръката му обви слюзестия крепеж и той отново се запуска, като се опитваше да действа най-разумно. Стрийтър несъмнено щеше да стреля отново. Навярно щеше да опита още два последователни изстрела. Ала стратегията му можеше да се окаже от полза и за Хач: светлината от първия изстрел можеше да му даде представа какво лежи пред краката му.

Вторият изстрел щеше да бъде смъртоносен.

Първият прозвуча почти веднага, сякаш в отговор на мислите му, и отекна оглушително в тясното пространство на тунела. Хач се хвърли странично в калта, а вторият куршум се заби в крепежа точно зад него.

На светлината на изстрелите той забеляза, че тунелът продължаваше надолу без разклонения.

Скочи на крака и затича с разтворени ръце, ту се препъваше, ту се плъзгаше, но тичаше колкото можеше по-надалеч и по-надалеч. Най-накрая спря, отново намери опипом стената и се послуша. Стрийтър би трябвало да продължава да го преследва, но този път по-предпазливо. Ако Хач можеше някакси да се отърве от него в тунела, би могъл да достигне точката, дълбоко под земята, където Бостънската шахта се пресича с Наводнената. Найдълман щеше да е там. Той не би могъл да знае какво бе замислил Стрийтър; Стрийтър сигурно бе изпаднал в психичен срыв, нямаше друго логично обяснение. Ако можеше само да достигне до главната шахта...

Прогърмя нов изстрел, далеч по-отблизо, отколкото бе предполагал. Извъртя се отчаяно встрани и вторият за малко не го улучи. Видя, че напред тунелът се разклонява: тесен проход вляво свършваше по всяка вероятност със зееща яма. Изтреця трети изстрел, после четвърти и нещо премина през ухото му, ужили го и го разкъса.

Улучи го. Тичайки, той опипа обезумял лицето си, усети кръвта, която се стичаше по лицето му от разкъсаното ухо. Мушна се приведен в тесния проход и стигна дотолкова близко до ямата, колкото посмя. След това се притисна плътно до стената и зачака с напрегнати мускули в пълния мрак. При следващия проблясък на дулото ще отскочи, ще сграбчи Стрийтър и ще го хвърли надолу. Възможно бе дори Стрийтър в бързането си да налети сам в ямата.

В напрегнатата тишина той дочу леко почукване, едва ли беше по-силно от биенето на собственото му сърце. Беше Стрийтър,

вървеше опипом покрай стената. Хач изчака. Вече чуваше тихото му, хриптящо дишане. Стрийтър пестеше мунициите. Очевидно запасите му бяха ограничени. Може би щеше да бъде принуден да...

Изведнъж просветна и прогърмя изстрел. Хач се хвърли напред, опитвайки се отчаяно да избегне втория изстрел, но като приближи Стрийтър, върху главата му се стовари страхотен удар. Очите му се изпълниха с ослепителна светлина, която изпепели мислите му, изпепели всичко.

50.

Като се придържаше колкото е възможно по-близо до укритието на скалите, Бонтер пое от базовия лагер по тясната маркирана пътека, която се изкачваше към върха на острова. Изкачваше се скришно, непрекъснато спираше да се ослуша. Встрани от осветлението на лагера бе тъмно, толкова тъмно, че от време на време трябваше опипом да намира жълтите ленти, накъсани и плющящи силно в бурята. Калната пътека се издигаше и спускаше, следваше контура на острова. Беше мокра до кости, дъждът се стичаше на ручейчета по брадичката ѝ, по лактите и по китките ѝ.

Пътеката отново се издигна и тя стигна до върха. На неколкостотин метра пред нея бе скелетната конструкция на Ортанк, три лампи блещукаха на върха на кулата, а ярките квадрати на прозорците бяха като изрязани в нощната тъма. Високопроходимият влекач беше там, големите му издути гуми блестяха на дъжда. Два големи, празни метални контейнера бяха закачени за влекача. Отворът на Шахтата под кулата бе тъмен. Отдолу блещукаше призрачна светлина — идваше сякаш от голяма дълбочина. Дори и на фона на ревящата буря се чуваше тракането на машинарията, бръмченето на въздушните помпи.

Успя да зърне през прозорците на Ортанк някакъв тъмен силует, който се движеше бавно.

Запълзя напред, притисната към земята, като използваше за прикритие високата трева. След трийсетина метра спря отново и се скри зад група шипкови храсти. Оттук гледната ѝ точка бе много по-добра. Силуетът бе с гръб към нея и тя зачака. Когато излезе на светло, различи широките рамене и дългата, мръсноруса коса на Ранкин, геолога. Изглежда беше сам.

Тя се поколеба; криеше радметъра от дъжда колкото бе възможно по-добре. Възможно бе Ранкин да знае как да го използва или поне да има по-добра представа от нея. Ала това означаваше да му се довери.

Стрийтър се бе опитал нарочно да ги убие. Защо? Вярно, той ненавиждаше Хач още от самото начало. Ала Бонтер не можеше да повярва, че това бе достатъчна провокация. Стрийтър не изглеждаше от типа хора, които действат безразсъдно.

Но ето, че Хач поиска да прекратят с разкопките.

Дали и други бяха замесени?

Странно, но не можеше да си представи открития, сърдечен Ранкин да е съучастник в предумишлено убийство. А що се отнася до Найдълман... тя дори не позволи на мислите си да тръгнат в тази посока.

Над главата ѝ блесна ослепителна светкавица и тя се сви инстинктивно при гърма, който последва. Откъм базовия лагер се чу пращане и последният генератор изгасна. Светлините на върха на Ортанк примигнаха за миг и след това командната кула потъна в жълтеникавото зарево на аварийното осветление от акумулаторите.

Бонтер притисна радметъра още по-силно. Не можеше да чака повече. Права или не, но тя трябваше да направи своя избор.

51.

Мократа кал по лицето му върна Хач към черната реалност на тунела. Главата му туптеше болезнено от удара на Стрийтър и нещо го притискаше безмилостно в гърба. Хач усещаше, че дулото на пистолет се бе забило в разкъсаното му ухо. Разбра, че не бе улучен от куршум, а бе ударен по главата.

— Слушай, Хач — дочу шепота на Стрийтър. — Поиграхме си хубаво на гоненица, но играта вече свърши. — Дулото се заби още по-силно в ухото му. — И ти също. Ясно ли е?

Хач се опита да кимне, но Стрийтър дръпна жестоко косата му назад.

— Да или не?

— Да — изхриптя Хач и се задави от калта.

— Не мърдай, не подскачай, дори не кихай, ако не ти кажа, иначе ще превърна мозъка ти в розова пихтия.

— Добре — отвърна Хач и се опита да събере малко сили. Чувстваше се като пълен глупак, беше му студено.

— А сега ще станем — кротко и бавно. Подхлъзнеш ли се в калта и си мъртъв.

Натискът върху гърба му изчезна. Хач се изправи на колене, сетне и на крака, бавно, внимателно, опитваше се да се пребори с огъня, който пулсираше в главата му.

— Ето какво ще направим — долетя гласът на Стрийтър. — Ще се върнем там, където тунелът се разклонява. След това ще продължим направо по Бостънската шахта. Тъй че тръгвай. Бавно.

Хач пристъпи с единия си крак напред колкото можеше по-внимателно, гледаше да не се препъне в мрака. Стигнаха до разклонението и продължиха по главния тунел, придържайки се към стената.

На Хач му се струваше, че би трябвало да може да избяга. Беше тъмно като в рог и той трябваше само да се освободи по някакъв начин. Ала при съчетанието от забитото в раненото му ухо дуло на

пистолета и замътения му мозък бе невъзможно да се мисли трезво. Почуди се за миг защо ли Стрийтър просто не го бе убил.

Продължиха да се придвижват предпазливо напред и той се запита доколко добре Стрийтър познаваше Бостънската шахта. На острова имаше няколко хоризонтални тунела и почти всички те бяха осяени с пресичащи ги вертикални тунели.

— Тук има ли шахти? — попита най-накрая той.

В отговор чу дрезгав смях.

— Ако има, ти пръв ще разбереш.

След като се тътреха в мрака, както му се стори цяла кошмарна вечност, в очакване следващата му стъпка да е в празното пространство, Хач забеляза пред себе си слабо сияние. Тунелът леко зави и той мярна неравните очертания на изхода, обрамчени в светлина. Чуваше се лекото бръмчене на някакви машини. Стрийтър го сбута да ускори крачка.

Хач спря там, където тунелът излизаше към Наводнената шахта. Мигновено заслепен след дългото преследване, му потрябва известно време, за да разбере, че стълбищното устройство бе осветено само от гирлянда на аварийните лампи. Ново болезнено смущаване в ухото и Стрийтър го принуди да поеме по металното мостче, което свързваше Бостънската шахта със стълбата. Следващият го Стрийтър натисна бутона на таблото, прикрепено към страничната релса на асансьора. Отдолу се дочу леко бръмчене и след малко в полезрението им се появи самият асансьор. Той намали хода си, след това спря досами мостчето. Стрийтър избута Хач на платформата и застана зад него.

Докато се спускаха към дъното на шахтата, Хач усети, че миризмата на влага и гнилоч в Наводнената шахта се бе смесила с нещо друго: вонята от дим и нагорещен метал.

Стълбата свършваше на дъното. Тук беше по-тясно, а въздухът — по-тежък, въпреки вентилационната система. В средата бе наскоро прокопаната тясна шахта към камерата на самото съкровище. Стрийтър даде знак на Хач да слезе по стълбата. Стиснал здраво перилата, Хач полека се спусна покрай сложната конструкция от титанови подпори и скоби. Отдолу се чуваше пукането и съскането на ацетиленова горелка.

В следващия миг вече бе на дъното на шахтата, в самото сърце на острова и едва се удържаше прав на омекналите си нозе. Стрийтър

скочи на земята до него. Хач видя, че пръстта отпред бе разчистена от повърхността на масивна, ръждясала желязна плоча. Гледаше я и усещаше как угасва и последната му искрица надежда. Джерард Найдълман бе коленичил пред плочата и насочваше ацетиленовата горелка по среза с размер метър на метър. Върху плочата бе заварен болт, а от него металната проволка водеше към голямата кофа. В далечния ъгъл стоеше Магнусен със скръстени ръце и гледаше Хач със смесица от ледена омраза и презрение.

Чу се ядно съскане и Найдълман угаси пламъка на горелката. Остави я настрана, изправи се, вдигна защитната козирка и се вторачи безизразно в Хач.

— Тъжна картинка си — рече просто той.

Обърна се към Стрийтър.

— Къде го намери?

— Той и Бонтер се опитваха да се върнат на острова, капитане. Застигнах го в Бостънската шахта.

— А Бонтер?

— Дингито им се разби на рифа. Има известна вероятност тя също да е оцеляла, ала е твърде малка.

— Ясно. Жалко, че се е замесила в тая работа. И все пак, справил си се добре.

Стрийтър се изчерви от похвалата.

— Мога ли да заема пистолета ви за малко, капитане?

Найдълман измъкна оръжието от колана си и го подаде на Стрийтър с въпросително изражение. Той го насочи срещу Хач и даде собствения си пистолет на Найдълман.

— Бихте ли го презаредили, капитане? Свършиха ми патроните.

След това се усмихна криво.

— Пропусна възможността си, докторе. А друга няма да има.

Хач се обърна към Найдълман.

— Джерард, моля те. Изслушай ме.

Капитанът вкара нов пълнител в пистолета и го мушна в колана си.

— Да те изслушам ли? Слушах те в продължение на седмици и взе да ми става доста досадно. — Той свали защитната козирка от главата си и я подаде на Магнусен. — Сандра, поеми горелката, моля

те. Акумулаторната система на острова ще издържи само два часа, може би три, и не можем да губим никакво време.

— *Трябва да ме изслушаш* — рече Хач. — Мечът на Архангел Михаил е радиоактивен. Да се отваря касетката е равно на самоубийство.

По лицето на Найдълман пробяга сянка на умора.

— Не се отказваш лесно, а? Не ти ли стигаха един милиард долара?

— Помисли — продължи бързо Хач. — Забрави за миг съкровището и помисли какво се случваше на острова. То обяснява всичко. Проблемите с компютрите — системата действаше като побъркана. Блуждаещата радиация от камерата на съкровището е причината за аномалиите, за които Уопнър говореше. И напливът на болни. Радиацията потиска имунната система, намалява броя на белите кръвни телца. Обзалагам се, че ще открием най-тежките случаи сред онези, които са прекарвали най-дълго в Шахтата — ден подир ден, да копаят и да укрепват.

Капитанът се вторачи в него, изражението му бе непроницаемо.

— Радиационното отравяне причинява опадване на косата и на зъбите. Досущ както при скелетите на пиратите. Каква друга би могла да бъде причината за масовия гроб? По скелетите няма следи от насилие. Защо пиратите са избягали тъй панически? Те са бягали от невидим убиец, когото не са разбирали. И защо, мислиш, корабът на Окъм е бил намерен изоставен, а екипажът му е бил мъртъв? Защото в течение на времето са получили смъртоносна доза радиация, изтичала от касетката, в която е бил мечът.

Стрийтър завря болезнено дулото на пистолета в ухото на Хач и той напразно се опита да се освободи.

— Не разбираш ли? Един Господ само знае колко радиоактивен е този меч. Би трябвало да е адски горещ. Ако го отвориш, ще убиеш не само себе си, но и кой знае още колко души. Ти...

— Чух достатъчно — рече Найдълман. Погледна Хач. — Странно. Никога не си помислих, че може да си ти. Когато предлагаш идеята за тези разкопки на нашите спомоществатели, ти беше единственото известно в уравнението. Ти ненавиждаше съкровището. Никога не би позволил някому да копае на твоя остров. По дяволите, ти дори не се бе връщал в Стормхейвън. Ако можех да си осигуря

сътрудничеството ти, знаех, че нямаше защо да се безпокоя за алчността. — Той поклати глава. — Болно ми е да мисля колко съм сбъркал в преценката си за теб.

Чу се последното изсъскване на горелката и Магнусен се изправи.

— Готово, капитане — рече тя, махна козирката и протегна ръка към таблото, от което се командваше винчът. Чу се тих вой и проволката се обтегна. С леко проскърцване на метал изрязаното парче се повдигна от желязната плоча. Магнусен го насочи към далечния край на дъното на шахтата, спусна го на земята и след това откачи проволката от дъното на голямата кофа.

Погледът на Хач се отмести пряко волята му към неравния квадрат, изрязан в металната плоча. От тъмния отвор в камерата на съкровището се понесе лекият мирис на амбра, тамян и сандалово дърво.

— Приближете по-ниско светлината — нареди капитанът.

С разтреперено от едва потискана възбуда тяло Магнусен откачи една водоустойчива лампа от стълбата и я спусна в дупката. След това Найдълман коленичи. Бавно и предпазливо надникна вътре.

Последва дълго мълчание, нарушавано единствено от капещата вода, от тихото просъскване на вентилационната система и далечния тътен на гърмовете. Най-сетне капитанът се изправи на крака. Залитна леко, но се овладя. Лицето му бе строго, почти като неподвижна маска, а влажната му кожа бе почти бяла. Пребори се с потисканата емоция, избърса лицето си с носна кърпа и кимна на Магнусен.

Тя коленичи бързо и наведе лице в дупката. Хач я чу как неволно ахна, ехото поде възгласа ѝ и той прозвуча някак кухо в камерата под нея. Тя остана няколко дълги минути неподвижна и надвесена над дупката. Най-накрая се изправи и се отдръпна настрани.

Найдълман се обърна към Хач.

— Сега е твоят ред.

— Моят ред ли?

— Точно така. Не съм лишен от чувства. Половината от тези богатства можеше да бъде твоя. Получихме възможността да копаем тук благодарение на теб. Затова съм ти благодарен, въпреки всичките неприятности, които ни причини. Сигурно ще поискаш да видиш за какво работихме толкова усилено.

Хач пое дълбоко дъх.

— Капитане, в кабинета ми има гайгеров брояч. Не те карам да ми повярваш, без да се убедиш сам...

Найдълман го зашлеви по бузата. Плесникът не беше силен, ала болката, която прониза Хач от устата до ухото, бе тъй непоносима, че той се свлече на колене. Смътно забеляза, че чертите на капитана бяха придобили тъмночервен цвят и се бяха изкривили от силен гняв.

Без да продума, Найдълман посочи желязната плоча. Стрийтър сграбчи Хач за косата и изви главата му надолу към отвора.

Хач примигна веднъж, дважд, опитвайки се да осъзнае видяното. Лампата се люлееше напред назад и изпъстряше със сенки стените. Металната камера бе с площ около осем и половина квадратни метра, железните стени бяха поръждавели, но все още цели. Докато се виждаше, Хач забрави за болката в главата си; забрави за ръцете на Стрийтър, които садистично дърпаха косата му; забрави Найдълман; забрави всичко.

Някога, като момче, бе видял снимка на преддверието в гробницата на фараона Тутанкамон. И сега, като гледаше бъчвите, сандъците, кутиите, щайгите и кошовете, подредени покрай стените на камерата под него, споменът за онази снимка го връхлетя отново.

Видя, че съкровището някога е било грижливо опаковано и складирано от Окъм и хората му. Ала времето си бе взело своето. Кожените торби бяха изгнили и съдържанието им се бе разсипало — потоци от златни и сребърни монети се смесваха в обща река. От проядените дъги на бъчвите се бяха разпилели големи необработени смарагди, тъмни рубини с цвят на бича кръв, сапфири, които намигаха на трепкащата светлина, топази, гравирани аметисти, перли и навсякъде — искрящите дъги на диамантите, шлифовани и необработени, големи и малки. До една от стените лежеше сноп слонски бивни, рогове от нарвали, глиги на диви прасета — всичките пожълтели и напукани. А до другата стена бяха опрени огромни топове от някаква материя, която вероятно някога е била коприна; сега бе изгнила и се бе превърнала в купчини разлагаща се черна пепел, изпъстрена със снопчета златни нишки.

До една от стените се издигаха малки дървени сандъчета. Капаците на най-горните бяха паднали и Хач можа да види краищата на груби златни слитъци — стотици, може би хиляди, подредени един

до друг. Покрай четвъртата стена имаше сандъчета и торби с най-различни форми и размери, някои от които се бяха преобърнали и се бяха отворили, за да разкрият съдържанието си от църковна утвар: златни кръстове, инкрустирани с перли и бисери, златни потири със сложна украса. До тях зееше отворена друга торба, в която се виждаха сплетените златни еполети, заграбени от нещастните морски капитани.

Най-отгоре в средата на това фантастично съкровище имаше дълго оловно ковчеже, украсено по ръбовете със злато, прикрепено с метални ленти към дъното на трезора. Върху горния му капак бе прикрепена масивна бронзова ключалка, която отчасти закриваше гравираното върху капака златно изображение на гол меч.

Докато Хач гледаше, останал без дъх, се чу подрънкване, след това порой и една прогнила торба се пръсна, а от нея се изля поток от златни дублони, който потече сред струпаните съкровища.

След това го дръпнаха да се изправи на крака и чудната гледка изчезна.

— Подгответе всичко на повърхността — нареждаше Найдълман. — Сандра ще изтегли съкровището с кофата и винча. Двата трейлера вече са закачени за влекача, нали? Ще успеем да прехвърлим по-голямата част от съкровището на „Грифин“ на пет-шест курса. Това е всичко, което можем да си позволим.

— А аз какво да правя с този? — попита Стрийтър.

Найдълман само кимна. Лицето на Стрийтър се сбърчи в усмивка и той вдигна пистолета към главата на Хач.

— Не тук — прошепна Найдълман.

Яростният му изблик бе отминал и той отново бе спокоен, гледаше към камерата на съкровището с отнесено изражение.

— Трябва да изглежда като нещастен случай. Не бих искал да си представя разложения му труп да се носи с прилива с дупка от куршум в черепа. Отведи го в някой страничен тунел или...

Той замълча за миг.

— Изпрати го при брат му — рече той и погледът му за миг пробяга по лицето на Стрийтър, преди да се върне отново към блещукащата дупка в краката му.

— И още нещо, мистър Стрийтър.

Стрийтър спря да избутва Хач към стълбата.

— Каза, че имало вероятност Изабел да е оцеляла. Елиминирай тази възможност, ако обичаш.

52.

Бонтер предпазливо се заизкачва към наблюдателния пост, готова мигновено да се просне на пода, ала Ранкин се обърна и я видя. Устните му се разтвориха в широка усмивка, която се стопи, когато можа да я види по-добре.

— Изабел! — извика той и пристъпи напред. — Вир-вода си. И какво, по дяволите... та лицето ти е цялото в кръв!

— Няма значение — рече Бонтер, съблече мокрото си яке и пуловерите и ги изстиска.

— Какво се е случило?

Бонтер го погледна, питайки се колко да му довери.

— Корабокрушение — отвърна тя след миг.

— Господи. И защо не...

— Ще ти обясня по-късно — прекъсна го тя и навлече отново влажните дрехи. — Виждаш ли си Малин?

— Доктор Хач ли? — попита Ранкин. — Тц.

Тихо избибипкване прозвуча от пулта и той побърза да погледне уреда.

— Тук нещата се развиват много странно. Копачите достигнаха железната плоча над камерата със съкровището около седем часа. Найдълман ги освободи заради бурята. След това ме извика тук да сменя Магнусен и да наблюдавам основните системи. Почти всичко е изключено. Генераторите излязоха от строя, а резервните акумулатори не могат да поемат целия товар. Наложих се да изключа всички второстепенни системи. Комуникациите са прекъснати, тъй като светкавица удари кабелната връзка. Там долу действат сами.

Бонтер отиде до средата на залата и се взря през стъкления люк. Наводнената шахта бе тъмна, само дълбоко във вътрешността ѝ се виждаше светлинка като от тлеещ въглен. Скелетът от греди и подпори, който изпълваше Шахтата, светеше мъждиво от отразената светлина на аварийните лампи.

— И кой е там, долу? — попита тя.

— Доколкото знам само Найдълман и Магнусен. Във всеки случай не видях никого друго на мониторите. А те пък изключиха, когато генераторите излязоха от строя.

Той махна с палец по посока на мониторите от вътрешната телевизионна система, които бяха побелели от снежинки.

Ала Бонтер продължи да се взира в слабата светлинка от дъното на Шахтата.

— А Стрийтър?

— Не съм го виждал, откакто по-рано през деня ни дойде на гости цялата онази компания от лодки за лов на омари.

Бонтер се отдръпна от стъкленика под.

— Найдълман дали е проникнал в камерата?

— Както ти казах, нямам видео-достъп. Единственото, с което разполагам, са данните от уредите. Поне сонарът за търсене на твърди тела сега дава по-ясни сигнали, след като бе изхвърлена пръстта. Опитвах се да направя напречно сечение на...

Гласът му стихна и в същия миг Бонтер усети лека вибрация, едва доловимо потреперване. Погледна през прозорците и изведнъж я обля вълна от страх. Ала посмачканата водонепроницаема камера още съдържаше яростта на морето.

— Какво, по дяволите...? — прошепна Ранкин, взрян в екрана на сонара.

— Усети ли го? — попита Бонтер.

— Дали съм го усетил ли? Мога да го видя ето тук.

— Какво беше?

— Проклет да съм, ако знам. Доста по-плитък сигнал, за да е земетресение, а и не излъчва съответстващите Р-вълни. — Той бързо набра няколко клавиша. — Ето, отново спря. Обзалагам се, че е пропадане в някой страничен тунел.

— Виж какво, Роджър, нуждая се от помощта ти — рече Бонтер, постави мократа пластмасова чантичка върху един команден пулт и дръпна ципа ѝ. — Виждал ли си машина като тази тук?

Ранкин продължаваше да следи монитора си.

— Каква е тя?

— Радметър. Използва се за...

— Чакай малко. Радметър ли? — Ранкин отмести погледа си от монитора. — Е, по дяволите. Ами да, знам какво е. Тези играчки не са

никак евтини. Откъде го взе?

— Можеш ли да работиш с него?

— Малко или много — да. Минната компания, за която работех, използваше подобна машинка за проследяване на жилата от залежи при сринати пластове. Не беше обаче чак толкова усъвършенствана като тази.

Той приближи, включи уреда и набра няколко команди на миниатюрната клавиатура. На екрана се появи ярка триизмерна решетка.

— Насочваш този детектор — рече той и отмести приличащия на микрофон израстък — и той картира радиоактивния източник върху екрана. Силата на излъчването се обозначава цветове. Синьото и зеленото означават най-ниско равнище на радиация и така нагоре по спектъра. Бялото означава най-силно излъчване. Хм, това нещо се нуждае от калибриране.

Екранът бе изпъстрен със сини чертички и точки. Ранкин набра още няколко клавиша.

— По дяволите, получавам прекалено голям околел „шум“. Машинката сигурно се е побъркала. Като всички останали тук наоколо.

— Машината си работи добре — рече спокойно Бонтер. — Тя улавя радиацията от Меча на Архангел Михаил.

Ранкин я погледна и присви очи.

— Какво каза?

— Че мечът е радиоактивен.

Ранкин не свалеше очи от нея.

— Будалкаш ме.

— Не те будалкам. Радиоактивността е причината за всичките ни проблеми.

Бонтер бързо му обясни; Ранкин я бе зяпнал, а устните му мърдаха беззвучно под гъстата брада. Когато свърши, тя се приготви за неизбежния спор.

Ала такъв не последва. Ранкин продължи да я гледа, а косматото му лице изразяваше единствено объркване. То постепенно се проясни и той неочаквано кимна, при което и голямата му брада се заклати.

— По дяволите, това май е единственото обяснение за всичко. Питам се...

— Нямаме време за размишления — прекъсна го остро Бонтер.
— Не бива да позволим Найдълман да отваря касетката.

— Да — рече бавно и все още замислен Ранкин. — Да, сигурно е адски радиоактивен, щом лъчението си пробива път чак до повърхността. Мамка му, той може да ни изпържи всичките. Нищо чудно, че техниката се държеше така. Чудо е, че сонарът се изчисти достатъчно, за да...

Думите застинаха недоизречени на устните му, когато погледът му отново се спря върху набора от уреди.

— Христос на колело — рече удивен той.

53.

Найдълман стоеше неподвижен на дъното на Наводнената шахта. Над главата му се чуваше бръмченето на асансьора, който отнасяше Стрийтър и Хач нагоре по стълбищното устройство, където те се изгубиха в гората от греди и подпори.

Найдълман не чу лифта да спира. Погледна към Магнусен, която бе долепила лице до отвора в желязната плоча; дишаше учестено и задъхано. Без да ѝ казва нищо, той я отмести встрани — тя се движеше мудно, сякаш бе изтощена или полузаспала — след това взе осигурителното си въже, закопча го за стълбата и се спусна през отвора.

Приземи се до касетката с меча, като междувременно предизвика няколко подрънкващи потока от скъпоценни метали. Стоеше там, вторачен в касетката, сляп за богатството, изпълнило камерата. След това коленичи почти благоговейно; погледът му галеше всеки детайл от ковчежето.

Беше около метър и половина дълго и шейсет сантиметра широко, страниците му бяха от гравирано със сребро олово, ъглите и ръбовете бяха украсени със сложни златни орнаменти. Самото ковчеже бе прикрепено към пода на криптата със съкровището с четири кръстосани железни ленти: необичайно груба клетка за такъв великолепен затворник.

Вгледа се по-отблизо. Ковчежето стоеше на четири подобни на лапи крака от чисто злато. Всяко краче бе с формата на орлови нокти, впити в очна ябълка; очевидно произходът им бе бароков и са били добавени много по-късно. И наистина — изглежда цялата касетка бе някаква амалгама от стилове, които можеха да се датират от тринайсети век до ранния испански барок. Очевидно украсата на оловното ковчеже е била добявана през вековете, като всяка следваща е била по-разкошна от предишната.

Найдълман докосна фината изработка и с учудване откри, че бе почти топла. Той мушна ръката си под металната клетка и прокара

тънки пръсти по гравировката. Нито един ден през последните години не бе минал без да си представи този миг. Често си бе мислил какво ли щеше да изпита като види това ковчеже, като го докосне и го отвори — и когато най-сетне извади съдържанието му.

Бе прекарал часове в размисъл за вида на меча. Понякога си го представяше като голям римски меч от електрон^[1], а дори и като самия Дамоклев меч.

Друг път го виждаше като варварско сарацинско оръжие, украсено със злато и със сребърно острие, или като грамаден византийски плосък меч, инкрустиран със скъпоценни камъни, който човек трудно може дори да повдигне. А кой знае, дали това не бе мечът на Саладин^[2], отнесен от някой рицар-кръстоносец, изкован от най-фина дамаска стомана, украсена със злато и диаманти от мините на цар Соломон.

Тези размишления го изпълваха със силни чувства, поизумителни от всичко друго, което бе изпитал. „Така навярно би трябвало да се почувства човек, когато се възправи пред лицето на Бог“, мислеше си той.

Спомни се, че не разполагаха с много време. Отдръпна ръце от гладкия метал на ковчежето и ги положи върху един от стоманените обръчи, които го опасваха. Подръпна отначало предпазливо, а после — по-силно. Клетката, която обгръщаше ковчежето, бе солидна и не помръдна. Странно е, помисли си той, че лентите минаваха *през отвори* в пода и изглежда бяха закрепени за нещо под него. Изключителните мерки за сигурност само потвърждаваха безценната му стойност.

Бръкна в джоба си, извади малко ножче и изстърга ръждата от най-близката лента. Паднаха няколко люспи и под тях се показва блестящата стомана. Щеше да се наложи да използва горелката и да среже лентите, за да освободи ковчежето.

Ходът на мислите му се наруши, когато долови учестено дишане. Вдигна глава и видя Магнусен да се взира през отвора. На светлината на окачената лампа очите й изглеждаха тъмни и трескави.

— Донеси горелката — рече той. — Ще срежа лентите, за да освободя ковчежето.

След по-малко от минута тя се приземи тежко до него. Коленичила и забравила за горелката, тя се взираше в морето от

богатства. Вдигна шепа златни дублони и дебели луидори и ги остави да изтекат през пръстите ѝ. След това взе още една шепа, този път по-бързо, след това отново и отново. Удари с лакът едно дървено сандъче, то се разпадна на прах и от него се пръснаха диаманти и камъчета червен халцедон. Паникьосана за миг, тя се залови да ги събира, тъпчеше блещукащите камъчета безразборно в джобовете си; залитна напред и в бързането си разкъса още торби. После зарови лице върху безценната маса, с ръце в разпиляното злато, като истерично се смееше, а може би ридаеше, или и двете едновременно.

Докато вземаше ацетиленовата бутилка, Найдълман я загледа, помисли си, че е време тя да спусне с винча кофата в камерата и да започне да изтегля съкровището на повърхността. Ала след това очите му отново се спряха върху ковчежето и той мигновено забрави за Магнусен.

Обхвана с ръка дебелата бронзова ключалка. Бе грозна изработка, тежка на вид и щампована с херцогски печати, някои от които Найдълман успя да датира към четиринайсети век. Печатите бяха непокътнати. „Значи Окъм никога не е отварял най-голямото си съкровище“, помисли си той. „Странно.“

Тази чест бе запазена за него.

Въпреки размера си ключалката не затваряше касетката съвсем плътно; той успя да повдигне с острието на джобното ножче капака с няколко милиметра. Извади острието, спусна капака и отново огледа металните ленти, които минаваха през ключалката: обмисляше кои са най-подходящите места да направи разрезите.

След това отвъртя крана на бутилката и щракна запалката: последва леко изпукване и в края на дюзата се появи силно бяло пламъче. Всичко сякаш се случваше безкрайно бавно и това го изпълваше с доволство. Всеки миг, всяко движение му доставяха изключително удовлетворение. Щеше да му отнеме известно време — може би петнайсет, може би двацет минути — да освободи ковчежето от лентите и да стисне меча в ръце. Ала той знаеше, че щеше да помни всяка от тези секунди, докато е жив.

Внимателно приближи пламъчето към метала.

---

[1] Електрон — сплав от злато и сребро. — Б.пр. ↑

[2] Сала-ед-дин-Юсуф ибн Аюб (1137–1193) става султан на Египет през 1174-а година, нахлува в Палестина и завладява Йерусалим. Атакуван е от кръстоносците на Ричард Лъвското сърце и френския крал Филип II. Сър Уолтър Скот му отделя доста място в „Талисманът“ (от поредицата „Кръстоносците“ — 1825 г.). — Б.пр. ↑

54.

Хач лежеше на дъното на малък каменен кладенец в полусъзнание, сякаш се събуждаше след някакъв сън. Чуваше над себе си трополене — Стрийтър изтегляше нагоре сгъваемата стълба. Мъждивият лъч на фенерче освети за кратко кръстовидния свод на тавана: беше на камерата, в която загина Уопнър и се намираше на дванайсет метра височина. После дочу тропота от тежките ботуши на Стрийтър, който се отдалечаваше обратно по тесния тунел към стълбищното устройство; той постепенно утихна, светлината изчезна и връз него се възцари тишина и мрак.

Полежа няколко минути върху студения и влажен камък. Може би в крайна сметка това не бе сън, един от онези клаустрофобични кошмари, от които човек се събужда с чувството на безкрайно облекчение. Сега вече бе тъмно като в рог, без ни най-малък проблясък на светлинка.

Стрийтър го бе оставил без да изрече и дума. Шефът на екипа дори не си направи труда да му завърже ръцете. Навярно — за да не изглежда смъртта му подозрителна. Ала дълбоко в себе си Хач знаеше, че нямаше нужда Стрийтър да го завързва. Нямаше начин да изкатери десет метра по хлъзгавите стени на кладенеца до сводестата камера. След два, най-много три часа съкровището щеше да бъде извлечено от шахтата и прехвърлено на сигурно място на борда на „Грифин“. Тогава Найдълман щеше просто да срути и без това отслабената водонепроницаема камера. Водата щеше да наводни Шахтата и камерите... Кладенецът...

Хач изведнъж усети как мускулите му се свиват в спазъм и се опита да не допусне паниката да затъмни разума му. Това усилие го изтощи и той се опита да забави ускореното си сърцебиене. Въздухът в дупката бе лош и ставаше все по-лош.

Претърколи се изпод козирката към основата на кладенеца, където можеше да седне и да се облекне на студения камък. Погледна отново нагоре, опитваше се да зърне и най-малка искрица светлина.

Ала там цареше пълен мрак. Помисли си да се изправи, но усети как умората плъзва по вените му и той легна отново. Тогава ръката му се плъзна в тясна кухня под тежка каменна плоча, която затискаше нещо студено, влажно и твърдо.

Сетне пълният ужас от това, къде щеше да бъде удавен, го стресна и събуди напълно съзнанието му. Той пусна костта на Джони и изхлипа неволно.

Въздухът бе студен, задушлив и лепкав, проникваше през мокрите му дрехи и той усещаше влагата и плътността му в гърлото си. Спомни си, че по-тежките газове като въглеродния двуокис, се спускат ниско. Може би въздухът щеше да бъде по-добър, ако се изправеше.

Застави се да се изправи, опрял ръце о стените на кладенеца, за да запази равновесие. Постепенно бръмченето в главата му намаля. Опитва се да си самовнуши, че няма безнадеждни ситуации. Ще изследва систематично кухнята с ръце — всеки квадратен сантиметър. Костите на Джони се бяха озовали тук, жертва на демоничната машина на смъртта на Макалън. Това означаваше, че тунелът към брега трябва да е наблизо. Ако можеше да разгадае как действа капанът на Макалън, може би щеше да намери начин да избяга.

Опрял лице о слузестата каменна стена, той протегна колкото можеше по-нагоре ръцете си. Ето оттук щеше да започне: да изследва систематично камъните надолу, сектор по сектор, докато опипа всеки квадратен сантиметър на камерата, който бе в обсега му. Леко, досущ като на слепец, пръстите му изследваха всяка цепнатинка, всеки израстък, проучваха, почукваха, а той се вслушваше да чуе кънтене на кухо.

Първият сектор не разкри нищо, освен гладки камъни, добре припаснати в сглобка на длаб. Той спусна ръце, за да продължи със следващия сектор.

Беше изследвал всяко достъпно местенце в кладенеца — освен тясната пукнатина по пода, в която бяха притиснати костите на брат му — и не намери нищо, нищичко, което да подскаже за някакъв изход.

Като дишаше на пресекулки и пръхтейки поемаше застоялия въздух през ноздрите си, Хач промуши ръка под тежкия камък. Напипа

изгнилата бейзболна шапка върху черепа на брат си. Отдръпна се бързо, сърцето му щеше да се пръсне.

Отново се изправи с лице нагоре, бореше се за глътка по-свеж въздух. Джони би очаквал от него да направи и невъзможното, за да оцелее.

Той извика за помощ; отначало плахо, а сетне по-високо. Опита се да забрави колко безлюден бе островът; опита се да забрави за Найдълман, който се готвеше да отвори ковчежето; опита се да забрави всичко, освен собствените си викове за помощ.

Докато викаше, поспирайки от време на време да поеме дъх, някаква последна брънка от вътрешната му броня се разкъса. Лошият въздух, мракът, особеният мирис на Шахтата, близостта до Джони, всичко това се сбра в едно, за да разкъса и последното було, обгърнало онзи ужасен ден отпреди трийсет и една години. Погребаните спомени изведнъж си проправиха път и ето го, той отново пълзи на четири крака, в ръката му пращи кибритена клечка, а странният всмукващ звук му отнема Джони завинаги.

И там, в най-гъстия мрак, виковете на Хач преминаха в писъци.

55.

— Какво има? — попита Бонтер, положила неподвижно ръка върху радметъра.

Ранкин й направи знак да замълчи.

— Минутка само. Нека компенсирам евентуални следи от радиация.

Главата му бе само на няколко сантиметра от екрана, окъпана в кехлибарена светлина.

— Господи — поклати глава изумен той. — Ето, всичко е наред. Няма грешка, не и този път. И двете системи са в синхрон.

— Роджър.

Той се отдръпна от екрана и прокара пръсти през косата си.

— Погледни това.

Бонтер се взря в екрана — назъбена плетеница от линии, подпряна от голяма черна ивица.

Ранкин се обърна към нея.

— Това, черното, е кухня под Наводнената шахта.

— Кухина ли?

— Огромна пещера, може би пълна с вода. Един Господ знае само колко е дълбока.

— Но...

— Преди не можех да получа ясни сигнали поради всичката тази вода в Шахтата. А после все не успявах да накарам тези сензори да действат в серии. Досега.

Бонтер се намръщи.

— Не разбираш ли? *Това е пещера!* Ние изобщо не си направихме труда да погледнем *по-надълбоко* от Наводнената шахта. Камерата на съкровището, самата Шахта — ние също, за Бога! — всички седим върху купола на тази проклета каверна. Това обяснява пропадането, разместванията на пластове, всичко.

— И това ли е построено от Макалън?

— Не, то е естествено. Макалън го е *използвал*. Подобна куполообразна пещера е геологично образувание — антиклинал в земната кора.

Той сбра длани като за молитва, след което вдигна едната си ръка към тавана.

— Тя разцепва скалата над нея и създава огромна мрежа от цепнатини и обикновено вертикална пукнатина — тръба — която навлиза дълбоко в земята, понякога на хиляда и повече метра. Тези Р-вълни, вибрациите по-рано... очевидно нещо се е случило в купола и е предизвикало резонанс. Това трябва да е част от същата подземна структура, която е създала естествените тунели, а Макалън...

Бонтер трепна изведнъж, защото радметърът в ръцете ѝ изписука. Тя се вгледа в екранчето и синьото му трептене постепенно придоби жълт цвят.

— Дай да видя.

Ранкин набра серия от команди. Под едрите му пръсти клавишите изглеждаха съвсем малки. Горната половина на екранчето се изчисти, сетне се появи съобщение, изписано с ярки черни букви:

Засечени опасни равнища на радиация.

Посочете желаните измервания:

(йонизация/ джаули/ радове)

и степен:

(на секунди/ минути/ часове)

Ранкин натисна още няколко клавиша.

240,8 рада/час

Засечен бърз неутронен поток.

Възможно е общо радиационно замърсяване.

Препоръка: незабавна евакуация!

— По дяволите! Твърде късно е.

— Твърде късно за какво? — попита Ранкин.

— Той е отворил ковчежето.
Видяха как съобщението на екранчето се промени:

33.144 Рада/час
Общ фон — опасен!
Препоръки: стандартни обезопасяващи процедури.

— Какво е станало? — попита Ранкин.

— Не знам. Може би отново го е затворил.

— Да видим дали ще мога да установя вида на източника.

Геологът отново започна да натиска клавишите. След това се поизправи, но без да откъсва поглед от екранчето.

— О, Господи — прошепна той. — Няма да повярваш.

Прекъсна го удар с юмрук откъм наблюдателната площадка. Вратата се отвори с трясък и в залата влезе Стрийтър.

— Здравсти, Лайл! — рече Ранкин, преди да забележи пистолета.

Стрийтър погледна първо Ранкин, след това — Бонтер, после повтори същото в обратен ред.

— Хайде — рече той и посочи с пистолета към вратата.

— Хайде накъде? — попита Ранкин. — И защо с този пистолет?

— Ще предприемем кратко пътуване, само ние тримата — отвърна Стрийтър и кимна по посока на стъкления наблюдателен люк.

Бонтер мушна радметъра под пуловера си.

— Искаш да кажеш в Шахтата ли? — попита го изуменият Ранкин. — Там е адски опасно! Цялата конструкция виси върху...

Стрийтър опря пистолета о дясната ръка на Ранкин и натисна спусъка.

Трясъкът от изстрела бе шокиращо силен в затвореното пространство на Ортанк. Бонтер инстинктивно се извърна. После погледа назад и видя, че Ранкин бе паднал на колене и стискаше дясната си ръка. Между пръстите му се процеждаха тънки струйки кръв и капеха с тихо почукване на пода.

— Така ти остана една ръка, с която да се държиш — рече Стрийтър. — Ако искаш да я запазиш, си затваряй шибаната космата уста.

Той отново им даде знак да вървят към вратата и към платформата зад нея.

Ранкин изохка и се изправи на крака, погледна Стрийтър, после пистолета и бавно пое към вратата.

— А сега — ти! — обърна се шефът на екипа и кимна на Бонтер.

Бавно, за да е сигурна, че радметърът ще остане на мястото си под пуловерите ѝ, тя се изправи и тръгна подир Ранкин.

— Внимавайте много — просъска Стрийтър и прибра пистолета.
— Пътят надолу е дълъг.

56.

Хач се облегна на стената на кладенеца: и страхът, и надеждата му се бяха изпарили, гърлото му пламтеше от викането. Споменът за случилото се в същия този тунел, погребан толкова време, отново бе негов, ала бе прекалено изтощен дори да изследва липсващите му елементи. Въздухът бе като задушливо, с отвратителна миризма одеяло и той разтърси глава, опитвайки да чуе по-ясно слабия, но настоятелен глас на брат си: „Къде си? Къде си?“

Изстена, свлече се на колене и отърка буза по грубия камък в опит да проясни ума си. Гласът продължаваше да упорства.

Хач отдръпна лице от стената и се заслуша.

Дочу отново гласа.

— Ало? — извика плахо в отговор той.

— Къде си? — долетя приглушеният глас.

Хач се обърна, опипа стените, опита се да се ориентира. Гласът изглежда идваше изпод плочата, която притискаше костите на брат му към каменния под.

— Добре ли си? — попита гласът.

— Не! — извика Хач. — Не! В капан съм!

Гласът ту заглъхваше, ту се чуваше. Може би, помисли си Хач, това бе самият той — който ту изпада в безсъзнание, ту идва на себе си.

— Как мога да помогна? — долетя до съзнанието му тайнственият глас.

Хач се замисли какво да отговори.

— Къде се намираш? — попита най-сетне той.

Приливът на адреналин му бе възвърнал донякъде пъргавината на мисълта; това обаче нямаше да трае дълго.

— В тунел — отвърна гласът.

— В кой тунел?

— Не знам. Води откъм брега. Лодката ми се разби, но аз се спасих. Спасих се по чудо.

Хач се замисли за миг, опитваше се да поеме малкото въздух, който беше останал. Имаше само един възможен тунел, за който можеше да става дума: тунелът на Джони.

— Ти къде си заседнал? — продължи гласът.

— Почакай! — извика Хач.

Дишаше тежко, заставяше се да съживи старите спомени. „Какво бе видял?“

... Имаше врата, запечатана отпред врата. Джони строши печата и пристъпи вътре. От тунела подухна и угаси клечката... Джони извика от изненада и болка... чу се само шум като че се влачеше нещо тежко... той потърси нова клечка кибрит, запали я и видя неумолимата стена пред себе си, с широки ивици кръв по основата ѝ и там където се съединяваше с лявата стена. Кръвта сякаш извираше от цепнатините, бликаше навън, стичаше се надолу като челната стена на вълна, пълзеше по коленете и по гуменките му.

Хач изтри с трепереща ръка лицето си, смазан от силата на спомените.

Когато Джони отвори вратата, откъм тунела подухна ветреца. Ала когато Хач запали нова клечка, видя пред себе си само каменна стена, а и Джони бе изчезнал. Значи тунелът би трябвало да продължава *отвъд* стената. Като пристъпи в помещението, или като отвори вратата, или като разчупи печата — нещо бе задействало капана на Макалън. Масивна каменна плоча се бе придвижила по тунела, бе повлякла Джони и го бе смазала под себе си, натикала бе тялото му в това празно пространство и бе запечатала останалата част от водонепроницаемия тунел. Нямаше друго обяснение. Кладенецът, камерата, в която Хач бе затворен, сводестата стая горе — всичко това бе част от поддържащия механизъм на капана. А Макалън — или може би Ред Нед Окъм — не са искали някой да прониква в капана. Затова и самата сводеста стая бе зареден капан. Както бе разбрал Уопнър с цената на живота си.

— Там ли си още? — долетя гласът.

— Моля те, почакай.

Хач задиша тежко, опитваше се да следва хода на мислите си към това заключение. Тунелът, който той и Джони бяха открили, трябва да е бил тайният вход на Ред Нед Окъм, построен от Макалън за него — задната врата към съкровището. Ала ако някой търсач на съкровища би открил тунела откъм брега, Макалън е трябвало да намери начин да го

спре. Отговорът му очевидно е бил капанът, който бе убил Джони. Масивно парче дялан камък, което се изтъргува от единия край и смазва всеки натрапник, който не знае как да го обезвреди. Камъкът бе толкова изкусно измайсторен, че след като се върне на мястото си да изглежда като край на тунела и да предотврати по-нататъшни проучвания...

Хач се стараеше да не се разсейва. Значи, след като Шахтата бъде веднъж осушена, Окъм е трябвало да може да презареди капана, да изтъркаля камъка обратно и да продължи по тунела, за да си прибере плячката. Макалън, разбира се, е имал свои планове за Окъм, след като онзи стигне до самата Шахта. Ала пиратът е трябвало да *повярва*, че е предвидена за него задна врата към съкровището.

Тъй че е бил нужен прост лостов механизъм, а камъкът е трябвало да бъде тъй фино уравновесен, че и най-малкият натиск да причини придвижването му... натискът от тежестта на едно дете...

... Но защо тогава никой не се бе натъкнал на механизма за презареждане на капана по време на онова отчаяно търсене на Джони преди трийсет и една години...?

— Ей! — извика неочаквано той. — Там ли си още?

— Тук съм. Как мога да помогна?

— Имаш ли осветление? — извика Хач.

— Да, имам фенерче.

— Огледай наоколо. Каж ми какво виждаш.

Последва пауза.

— Намирам се в края на тунел. От трите му страни има масивни камъни.

Хач отвори уста, закашля се и задиша учестено.

— Каж ми за камъните.

Нова пауза.

— Големи плочи.

— От всичките три страни?

— Да.

— Има ли пукнатини или вдлъбнатини?

— Не, няма нищо.

Хач се опита да мисли.

— Ами тавана? — попита той.

— Има голям каменен трегер, някакви стари дъбови греди.

— Опитай гредите. Солидни ли са?

— Така мисля.

Последва мълчание, Хач се опита да поеме повече въздух.

— А пода?

— Покрит е с кал. Не мога да го разгледам много добре.

— Почисти го.

Хач изчака, повтаряше си на ум да не изпадне отново в безсъзнание.

— Той е настлан с камъни — долетя гласът.

У Хач припламна искрица надежда.

— Малки камъни ли?

— Да.

Искрицата се разгоря по-силно.

— Погледни по-внимателно. Някой от камъните не изглежда ли по-различен от другите?

— Не.

Надеждата угасна. Хач стисна с ръце главата си, отворил широко челюсти в борба за глътка въздух.

— Почакай. Има нещо. Ето тук в средата има един камък, който не е квадратен. Изострен е леко, прилича на ключалка. Поне така си мисля. Не е много по-различен.

Хач вдигна глава.

— Можеш ли да го отместиш?

— Чакай да опитам. — След кратка пауза онзи се обади: — Не, заклинен е здраво, а земята около него е твърда като бетон.

— Имаш ли нож?

— Не, но чакай... почакай един момент, ще опитам нещо друго.

Хач осъзна с мъка, че му се счува някакво дращение.

— Окей! — рече гласът и през преграждащата ги стена се понесе някаква нотка на възбуда. — Вдигам го вече. — Пауза. — В кухня под него има някакъв механизъм, дървен прът, досущ като лост или нещо подобно.

„Това трябва да е дръжката на лоста“, помисли си замаян Хач.

— Можеш ли да я изтеглиш? Да презаредиш?

— Не — долетя след малко гласът. — Здраво е забита.

— Опитай пак! — извика с последен дъх Хач. В мълчанието, което последва, бръмченето се появи отново — все по-силно и по-

силно в ушите му; той се облегна на студения камък, опита се да се изправи, но най-накрая изгуби съзнание.

... След това се появи светлина и глас, а Хач се почувства така, сякаш се връщаше от някъде много далеч. Вдигна ръка към светлината, подхлъзна се и падна. Задиша въздуха, който вече не беше гъст и отровен, а леко ухаеше на море. Изглежда бе паднал в по-голям тунел, след като плочата, която бе смазала брат му, се бе изтъркаляла обратно.

Хач се опита да каже нещо, но само изграчи. Взря се отново в светлината, опитваше се да фокусира замъглените си очи и да познае кой бе зад нея. Повдигна се на треперещите си колене и видя, че в него се бе вторачил преподобният Клей, със спечена кръв около носа и с фенерче в ръка.

— Ти! — рече Клей и в тона му прозвуча огромно разочарование.

На врата му висеше голям тънък кръст от блестящ метал, единият му остър край бе изцапан с кал.

Хач се олюля, все още вдишваше възхитителния въздух. Силата му се възвръщаше, ала още не можеше да събере достатъчно енергия, за да говори.

Клей прибра кръста под ризата си и пристъпи по-близо, застана до ниския вход, където Хач бе стоял някога, преди повече от трийсет и една години.

— Намерих подслон близо до входа на тунела и чух виковете ти — рече проповедникът. — Успях да преместя лоста при третия си опит, стената в дъното се отмести и отвори тази дупка. Какво е това място? И какво търсиш тук?

Той се взря по-отблизо, освети с фенерчето си камерата.

— И какви са тези кости, които паднаха заедно с теб?

Хач вдигна ръка вместо отговор. След миг колебание Клей му подаде ръка и Хач се изправи, олюлявайки се.

— Благодаря ти — рече задъхано той. — Ти ми спаси живота.

Клей махна с ръка — жест на раздразнение.

— Това е тунелът, в който бе убит брат ми. А онези кости са неговите.

Клей широко отвори очи.

— О — рече той и бързо отмести лъча на фенерчето. — Много съжалявам.

— Видя ли някого друго на острова? — попита бързо Хач. — Млада жена с гумирано яке? С тъмна коса?

Клей поклати отрицателно глава.

Хач затвори за миг очи и пое дълбоко въздух. След това посочи към новооткрития тунел.

— Той води към основата на Наводнената шахта. Капитан Найдълман е в камерата на съкровището. Трябва да го спрем.

Клей се намръщи.

— Да го спрем да направи какво?

— Той е на път да отвори ковчезето с Мечът на Архангел Михаил.

По лицето на проповедника пробяга сянка на съмнение.

Хач изпадна в пристъп на мъчително кашляне.

— Разбрах, че мечът е смъртоносен. Радиоактивен е.

Клей кръстоса ръце.

— Ако бъде изваден, той ще е в състояние да ни избие всички, а може би и половината от Стормхейвън.

Клей стоеше вторачен и мълчалив.

— Виж — рече Хач и преглътна трудно. — Ти беше прав. Не биваше изобщо да копаем за това съкровище. Ала сега вече е твърде късно. Не мога да го спра сам.

Лицето на проповедника придоби ново изражение; изражение, което Хач трудно можеше да определи. Лицето му започна да се променя, да светва, сякаш бе огряно от някаква вътрешна светлина.

— Мисля, че започвам да разбирам — рече той сякаш на себе си.

— Найдълман изпрати човек да ме убие — рече Хач. — Станал е неудържим.

— Да — отвърна Клей с неочакван плам. — Да, разбира се, че е станал неудържим.

— Можем само да се надяваме, че вече не е твърде късно.

Хач заобиколи внимателно пръснатите кости. „Спи спокойно, Джони“, рече едва доловимо той. След което поведе надолу по тесния, наклонен тунел. Уди Клей го следваше отблизо.

57.

Джерард Найдълман стоя на колене пред ковчежето без да помръдне сякаш цяла вечност. Железните обръчи, които го обгръщаха, бяха срязани внимателно, един по един. Докато тънкият и точен лъч на ацетиленовата горелка срязваше поредната лента, тя пропадеше през процепите в металния под. Сега оставаше само една лента, отделена от ключалката на ковчежето, но прилепнала към страничната му стена поради дебелия слой ръжда.

Ключалката бе срязана, печатите — разчупени. Мечът беше вече негов.

И въпреки това Найдълман си оставаше неподвижен, с пръсти, положени върху капака. Всяко негово усещане бе сякаш усилено. Усещаше се тъй жив, тъй доволен, както никога не бе и сънувал, че може да се чувства. Сякаш целият му изминал живот до този момент бе безцветен пейзаж; сякаш бе живял единствено, за да се подготви за този миг.

Той пое бавно въздух, после отново. По тялото му пробяга лека тръпка — може би се дължеше на разтуптялото се сърце. След това бавно и благоговейно отвори капака.

Вътрешността на касетката попадеше в сянка, но Найдълман успя да зърне слабия проблясък на скъпоценни камъни. От тъй дълго затворената вътрешност се понесе топлото, ароматно ухание на смирна.

Самият меч лежеше върху парфюмирано кадифе. Той бръкна вътре и положи ръка върху ефеса, пръстите му се плъзнаха гладко между изкования от злато ефес и дръжката. Самото острие бе скрито във великолепна, обкована в злато и украсена със скъпоценни камъни ножница.

Той внимателно извади пъхнатия в ножницата меч. Кадифето, върху което бе лежал, мигом се разтвори в облак морав прах.

Вдигна меча — отбеляза с изненада тежестта му — и го пренесе внимателно под светлината.

Ножницата и ефесът бяха дело на византийски майстори, изработени бяха от масивно злато, датиращо може би от осми или девети век, и оформени по изключително рядък, наподобяващ рапира модел. Металните релефи и филигранът бяха изумително фини; в своите продължителни изследвания Найдълман никога не бе виждал по-изящни от тях.

Той вдигна ножницата и я обърна, за да улови светлината, и докато правеше това усети, че сърцето му едва не спря да бие. Лицевата страна на ножницата бе плътно покрита с шлифовани сапфири с почти невероятна дълбочина, цвят и яснота. Запита се каква земна сила би могла да придаде такъв богат цвят на един скъпоценен камък.

Вниманието му се насочи към ефеса. Върху защитната дъга и дръжката бяха инкрустирани четири изумителни рубина, всеки равностоен на прочутия Де Лонг Стар, който, както Найдълман добре знаеше, се смяташе за най-съвършеният скъпоценен камък на света. Но в дъното на главата на ефеса бе вграден голям двуостър рубин, който далеч надхвърляше по размери, цвят и симетрия Де Лонг. Този камък, помисли си Найдълман, докато обръщаше ефеса на светлината, няма равен на света.

Оплетката, пръстените за по-добър захват и контрагардът бяха украсени с ослепителна комбинация от сапфири във всички цветове на дъгата — черни, оранжеви, тъмносини, бели, зелени, розови и жълти и всеки със съвършената форма на двойна звезда. Той отново трябваше да си признае, че не бе виждал такива богати, дълбоки цветове. Дори в най-трескавите си мечти не си бе представял такива скъпоценни камъни. Всеки бе напълно уникален, всеки би получил най-високата цена на който и да е пазар. Ала да ги притежаваш всичките върху едно единствено произведение на византийското златарско изкуство бе невероятно. Подобен предмет не бе съществувал никога досега на този свят, нито пък щеше да съществува отново — той бе неповторим.

С напълно ясно съзнание Найдълман установи, че преценката му за меча не се оказа погрешна. Може би само бе подценил малко могъществото му. Това бе произведение на изкуството, което можеше да промени света.

И ето, най-сетне дойде мигът. Ефесът и ножницата бяха изключителни: а самото острие би трябвало да е невъобразимо. Той

хвана дръжката в дясната си ръка, ножницата — в лявата, и започна да изтегля меча изтънчено бавно.

Залялата го вълна на огромно удовлетворение първо се превърна в объркване, сетне — в шок, а накрая — в почуда. Онова, което излезе от ножницата, бе надупчено, сплескано, деформирано парче метал. Беше олющено, нашарено, окислено в някакъв странен моравочерен цвят, опръскано с някакво бяло вещество. Извади го цялото и го изправи нагоре — вторачи се в злополучното острие — наистина, думата „острие“ едва ли му прилягаше изобщо. Почуди се леко какво ли можеше да означава това. С годините си бе представял този момент стотици, дори хиляди пъти. И всеки път мечът изглеждаше различно.

Но никога — като този тук.

Той посегна и погали грубия метал; учуди се на странната му топлина. Може би мечът е попаднал в пожар и се е стопил, а след това е бил добавен нов ефес. Ала що за пожар би причинил такова нещо? И що за метал бе това? Не беше желязо — инак би трябвало ръждата да е оранжева, не беше и сребро, което потъмнява, когато се окисли. А платината и златото изобщо не се окисляват. Но този бе много, много тежък, за да бъде калай или някакъв неблагороден метал.

Кой метал придобива морав цвят, когато се окисли?

Той обърна отново меча, извъртя го във въздуха и докато го правеше, си спомни християнската легенда за Архангел Михаил.

И тогава в главата му се оформи идея.

На няколко пъти нощем бе сънувал, че погребаният в основата на Наводнената шахта меч е буквално мечът от легендата: Мечът на самия Свети Архангел Михаил, победителят над сатаната. Когато в съня си погледнеше меча, изпитваше ослепяващо покръстване, досущ като Свети Павел по пътя към Дамаск. Бе намерил странно утешение във факта, че богатото му въображение в този миг му изневеряваше. Нито една от представите му не бе достатъчно необикновена, за да обясни дълбоката почит и страха, които изпълваха старинните документи, където се споменаваха за меча.

Ала щом Свети Михаил — архангелът на Меча — *наистина* се е бил със сатаната, оръжието му би трябвало да е обгоряло и стопено по време на битката. Такъв меч не би приличал на никой друг.

Какъвто беше и този, който държеше в ръце.

Огледа го отново: в душата му се смесиха удивление, страх и несигурност. Ако това *наистина* бе такъв меч — а какво друго обяснение можеше да има? — тогава той бе доказателство, свидетелство за съществуването на друг свят; за нещо извън материята. Възкресението на такъв меч щеше да се превърне в грандиозно събитие.

„Да, да“, кимна вътрешно той. С такъв меч можеше да пречисти света; можеше да прогони духовния банкрут, да нанесе фаталния удар върху западащите религии на света и техните умиращи духовенства, да установи нещо ново за хилядолетия напред. Това, че държеше меча, не беше случайно; той го бе спечелил с потта и кръвта си; беше доказал, че е достоен за него. А той бе доказателството, за което бе копнял през целия си живот: неговото съкровище, по-скъпо от всичко друго.

С трепереща ръка той остави тежкото оръжие върху отворения капак на ковчезето. И отново се удиви от контраста между извънземната красота на ефеса и изкривената грозота на острието. Ала сега и то притежаваше някаква чудодейна страховитост; внушаваше възхитителен, почти свят ужас.

Сега той беше негов. И разполагаше с всичкото време на света да обмисли — и, може би след време да разбере — странната му и ужасна красота.

Той внимателно мушна острието в ножницата и хвърли поглед към ковчезето. Щеше да изнесе и него на повърхността; ковчезето си имаше своята собствена важна роля, свързана неделимо с историята на меча. Погледна през рамо и доволен видя, че Магнусен бе спуснала най-сетне кофата в ямата и бавно, като робот, я пълнеше с торби с монети.

Насочи вниманието си отново към ковчезето и към единствения метален обръч, който оставаше, залепнал за едната му страна с ръждата си. Необичаен начин да се привърже такова ковчеже. Определено щеше да е по-лесно металните ленти да се закрепят към пода на камерата със съкровището, отколкото да ги прекарваш надолу. За какво всъщност се държаха те отдолу?

Той се отдръпна и ритна последната метална лента, за да освободи ковчезето. Обръчът се строши и се стрелна с изумителна сила в дупката, сякаш бе прикрепен към голяма тежест.

Изведнъж се усети здраво разтърсване и камерата на съкровището се наклони силно. Десният ѝ край се спускаше опасно като самолет, който пикира в силна турбулентност. Изгнили сандъци, платнени торби и бъчонки се затъркаляха откъм лявата стена, стовариха се върху пода, предизвиквайки дъжд от скъпоценни камъни, златен прах и перли. Подредените като цепеници златни слитъци се наклониха силно, след което се срутиха със силен трясък. Найдълман бе отхвърлен към ковчето и той посегна да хване ефеса на меча. В ушите му кънтяха писъците на Магнусен, а очите му бяха широко отворени от удивление.

58.

Електрическият мотор на асансьора забръмча тихо и той се запуска в Шахтата. Стрийтър стоеше в единия ъгъл с пистолет в ръка, което принуди Ранкин и Бонтер да застанат близо до другия ъгъл.

— Лайл, *трябва* да ме изслушаш — помоли го Бонтер. — Роджър твърди, че под нас има огромна кухня. Видял е всичко на сонарния екран. Шахтата и камерата на съкровището са построени върху...

— Разправяй ги на приятелчето си Хач — отвърна Стрийтър. — Ако е още жив.

— Какво си му сторил?

Стрийтър вдигна дулото.

— Знам какво сте планирали.

— Господи, и ти си същият параноик, като...

— Млъквай. Знаех, че на Хач не може да се има доверие. Знаех го от мига, в който го видях за първи път. Понякога капитанът е малко наивен в това отношение. Той е добър човек и се доверява лесно. Ето защо винаги се е нуждал от мен. Аз изчаках благоприятния момент. И времето потвърди, че съм бил прав. А що се отнася до теб, кучко, ти избра погрешната страна на барикадата. Ти — също! — Стрийтър махна с пистолета към Ранкин.

Геологът стоеше на самия ръб на лифта, стиснал със здравата си ръка перилата, а ранената бе мушна под мишницата си.

— Ти си полудял — рече той.

Бонтер го погледна. Никога досега не бе виждала този обикновено приветлив и сърдечен мечок толкова яростен.

— Не можеш ли да схванеш? — озъби се Ранкин. — Съкровището се е пропивало с радиация в продължение на стотици години. То не може да е от полза никому.

— Затваряй си устата, инак ще целунеш ботуша ми — отвърна Стрийтър.

— Не давам и пет пари какво ще направиш — рече Ранкин. — Мечът и без друго ще ни убие всички.

— Глупости.

— Не са глупости. Видях данните. Равнището на радиация, излъчвана от онова ковчеже, е невероятно. А когато той извади меча, всички ще сме мъртви.

Минаха покрай платформата на петнайсетия метър, сивият метал на титановите подпори се къпеше в светлината на аварийните лампи.

— Вземаш ме за някакъв идиот — рече Стрийтър. — Или може би си толкова отчаян, че си готов да кажеш всичко, за да си спасиш задника. Този меч е на възраст най-малко петстотин години. Нищо на този свят не е естествено радиоактивно толкова време.

— Нищо на света. Точно така. — Ранкин се наведе напред и рошавата му брада се разлюля. — Този меч е направен от шибан *метеорит*.

— Какво? — ахна Бонтер.

Стрийтър излая нещо като смях и поклати глава.

— Радметърът установи произхода на емисията — иридий-80. Това е тежък изотоп на иридия. Адски радиоактивен. — Той плю навън от лифта. — Иридият е рядък метал на земята, но е често срещан в железно-никеловите метеорити.

Той се олюля напред и потрепери от болка, след като ранената му ръка се докосна до платформата.

— Стрийтър, трябва да ни оставиш да говорим с капитана — рече Бонтер.

— Това няма да стане. Капитанът работи цял живот за това съкровище. Той говори за него дори насън. Съкровището принадлежи на него, а не на някакъв космат задник-геолог, който влезе в екипа само преди три месеца. Или на някоя френска курва. То е негово, цялото.

В очите на Ранкин светнаха пламъчетата на необуздан гняв.

— Ти, трогателно копеле!

Стрийтър сви устни, те се превърнаха в тънка бяла чертица, но не отвърна нищо.

— Знаеш ли какво? — продължи Ранкин. — Капитанът не дава пет пари за теб. Ти си му още по-ненужен сега, отколкото някога във Виетнам. Мислиш си, че и сега ще ти спаси живота ли? Забрави го.

Единственото, което го интересува, е проклетото съкровище. Ти си вече история.

Стрийтър замахна с револвера към лицето на Ранкин и го стовари между очите му.

— Давай — отвърна Ранкин. — Или ме довършвай, или пусни пистолета и се бий. Ще ти размажа хилавия задник и с една ръка.

Стрийтър обърна пистолета към перилата на асансьора и стреля. Към издрасканите стени на Шахтата полетяха пръски съсирена кръв, когато Ранкин дръпна ранената си лява ръка настрани. Геологът се свлече на колене, показалецът и средният му пръст висяха само на разкъсани парченца кожа. Стрийтър започна да му нанася точно премерени ритници в лицето. Бонтер изкрещя.

Изведнъж от дълбините се понесе гърлен тътен. Частица от секундата по-късно той бе последван от рязък удар, който ги свали всички на пода. Ранкин падна назад, тъй като не можа да се хване с ранените си ръце и Бонтер го улови за яката на ризата, за да не се изтърколи от платформата. Стрийтър се съвзе пръв и когато Бонтер се изправи, той вече бе стиснал перилото и бе насочил пистолета срещу тях. Цялата конструкция се люлееше силно, титановите подпори негодуващо скърцаха. Под тях се чуваше единствено демоничният рев на нахлуваща вода.

Лифтът се наклони и спря с проскърцване.

— Не мърдайте! — предупреди ги Стрийтър.

Последва нов рязък трус и аварийните светлини премигнаха. Някакъв болт падна покрай тях, отскочи от платформата със силен звън и изчезна, въртейки се, в мрака.

— Започна се — извика дрезгаво Ранкин, свит на пода, притиснал ранените си ръце към гърдите.

— Какво започна? — изкрещя Бонтер.

— Шахтата се срутва в куполообразната кухня. Адски добре пресметнато във времето.

— Млъквайте и скачайте.

Стрийтър махна с пистолета към сивите очертания на платформата на трийсет и третия метър, чийто силует се виждаше на метър под асансьора.

Нов трус разтърси лифта и го наклони под невероятен ъгъл.

От дълбините нахлуха пориви студен въздух.

— Времето ли? — извика Бонтер. — Това не е съвпадение. *Това* е тайният капан на Макалън.

— Казах да млъкнете.

Стрийтър я бутна от лифта, тя падна от метър височина и се приземи тежко върху платформата на трийсет и третия метър. Вдигна глава, разтърсена, но не и наранена, за да види как Стрийтър рита Ранкин в корема. След три ритника и той се прехвърли през ръба и тупна тежко до нея. Бонтер понечи да му помогне, но Стрийтър вече се спускаше като котка по стълбата към платформата.

— Не го докосвай — рече той и размаха предупредително пистолета. — Отиваме там.

Бонтер погледна надолу. Мостчето от стълбищното устройство към тунела на Уопнър трепереше. Докато го гледаше, последва нов силен трус. Аварийното осветление изгасна и мрежата от подпори рухна в тъмнината.

— Хайде, мърдай — просъска Стрийтър в ухото й.

След това се спря. Бонтер можеше да усети дори в мрака как изведнъж се напрегна.

След това тя също го видя: слаба светлинка под тях, която се изкачваше бързо по стълбата.

— Капитан Найдълман? — извика Стрийтър.

Отговор не последва.

— Вие ли сте, капитане? — извика той отново, опитваше се да надвика гръмовния рев, който се носеше отдолу.

Светлинката продължи да приближава. Сега Бонтер можа да види, че лъчът бе насочен надолу и яркостта му пречеше да се види фигурата на изкачващия се.

— Хей ти, там долу! — извика Стрийтър. — Покажи лицето си или ще стрелям!

Чу се приглушен глас — слаб и неразбираем.

— Капитане?

Светлината приближи още, беше вече на около шест-седем метра под тях. След това изведнъж изгасна.

— Господи — рече Стрийтър и се опита да заеме по-стабилна позиция, разтвори крака и се прицели надолу, уловил пистолета с две ръце.

— Който и да си — изрева той — ще...

Но докато изричаше тези думи от другата страна на платформата връхлетя нещо. Изненадан, Стрийтър се обърна и стреля и на светлината от дулото Бонтер видя Хач да забива юмрука си в слабините на Стрийтър.

След този удар Хач нанесе десен прав по челюстта на Стрийтър. Той залитна назад върху металната платформа и Хач бързо го последва, хвана го за ризата и го завъртя обратно. Стрийтър започна да се изплъзва от хватката му и Хач го придърпа към себе си, след което го удари два пъти силно по лицето. При втория удар се чу тъп хрущящ звук — синусите на Стрийтър се разтрошиха и от носа му пръсна смесица от слуз и топла, гъста кръв.

Стрийтър изстена и се отпусна и Хач охлаби хватката си.

Но изведнъж Стрийтър сви коляно и нанесе удар. Хач изохка от изненада и от болка и падна назад. Стрийтър потърси пистолета си. Нямаше какво друго да направи, освен да го изблъска с все сила към дъното.

Стрийтър вдигна пистолета в мига, в който Хач се хвърли към далечната страна на стълбата. Последва силен пукот, изригна светлина и куршумът вдигна рой искри при удара си в титановото стъпало вляво от Хач. Той се хвърли встрани и се претърколи, а между подпорите пропищя нов куршум. След това Хач дочу ахване и тихо хриптене: Бонтер се бе вкопчила в Стрийтър изотзад. Той се хвърли напред точно когато — Стрийтър ѝ нанесе силен удар с опакото на ръката си и я отхвърли назад: тя се претърколи към бездната. Бърз като котка, Стрийтър вдигна отново пистолета. Хач замръзна на място с увиснал във въздуха юмрук и се вторачи в дулото. Стрийтър го погледна в очите и се усмихна; кръвта от носа му бе обагрила зъбите му в алено.

След това той залитна настрани: Ранкин, който не можеше да използва ръцете си, се бе изправил и го изблъскваше с тяло към края на металното мостче. За миг изглеждаше, че Стрийтър ще се катурне. Но той успя да възвърне равновесието си и докато Хач сви ръка, за да нанесе удар, обърна пистолета срещу Ранкин и стреля от упор.

Главата на геолога отхвърча назад, а зад нея в полумрака на тунела изригна тъмна струя пръски. После мъжът рухна на металния под.

Юмрукът на Хач обаче вече бе влязъл в действие и се стовари тежко върху челюстта на Стрийтър, макар че той успя да се извърти. Стрийтър залитна тежко към перилата, чу се как металът изскърца. Хач мигновено пристъпи напред и го блъсна силно с две ръце. Перилата поддадоха и Стрийтър полетя във въздуха, дращеше отчаяно да се улови за нещо. Последва вик на изненада или болка; изгърмя пистолетен изстрел; чу се ужасният звук на плът, която се удря силно в метал. А сетне — от по-далеч — плясък, който се смеси с общия шум на нахлуващата долу вода.

Цялата битка бе продължила по-малко от минута.

Хач се изправи на крака, задъхан от напрежението. Надвеси се над безжизненото тяло на Ранкин, до което бе приклепнала Бонтер. Мъртвешкият проблясък от светкавица, отразен от плетеницата подпори, освети ясно картината: не можеше да се помогне с нищо на геолога.

Дочуха стенание; лъчът на фенерчето светна ярко, а след това Уди Клей се изтегли нагоре върху платформата на трийсет и третия метър; потта и спечената кръв се бяха смесили върху лицето му. Той се бе изкачвал бавно отдолу като примамка, докато Хач се бе изкатерил бързо от обратната страна на стълбата, за да изненада Стрийтър.

Хач притисна силно Бонтер към себе си и зарови пръсти в сплетените ѝ черни коси.

— Слава Богу — прошепна той. — Слава Богу. Мислех си, че си загинала.

Клей ги изгледа за миг.

— Видях нещо да пада покрай мен — рече той. — Това изстрели ли бяха?

Неочакван шум от срутване попречи на Хач да отговори. Миг покъсно голяма титанова греда прелетя покрай тях и с оглушителен звън отскочи надолу. Цялото стълбищно устройство трепереше по петдесетметровата си дължина. Хач избута Бонтер и Клей по металното мостче към близкия тунел.

— Какво, по дяволите, става? — попита задъхан той.

— Джерард е отворил ковчежето — рече Бонтер. — И е задействал последния капан.

59.

Вцепенен от шока, Найдълман гледаше как серия от мощни трусове разтърсиха камерата на съкровището. Последва нов ужасяващ трясък и подът на камерата се наклони още по-силно надясно. Магнусен, която бе отхвърлена от първия удар към далечната стена, сега лежеше полузатрупана от голяма маса монети; тя блъскаше и драскаше, викаше с нечовешки глас. Камерата се наклони отново и още една редица сандъци рухна и изригна в мощна струя от прогнило дърво, която изпълни пространството със злато и скъпоценни камъни.

Изместването на ковчезето под него извади Найдълман от вцепенението му. Той мушна меч в осигурителния си колан и потърси свободно висящото спасително въже. Ето го, точно над главата му, издигаше се нагоре в дупката, изрязана в камерата на съкровището. Още по-нагоре можеше да види слабата светлина на аварийните лампи в основата на стълбищното устройство. Докато гледаше нагоре, лампите изгаснаха за миг, после отново светнаха. Той хвана въжето в мига, в който поредният ужасен трус наклони камерата още повече.

Изведнъж се разнесе пронизителното изскърцване на разпукващ се метал — шевът по далечния край на пода се разтвори. Ужасен, Найдълман видя как масата свободно лежащо злато се плъзна към отвора, натрупа се около него, закръжи като във водовъртеж — досущ като онзи, който се образува, когато се отпусне ваната, — и потече през разширяващата се дупка в разбушувалата се тъмна бездна отдолу.

— Не, не! — изкрещя Магнусен, забила пръсти в изтичащия поток на съкровището, като дори в този отчайващ, краен миг прегръщаше златото, раздвоена дали да спаси монетите или себе си. Потреперване, което идваше сякаш от сърцевината на земята, усука камерата и градушка от златни слитъци се заровиха в масата монети, които я обгръщаха. Тежестта на златото стана по-голяма, а водовъртежът — по-силен, и Магнусен бе всмукана в потока към разширяващия се отвор; виковете ѝ „не, не, не“ почти на мига се удавиха в грохота на стичащия се метал. Тя безмълвно протегна ръце

към Найдълман, очите ѝ изпъкнаха силно, тъй като тялото ѝ бе притиснато от тежестта на златото. В бездната отекна стонът на усукан метал и резкият звук на късащи се болтове.

След това Магнусен изчезна, всмукана в блещукащия златен поток — надолу, в пустотата.

Найдълман пусна въжетото, изкатери се по подвижната купчина злато и успя да сграбчи люлеещата се метална кофа. Бръкна в нея и натисна кутията на елтаблото. Винчът нададе вой и кофата се заиздига. Найдълман висеше под нея. Кофата остърга ръбовете на наклонения под невероятен ъгъл покрив на металната камера и се плъзна през тесния ѝ отвор.

Докато се изкачваше бавно от изкопа към основата на стълбищното устройство, Найдълман надникна иззад ръба ѝ. Зърна за последен път огромното съкровище — слонски бивни, топове прогнила коприна, бъчонки, торби, злато, скъпоценни камъни; всичко изчезваше със силен шум през процепа в камерата долу. След това висящата лампа, която се люлееше като полудяла на кабела си, се разби о желязната стена и изгасна. Цялата шахта бе потънала в мрак, осветявана единствено от аварийните лампи на стълбищното устройство над главата му. Видя, или му се стори, че вижда в мрака как изкорубената камера на съкровището се откъсва от стените на Шахтата и пада надолу в разбунения воден хаос, всмукана под водата с последен стон на изранения метал.

Силен трус разтърси шахтата. Посипа се дъжд от пръст и пясък, а титановите подпори нададоха протестен вой. Аварийните лампи преметнаха и угаснаха. Кофата спря мъчително бавно току под стълбищното устройство и се удари със звън в двете стени на тясната шахта.

След като се увери, че меча е добре закрепен, Найдълман потърси опипом в мрака проволката на винча. Пръстите му докоснаха най-долните стъпала. Нов ужасяващ трус усуква Шахтата и той скочи нагоре, набрал сила от отчаянието си, вдигна се на мускули до първото стъпало, после до второто, а краката му още бяха провиснали над пагубната бездна. Цялата укрепваща конструкция на Шахтата трепереше под напрежението, мърдаше под ръцете му като живо същество. Нещо изпука и се строши — една от долните подпори бе поддала. На пробляскващата светлина от светкавица той видя някакво

натрошено тяло, което полетя към залятата с вода развалина под краката му.

Увиснал на стълбата, борец се да си поеме дъх, той започна да осъзнава огромните размери на бедствието. Продължи да виси още секунда, а умът му трескаво търсеше отговорите.

След това лицето му се изкриви от безгранична ярост, отвори уста и воят му успя да надвика дори рева на бездната под него:

— Х-а-а-а-а-ч!

60.

— За какво говориш? — попита Хач и се облегна на мократа стена на тунела, опитвайки се да поеме дъх. — Какъв последен капан?

— Според Роджър, Наводнената шахта е построена върху геоложко образувание, наричано антиклинален купол — извика Бонтер. — Естествена кухня, която е дълбоко под земята. Макалън е планирал да метне с нея примката на врата на Окъм.

— А ние си мислехме, че като сме укрепили Шахтата, всичко ще е наред — поклати глава Хач. — Макалън. Винаги е с една крачка пред нас.

— Титановите греди поддържат целостта на Шахтата временно. Инак досега цялата конструкция да се беше срутила.

— А Найдълман?

— Не знам. Навярно е паднал в пропастта със съкровището.

— В такъв случай да се махаме веднага оттук.

Той се обърна към входа на тунела и точно в този миг нов силен трус разтърси стълбата. В последвалата тишина изпод пуловера на Бонтер се дочу слабо бибиПКане. Тя извади радметъра и го подаде на Хач.

— Взех го от кабинета ти — обясни тя. — Наложил се да потроша това-онова, докато го намеря.

Дисплеят бе тъмен — батериите очевидно бяха отслабнали — ала съобщението, изписано в горната част на екрана бе достатъчно ясно:

244,13 рада/час

Засечен бърз неутронен поток.

Възможно е всеобщо радиационно замърсяване.

Препоръка: незабавна евакуация!

— Може би улавя остатъчна радиация? — предположи Бонтер, възряна в екранчето.

— Как ли не! Двеста четирийсет и четири рада? Чакай да видя дали ще мога да задействам локатора му.

Погледна към Клей, който насочи лъча на фенерчето към машината. Хач започна да натиска миниатюрните клавиши. Предупредителният надпис изчезна и триизмерната координатна мрежа отново изпълни екрана. Хач се изправи и започна да обхожда с детектора наоколо. Пламтяща, оцветена като дъга точка се появи в средата на екрана, като цветовете ѝ се променяха с движенията на Хач.

— О, Боже мой! — Той вдигна глава. — Найдълман не е мъртъв. В момента е на стълбата под нас. И мечът е у него.

— Какво? — ахна Бонтер.

— Виж тези показания.

Хач обърна радметъра към нея. На екрана се появи назъбена бяла ивица, която пулсираше като обезумяла.

— Господи, той сигурно получава огромни дози радиация в този момент.

— Колко огромни? — попита уморено Клей.

— Онова, което искам да знам, е какви дози получаваме *ние*? — попита Бонтер.

— Не сме непосредствено застрашени. Засега. Запазва ни голямата земна маса между нас и него. Ала радиационното отравяне е кумулативно. Колкото повече стоим тук, толкова по-голяма ще е дозата.

Изведнъж земята потрепери, сякаш обладана от някакъв зъл дух. На метър по-навътре в тунела една масивна греда се пречупи със силен трясък. Засипа ги дъжд от пръст и камъчета.

— Какво чакаме още? — извика Бонтер и се обърна към дълбините на тунела. — Да вървим!

— Чакай! — извика Хач, а радметърът продължаваше да бръмчи в ръцете му.

— *Не бива* да чакаме! — рече Бонтер. — Можем ли да излезем по този тунел?

— Не. Основата на тунела бе затворена, когато преподобният презареди капана.

— Тогава да се изкатерим през Шахтата! Не можем да останем тук.

Тя тръгна към стълбищното устройство.

Хач я дръпна грубо обратно в тунела.

— Не можем да излезем там — просъска той.

— Защо?

Клей приближи до тях, взрян напрегнато в екранчето. Хач го погледна, изненадан от изражението на проповедника — на потисната възбуда, почти триумфално.

— Според уреда — рече бавно Хач, — този меч е толкова радиоактивен, че ще е смъртоносно да се изложиш на лъчението му дори за секунда. Найдълман е там сега и се изкачва към нас. Само да надникнем към главната шахта и сме изпържени.

— Защо тогава той не е мъртъв?

— Той е мъртъв. Но дори и най-големите дози радиация не убиват веднага. Той е мъртъв от мига, в който е зърнал този меч. И *ние* ще сме мъртви, ако излезем на пряка видимост с него. Неутронната радиация се разпространява със скоростта на светлината. От жизнена важност е между нас и меча да има маса от скали и пръст.

Той се вторачи отново в радметъра.

— Той е може би на петнайсетина метра под нас, а може би и по-малко. Връщаме се колкото можем по-навътре в тунела. Ако извадим късмет, той ще мине нагоре покрай нас.

На фона на невъобразимия шум Хач долови някакъв неясен вик.

Като даде знак на другите да стоят назад, той пропълзя напред и спря досами входа на тунела. В Шахтата мрежата от титанови греди трепереше и се люлееше. Радметърът подаде сигнал за изтощени батерии и той погледна дисплея:

3217,89 рада/час

Засечен бърз неутронен поток.

КРИТИЧНО! НЕЗАБАВНА ЕВАКУАЦИЯ!

„Господи — помисли си той — вече е на червено!“ Все още бяха в рамките на безопасните равнища, защитени от скалите и пръстта на

Наводнената шахта. Ала Найдълман вече приближаваше и скоро отделящата ги земна маса щеше...

— Хач! — долетя до него дрезгавият, груб глас.

Хач замълча.

— Намерих трупа на Лайл.

Хач пак не отвърна нищо. Нима Найдълман можеше да знае къде се намира? Или просто блъфираше?

— Хач! Недей да скромничиш, не ти отива. Забелязах светлината ти. Идвам към теб. Чуваш ли ме?

— Найдълман! — изкрещя в отговор той.

Не последва отговор. Погледна радметъра. Бялото петънце на екрана продължи да се изкачва по координатната мрежа и премигваше с отслабващата енергия на батериите.

— Капитане! Спри! Трябва да поговорим!

— Непременно. *Хубавичко* ще си побъбрим.

— Ти не разбираш! — извика Хач и приближи с още няколко сантиметра до входа на тунела. — Мечът е с висока радиоактивност. Той те убива, капитане! Отърви се от него, *веднага!*

Изчака, напъна се да чуе отговора на фона на засилващия се грохот.

— А, безкрайно изобретателният Хач! — долетяха думите на Найдълман, изречени със слаб и неестествено спокоен тон. — Ти планира тази катастрофа много добре.

— Капитане, хвърли меча, за Бога!

— Да го хвърля ли? — дочу се отговорът. — Ти заложи този капан, разруши Наводнената шахта, избяга ми, лиши ме от моето съкровище. И сега искаш да хвърля меча? Не, не мисля да го сторя.

— За какво, по дяволите, говориш?

— Недей да скромничиш. Приеми оценката за отлично свършената си работа. Няколко поставени на подходящи места експлозива изиграха номера, нали?

Хач се претърколи по гръб, взря се в тавана, обмисляше възможностите.

— Ти си болен, капитане — извика той. — Ако не вярваш на мен, попитай собственото си тяло. Мечът е мощен излъчвател на бърза неутронна радиация. Той вече е прекратил митозата на всички клетки и

синтеза на ДНК в организма ти. Скоро ще получиш церебрален синдром: най-тежката форма на радиационно отравяне.

Вслуша се. Ако се изключи грохотът на гигантската бездна долу, единственият звук, който чуваше, бе затихващото бръмчене на радметъра. Пое дълбоко дъх.

— Вече си в периода на предупредителните симптоми! — извика той. — Първо ще започне да ти се гади. Вероятно това вече е станало, нали? След това ще настъпят смущения, взривно възпаление в мозъка ти. После — тремор, атаксия, конвулсии и накрая — смърт.

Отговор пак не последва.

— За Бога, Найдълман, чуй ме! — извика той. — Ще ни избиеш всички с този меч!

— Не — долетя гласът отдолу. — Мисля да използвам пистолета си.

Хач се изправи бързо в седнало положение. Гласът вече идваше по-отблизо: не повече от пет метра. Той се оттегли навътре в тунела при другите.

— Какво става? — извика Бонтер.

— Той ще бъде тук след няколко секунди — отвърна Хач. — Не възнамерява да спре.

И докато изричаше тези думи, осъзна с пълна обреченост, че не можеха да сторят нищо. Нямахше къде да избягат. След миг-два Найдълман щеше да се появи над ръба на тунела с меча в ръка. И всички щяха да загинат.

— Няма ли начин да го спрем? — изкрещя Бонтер.

Преди Хач да успее да отвърне, заговори Клей:

— Да — рече той със силен и ясен глас. — Да, има.

Хач се обърна. Изражението на мъртвешки бледното му лице не само излъчваше тържество — то бе сякаш от някакъв друг свят, щастливо, изпаднало в екстаз.

— Какво...? — понечи да попита Хач, ала Клей вече мина покрай него с фенерчето в ръка. В следващия миг Хач разбра.

— Недей! — извика той и сграбчи Клей за ръкава. — Това е равно на самоубийство! Мечът ще те убие!

— Не и преди да извърша онова, за което съм дошъл.

Клей издърпа ръката си и изтича към входа на тунела. После — като заобиколи трупа на Ранкин — той прескочи от металното мостче

към стълбищното устройство и изчезна бързо надолу.

61.

Стиснал здраво перилата на стълбата, Клей слезе метър надолу и спря, за да се успокои. От дълбините на Шахтата се носеше страхотен рев: трясъкът от срутвачи се каверни и бушуващата вода, необузданият хаос тътнеше в незначайно колко дълбоката бездна. Поривът на издигация се влажен въздух дръпна и развя яката на ризата му.

Той насочи фенерчето надолу. Вентилационната система бе спряла с изключването на аварийното захранване и въздухът бе тежък. От клатещите се подпори капеше кондензат, примесен с буци сриваща се пръст. Лъчът близна мъглата и най-сетне се установи върху очерталия се на около три метра по-долу силует на Найдълман.

Капитанът с мъка се катереше по стълбата, обгръщаше поредното стъпало с едната си ръка, преди да се изкатери на следващото, а лицето му издаваше неимоверни усилия. При всеки трус той стисваше стъпалата с две ръце. Мечът бе втъкнат в осигурителния колан на гърба му и Клей зърна блясъка на украшения със скъпоценни камъни ефес.

— Виж ти, виж ти — каза дрезгаво Найдълман като погледна към светлината на фенерчето. — *Et lux in tenebris lucet.* „И светлината огрява мрака.“ Наистина. Защо ли съм изненадан, че славният преподобен е замесен в тази конспирация?

Гласът му се задави в суха кашлица и той се улови с две ръце за стълбата, за да изчака поредния противен трус.

— Хвърли меча — произнесе Клей.

В отговор Найдълман посегна към колана си да извади пистолета. В мига, в който се чу гърмежът, Клей залегна зад далечния край на стълбата.

— Махни се от пътя ми — рече хрипливо Найдълман.

Беше ясно, че не може да се възправи срещу Найдълман на тези тесни стъпала: трябваше да намери място, където да има по-добра опора. Бързо обходи стълбата с фенерчето. На метър по-ниско се

виждаше тясна греда. Мушна фенерчето в джоба си и използва тъмнината да слезе първо с едно, а после с още едно стъпало по-надолу. Стълбищното устройство сега трепереше много силно. Клей знаеше, че Найдълман не можеше да се изкачва, докато държи пистолета. Ала знаеше също, че люлеенето идва на вълни и веднага щом вибрациите престанеха, Найдълман щеше да го простреля.

Спусна се с още две стъпала в мрака, опипваше пътя си с ръце и крака; после друсането понамаля. Слаб отблясък от светкавица освети Найдълман на метър под него: набираще се с една ръка към гредата за поддръжка. Той вече бе изгубил равновесие и Клей с отчаян скок се спусна още едно стъпало по-долу и с все сила ритна ръката на капитана. Чу се вик и изтракване, когато кракът му попадна в целта и пистолетът полетя в мрака.

Клей се спусна на гредата, краката му се хлъзнаха върху тясната метална решетка върху нея. Найдълман висеше под него и бълваше нечленоразделни ругатни. В неочакван изблик на енергия той се покатери на тясната платформа. Клей остави стълбата помежду им, извади фенерчето и светна срещу капитана.

Ручейчета пот и кал браздяха разкривеното лице на Найдълман, кожата му изглеждаше ужасяващо бледна, а очите му горяха неистово под безмилостната светлина. Видът му бе измъчен, сломен и тялото му продължаваше живота си, сякаш захранвано от някаква невероятна вътрешна воля. Ръката му трепереше леко, когато посегна назад и извади меч.

Клей го изгледа със смесено чувство на ужас и удивление. Ефесът бе хипнотизиращо красив, обсипан с огромни скъпоценни камъни. Ала самото острие бе грозно, надупчено, виолетово на цвят парче метал.

— Отдръпни се, преподобни — изхриптя капитанът. — Няма да си губя силите с теб. Искам Хач.

— Хач не е твой враг.

— Той ли те прати да ми го кажеш? — закашля се отново Найдълман. — Аз победих убедително Макалън. Но подцених коварството на доктора. Неговото и на неговите агенти. Нищо чудно, че поиска Труит да бъде включен в екипа копачи. А предполагам, че вашият протест бе хитрина — да отвлечете вниманието ми.

Той се вторачи в Клей, очите му блестяха.

— Ти си мъртъв — произнесе спокойно Клей. — Ние двамата с теб сме мъртви. Не можеш да спасиш тялото си. Но може би все още можеш да спасиш душата си. Този меч е оръжие на дявола. Хвърли го в дълбините, където му е мястото.

— Глупак! — просъска Найдълман и тръгна напред. — Оръжие на дявола, казваш? Хач може и да ми е отнел съкровището. Ала аз все още притежавам *това*. Мечът, за чието завземане съм се готвил цял живот.

— Той се превърна в твоят екзекутор — отвърна спокойно Клей.

— Не, но може да се превърне в твоят екзекутор. За последен път ти казвам, преподобни, отдръпни се от пътя ми.

— Не — поклати глава Клей и се притисна към тресящата се платформа.

— Тогава умри — извика Найдълман, вдигна тежкото острие и замахна към главата на Клей.

62.

Хач захвърли настрана изгасналия вече радметър и се взря в тъмнината към входа на тунела. Чуха се смътно човешки гласове; зърна отражения от фенерчето на Клей, които очертаха силуета на металния скелет на стълбищното устройство; после на фона на дълбинния грохот остро и ясно прозвуча изстрел. Чакаше, измъчван от несигурността и изкушението да пропълзи напред и да хвърли бърз поглед от ръба бе почти непреодолимо. Знаеше обаче, че да се изложи дори за миг на лъчението на Меча на Архангел Михаил означаваше бавна, но сигурна смърт.

Погледна към Бонтер. Усети напрежението в тялото ѝ, чу учестеното ѝ дишане.

Изведнъж долови шума на ожесточена битка. Метал звънна о метал, зловец вик — чий бе той? — последван от глух стон; сетне още един силен удар и звън на метал. А най-накрая долетя болезнен и отчаян вик, който също затихна, удавен в рева на Шахтата.

Хач приклепна, прикован на място от ужасяващите звуци. После се чуха нови: неравномерно дишане, плясък на човешка длан върху метал, шум, издаващ усилие. Лъч от фенерче светна отдолу, опипа стената, после се спря до входа на тунела.

Някой се изкачваше.

Хач се напегна, през ума му минаха за миг всички възможности. Но бързо осъзна, че има само една. Ако Клей се бе провалил, някой трябваше да спре Найдълман. И Хач бе решен този някой да бъде той.

В тъмнината усети до себе си как Бонтер също се подготвя да тръгне и разбра, че същата мисъл витаеше и в нейната глава.

— Дори не си го и помисляй — рече той.

— *Стойте тук!* — изкрещя тя. — Няма да те пусна да...

Ала преди Бонтер да успее да се изправи, Хач скочи напред и препъвайки се, се втурна към входа на тунела. Спря до самия ръб, опнат като пружина, чу стъпките ѝ зад себе си. Скочи напред върху

металното мостче, готов да сграбчи Найдълман и да го хвърли в ревящия долу търбух.

Три стъпала под него Клей се мъчеше да се изкатери по стълбата, хълбоците му бързо-бързо се надигаха и спадаха, а върху едното му слепоочие зееше дълбока рана.

Проповедникът уморено улови следващото стъпало. Хач се наведе и го изтегли на платформата в момента, когато пристигна и Бонтер. Двамата му помогнаха да се подслони в тунела. Проповедникът стоеше мълчалив, леко наведен напред, с поклащаща се глава и ръце, опрени върху бедрата.

— Какво стана? — попита Хач.

Клей вдигна глава.

— Взех меча — отвърна той с далечен глас. — Хвърлих го в Шахтата.

— А Найдълман?

— Той... реши да го последва.

Възцари се мълчание.

— Ти ни спаси живота — прошепна младият мъж. — Господи, но ти... — Той замълча за миг и пое дълбоко въздух. — Ще те отведем в болница и...

Клей махна с ръка.

— Докторе, недей. Моля те, въздигни смъртта ми чрез истината.

Хач го погледна за миг.

— Медицината не може да стори нищо друго, освен да я направи по-малко болезнена.

— Как ми се иска да има начин да се отплатим за твоята саможертва — рече пресипнало Бонтер.

Клей се усмихна; усмивката му бе необикновена: печална, но и еуфорична.

— Съзнавах съвсем ясно какво правя. Това не бе саможертва. Това бе дар.

После той погледна към Хач.

— Искам да те помоля само за едно нещо. Бихте ли могли да ме отведете на сушата навреме? Бих искал да се сбогувам с Клеър.

Хач се извърна.

— Ще направя всичко, каквото мога — прошепна той.

Време беше да тръгват. Излязоха от тунела и по люлеещото се метално мостче стигнаха до стълбата. Хач повдигна Бонтер и тя се заизкачва в тъмнината. Докато гледаше нагоре, в небето блесна светкавица и озари Ортанк, тъмен призрак далеч горе, едва забележим в лабиринта от греди и подпори. Лееше се дъжд и носеше със себе си метални парчета и буци пръст, които рикошираха в сложната конструкция на съоръженията.

— А сега — ти! — извика Хач на Клей.

Проповедникът му подаде фенерчето, след това уморено се обърна към стълбата и започна да се изкачва. Хач го гледа известно време. След това се улови внимателно, надвеси се над ръба на платформата и светна с фенерчето надолу към дълбините.

Проследи с поглед лъча, едва ли не изпълнен с боязън от онова, което можеше да види. Ала мечът и Найдълман ги нямаше. Видя мътен, мъглив облак, който обгръщаше ревящата бездна далеч долу.

Разнесе се нов страховит трус и той побърза да настигне Клей; проповедникът бе стиснал едно титаново стъпало и се опитваше да поеме дъх. Нова силна вълна разтърси стълбата, останалите читави подпори потрепериха и изпълниха Шахтата с жалостивите звуци на деформиращия се метал.

— Не мога да продължа по-нагоре — рече задъхан Клей. — Продължавай напред.

— Вземи фенерчето! — изкрещя Хач. — А след това обгърни врата ми.

Клей понечи да махне с ръка в знак на протест.

— Направи го!

Хач продължи нагоре, като на всяко стъпало издърпваше проповедника подире си. Видя на светлината на проблясващото фенерче Бонтер над тях, тревогата бе ясно изписана върху лицето ѝ, когато поглеждаше надолу.

— Давай, давай! — подкани я той и сам продължи нагоре, стъпало по стъпало. Премина платформата на петнайсетия метър и продължи, не посмя да спре да отдъхне. Вече можеше да види над себе си отвора на Наводнената шахта — черен на фона на сивото буреносно небе. Мускулите му се напрегнаха до краен предел в усилие да изкатери и да извлече Клей на по-горното стъпало.

Тогава устройството се наклони отново силно и отдолу долетя силен порив на влажен въздух и пръски. С пронизителен висок звук под тях се откъсна и полетя голяма част от стълбата. Притиснат до металните перила, Хач видя как крепежът от двете страни започва да се цепи и разнищва. До него Клей дишаше тежко и се задържаше с мъка.

Хач се закатери отново, страхът и адреналинът вливаха нови сили в тялото му. Непосредствено над него Бонтер се катереше, не спираше.

Стъпалата станаха по-хлъзгави. Тук, близо до повърхността, ревът и писъкът от срутването се смесваха с воя на бурята. Дъждът заплющя по лицето му, беше топъл след тежкия и студен въздух в тунела. Разнесе се силен трус дълбоко в недрата на Шахтата и стълбата издаде почти човешки писък, след като безброй подпори поддадоха. Откъсната от основите си, стълбата сега се люлееше силно от едната стена към другата, блъскаше се сред плетеницата от усукан метал.

— Давай! — изрева Хач и избута Бонтер пред себе си.

Като понечи да я последва забеляза с ужас, че болтовете по централната греда вече се късат, досуц като че се отваряше ципът на яке. Нов масивен трус и основните подпори на Ортанк над тях също започнаха да се огъват. Чу се силен пукот и един от големите прозорци на наблюдателната кула се пръсна на парченца, които се изсипаха като дъжд надолу.

— Внимавай! — изкрещя Хач и затвори очи, докато не премина дъждът от стъкла и отломки. Усети, че започна да се накланя, отвори очи и видя, че стълбищното устройство се прегъва. Наклони се тъй силно, че сърцето на Хач отиде в петите, а после цялата конструкция пропадна с метър надолу, последвана от цял хор звуци от усукване и трошене. Клей едва не се пусна, краката му се люлееха над бездната.

— Върху крепежа! — извика Хач.

Сантиметър по сантиметър той премина по две титанови подпори, все още придържайки Клей. Бонтер ги последва. Хванал Клей през кръста, Хач го издърпа върху един анкерен болт, сетне към стария дървен крепеж, който облицоваше стените на Шахтата.

— Ще успееш ли? — попита той.

Клей кимна.

Накрая се заизкачва подир проповедника, търсеше скоби за захват по слузестата прогнила дървения. Част от крепежа поддаде под краката му и той яростно задраска в търсене на нова опора. Протегна се, сграбчи дъното на горната платформа и с помощта на Бонтер изтегли проповедника върху нея, а после и към тревистия бряг отвъд.

Хач се изправи с мъка на крака. Видя на юг неясните очертания на надигания се прилив, който нахлуваше през отвор във водонепроницаемата камера. Подпухнали дъждовни облаци се гонеха пред забулената луна. Навсякъде около рифовете морето се белееше, високият прилив бе отнесъл линията на пяната далеч до хоризонта.

Силният тътен на гръм отгоре го накара мигновено да се извърне. Откъсната от основите си, Ортанк се усука, огъна се и рухна.

— Бързо към понтона! — извика Хач.

Вдигна Бонтер, хванаха Клей под мишниците и затичаха по калната пътечка към „Остров-1“. Хач погледна през рамо и видя как наблюдателната кула се наклони напред и се стовари върху платформата. След това отдолу се чу трясък като от сблъскване на товарни влакове, последван от рев на вода и множество изпуквания: пречупваха се безбройните дървени греди, освободени от разклатените стени. Бездната изригна облак мъгла и ситни капчици вода, смесен с жълти пари и фина кал.

Заспускаха се колкото можеха по-бързо по лабиринта от пътечки към изоставения базов лагер и понтона отвъд него. Пирсът, разположен откъм защитената подветрена страна на острова, бе облъскан, но цял. Досами края му лудо подскачаше на вълните работен катер от „Серберъс.“

Само след миг бяха на борда му. Хач потърси ключа, завъртя го и се чу сам как изкрещя, когато двигателите изреваха. Включи трюмната помпа и чу успокояващото ѝ клокочене.

Отдадоха въжетата и отплаваха в бурята.

— Ще вземем „Грифин“! — извика Хач и се насочи към командния кораб на Найдълман, който продължаваше упорито да се държи на двете си котви отвъд рифа. — Приливът обърна. И вятърът ще ни е попътен.

Бонтер кимна и се сгуши зиморничаво.

— Попътен вятър и течение. Е, за разнообразие — най-сетне и малко късмет.

Застанаха до „Грифин“, Хач привърза катера и го задържа възможно най-стабилен в силния прибой, докато Бонтер изтегли Клей на борда. След това Хач се изкатери и хукна към мостика. В този миг светкавица раздра зигзагообразно небето над острова. Хач ужасен видя как се срути цяла секция от водонепроницаемата камера. Огромна водна стена, светла на фона на тъмното небе, нахлу през отвор и обгърна южния бряг на острова в бяла пелена.

Бонтер вдигна котвите, докато Хач подгръ двигателя. Хвърли поглед към сложната апаратура за управление, но реши да не се занимава с нея; щеше да намери пътя си и по счисление. Погледът му се спря върху голямата маса от кленово дърво и не можа да не си спомни последния път, когато бе седял до нея. С Кери Уопнър, Ранкин, Магнусен, Стрийтър, Найдълман — сега всичките мъртви.

Погледът му се върна върху Уди Клей. Проповедникът седеше на стола — мършав, сякаш безплътен. Отвърна на погледа му и леко кимна.

— Всичко е задържано и укрепено — рече Бонтер още с появата си на мостика и затвори дървената врата зад гърба си.

Хач отдели корабчето от подветрения пирс и в този миг се чу силна експлозия, чиято ударна вълна разтнесе облените с дъждовни капки прозорци. Хач даде газ и бързо се отдалечи от острова.

— Господи! — прошепна Бонтер.

Хач погледна през рамо — тъкмо навреме, за да види как още един горивен резервоар избухва в гъбообразен пламък, който проби ниската мъгла и освети небето над целия остров. Базовият лагер бе обвит в облак от дим и отломки.

Бонтер бързо мушна ръката си в неговата.

Последва трети мощен взрив, този път очевидно някъде в недрата на самия остров. Гледаха със страхопочитание как цялата повърхност на острова се разтърси и се наводни: нощното небе бе просечено от огромни водни струи. Горящият бензин се разливаше бързо и скоро достигна самите вълни, прехвърли стените и рифовете сякаш пламнаха.

А след това всичко свърши тъй бързо, както бе започнало. Островът сякаш се сви с мъчителен тътен и последната секция от камерата се срина. Морето се втурна в зейналата рана и се срещна само със себе си в средата. В резултат изригна огромен гейзер, чийто

връх изчезна в мъглата, а после бавно се спусна като кафеникава завеса. В следващия миг всичко, което можеше да се види, бе само вряща ивица море, обгърнало групичка назъбени скали.

— „Ти, който дръзнеш...“

— Да — рече със слаб глас Клей.

— Това е бил метеорит, нали разбираш — добави Бонтер.

— „И като затръби петият ангел, видях една звезда паднала на земята от небето, на която се даде ключа от бездънната пропаст.“

Хач погледна към умиращия проповедник, боеше се да заговори, но се изненада като видя, че Клей се усмихва, а хлътналите му очи ярко блестяха. Хач се извърна.

— Прощавам ти — рече Клей. — И мисля, че сам също трябва да ти поискам прошка.

Хач можа само да кимне.

Проповедникът затвори тъмните си очи.

— Мисля сега да си почина малко — прошепна той.

Хач погледна към останките от остров Рагид. Мъглата бързо се спускаше отново и ги забулваше в нежните си прегръдки. Гледа дълго назад.

След това се извърна и насочи носа на корабчето към пристанището на Стормхейвън.

63.

Офисите на компанията за недвижими имоти „Норт коуст“ се намираха в малка жълта сграда на площада срещу редакцията на „Стормхейвън газет.“ Хач седеше до едно писалище, пиеше слабо кафе и зяпаше разсеяно таблото за обявления, обсипано със снимки на имоти. Под заглавието „Страхотна сделка“ зърна нещо, което можеше да бъде само старата къща на Хейгльър: със строшен гръбнак, леко килната, ала още красива в старомодността си. „129 500 долара — и тя е ваша“ — пишеше върху картичката. — Построена през 1872-а година. „Шестнайсет декара, централно отопление с нафта, 3 спални, 2 бани.“ „Трябваше да се спомене и централна вентилация“, помисли си кисело той като гледаше зеещите дупки в дървената обшивка и пропадналите прагове. До тази снимка имаше друга — на предвзета стара, облицована със застъпващи се дъски къща на „Сандпайпър лейн“, разположена между два гигантски скалисти клена. Притежавана през последните петдесет години от мисис Лайнс, вече починала. „Не просто имот — се четеше на придружаващата я картичка, — а част от историята.“ Хач се усмихна като си спомни с какво усърдие преди повече от трийсет години той и Джони бяха украсили с гирлянди от тоалетна хартия тези кленове по време на празника на Все светии.

Погледът му пробяга по следващата колона от снимки. „Къщата мечта от Мейн!“ — пишеше върху най-близката картичка, от която направо се лееше ентузиазъм. „Автентична архитектура от Втората империя до последния детайл. Зимна градина, еркерна прозорци, гледка към океана, опасана цялата от тераса, собствен кей. Оригинални пристройки. 329 000 долара.“ Под картичката бе снимката на собствената му къща.

— О! — влетя Дорис Боудич. — Не виждам защо трябва да стои още. — Тя смъкна снимката от таблото и я пусна върху най-близкото бюро. — Не искам да кажа нищо лошо, но си мислех, че грешите, като не свалихте малко от тази толкова висока цена. Ала на двойката от Манчестър не й мигна окото.

— Така ми и казаха.

Хач се учуди от нотката на съжаление в тона си. Вече нямаше причина да остава тук, никаква причина. Ала въпреки факта, че още не бе напуснал града, той вече усещаше как му липсват огладените от вятъра и вълните камъчета по брега, потракването на стоманените фалове по мачтите, непоколебимата изолираност на града. Ала сега съжалението му бе от съвсем друг характер: горчиво-сладка носталгия, която щеше да подхранва спомена. Той погледна през прозореца отвъд залива към няколкото назъбени скали, единственото, останало от остров Рагид. Неговата работа — работата на три поколения от семейството му в Стормхейвън — бе завършена.

— Сключването на сделката ще бъде в Манчестър — натрапи се веселият глас на Дорис. — Банката им пожела да стане така. Ще ви видя ли там следващата седмица?

Хач се изправи и поклати глава.

— Мисля да изпратя адвоката си. Ще поемете ли грижата всичко да се опакова и да се изпрати на този адрес?

Дорис пое предложената ѝ визитка и се взря в нея.

— Да, доктор Хач, разбира се.

Хач кимна, излезе навън и се спусна бавно по стълбите. Това бе последната част от работата; вече бе изпил бутилка газирана вода с бакалина Бъд и се бе обадил на икономката си в Кеймбридж. Спря за миг, след това заобиколи колата си и отвори вратата.

— Малин! — чу познат глас.

Хач се обърна и видя Сейнт Джон да се клатушка в неравен тръс към него, като се опитваше да не разпилее многобройните папки, които стискаше под мишница, и едновременно да запази равновесие по неравния калдъръм.

— Кристофър! — отвърна с искрена радост той. — Телефонирах ти тази сутрин да се сбогуваме, но ми казаха, че вече си заминал.

— Убивах последните си часове в библиотеката — отвърна Сейнт Джон и премигна на слънцето. — От „Таласа“ изпращат корабче да откара последните пет-шест души, които останахме, до Портланд. Трябва да пристигне до половин час.

Той стисна по-здраво папките си, тъй като палавият бриз заплашваше да разпилее скъпоценните му книжа по площада.

— В библиотеката на Стормхейвън ли? — попита с усмивка Хач.
— Съчувствам ти.

— Всъщност оказа се доста полезно местенце. Намерих тъкмо онази част от местната история, която ми бе нужна.

— За какво?

Сейнт Джон потупа по папките си.

— Как за какво, ами за монографията ми за сър Уилям Макалън, разбира се. Ние отворихме тук цяла нова страница в историята от времето на Стюартите.

Дълбокият бас на корабна сирена раздрънча прозорците на площада и Хач вдигна глава — стройна бяла яхта навлизаше по канала и приближаваше пирса.

— Подраниха — рече Сейнт Джон. Той неловко намести папките си и протегна ръка. — Благодаря ти, Малин.

— Няма за какво — отвърна Хач. — Всичко най-хубаво, Кристофър.

Хач погледа как историкът се спусна надолу по хълма към кея. След това се качи в ягуара, затвори вратата и запали двигателя.

Излезе от площада и насочи колата на юг към крайбрежен път 1А за Масачузетс. Караше бавно, наслаждаваше се на соления въздух, на игрите на слънчевите зайчета и сенките по лицето му, докато минаваше под старите дъбове, които обрамчваха тихите улици.

Наближи пощата на Стормхейвън и спря до бордюра. Там, кацнала на крайния стълб на дъсчената ограда, седеше Изабел Бонтер. Беше облечена с тънко кожено яке и къса пола в цвят слонова кост. На тротоара до нея лежеше голяма пътна чанта. Тя се обърна към него и вдигна палец.

— Как си, моряко? — извика тя.

— Добре. Но ако бях на твое място щях да внимавам. — Той кимна към загорелите ѝ бедра. — Тук червените жени ги изгарят, нали знаеш?

Тя се разсмя силно.

— Само да опитат! Старейшините на града ти са до един дебели. Мога да ги надбягам всичките. Дори и с тези токчета.

Тя приближи, надвеси се към прозореца и опря лакти на дясната врата.

— Какво те забави толкова?

— Търси вината у Дорис, агентката по недвижими имоти. Искаше да се наслади на всяка секунда от трудно сключената сделка.

— Няма значение — престори се, че се цупи Бонтер. — И без това бях заета. Много заета — опитвах да реша какво да правя с дела си от съкровището.

Хач се усмихна. И двамата знаеха, че от острова не бе спасено нищо; съкровището никога, никога не би могло да бъде извадено.

Тя въздъхна преднамерено силно.

— Както и да е, готов ли си най-сетне да ме отведеш от този ужасен град? С нетърпение очаквам да потъна някъде сред шум, прах, просяци, всекидневни вестници и площад „Харвард“.

— Качвай се тогава — Хач се пресегна и отвори вратата.

Ала тя продължи да стои наведена над прозорчето и да го гледа насмешливо.

— Ще ми позволиш ли да те черпя една вечеря, а?

— Разбира се.

— А след това най-накрая ще видим как докторите янки пожелават лека нощ на младите дами.

Хач се усмихна.

— Мисля, че вече отговорихме на този въпрос.

— А, не, тази вечер ще е по-различно. Тази вечер няма да я прекараме в Стормхейвън. А и този път плащам аз.

Тя се усмихна, бръкна в ръкава на блузата си и извади масивен златен дублон.

Хач погледна изумен едрата монета, която изпълваше дланта ѝ.

— Къде, по дяволите, го намери?

Усмивката на Бонтер се разшири още повече.

— В медицинския ти пункт, естествено. Намерих я, докато търсех радметъра. Първото — и последно! — съкровище от остров Рагид.

— Дай го тук.

— Извинявай, приятелю — засмя се Бонтер и дръпна ръка назад. — Принадлежи на онзи, който го е намерил. Нали не си забравил, че аз го изкопах. Не се безпокой. Ще ни стигне да си платим много, много вечери.

Тя хвърли чантата си на задната седалка, след което отново се наведе към него.

— А сега, за тази вечер. Давам ти избор. Отгоре или отдолу?
След това подхвърли монетата във въздуха. Тя проблесна на слънцето и огря прозорците на пощата.

— Искаш да кажеш „ези или тура“? — поправи я Хач.

— Не — отвърна Бонтер и шляпна монетата върху ръката си. — Отгоре или отдолу? Това са точните термини, нали?

Тя вдигна пръсти, погледна монетата и очите ѝ се разтвориха похотливо.

— Качвай се, преди да са ни изгорили и двамата на кладата — разсмя се Хач и я издърпа в колата.

За броени секунди мощният ягуар ги изведе в покрайнините на града. След още две минути стигнаха до скалите отвъд Бърнт хед. Когато колата се изкачи на хребета на хълма, Хач зърна за последен път Стормхейвън в огледалото за обратно виждане: цветна картичка от миналото — пристанището, поклащащите се на котвите си лодки, белите дъсчени къщи, които намигаха откъм хълма.

А сетне, само в миг отразена слънчева светлина, всичко това изчезна.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.